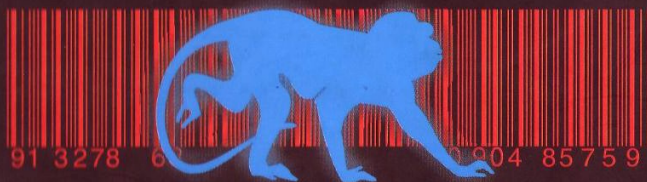

MICHAEL CRICHTON

„O radiografie a viitorului.“
Wall Street Journal

NEXT

POLIROM

Michael Crichton

Next

Părintele tehn thrillerului, Michael Crichton, s-a născut în 1942 la Chicago. A studiat literatura engleză și antropologia la Harvard, apoi și-a luat licența la prestigioasa Harvard School of Medicine. Pentru a-și susține financiar cercetările în domeniul medicinei, a scris romane de spionaj sub pseudonim. Prima carte semnată cu numele său real, *Germenul Andromeda* (1969, ulterior ecranizată), a fost extrem de bine primită, ceea ce l-a determinat să devină scriitor profesionist. A publicat romane de aventuri (*Marele jaf al trenului*, 1975) și tehn thrillere: *Terminalul uman* (1972), *Congo* (1980), *Sfera* (1987; Polirom, 2007), *Jurassic Park* (1990, uriaș succes de public, datorat și ecranizării semnate de Steven Spielberg), *Lumea pierdută* (1995), *Prizonierii timpului* (1999), *Prada* (2002) și *Frica* (2004; Polirom, 2005). Romanul *Hărțuire sexuală* (1994) a stat la baza unui film celebru, cu Michael Douglas și Demi Moore. A semnat adaptările pentru ecran ale romanelor sale (*Westworld*, *Coma*, *Marele jaf al trenului*, *Fugarul*, *Jurassic Park*, *Hărțuire sexuală*, *Congo*, *Lumea dispărută*, *Sfera* etc). De asemenea, a regizat șapte filme (printre care și primele patru menționate mai sus), folosind în premieră efecte speciale generate pe calculator în *Westworld* (1973). Este realizatorul serialului *Spitalul de urgență*, care a obținut opt Premii Emmy. Romanele sale s-au vândut în peste 150.000.000 de exemplare și au fost traduse în treizeci și șase de limbi. Este singurul autor american care a reușit să ocupe simultan locul întâi în topuri cu un roman, un film și un serial TV.

Cu *Next* (2006), părintele tehn thrillerului nu merge atât de departe încât să recreeze dinozauri, așa cum o făcuse în *Jurassic Park*: cel mai recent roman al său este un atac direct împotriva industriei ingineriei genetice din Statele Unite, o privire sumbră asupra unui viitor nu foarte îndepărtat în care legile ce guvernează industria genetică permit orice combinație, iar știința nu mai este în slujba omului, ci în cea, mult mai profitabilă, a banului. Roman incredibil de inteligent, *Next* combină realitatea și ficțiunea, descriind o minunată lume nouă în care nimic nu este ceea ce pare, iar posibilitățile industriei viitorului sunt infinite.

Acest roman este ficțiune, cu excepția părților reale.

Cu cât universul pare mai de înțeles, cu atât pare și mai lipsit de sens.

Steven Weinberg

Cuvântul "cauză" este un altar închinat unui zeu necunoscut.

William James

Ceea ce nu se poate este să nu facem alegeri.

Jean-Paul Sartre

Prolog

Vasco Borden, patruzeci și nouă de ani, trase de reverele costumului și își îndreptă cravata, în timp ce înainta pe mocheta de pluș a holului. Nu era obișnuit să poarte costum, deși îl avea pe acesta bleumarin, special croit ca să-i ascundă silueta musculoasă. Borden era solid, avea 1,90 metri înălțime, aproape 110 kilograme, un fost jucător de fotbal american, care lucra ca detectiv particular și specialist în recuperarea fugarilor. Iar acum, Vasco își urmărea omul, un cercetător chelios de treizeci de ani, fugit de la MicroProteonomics din Cambridge, Massachusetts, care se îndrepta spre sala principală a conferinței.

Conferința BioChange 2006, intitulată entuziast “Viitorul este acum!”, se desfășura în hotelul venețian din Las Vegas. Cei două mii de participanți erau tot felul de persoane care aveau legătură cu biotehnica, inclusiv investitori, directori de resurse umane care angajau oameni de știință, funcționari angrenați în transferul tehnologic, directori executivi și avocați ai proprietății intelectuale. Într-un fel sau altul, acolo erau reprezentate aproape toate companiile de biotehnica din America.

Era un loc perfect în care fugarul să își întâlnească persoana de contact. Fugarul arăta ca un nepricopsit. Avea o față inocentă și un mic smoc de păr sub buza de jos. Mergea gârbovit și părea timid și inept. Dar adevărul era că fugise cu doisprezece embrioni transgenici într-un termos criogenic și îi transportase prin toată țara până la acea conferință, unde avea intenția să îi predea celui pentru care lucra.

Nu era prima dată când un cercetător științific se sătura să muncească doar pentru salariu. Și nici ultima.

Fugarul se duse la ghișeul de recepție ca să își primească ecusonul pentru conferință și să și-l atârne la gât. Vasco rămase în apropierea intrării, trecându-și propriul ecuson peste cap. Venise pregătit. Se prefăcu interesat de desfășurătorul evenimentului.

Discursurile importante se țineau toate în sala principală. Erau planificate seminare cu teme de genul: “Rafinați-vă procesul de recrutare”, “Strategii câștigătoare pentru păstrarea talentelor în cercetare”, “Echilibrul între administrativ și practic”, “Guvernarea corporativă și SEC[\[1\]](#)”, “Tendințe ale Biroului de

Brevetare”, “Investitorii. Mărinimie sau blestem?” și, în fine, “Pirateria secretelor comerciale. Protejați-vă acum!”.

Vasco lucra, de obicei, pentru firme de tehnologie înaltă. Mai fusese la astfel de conferințe și înainte. Fie erau legate de știință, fie de afaceri. Aceasta era pentru afaceri.

Fugarul, pe nume Eddie Tolman, trecu pe lângă el și intră în sală. Vasco îl urmă. Tolman lăsă în urmă câteva rânduri de scaune și se așeză pe un loc liber, fără a avea pe cineva în jur. Vasco se strecură pe rândul din spate și se așeză puțin în lateral față de el. Tânărul Tolman verifică dacă nu are vreun sms, apoi păru să se relaxeze și ridică privirea ca să asculte discursul.

Vasco se întrebă de ce.

Bărbatul de pe podium era unul dintre cei mai faimoși capitaliști din California care făceau investiții riscante, o legendă a celor care își plasau banii în tehnologie înaltă, Jack B. Watson. Fața lui Watson era proiectată pe ecranul din spatele lui, iar bronzul lui și trăsăturile izbitor de frumoase erau mărite ca să umple camera. Watson era un bărbat de cincizeci și doi de ani, care nu își arăta vârsta, întreținându-și cu asiduitate reputația de capitalist cu conștiință. Acea denumire îi fusese de mare ajutor într-o serie de afaceri lipsite de scrupule; în schimb, mass-media nu îl arăta decât când apărea la școlile cu finanțare publică sau atunci când înmâna burse copiilor defavorizați.

Dar Vasco știa că toți cei aflați în acea sală se gândeau mai ales la reputația de afacerist dur a lui Watson. Se întrebă dacă Watson era suficient de lipsit de scrupule ca să obțină o duzină de embrioni transgenici prin mijloace ilicite. Probabil că da.

Totuși, pentru moment, Watson era pe val:

— Biotehnologia înfloarește. Suntem pe cale să vedem cea mai mare dezvoltare industrială, de la apariția computerelor de acum treizeci de ani. Cea mai mare companie de biotehnologie, Amgen, din Los Angeles, are șapte mii de angajați. Bursele federale pentru universități depășesc patru miliarde pe an, din campusurile newyorkeze până în San Francisco, din Boston până în Miami. Oamenii de afaceri investesc în companiile de biotehnologie câte cinci miliarde în fiecare an. Tratamentele magnifice, posibile datorită celulelor stem, citochinelor și proteomicelor atrag cele mai strălucite talente în domeniu. Iar cu o populație globală care îmbătrânește cu fiecare clipă, viitorul nostru este mai strălucit ca oricând. Și asta nu e tot! Am ajuns la punctul în care putem să-i dăm cu tifla lui Big Pharma...

și chiar o vom face. Acele companii mărețe și pompoase au nevoie de noi și ele știu asta. Au nevoie de gene, au nevoie de tehnologie. Ele sunt trecutul. Noi suntem viitorul. Noi suntem locul în care se află banii!

Prin asta atrase aplauze uriașe. Vasco se foi pe scaun. Auditoriul aplauda, chiar și cei care știau că acel ticălos le-ar fi făcut compania bucăți într-o secundă, dacă asta i-ar fi convenit pe moment.

— Bineînțeles, întâmpinăm obstacole în calea progresului. Unii - indiferent cât de bine intenționați *se cred* ei - aleg să stea în calea binelui omului. Ei nu vor ca paralizații să meargă, refuză ca bolnavul de cancer să nu mai sufere sau ca un copil bolnav să trăiască și să se joace.

Acești oameni au motivele lor ca să obiecteze. Religioase, etnice sau chiar "pragmatice". Dar, oricare ar fi aceste motive, ei sunt de partea morții. Și nu vor triumfa!

Aplauze și mai furtunoase. Vasco aruncă o privire fugarului, lui Tolman. Tânărul își verifica din nou telefonul. Era evident că aștepta un mesaj. Și îl aștepta cu nerăbdare.

Asta însemna oare că persoana de contact întârziase?

În mod sigur, acesta ar fi fost un motiv ca Tolman să fie nervos. Pentru că Vasco știa că tânărul ascunsese undeva un termos din oțel inoxidabil, cu nitrogen lichid, în care ținea embrionii. Nu era în camera puștiului. Vasco o percheziționase deja. Și trecuseră cinci zile de când Tolman părăsise Cambridgeul.

Agentul de răcire nu avea să dureze la nesfârșit. Iar dacă embrionii se dezghețau, nu mai serveau la nimic. Așa că acum, cu excepția cazului în care Tolman avea o modalitate de a-și reface provizia de azot lichid, era probabil nerăbdător să își recupereze containerul și să îl predea cumpărătorului său.

Iar asta trebuia să se întâmple curând.

În mai puțin de o oră. Vasco era sigur.

— Bineînțeles, oamenii vor încerca să obstrucționeze progresul, spunea Watson, de pe podium. Chiar și cele mai bune companii ale noastre se trezesc implicate în litigii inutile și neproductive. Una dintre companiile înființate de mine, BioGen, din Los Angeles, este chiar în clipa aceasta în proces pentru că un tip pe nume Burnet consideră că nu este cazul să onoreze contracte semnate chiar de el. Pentru că acum s-a răzgândit. Burnet încearcă să blocheze progresul medical, dacă nu îl plătim. Un

șantajist a cărui fiică este avocata care se ocupă de cazul lui. Vor să păstreze totul în familie. Watson zâmbi și adăugă:
— Dar noi vom învinge în cazul Burnet. Pentru că progresul nu poate fi oprit!
La aceste cuvinte, Watson își aruncă amândouă mâinile în aer, fluturându-le spre audiență, în timp ce aplauzele umpleau camera. “Se poartă aproape ca un candidat”, își spuse Vasco. Oare asta era scopul lui? Tipul avea în mod sigur suficienți bani ca să fie ales. În prezent, în viața politică a Americii era esențial să fii bogat. Destul de curând...
Se uită și văzu că puștiul Tolman dispăruse.
Scaunul era gol.
“La dracu'!”

— Progresul este misiunea noastră, chemarea noastră sacră, strigă Watson. Progresul în învingerea bolilor!
Progresul în oprirea îmbătrânirii, în eradicarea dementei, în prelungirea vieții! O viață fără boli, degradare, dureri și teamă! Cel mai mare vis al omenirii... devenit, în sfârșit, realitate!
Vasco Borden nu mai asculta. Mergea în lungul rândului, spre culoarul lateral, cu ochii pe ușile de ieșire. Două persoane plecau, nici una dintre ele nu semăna cu Tolman. Tipul nu avea cum să plece, erau...
Se uită în spate exact la timp ca să îl vadă pe Tolman înaintând încet pe culoarul din mijloc. Puștiul se uita din nou la celular.
— Șaizeci de miliarde în acest an. Două sute de miliarde anul viitor. Cinci sute de miliarde în cinci ani!
Acesta este viitorul industriei noastre și aceasta este speranța pe care o oferim întregii omeniri!
Mulțimea se ridică brusc în picioare, ovaționându-l pe Watson, și, pentru o clipă, Vasco nu-l mai văzu deloc pe Tolman.
Dar numai pentru o clipă... acum, Tolman se îndrepta spre ieșirea centrală. Vasco se întoarse pe loc și ieși pe ușa laterală în foaier, chiar în clipa în care apărea și Tolman, clipind în lumina strălucitoare a holului.
Puștiul se uită la ceas și porni pe coridorul îndepărtat, pe lângă geamurile mari de sticlă ce dădeau spre turnul din cărămidă roșie al clopotniței din San Marco, recreate de hotelul Veneția și luminată puternic în noapte. Se îndrepta spre zona piscinei sau poate spre curte. La acea oră din noapte, acele spații erau pline de lume.

Vasco se țin u aproape.
“Acum e momentul”, își spuse el.

În sala de conferințe, Jack Watson se fâțâia încolo și-ncoace, zâmbind și făcând cu mâna mulțimii care-l aclama.

— Mulțumesc, este foarte amabil din partea voastră, vă mulțumesc..., spunea el, înclinându-și capul de fiecare dată. Exact doza corectă de modestie.

Rick Diehl pufni dezgustat, privind u-l. Diehl era în spatele scenei, urmărind totul pe un mic monitor alb-negru. Diehl era directorul executiv de treizeci și patru de ani al lui BioGen Research, o companie nou-înființată din Los Angeles, iar acel spectacol al celui mai important investitor extern al lui îl umplea de neliniște. Pentru că Diehl știa că, în ciuda caracterului plăcut afișat și a articolelor din presă cu copii negri zâmbitori, în realitate, Jack Watson era un adevărat ticălos. Așa cum spusese cineva: “Cel mai bun lucru pe care-l pot spune despre Watson este acela că nu este un sadic. Este doar un nemernic de primă clasă”.

Diehl acceptase finanțarea din partea lui Watson cu foarte multă reținere. Își dorea să nu fi avut nevoie de ea. Soția lui Diehl era bogată și el înființase BioGen cu banii ei. Prima lui acțiune ca director fusese să liciteze pentru o linie de celule ce fusese brevetată de UCLA. Era așa-numita linie celulară Burnet, dezvoltată de la un om pe nume Frank Burnet, al cărui organism producea niște substanțe chimice puternice de luptă împotriva cancerului, numite ciochine.

Diehl nu se așteptase nici o clipă să câștige licența, dar reușise, și, dintr-odată, se confruntase cu perspectiva obținerii aprobării FDA[2] pentru testele clinice. Costul testelor clinice începea de la un milion de dolari și creștea rapid până la zece milioane, fără să mai pună la socoteală costurile suplimentare și cheltuielile de după scoaterea pe piață. Nu mai putea să se bazeze doar pe banii soției. Avea nevoie de finanțare externă.

Acela fusese momentul în care descoperise cât de riscante erau considerate citochinele de către capitaliștii investitori. Multe citochine, de exemplu interleuchinele, avuseseră nevoie de ani de zile ca să iasă pe piață. Și despre multe altele se știa că erau periculoase, chiar mortale pentru pacienți. Iar apoi Frank Burnet intentase proces, stârnind îndoieli asupra dreptului de proprietate al lui BioGen asupra liniei celulare. Diehl avea

probleme chiar și să-i convingă pe investitori să se întâlnească cu el. În cele din urmă, fusese obligat să îl accepte pe zâmbitorul și bronzatul Jack Watson.

Dar Diehl știa că Watson își dorea, nici mai mult nici mai puțin, să preia BioGen și să se descotorosească de Rick Diehl fără să clipească.

— Jack! Fantastic discurs! zise Rick, întinzând mâna, când Watson se întoarce, în sfârșit, în spatele scenei.

— Mda. Mă bucur că ți-a plăcut.

Watson nu îi strânse mâna. În schimb, își desfăcu transmitătorul fără fir și îl lăsă să cadă în palma lui Diehl.

— Ai grijă de ăsta, Rick.

— Sigur, Jack.

— Soția ta e aici?

— Nu, Karen n-a reușit să vină, spuse Diehl și ridică din umeri. Probleme cu copiii.

— Îmi pare rău că a ratat acest discurs, zise Watson.

— O să am grijă să primească DVD-ul, spuse Diehl.

— Dar am făcut publice veștile rele, zise Watson. Asta e ideea.

Acum, toată lumea știe că există un proces, știe că Burnet este personajul negativ și știe că noi suntem stăpâni pe situație. Asta e foarte important. Compania e acum într-o poziție perfectă.

— Asta e motivul pentru care ai acceptat să ții discursul? îl întreabă Diehl.

Watson îl privi lung.

— Tu chiar crezi că *am vrut* să vin în Vegas? Isuse! își desfăcu microfonul și i-l întinse lui Diehl.

— Ai grijă și de ăsta.

— Sigur, Jack.

După care Watson se întoarce și se îndepărtă de el, fără nici un alt cuvânt. Rick Diehl se cutremură. "Slavă Domnului că există banii lui Karen", își spuse el. Pentru că, fără ei, ar fi fost condamnat.

Trecând prin arcadele Palatului Dogilor, Vasco Borden intră în curte, urmărindu-și fugarul, pe Eddie Tolman, prin mulțimea nocturnă. Auzi un pâraie în casca din ureche. Era asistenta lui, Dolly, din cealaltă parte a hotelului. Vasco își atinse urechea:

— Spune, zise el.

— Tolman-cheliuță și-a rezervat niște distracție.

— Pe bune?

— Da, el...

— Așteaptă, spuse Vasco. Nu uita unde-ai rămas. Vedeai în față ceva ce nu-i venea să creadă. În partea dreaptă a curții, Jack B. Watson, însoțit de o brunetă frumoasă cu mișcări unduitoare, își făcea loc în mulțime. Watson își făcuse un renume din a fi întotdeauna însoțit de femei superbe. Toate lucrau pentru el, toate erau inteligente și toate erau uluitoare.

Dar nu femeia îl surprinsese pe Vasco, ci faptul că Jack Watson se îndrepta direct spre Eddie Tolman, fugarul. Nu avea nici un sens. Chiar dacă Tolman ar fi făcut o afacere cu Watson, faimosul investitor nu s-ar fi întâlnit niciodată cu el, față în față. Și, în mod cert, niciodată în public. Dar, iată-i acolo, pe o traiectorie de coliziune, în curtea aglomerată a hotelului Veneția, chiar sub ochii lui.

Ce naiba!? Nu-i venea să creadă ce urma să se întâmple.

Însă în clipa aceea, femeia suplă se poticni puțin și se opri.

Purta o rochie scurtă și strâmtă, și pantofi cu toc. Se sprijini pe umărul lui Watson, își îndoi genunchiul, dezvăluind o mare parte a piciorului, și își verifică pantoful. Își aranja bareta de la călcâi, se îndreptă și îi zâmbi lui Watson. Vasco își îndepărtă privirea de la ei și văzu că Tolman dispăruse.

Iar Watson și femeia trecură prin fața lui Vasco, atât de aproape de el, încât simți parfumul femeii și îl auzi pe Watson murmurându-i ceva la ureche. O văzu cum îl strângea de braț și cum își puse capul pe umărul lui, în timp ce se îndepărtau. Un cuplu romantic.

Povestea asta fusese doar o întâmplare? Sau totul avusese loc cu un anumit scop? Îl păcăliseră? Apăsă cu mâna pe cască.

— Dolly. L-am pierdut.

— Nici o problemă. Îl văd eu.

Vasco ridică privirea. Dolly era la al doilea etaj, privind tot ce se întâmpla jos.

— Cel care tocmai a trecut era Jack Watson?

— Mda. M-am gândit că poate...

— Nu, nu, zise Dolly. Nu mi-l pot imagina pe Watson implicat în chestia asta. Nu e stilul lui. Cheliuță se îndreaptă spre camera lui, pentru că are o întâlnire. Asta voiam să-ți spun. Se distrează băiatul.

— Și anume?

— O rusoaică. Se pare că îi plac numai rusoaicele. Alea înalte.

— Cineva cunoscut?
— Nu, dar am o mică informație. Am camere video în apartamentul lui.
— Cum ai făcut asta? întrebă Vasco zâmbind.
— Să spunem că securitatea de la hotelul Veneția nu mai e ca pe vremuri. Și e și mai ieftin.

Tânăra de douăzeci și doi de ani, Irina Kataieva, bătu la ușa. Ținea în mână stângă o sticlă de vin, într-un săculeț de catifea pentru cadouri, cu fundă deasupra. Un tip de vreo treizeci de ani deschise ușa și zâmbi. Nu era atrăgător.

— Tu ești Eddie?

— Exact. Intră.

— Ți-am adus asta, din seiful hotelului, zise ea, întinzându-i vinul.

Urmărind totul pe micul său monitor video portabil, Vasco spuse:

— I l-a dat în hol. Unde poate fi văzută de camerele de securitate. De ce nu a așteptat să intre în cameră?

— Poate că i s-a spus să procedeze așa, zise Dolly.

— Cred că are peste un metru optzeci înălțime. Ce știm despre ea?

— Vorbește bine engleza. E de patru ani în această țară. Studiază la universitate.

— Lucrează la hotel?

— Nu.

— Atunci, nu e profesionistă? întrebă Vasco.

— Suntem în Nevada, replică Dolly.

Pe monitor, rusoaica intră în cameră și ușa se închise. Vasco învârti butonul de reglaj al monitorului video și alegea una dintre camerele video din interior. Puștiul avea un apartament mare, de aproape 200 de metri pătrați, aranjat în stil venețian. Fata înclină aprobator din cap și zâmbi.

— Frumos. O cameră frumoasă.

— Mda. Vrei să bei ceva?

Ea refuză, clătinând din cap.

— Nu prea am timp.

Duse mâna la spate și își trase fermoarul rochiei, lăsând-o să atârne pe umeri. Prefăcându-se nedumerită se întoarse pe loc îndeajuns cât să-i vadă spatele gol, până la fese.

— Unde este dormitorul?

— Pe aici, scumpo.

Când intrară în dormitor, Vasco răsuci din nou butonul de reglaj. Prinse imaginea dormitorului chiar când ea spunea:

— Nu știu nimic despre afacerea ta și nici nu vreau să știu.

Afacerile sunt *atât* de plictisitoare.

Își lăasă rochia să cadă. Ieși din ea și se întinse pe pat, goală acum, cu excepția pantofilor cu toc înalt. Și-i aruncă din picioare.

— Nu cred că ai nevoie de o băutură, zise ea. Și știu că nici eu nu am.

Tolman se aruncă pe ea, aterizând cu un zgomot înfundat. Ea gemu și încercă să zâmbească.

— Ușurel, băiete.

El găfâia, icnea. Întinse mâna spre părul ei, ca să o mângâie.

— Lasă-mi părul în pace, spuse ea și se răsuci. Rămâi întins și lasă-mă să te fac fericit.

— Of, la naiba! zise Vasco, holbându-se la ecranul micuț. Îți vine să crezi asta? A rezistat ceva individul. Când o femeie arată așa, ai zice că...

— Las-o baltă, spuse Dolly. În cască. Uite că tipa se îmbracă.

— Chiar așa, zise el. Și e grăbită.

— Ar fi trebuit să-i acorde jumătate de oră. Iar dacă a plătit-o, eu nu am văzut.

— Nici eu. Dar și el se îmbracă.

— Se întâmplă ceva, spuse Dolly. Tipa merge spre ușă.

Vasco umblă la reglaj, încercând să folosească o altă cameră video. Dar nu vedea decât purici.

— Nu văd nimic, la dracu'!

— Tipa pleacă. El e încă acolo. Nu, așteaptă... pleacă și el.

— Da?

— Da. Și a luat sticla de vin cu el.

— OK, spuse Vasco. Și unde se duce cu ea?

Embrionii înghețați în azot lichid sunt transportați într-un termos special din oțel inoxidabil, căptușit cu sticlă din borosilicat, numit dewar. Vasele dewar sunt, în general, niște chestii masive, de forma unor bidoane de lapte, dar poți să le faci și mai mici, de un litru. Un vas dewar nu are forma unei sticle de vin, pentru că are o gură mare, dar altfel ar avea aceeași mărime. Și ar încăpea perfect într-un săculeț pentru

sticle de vin, asta e sigur.

— Cred că sunt la el, spuse Vasco. Trebuie să fie în săculeț.

— Și eu cred la fel, zise Dolly. Îi vezi?

— Da, îi văd.

Vasco găsi cuplul la parter, lângă locul unde erau gondolele. Mergeau la braț, bărbatul ducând sticla de vin în îndoitura brațului, în poziție verticală. Era un mod incomod de a o ține, iar cei doi formau o pereche ciudată - fata frumoasă și individul temător și stângaci. Mergeau în lungul canalului, abia aruncând câte o privire magazinelor pe lângă care treceau.

— Se duc la o întâlnire, spuse Vasco.

— Îi văd, zise Dolly.

Vasco se uită pe strada aglomerată și o văzu pe Dolly în celălalt capăt. Dolly avea douăzeci și opt de ani și arăta cât se poate de comun. Ar fi putut fi oricine: o contabilă, o prietenă, o secretară, o asistentă. Putea trece drept orice. În seara aceea era îmbrăcată în stil Vegas, cu părul blond tapat și o rochie sclipitoare, cu decolteu adânc. Era puțin supraponderală, ceea ce făcea ca impresia să fie perfectă. Vasco era cu ea de patru ani și lucrau bine în echipă. Iar în viața particulară se înțelegeau bine. Ei nu-i plăcea deloc că el fuma în pat.

— Se îndreaptă spre hol, spuse Dolly. Nu, se întorc.

Holul principal era un pasaj oval uriaș, cu un tavan aurit înalt, lumini blânde, coloane de marmură. Îi făcea pe oamenii care treceau prin el să pară niște pitici. Vasco rămase în urmă.

— S-au răzgândit? Sau ne-au văzut?

— Cred că sunt prudenți.

— Ei bine, acum e acum.

Pentru că, mai mult decât prinderea fugarului, îi interesa să afle cui preda embrionii. În mod sigur, cuiva de la conferință.

— Nu mai e mult acum, zise Dolly.

Rick Diehl se învârtea într-o parte și în alta în lungul magazinelor de lângă canalul cu gondole, ținându-și telefonul în mână. Nu le dădea importanță, fiind pline de chestii scumpe pe care el nu și le dorise niciodată. Diehl crescuse ca al treilea fiu al unui doctor din Baltimore. Toți ceilalți băieți urmaseră facultatea de medicină și ajunseseră obstetricieni, ca tatăl lor. Diehl refuzase și se orientase spre cercetarea medicală. Presiunile venite din partea familiei îl forțaseră, în cele din urmă, să se mute în vest. Se ocupase de cercetare genetică la

UCSF pentru o vreme, dar era mai atras de cultura antreprenorială din universitățile din San Francisco. Se părea că fiecare profesor cât de cât valoros fie își pornise propria companie, fie era în comitetul director al câtorva firme de biotehnică. La prânz, se purtau numai conversații despre transferul tehnologic, licențiere reciprocă, plăți parțiale, preluări și dividende, drepturi de proprietate intelectuală existente sau create.

Cam în acea perioadă, Karen, soția lui Rick, primise o moștenire substanțială, iar el se trezise că avea suficient capital ca să pornească ceva. Bay Area era plină de firme. Era o competiție intensă pentru spații și angajări. Decisese să meargă în zona de la nord de Los Angeles, unde Amgen își făcuse un sediu uriaș. Diehl construisese o clădire modernă grozavă, adunase niște echipe de cercetare strălucite și pornise la drum. Tatăl și frații lui veniseră în vizită și fuseseră foarte impresionați.

Dar... de ce nu suna Karen? Se uită la ceas. Era ora nouă. Copiii ar fi trebuit să fie în pat deja. Iar Karen ar fi trebuit să fie acasă. Menajera spusese că plecase cu o oră înainte, însă nu știa unde. Dar Karen nu pleca niciodată fără telefon. În mod sigur îl avea cu ea. De ce nu îi răspundea dacă îi văzuse apelul?

Nu înțelegea, iar asta îl enerva la culme. Era acolo, singur în orașul acela blestemat, cu mai multe femei frumoase pe metru pătrat decât văzuse în toată viața lui. E adevărat, toate trecuseră pe la chirurgia plastică, însă erau și al naibii de sexy. Drept în față văzu un individ insipid plimbându-se cu o puicuță înaltă, pe tocuri cui, iar tipa era ucigătoare: păr negru, piele fină și un corp zvelt și fierbinte. Probabil că hahalera plătise pentru ea, dar chiar și așa era evident că nu o aprecia. Își ținea sticla de vin ca și cum ar fi fost un copil și părea atât de agitat, încât aproape că transpira.

Dar fata... Isuse, era tare. Tare de tot...

De ce naiba nu-i răspundea Karen?

— Hei, spuse Vasco. Ia te uită. E tipul acela de la BioGen. Se plimbă ca și cum n-ar avea nici o treabă.

— Îl văd, zise Dolly.

Era la vreo douăzeci de metri în fața lui.

— Nu, nu e el.

Tolman și rusoaica trecură exact pe lângă tipul de la BioGen, care nu făcu altceva decât să își deschidă telefonul și să formeze

un număr. Cum îl chema? Diehl. Vasco auzise câte ceva despre el. Pornise o companie cu banii soției, iar acum, probabil, ea era cocoșul în familia lor. Ceva de genul ăsta. O puicuță bogată, familie veche, din est, o grămadă de bani. Tipele astea puteau să facă și pe bărbații la nevoie.

— Restaurant, spuse Dolly. Intră la Terrazo.

Il Terrazo Antico era un restaurant cu două etaje și terase cu geam. Decorul era ca într-un bordel modern, cu auriu peste tot. Coloane, tavan, pereți, fiecare suprafață era acoperită cu decorațiuni. Numai uitându-se la ele, pe Vasco îl apuca agitația. Cuplul intră, trecând pe lângă biroul de rezervări și îndreptându-se spre o masă din lateral. Iar la masa aceea, Vasco văzu un individ solid, care arăta ca un gangster, cu piele măslinie și sprâncene groase. Iar gangsterul se uita la rusoaică și se lungea efectiv pe buze.

Tolman merse direct la masă și se adresă bărbatului cu piele măslinie. Tipul părea nedumerit. Nu îi invită să se așeze. "Ceva nu e în regulă", își spuse Vasco. Rusoaica se retrăsese un pas. În clipa aceea, se declanșa un blitz. Dolly făcuse o poză. Tânărul Tolman se uită spre ea, o văzu și o luă la fugă.

— Fir-ar să fie, Dolly!

Vasco începu să alerge după Tolman, care se îndrepta spre partea din spate a restaurantului. Un chelner ridică mâna.

— Domnule, scuzați-mă...

Vasco dădu peste el, îl trânti la pământ și continuă să înainteze. Tolman era în fața lui, mișcându-se mai încet decât ar fi putut să o facă, pentru că încerca să nu zdruncine prețioasa lui sticlă de vin. Dar nu mai știa unde mergea. Nu cunoștea restaurantul. Alerga la nimereală. Trecu prin ușile batante, în bucătărie, cu Vasco pe urmele lui. Toată lumea țipa la ei, iar unii bucătari începură să fluture cuțite în aer, dar Tolman își făcu loc înainte, convins, se pare, că exista o intrare de serviciu în bucătărie. Însă nu exista așa ceva. Era prins în cursă. Se uită în jur înnebunit. Vasco încetini. Își arată una dintre insigne, într-un portofel cu aspect oficial.

— Arestare civilă, spuse el.

Tolman se strecură pe lângă două camere frigorifice, spre o ușă îngustă, cu un geam vertical îngust. Intră și închise ușa după el. O lumină clipi lângă ușă. Era un lift de serviciu. "Fir-ar al dracu'!"

— Unde duce?

- La etajul doi.
- În altă parte?
- Nu, doar la etajul doi. Vasco apăsă cu mâna pe cască.
- Dolly?
- Am auzit, spuse ea.

Vasco o auzi gâfâind, în timp ce urca scările în fugă. Vasco se plasă în fața ușii liftului și așteaptă. Apăsă butonul ca să cheme liftul jos.

- Sunt la lift, zise Dolly. L-am văzut. A coborât din nou.
- Liftul ăla e foarte mic, spuse Vasco.
- Știu.
- Dacă într-adevăr are azot lichid cu el, n-ar trebui să se afle acolo.

Cu câțiva ani în urmă, Vasco urmărise un fugar, într-un depozit de produse de laborator. Tipul aproape murise sufocat, după ce se încuiase într-un dulap.

Liftul cobora. Imediat ce se opri, Vasco trase de mâner ca să deschidă ușa, dar probabil că Tolman apăsase vreun comutator de urgență, pentru că ușa nu se clinti. Vasco văzu săculețul cu vin pe podea. Catifeaua fusese împinsă în jos și se vedea marginea de oțel inoxidabil a containerului.

Iar capacul era scos. Un abur alb plutea în jurul gurii containerului.

Tolman se holba la el prin geam, cu niște ochi înnebuniți.

— Ieși afară, măi băiete. Nu face prostii, spuse Vasco. Tolman clătină din cap.

— E periculos, zise Vasco. Știi că e periculos.

Dar puștiul apăsă un buton, iar liftul urcă din nou.

Vasco avu un presentiment urât.

Era clar că puștiul știa. Știa extrem de bine ce făcea.

— E aici, sus, zise Dolly, de la etajul doi. Dar ușa nu se deschide. Coboară iar.

— Du-te înapoi la masă, îi spuse Vasco. Lasă-l să iasă.

Ea înțelese imediat ce voia să spună. Porni repede înapoi pe scara cu catifea roșie, spre parter. Nu fu surprinsă să vadă că masa la care stătuse individul cu față de gangster era acum goală. Nici urmă de el. Și nici de rusoaică. Doar o bancnotă de o sută de dolari băgată sub un pahar. Plătise cash, normal. Și dispăruse.

Vasco era acum înconjurat de trei țipi de la securitatea hotelului, care vorbeau toți odată. Fiind cam cu o jumătate de cap mai înalt ca ei, urlă, cerând liniște.

— Vreau să știu un singur lucru, spuse el. Cum deschidem liftul?

— Probabil că a apăsas butonul de blocare.

— Cum îl *deschidem*?

— Va trebui să oprim curentul.

— Așa se va deschide?

— Nu, dar odată ce oprim curentul, putem forța ușa.

— Cât va dura?

— Cam zece-cincisprezece minute. Nu contează, tipul n-are unde să plece.

— Ba da, are, spuse Vasco. Tipul de la securitate râse.

— Unde naiba să se ducă?

Liftul cobora din nou. Tolman era în genunchi, ținând ușa de sticlă închisă.

— Ridică-te, zise Vasco. Ridică-te. Haide, băiete, nu merită, stai în picioare!

Brusc, Tolman își dădu ochii peste cap și căzu pe spate. Liftul începu să urce.

— Ce naiba? zise unul dintre indivizii de la securitate. Da' cine-i tipul?

“Of, fir-ar al naibii să fie!”, își spuse Vasco.

Puștiul apăsase o manetă care blocase circuitele liftului. Avură nevoie de patruzeci de minute ca să deschidă ușile și să-l scoată afară. Bineînțeles, murise de mult. În clipa în care căzuse, se scufundase într-o atmosferă de 100% azot, de la azotul lichid care ieșea din container. Cum azotul era mai greu decât aerul, umpluse progresiv liftul, de jos în sus. Când puștiul căzuse pe spate, era deja inconștient și murise în mai puțin de un minut. Tipii de la securitate voiau să afle ce era în container, care nu mai fumega. Vasco își puse niște mănuși și trase afară tubul lung de metal. Nu era nimic acolo, doar mai multe cleme goale, în locurile în care ar fi trebuit să fie embrionii.

— Vrei să spui că s-a sinucis? întrebă unul dintre cei de la securitate.

— Exact, spuse Vasco. Lucra într-un laborator de embriologie. Știa ce periculos este azotul lichid într-un spațiu închis.

Azotul provoca mai multe accidente de laborator decât orice altă substanță chimică. Jumătate dintre cei care mureau

încercaseră să-și salveze colegii care se prăbușiseră în spații închise.

— Așa a ales el să iasă dintr-o situație urâtă, zise Vasco.

Mai târziu, în mașină, când se întorceau acasă, Dolly întrebă:

— Și atunci, ce s-a întâmplat cu embrionii? Vasco clătină din cap.

— Habar n-am. Băiatul ăsta nu i-a avut nici o clipă.

— Crezi că i-a luat fata? Înainte să intre în camera lui?

— Cineva i-a luat, spuse Vasco și oftă. Cei de la hotel nu o cunosc?

— Au revăzut casetele de securitate. Nu o cunosc.

— Parcă ziceai că e studentă?

— Universitatea a avut-o ca studentă anul trecut. Anul acesta nu s-a mai înscris.

— Deci, a dispărut.

— Mda, zise Dolly. Ea, tipul cu piele măslinie, embrionii. Toți au dispărut.

— Mi-ar plăcea să știu cum se leagă toate astea, spuse Vasco.

— Poate că nu se leagă, zise Dolly.

— N-ar fi prima dată, spuse Vasco.

Văzu înainte reclama luminoasă a unui restaurant din deșert.

Opri în fața lui. Simțea nevoia să bea ceva.

Divizia 48 a Curții Superioare din Los Angeles era o cameră cu lambriuri din lemn, dominată de marele sigiliu al statului California. Camera era mică și dădea o impresie de prost gust. Covorul roșu era destrămat și plin de urme de noroi. Furnirul lustruit al boxei martorilor era crestat, iar unul dintre tuburile fluorescente era stricat, făcând ca boxa juriului să fie mai întunecată decât restul camerei. Jurații erau îmbrăcați obișnuit, în blugi și cămăși cu mânecă scurtă. Fotoliul judecătorului scârțâia de câte ori onorabilul Davis Pike se răsucea ca să arunce o privire spre laptopul lui, operațiune pe care o repeta deseori în timpul zilei. Alex Burnet bănuia că își verifica e-mail-ul sau acțiunile.

Una peste alta, acea sală de judecată părea un loc ciudat pentru dezbaterile problemelor complexe ale biotehnologiei, dar asta făceau de două săptămâni, în cazul *Frank M. Burnet contra Conducerii Universității din California*.

Alex avea treizeci și doi de ani, era o avocată de succes, recent făcută partener la firma de avocatură unde lucra. Stătea la masa reclamantului, împreună cu alți membri ai echipei juridice a tatălui ei, și îl privea pe acesta, care stătea în boxa martorilor. Deși zâmbea liniștit, Alex era îngrijorată în legătură cu modul în care avea el să se descurce.

Frank Burnet era un bărbat solid, care părea mai tânăr decât cei cincizeci și unu de ani pe care-i avea. Când a depus jurământul, părea sănătos și încrezător. Alex știa că aspectul viguros al tatălui ei îi putea submina cazul. Și, bineînțeles, publicitatea premergătoare procesului fusese sălbatică și negativă. Echipa de PR a lui Rick Diehl se străduise mult să-l înfățișeze pe tatăl ei ca pe un om nerecunoscător, lacom și lipsit de scrupule. Un om care se opunea cercetării medicale. Un om care nu-și ținea cuvântul și care voia doar bani.

Nimic din toate acestea nu era adevărat. În realitate, erau exact pe dos. Dar nici măcar un singur reporter nu îl contactase pe tatăl ei, ca să afle versiunea lui. Nici măcar unul. În spatele lui Rick Diehl se afla Jack Watson, faimosul filantrop. Mass-media plecase de la ideea că Watson era personajul pozitiv și, în consecință, tatăl ei trebuia să fie cel negativ. Odată ce apăruse acea piesă de teatru moralizatoare în *New York Times* (scrisă de corespondentul local al rubricii mondene), toată lumea

împrumutase opinia acestuia. În *L.A. Times* apăruseră articole asemănătoare, care încercaseră chiar să amplifice versiunea din *New York*, îngroșând trăsăturile de personaj negativ ale tatălui ei. Iar știrile locale prezentau reportaje zilnice împotriva omului care voia să oprească progresul medical, a omului care îndrăznise să critice UCLA, acel renumit centru de învățământ, universitatea orașului lor natal. De câte ori urcau treptele tribunalului, ea și tatăl ei erau urmăriți de camerele de televiziune ale mai multor posturi.

Eforturile lor de a spune toată povestea nu avuseseră succes. Consilierul de relații cu presa angajat de tatăl ei era destul de competent, dar nu putea face față mașinăriei bine unse și puternic finanțate a lui Jack Watson.

Bineînțeles, membrii juriului văzuseră o parte din știri. Iar impactul reportajelor însemnase o nouă sursă de stres pentru tatăl ei, nu doar în încercarea de a-și spune povestea, ci și în aceea de a se reabilita, de a răsturna în favoarea lui răul pe care i-l făcuse deja presa, încă înainte ca el să ajungă în boxa martorilor.

Avocatul tatălui ei se ridică în picioare și începu să pună întrebările.

— Domnule Burnet, haideti să ne întoarcem în luna iunie, cu opt ani în urmă. Cu ce vă ocupați la vremea respectivă?

— Lucram în construcții, spuse tatăl ei cu o voce fermă.

Supravegheam toată operațiunea de sudare a conductei de gaz natural din Calgary.

— Și când ați bănuț prima dată că erați bolnav?

— Începusem să mă trezesc noaptea. Transpirat, scăldat în sudoare.

— Aveați febră?

— Așa am crezut.

— Ați consultat un doctor?

— Nu de la început, zise el. Am crezut că aveam gripă sau ceva de genul acesta. Dar transpirația nu înceta. După o lună, am început să mă simt foarte slăbit. Atunci m-am dus la doctor.

— Și ce v-a spus doctorul?

— A spus că aveam o excrescență în abdomen. Și mi-a recomandat pe cel mai bun specialist de pe Coasta de Vest. Un profesor de la Centrul Medical al UCLA, în Los Angeles.

— Cine era acest specialist?

— Dr. Michael Gross. Cel de acolo.

Tatăl ei arată cu degetul spre acuzat, care stătea la masa alăturată.

Alex nu se uită în direcția aceea. Își păstră privirea ațintită asupra tatălui ei.

— Și ai fost examinat de doctorul Gross?

— Da.

— V-a făcut un control?

— Da.

— V-a făcut și niște teste?

— Da. Mi-a luat sânge, mi-a făcut radiografii și mi-a scanat cu tomograful întregul corp. Și mi-a luat biopsie din măduvă.

— Cum a făcut asta, domnule Burnet?

— Mi-a înfipt un ac în osul iliac, chiar aici. Acul a pătruns prin os, ajungând în măduvă. Au extras măduvă și au analizat-o.

— Iar atunci când s-au încheiat aceste teste, v-a spus diagnosticul lui?

— Da. A spus că aveam leucemie acută limfoblastică a celulelor T.

— Ce ai înțeles că ar fi această boală?

— Cancer al măduvei.

— V-a propus vreun tratament?

— Da. Operație și apoi chimioterapie.

— Și v-a spus care erau șansele? Cum avea să se sfârșească această boală?

— A spus că șansele nu sunt mari.

— A spus și ceva mai exact?

— A spus că mai aveam, probabil, mai puțin de un an.

— Ați cerut, ulterior, o a doua părere, de la un alt doctor?

— Da.

— Cu ce rezultat?

— Diagnosticul a fost... el, ăă... a confirmat diagnosticul.

Tatăl ei se opri și își mușcă limba, luptând cu emoția. Alex era surprinsă. De obicei, tatăl ei era dur și controlat. Simți o undă de îngrijorare pentru el, deși știa că acel moment avea să-i fie de ajutor în proces.

— Eram speriat, foarte speriat, continuă tatăl ei. Mi-au spus cu toții... că nu mai aveam mult de trăit.

Își înclină capul. În sală se făcu liniște.

— Doriți niște apă, domnule Burnet?

— Nu. Sunt bine, zise el, ridicând capul și trecându-și mâna

peste frunte.

— Vă rog să continuați când sunteți pregătit.

— Am cerut și o a treia părere. Și toată lumea mi-a spus că doctorul Gross este cel mai bun doctor pentru această boală.

— Așa că ați început terapia cu doctorul Gross.

— Da. Așa este.

Tatăl ei părea să-și fi revenit. Alex se lăsă pe spate pe scaun, inspirând adânc. Mărturia decurgea lin acum, o poveste pe care tatăl ei o spusese de zeci de ori înainte. Cum el, un om speriat și înspăimântat, temându-se pentru viața sa, își pusese speranța în doctorul Gross. Cum trecuse prin operație și chimioterapie, sub îndrumarea doctorului Gross. Cum simptomele bolii dispăruseră treptat, în cursul anului următor. Cum doctorul Gross fusese primul care afirmase că tatăl ei era bine, că tratamentul lui reușise total.

— Ați mai făcut teste apoi cu doctorul Gross?

— Da. La fiecare trei luni.

— Cu ce rezultat?

— Totul era normal. Am câștigat în greutate, forța mi-a revenit, părul mi s-a înnegrit la loc. Mă simțeam bine.

— Și apoi, ce s-a întâmplat?

— Cam un an mai târziu, după unul dintre teste, doctorul Gross a sunat ca să spună că trebuia să facă teste suplimentare.

— V-a explicat de ce?

— Mi-a zis că o parte din sângele meu nu părea în regulă.

— A spus exact despre ce teste era vorba?

— Nu.

— V-a spus că încă mai aveți cancer?

— Nu, dar mă temeam că asta era. Nu repetase niciodată testele până atunci.

Tatăl ei se foi pe scaun și continuă.

— L-am întrebat dacă nu cumva cancerul revenise, iar el a spus: "Nu, în acest moment, dar trebuie să vă ținem sub observație".

A insistat că aveam nevoie de teste constante.

— Cum ați reacționat?

— Eram îngrozit. Într-un fel, a fost mai rău a doua oară. Când eram bolnav, prima dată, mi-am făcut testamentul și toate celelalte pregătiri. Apoi m-am făcut bine și aveam în față un nou viitor, o șansă de a o lua de la capăt. După care a venit telefonul lui și am fost din nou îngrozit.

— Credeați că sunteți bolnav.

— Bineînțeles. De ce altceva ar fi repetat testele?

— Erați speriat?

— De moarte.

Urmărind depoziția, Alex își spuse că era mare păcat că nu aveau poze. Tatăl ei părea viguros și sănătos. Ea și-l amintea cum era fragil, cărunt și slab. Hainele îi atârnavă pe corp. Arăta ca un om pe moarte. Acum părea puternic, ca un muncitor în construcții, adică ceea ce fusese toată viața. Nu părea o persoană care să se sperie ușor. Alex știa că acele întrebări erau esențiale pentru a stabili bazele fraudei și ale suferinței mintale. Dar totul trebuia făcut cu atenție. Iar avocatul lor principal avea prostul obicei, pe care Alex îl cunoștea foarte bine, de a uita de propriile notițe, odată ce începea mărturia.

— Ce s-a întâmplat după aceea, domnule Burnet?

— M-am dus să fac testele. Doctorul Gross a repetat totul. A făcut chiar și o nouă biopsie a ficatului.

— Cu ce rezultat?

— Mi-a spus să revin după șase luni.

— De ce?

— Nu a spus decât să revin după șase luni.

— Cum vă simțeați, de data aceasta?

— Sănătos. Dar am presupus că avusesem o recidivă.

— Doctorul Gross v-a spus asta?

— Nu. El nu mi-a spus nimic. Nimeni dintre cei de la spital nu mi-a spus nimic. Au spus doar: "Reveniți peste șase luni".

Bineînțeles, tatăl ei crezuse că era din nou bolnav. Cunoscuta o femeie cu care s-ar fi căsătorit, dar nu o făcuse, pentru că el credea că nu mai avea mult de trăit. Își vânduse casa și se mutase într-un apartament mic, așa încât să nu aibă nici o ipotecă.

— Se pare că vă pregăteați să muriți, spuse avocatul.

— Obiecție!

— Retrag întrebarea. Dar să continuăm. Domnule Burnet, cât timp ați continuat să mergeți la UCLA pentru teste?

— Patru ani.

— Patru ani. Și când ați bănuț prima dată că nu vi se spunea adevărul despre starea dumneavoastră?

— Ei bine, patru ani mai târziu, mă simțeam în continuare sănătos. Nu se întâmplase nimic. În fiecare zi mă așteptam ca fulgerul să lovească, dar asta nu se întâmpla. Însă doctorul

Gross continua să-mi spună să revin pentru alte și alte teste. Pe vremea aceea, mă mutasem în San Diego și am vrut să mi se facă testele acolo și să-i fie trimise lui. Dar el a spus că nu era posibil, că trebuia să fac testele la UCLA.

— De ce?

— A spus că prefera propriul lui laborator. Însă asta nu mi se părea logic. Și îmi dădea din ce în ce mai multe formulare să semnez.

— Ce formulare?

— La început, erau doar consimțăminte, prin care certificam faptul că știam că eram supus unei proceduri riscante. Acele prime formulare aveau una sau două pagini. După scurt timp, au apărut alte formulare, care spuneau că acceptam să fiu implicat într-un proiect de cercetare. De fiecare dată când mă întorceam, erau tot mai multe formulare. În cele din urmă, formularele aveau câte zece pagini, un document întreg în limbaj juridic greoi.

— Și le-ați semnat?

— Până la urmă, nu.

— De ce?

— Pentru că o parte dintre aceste formulare erau permisiuni pentru utilizarea comercială a țesuturilor mele.

— Iar asta v-a deranjat?

— Sigur că da. Pentru că nu credeam că îmi spunea adevărul despre ceea ce făcea. Despre motivul acelor teste. La una dintre vizite, l-am întrebat direct pe doctorul Gross dacă îmi folosea țesuturile în scopuri comerciale. El a spus că sigur că nu, că interesele lui erau legate strict de cercetare. Așa că am spus că era OK și am semnat totul, cu excepția formularelor care permiteau ca țesuturile mele să fie folosite în scopuri comerciale.

— Ce s-a întâmplat atunci?

— S-a enervat foarte tare. A spus că nu va putea să mă mai trateze dacă nu semnez toate formularele și că îmi risc sănătatea și viitorul. A spus că fac o mare greșeală.

— Obiecție! Mărturie indirectă.

— În regulă. Domnule Burnet, când ați refuzat să semnați formularele de consimțământ, domnul doctor Gross a încetat să vă mai trateze?

— Da.

— Și atunci ați consultat un avocat?

- Da.
 - Și ce ați descoperit?
 - Că doctorul Gross îmi vânduse celulele - cele pe care le luase din corpul meu în timpul tuturor acelor teste - unei companii numite BioGen.
 - Cum v-ați simțit când ați auzit asta?
 - Am fost șocat, spuse tatăl lui Alex. Mă dusesem la doctorul Gross când eram bolnav, speriat și vulnerabil. Avusesem încredere în doctorul meu. Îmi pusesem viața în mâinile lui. Aveam *încredere* în el. Iar apoi, am aflat că el mă mințise, că mă speriasse inutil *ani de zile*, numai ca să îmi poată fura părți ale corpului și să le vândă pentru profit. Pentru sine. Nu i-a păsat nici o clipă de mine. Voia doar să-mi ia celulele.
 - Știți cât valorau acele celule?
 - Compania de medicamente a spus că era vorba de trei miliarde de dolari.
- Juriul rămase cu gura căscată.

Alex urmărise juriul în timpul ultimei mărturii. Fețele lor erau impasibile, dar nimeni nu se mișca, nimeni nu se foia. Icnetele erau involuntare, dovadă că îi mișca în ceea ce auzeau. Și juriul rămase transfigurat, în timp ce întrebările continuau:

— Domnule Burnet, doctorul Gross și-a cerut vreodată scuze că v-a înșelat?

— Nu.

— S-a oferit vreodată să împartă profitul cu dumneavoastră?

— Nu.

— Dumneavoastră i-ați cerut să facă asta?

— Da, în cele din urmă. Când mi-am dat seama ce făcuse deja. Erau celulele mele, din corpul meu. M-am gândit că ar fi trebuit să am un cuvânt de spus în legătură cu felul în care fuseseră utilizate.

— Dar el a refuzat?

— Da. A spus că nu era treaba mea ce făcea el cu celulele mele. Juriul reacționa la asta. Câțiva se întoarseră și se uitară la doctorul Gross. Era un semn bun, își spuse Alex.

— O ultimă întrebare, domnule Burnet. Ați semnat vreodată o autorizație ca doctorul Gross să utilizeze celulele dumneavoastră în scopuri comerciale?

— Nu.

— Nu ați autorizat niciodată vânzarea lor?

— Niciodată. Ceea ce nu l-a împiedicat s-o facă, oricum.

— Nu mai am alte întrebări.

Judecătorul anunță o pauză de cincisprezece minute, urmând ca la revenirea în sală avocații de la UCLA să înceapă interogarea martorului. Pentru acel proces, UCLA îi angajase pe Raeper și Cross, o firmă din centru specializată în litigii corporative cu mize mari. Raeper reprezenta companii petroliere și contractori importanți în domeniul apărării. Era clar că UCLA nu privea acel proces ca pe o protecție a cercetării medicale. Erau în joc trei miliarde de dolari. Era vorba de o afacere serioasă, așa că angajaseră o firmă pentru afaceri serioase.

Avocatul principal pentru UCLA era Albert Rodriguez. Părea tânăr și nonșalant, avea un zâmbet prietenos și lăsa impresia dezarmantă că era nou în meserie. De fapt, Rodriguez avea patruzeci și cinci de ani și era un avocat de succes de douăzeci de ani, dar reușea cumva să facă să pară că acela era primul lui

proces, determinând în mod subtil juriul să fie îngăduitor cu el.
— Domnule Burnet, presupun că a fost groaznic pentru dumneavoastră să treceți prin experiențele epuizante din punct de vedere emoțional din ultimii câțiva ani. Apreciez că le-ați împărtășit juriului, așa că nu o să vă rețin mult.

Cred că ați spus juriului că erați extrem de înspăimântat, ceea ce este foarte natural. Apropo, cât pierduserăți în greutate, când ați mers prima dată la doctorul Gross?

“Aha”, își spuse Alex. Știa ce urma. Aveau de gând să sublinieze natura spectaculoasă a tratamentului. Aruncă o privire către avocatul care stătea lângă ea și care, în mod clar, încerca să găsească o strategie. Se aplecă spre el și șopti:

— *Oprește-l.*

Avocatul clătină din cap, confuz.

— Nu știu cât slăbisem, spunea tatăl ei. Cam douăzeci și cinci sau treizeci de kilograme.

— Așa că hainele nu vă mai veneau.

— Deloc.

— Și cât de puternic erați în acea perioadă? Puteați urca o scară cu mai multe trepte?

— Nu. Urcam două sau trei trepte și trebuia să mă opresc.

— Din cauza oboselii?

Alex îl înghionti pe avocatul de lângă ea și șopti:

— *Întrebare și răspuns.*

Avocatul se ridică imediat.

— Obiecție. Onorată instanță, domnul Burnet a declarat deja că fusese diagnosticat cu o boală letală.

— Da, zise Rodriguez, și a spus că era înspăimântat. Dar eu cred că juriul ar trebui să știe exact cât de disperată era starea sa.

— Am să permit formularea întrebării.

— Mulțumesc. Să revenim, domnule Burnet. Pierduserăți un sfert din greutatea corporală, erați atât de slăbit, încât nu puteați urca mai mult de două trepte și aveți o formă gravă de leucemie. Corect?

— Da.

Alex scrâșni din dinți. Voia cu disperare să oprească acel șir de întrebări, care era clar că le aducea prejudicii și era irrelevant relativ la întrebarea dacă doctorul tatălui ei acționase incorect după ce îl vindecase. Dar judecătorul admisesese acele întrebări și ea nu putea face nimic. Și nu era ceva atât de strigător la cer, încât să le ofere un motiv de a face apel.

— Și ca să fiți ajutat în momentele în care aveți atât de multă nevoie de asta, ați mers la cel mai bun doctor de pe Coasta de Vest, ca să vă trateze de această boală? continuă Rodriguez.

— Da.

— Și el v-a tratat.

— Da.

— Și v-a vindecat. Acest doctor expert și sensibil v-a vindecat.

— Obiecție! Onorată instanță, doctorul Gross este doctor, nu sfânt.

— Se aprobă.

— În regulă, spuse Rodriguez. Să formulez altfel: domnule Burnet, cât a trecut de când ați fost diagnosticat cu leucemie?

— Șase ani.

— Nu este adevărat că supraviețuirea pe o perioadă de cinci ani, în cazul cancerului, este considerată o vindecare?

— Obiecție. E nevoie de opinia unui expert.

— Se aprobă.

— Onorată instanță, spuse Rodriguez, întorcându-se spre judecător. Nu știu de ce toate acestea par atât de dificile pentru avocații domnului Burnet. Nu încerc decât să arăt că, de fapt, doctorul Gross l-a vindecat pe reclamant de un cancer mortal.

— Iar eu nu știu de ce este atât de dificil pentru apărare să pună întrebarea direct, fără formulări discutabile, replică judecătorul.

— Am înțeles, Onorată instanță. Vă mulțumesc. Domnule Burnet, dumneavoastră vă considerați vindecat de leucemie?

— Da.

— Sunteți absolut sănătos, în prezent?

— Da.

— Cine v-a vindecat, după părerea dumneavoastră?

— Doctorul Gross.

— Mulțumesc. Și acum, cred că ați spus Curții că atunci când doctorul Gross v-a cerut să reveniți pentru alte teste, ați crezut că asta însemna că sunteți încă bolnav.

— Da.

— Doctorul Gross v-a spus vreodată că încă mai aveți leucemie?

— Nu.

— V-a spus asta cineva din biroul sau din personalul lui?

— Nu.

— Atunci, dacă înțeleg bine depoziția dumneavoastră, nu ați primit niciodată o informație clară că ați mai fi încă bolnav.

- Corect.
- În regulă. Să trecem acum la tratamentul dumneavoastră. Ați fost operat și ați făcut chimioterapie. Știți cumva dacă vi se făcuse tratamentul standard pentru leucemia celulelor T?
- Nu, tratamentul meu nu a fost standard.
- A fost ceva nou?
- Da.
- Ați fost primul pacient care a fost supus acestei proceduri?
- Da.
- Dr. Gross v-a spus asta?
- Da.
- Și v-a spus cum s-a ajuns la această nouă procedură?
- A spus că era parte a unui program de cercetare.
- Și ați acceptat să participați la acest program de cercetare?
- Da.
- Împreună cu alți pacienți cu aceeași boală?
- Da, cred că mai erau și alții.
- Iar noua procedură a dat rezultate în cazul dumneavoastră?
- Da.
- Ați fost vindecat.
- Da.
- Mulțumesc. Și acum, domnule Burnet, știți faptul că în cercetarea medicală medicamentele noi pentru lupta împotriva bolilor sunt derivate deseori, sau sunt testate pe țesuturi ale pacienților?
- Da.
- Știați că țesuturile dumneavoastră vor fi utilizate în acest scop?
- Da, dar nu pentru scopuri...
- Răspundeți doar cu "da" sau "nu", vă rog. Când ați acceptat ca țesuturile dumneavoastră să fie folosite pentru cercetare, știați că era posibil să fie folosite pentru obținerea sau testarea de medicamente noi?
- Da.
- Iar dacă era găsit un medicament nou, vă așteptați ca acesta să fie pus la dispoziția altor pacienți?
- Da.
- Ați semnat o autorizație pentru acest lucru? O pauză lungă.
- Da, zise tatăl lui Alex în cele din urmă.
- Mulțumesc, domnule Burnet. Nu mai am alte întrebări.

— Cum crezi că a mers? Întrebă tatăl ei, când ieșiră din tribunal. Pledoariile finale aveau loc în ziua următoare. Se îndreptau spre parcare, prin lumina cețoasă a soarelui din centrul Los Angelesului.

— E greu de spus, zise Alex. Au reușit să creeze confuzie în privința faptelor. Noi știm că nici un medicament nou nu a rezultat din acest program, dar mă îndoiesc că juriul înțelege ce s-a întâmplat cu adevărat. Vom mai aduce niște experți care să explice faptul că UCLA a făcut o linie de celule din țesuturile tale și a folosit-o ca să producă o citochină, în modul în care aceasta este produsă natural, în corpul tău. Nu e vorba de nici un “medicament nou” aici, dar probabil că juriul nu va înțelege asta. Și mai este și faptul că Rodriguez conturează în mod intenționat acest caz așa încât să pară identic cu cazul Moore, din urmă cu douăzeci de ani. Moore a fost un caz foarte asemănător cu al tău. Au fost luate țesuturi, sub motive false, și au fost vândute. UCLA a câștigat ușor acel caz, deși nu ar fi trebuit.

— Și atunci, domnișoară avocat, cum merge cazul nostru? Ea îi zâmbi tatălui ei, îl cuprinse cu brațul de umeri și îl sărută pe obraz.

— Sincer? Cam greu, zise ea.

Barry Sindler, avocatul pentru divorțuri al starurilor, se foi în fotoliu. Încerca să fie atent la clientul care stătea în partea cealaltă a biroului, dar nu prea reușea. Clientul era un fraier pe nume Diehl, care conducea o companie de biotehnică. Tipul vorbea abstract, fără emoție, practic fără nici o expresie pe față, chiar dacă povestea cum nevasta lui îl înșela. Probabil că Diehl era un soț groaznic. Dar Barry nu era sigur câți bani erau implicați în acel caz. Se părea că soția avea toți banii.

Diehl continua să turuie monoton. Cum primele suspiciuni apăruseră când o sunase din Las Vegas. Cum descoperise chitanțele de la hotelul la care ea mergea în fiecare miercuri. Cum așteptase în hol și o văzuse cazându-se cu un jucător de tenis profesionist local. Vechea poveste californiană. Barry o auzise de o sută de ori. Oare oamenii ăștia nu-și dădeau seama că nu erau decât niște clișee umblătoare? Soțul furios își prinde soția cu jucătorul de tenis. Schema asta nu se mai folosea nici măcar *în Neveste disperate*.

Barry renunță să mai încerce să asculte. Avea prea multe pe cap în dimineața aceea. Pierduse cazul Kirkorivich și tot orașul aflase asta. Doar pentru că testele ADN arătaseră că nu era copilul miliardarului. Iar apoi, tribunalul nu-i recunoscuse onorariile, deși le redusese la numai 1,4 milioane de dolari. Judecătorul îi acordase doar un sfert din sumă. Toți blestemații de avocați din oraș nu mai puteau de bucurie, pentru că toți îl urau pe Barry Sindler. Auzise că *L. A. Magazine* pregătea un articol serios despre caz, în mod sigur în defavoarea lui. Nu că l-ar fi interesat prea mult. De fapt, cu cât era mai mult descris ca un ticălos fără principii și fără scrupule, cu atât mai mulți clienți aveau să-l caute. Pentru că atunci când era vorba de un divorț, oamenii voiau un ticălos fără scrupule. Stăteau la coadă ca să prindă unul. Iar Barry Sindler era, fără îndoială, cel mai lipsit de scrupule și mai nemilos, mai dornic de publicitate, mai plin de el și mai ticălos avocat de divorțuri din California de Sud. Și era mândru de asta!

Nu, Barry nu-și făcea probleme pentru astfel de lucruri. Nu-și făcea griji nici măcar pentru casa pe care o construia în Montana pentru Denise și cei doi plozi răsfățați ai ei. Nu-și făcea griji pentru renovarea casei lor din Holmby Hills, chiar dacă numai bucătăria costa 500.000 de dolari, iar Denise schimba tot

timpul planurile. Denise era un renovator în serie. Era o boală. Nu, nu, nu. Barry Sindler își făcea griji pentru un singur lucru: chiria. Avea un etaj întreg într-o clădire de birouri de pe Wilshire și Doheny, cu douăzeci și trei de avocați în birou, toți niște nepricopsiți. Dar imaginea lor stând la birouri îi impresiona pe clienți. Și puteau să se ocupe de treburile minore, ca luarea depozițiilor sau depunerea moțiunilor de amânare, lucruri cu care Barry nu voia să-și piardă vremea. Barry știa că procesele erau un război de uzură, mai ales în cazurile de custodie. Scopul era să crești costurile cât de mult puteai și să lungești procedurile cât mai mult posibil, pentru că, în acest fel, Barry câștiga cel mai mare tarif posibil, iar soții se saturau până la urmă de amânările interminabile, de noile aranjamente și de cursa aberantă a costurilor. Chiar și cei mai bogați dintre ei se saturau, în cele din urmă.

De obicei, bărbații erau cei mai raționali. Ei voiau să își continue viața, să cumpere o casă nouă, să se mute în ea cu o prietenă nouă, să aibă parte de o partidă de sex oral strașnică. Ei voiau ca problemele legate de custodie să se rezolve. Dar soțiile voiau răzbunare, de obicei, așa că Barry împiedica rezolvarea problemei, an după an, până când bărbații cedau. Milionari, miliardari, celebrități... nu conta. Cu toții cedau, până la urmă. Lumea spunea că nu era o strategie bună pentru copii. Ei bine, la naiba cu copiii. Dacă respectivilor clienți le-ar fi păsat de copii, nu ar fi divorțat. Ar fi rămas căsătoriți și nefericiți, ca toți ceilalți, pentru că...

Fraierul spusese ceva ce-i atrase atenția.

— Îmi cer scuze, spuse Barry Sindler. Vreți să repetați, domnule Diehl? Ce ați spus?

— Am spus că vreau ca soția mea să fie testată.

— Vă pot asigura că aceste proceduri o vor testa la maximum. Și, bineînțeles, vom pune un detectiv pe urmele ei, vom vedea cât de mult bea, dacă ia droguri, dacă stă în oraș noaptea, dacă are legături lesbiene, tot tacâmul. Procedura standard.

— Nu, nu, zise Diehl. Vreau să fie testată genetic.

— Pentru ce?

— Pentru tot, spuse el.

— Ah, făcu Barry, înclinând din cap cu înțelepciune.

Despre ce naiba vorbea individul? Testare genetică?

Intr-un caz de custodie? Se uită la hârtiile din fața lui și la cartea de vizită. Richard "Rick" Diehl, doctor. Barry se încruntă,

nefericit. Numai fraierii își pun porecla pe cartea de vizită. Scria că era director executiv la BioGen Research Inc., o companie din Westview Village.

— De exemplu, pot paria că soția mea are o predispoziție genetică pentru o boală bipolară, spuse Diehl. E limpede că are un comportament dezordonat. E posibil să aibă gena Alzheimer. Dacă o are, testele psihologice pot arăta semnele timpurii ale bolii.

— Bine, foarte bine.

Barry Sindler aproba acum din cap cu entuziasm. Asta-l făcea fericit. Domenii discutabile, noi, proaspete. Lui Sindler îi plăceau la nebunie domeniile discutabile. Administrarea unui test psihologic. Testul arăta sau nu semne timpurii de Alzheimer? Cine dracu' putea să știe sigur? Minunat, minunat... Oricare ar fi fost rezultatele testului, acestea aveau să fie discutabile. Alte zile în tribunal, alți experți de interogată, dispute între doctori în științe, durând zile întregi. Zilele petrecute în tribunal erau deosebit de lucrative.

Și, mai ales, Barry realizează că acea testare genetică putea deveni o procedură standard pentru toate cazurile de custodie. Sindler ar fi fost un pionier pe acest teritoriu. Ar fi obținut publicitate! Se aplecă în față, incitat.

— Continuați, domnule Diehl...

— Să o testăm pentru gene de diabet, cancer la sân din gene BRCA și tot restul. Și este posibil ca soția mea să aibă și gena pentru boala Huntington, care provoacă o degenerare fatală a nervilor. Bunicul ei a avut boala Huntington, așa că există în familie. Amândoi părinții ei sunt încă tineri, iar boala apare doar la bătrânețe. Așa că este posibil ca soția mea să poarte gena, iar asta ar însemna o moarte sigură, din pricina bolii respective.

— Hmm, da, spuse Barry Sindler, aprobând din cap. Asta ar putea să o facă nepotrivită pentru calitatea de custode al copiilor.

— Exact.

— Sunt surprins că nu a fost deja testată.

— Ea nu vrea să afle, zise Diehl. Există o șansă de cincizeci la sută să aibă gena. Dacă o are, în cele din urmă va dezvolta boala și va muri zvârcolindu-se în chinurile demenței. Dar are douăzeci și opt de ani. Este posibil ca boala să nu apară pentru încă douăzeci de ani. Așa că, dacă ar ști-o de acum... i-ar putea distruge tot restul vieții.

- Dar ar putea să o și liniștească, dacă nu are gena.
- Riscul e prea mare. Nu va vrea să facă testul.
- V-ați mai gândit și la alte teste?
- Da, la naiba, spuse Diehl. Asta-i doar începutul. Vreau să fie testată cu toate procedurile curente. În momentul de față, există o mie două sute de teste genetice.
- O mie două sute! Perspectiva îl făcu pe Sindler să se lingă pe buze. Excelent! De ce nu mai auzise niciodată de asta până atunci? Își drese glasul.
- Dar vă dați seama că, dacă veți face asta, ea va cere să fiți testat și dumneavoastră.
- Nici o problemă, spuse Diehl.
- Ați fost deja testat?
- Nu. Dar eu știu cum să falsific rezultatele de laborator.
- Barry Sindler se lăsă pe spate, în fotoliu. Perfect.

Sub coroana înaltă a copacilor, jungla era întunecată și tăcută. Nici o adiere de vânt nu mișca ferigile, a căror înălțime atingea nivelul umerilor. Hagar își șterse sudoarea de pe frunte, aruncă o privire în spate, spre ceilalți, și continuă să înainteze.

Expediția înainta din ce în ce mai adânc în jungla din zona centrală a Sumatrei. Nimeni nu vorbea, iar lui Hagar îi plăcea asta. Râul era chiar în față. O canoe pe malul apropiat, o frânghie întinsă peste râu, la înălțimea umerilor. Traversară în două grupuri. Hagar, stând în picioare în canoe, îi trase dincolo pe primii, cu ajutorul frânghiei, după care se întoarse după ceilalți. Era liniște, cu excepția țipătului îndepărtat al unei păsări-rinocer.

Continuară înaintarea pe malul opus. Cărarea prin junglă se îngusta, iar pe ici, pe colo, era noroioasă. Celor din echipă nu le plăcea asta și făceau mult zgomot, încercând să ocolească zonele mocirloase. În cele din urmă, unul dintre ei întrebă:

— Cât mai este?

Era puștiul. Adolescentul american plângăcios, cu pete pe față. Se uita la mama lui, o matroană masivă, cu o pălărie de paie largă.

— Am ajuns? se alintă puștiul.

Hagar duse degetul la buze.

— Liniște!

— Mă dor picioarele.

Ceilalți turiști stăteau în jurul lor, un grup în haine de culori țipătoare. Se uitau la puști.

— Dacă faci zgomot, nu o să-i vezi, șopti Hagar.

— Oricum nu-i văd.

Puștiul se bosumflă, dar intră în rând, iar grupul porni din nou. În ultima vreme veniseră mai ales americani. Lui Hagar nu-i plăceau americanii, dar nu ei erau cei mai răi. Trebuia să recunoască faptul că cei mai răi erau...

— *Acolo!*

— *Uite, acolo!*

Turiștii arătau în față, plini de curiozitate, turuind agitați. Cam la cincizeci de metri înainte, în dreapta cărării, un urangutan mascul tânăr stătea drept, pe crengile care se legănau ușor sub greutatea lui. O creatură superbă, cu blană roșcată, cam de douăzeci de kilograme, cu o pată albă mare, deasupra urechii.

Hagar nu-l mai văzuse de săptămâni întregi.

Hagar le făcu semn celorlalți să păstreze tăcerea și înainta pe cărare. Turiștii stăteau aproape în spatele lui acum, împleticindu-se și lovindu-se unii de ceilalți, agitați.

— Sssst! șuiera el.

— Care-i problema? zise unul. Credeam că ăsta este un sanctuar.

— Sssst!

— Dar ei sunt protejați aici...

— Sssst!

Hagar avea nevoie de liniște. Băgă mâna în buzunar și apăsă butonul de înregistrare. Își desfăcu microfonul de la rever și îl ținu în palma întinsă.

Erau acum cam la treizeci de metri de urangutan. Trecură pe lângă un indicator de pe cărare, pe care scria "Sanctuarul urangutanilor Bukit Alam". Acela era locul în care urangutanii orfani erau îngrijiți și reintroduși în sălbăcie. Aveau o clinică veterinară, o stație de cercetare și o echipă de cercetători.

— Dacă este un sanctuar, nu înțeleg de ce...

— George, ai auzit ce a spus. Taci din gură. Douăzeci de metri.

— Uite, încă unul! Doi! Trei!

Arătau spre stânga. Sus, în desișul copacilor, un urangutan de un an trecea printre ramuri alături de un altul, ceva mai mare. Se legănau grațios. Dar pe Hagar nu-l interesau. El se concentra asupra primului animal.

Urangutanul cu pata albă nu se îndepărtase. Stătea atârnat într-o mână, legănându-se în aer, cu capul înclinat într-o parte, privindu-i. Animalele mai tinere din frunziș dispăruseră. Cel cu pata albă rămase pe loc și îi privea fix.

Zece metri. Hagar întinse microfonul în față. Turiștii își scoteau aparatele de fotografiat. Urangutanul se uita direct la Hagar și scoase un sunet ciudat, ca o tuse.

— Dwaas.

Hagar repetă sunetul.

— Dwaas.

Urangutanul îl privea fix. Buzele curbate i se mișcă. O secvență de mârâituri guturale:

— *Ooh stomm dwaas, varlaat leanme*. Unul dintre turiști spuse:

— El scoate sunetele astea?

— Da, zise Hagar.

— Adică... vorbește?

— Maimuțele nu pot vorbi, spuse un alt turist. Urangutanii sunt muți. Așa scrie în carte.

Câțiva fotografiară maimuța care se legăna, declanșând blițurile aparatelor. Tânărul mascul nu se arătă surprins. Dar buzele lui se mișcă din nou.

— *Geen lichten dwaas.*

— E răcit? Întrebă nervoasă o femei. Parcă tușește?

— Nu tușește, spuse o altă voce.

Hagar aruncă o privire peste umăr. Un bărbat solid, din spate, care se chinuise să țină pasul cu ceilalți, cu fața roșie și gâfâind, ținea acum un casetofon în mână, îndreptându-l spre urangutan. Avea pe față o expresie hotărâtă.

— Pui ceva la cale? Îl întrebă el pe Hagar.

— Nu, răspunse acesta. Bărbatul arătă spre urangutan.

— Asta e olandeză, zise el. Sumatra a fost colonie olandeză. E limba olandeză.

— N-am de unde să știu, spuse Hagar.

— Eu, da. Animalul a spus: "Lasă-mă în pace, prostule". Apoi a zis: "Fără lumini". Când s-au declanșat Miturile.

— Nu știu ce au fost sunetele acelea, zise Hagar.

— Dar le înregistrezi.

— Doar din curiozitate...

— Ai scos microfonul mult înainte să înceapă sunetele. Știai că animalul va vorbi.

— Urangutanii nu pot vorbi, zise Hagar.

— Asta poate.

Se holbară cu toții la urangutan, care se legăna încă, într-un singur braț. Cu brațul liber se scărpină. Era liniște. Bărbatul solid spuse tare:

— *Geen lichten.*

Maimuța se uită fix la el și clipi rar.

— *Geen lichten!*

Urangutanul nu dădu nici un semn de înțelegere. După o clipă, se ridică pe o creangă din apropiere și începu să urce, încet, braț după braț.

— *Geen lichten!*

Maimuța continuă să urce. Femeia cu pălărie mare de paie zise:

— Eu cred că tușea, sau ceva de genul ăsta.

— Hei, urlă tipul solid. *M'sieu! Comment ca va?*

Maimuța continuă să urce printre ramuri, legănându-se într-un ritm calm pe brațele lui lungi. Fără să se uite în jos.

— M-am gândit că poate știe franceză, spuse bărbatul și ridică din umeri. Presupun că nu e cazul.
O ploaie ușoară începu să picure din desiş. Ceilalți turiști își băgară aparatele de fotografiat la loc. Unul își puse pe umeri un impermeabil.

Hagar își șterse sudoarea de pe frunte. În față, trei urangutani tineri se agitau în jurul unei tăvi cu papaya, așezate pe pământ. Turiștii își întoarseră privirea spre ei.

Dinspre cupolă se auzi un mârâit:

— *Espece de con.*

Auziră fraza clar, surprinzător de inteligibilă în atmosfera liniștită.

Tipul solid se răsuci pe loc.

— *Cum?*

Toți ridicară privirea în sus.

— A fost o înjurătură, zise adolescentul. În franceză. Sunt sigur că a fost o înjurătură. În franceză.

— Ssst, spuse mama lui.

Grupul se holba la frunziș, căutând cu privirea în coroana deasă și întunecată a copacilor. Nu reușiră să zărească maimuța.

Bărbatul solid strigă:

— *Qu'est-ce que tu dis?*

Nu primi nici un răspuns. Doar zgomotul produs de un animal ce se mișca printre crengi și strigătul îndepărtat al unei păsări-rinocer.

UN CIMPANZEU SE IA DE TURISȚI

(News of the World)

AFFE SPRICHT IM DSCHUNGEL, FLÜCHE GEORGE BUSH

(Der Spiegel)

ORANG PARLE FRANCAIS?!!

(Paris Match, sub o poză a lui Jacques Derrida)

MAIMUȚĂ MUSULMANĂ ÎNJURĂ NIȘTE OCCIDENTALI

(Weekly Standard)

MAIMUȚA VORBEȘTE, MARTORII RĂMÂN CU GURA CĂSCATĂ

(National Enquirer)

CIMPANZEU VORBITOR ÎN JAVA
(*New York Times*, ulterior s-a publicat o erată)

PRIMATE POLIGLOTE ÎN SUMATRA
(*Los Angeles Times*)

“În fine, un grup de turiști din Indonezia jură că au fost insultați de un urangutan în jungla din Borneo. Conform spuselor turiștilor, maimuța i-a înjurat în olandeză și în franceză, ceea ce înseamnă că era, probabil, mult mai deșteaptă decât ei. Dar nu a apărut nici o înregistrare cu cimpanzeul bădăran, ceea ce ne conduce la concluzia că, în cazul în care credeți această poveste, avem o slujbă pentru voi în administrația actuală. Acolo sunt o mulțime de maimuțe vorbitoare!”
(*Countdown cu Keith Olbermann*, MSNBC News, fără erată)

— Ia fii atentă! zise Charlie Huggins, uitându-se la televizor, în bucătăria casei sale din San Diego.

Sunetul era oprit, dar citea comentariile de jos.

— Zice-așa: “Maimuță vorbitoare raportată în Sumatra”.

— Vrei să spui că i-au făcut raport pentru ceva? întrebă soția lui, aruncând o privire la ecran.

Pregătea micul dejun.

— Nu, zise Huggins. Cred c-au vrut să spună că maimuța a fost “reperată”.

— Maimuța a fost reperată? Asta însemna că maimuța purta un reper?

Soția lui era profesoară de engleză, la liceu. Îi plăceau jocurile de cuvinte.

— Nu, scumpo. Știrea spune că... niște oameni din Sumatra au întâlnit în junglă o maimuță care vorbea.

— Credeam că maimuțele nu pot vorbi, zise soția lui.

— Ei bine, asta spune știrea.

— Atunci, trebuie să fie o minciună.

— Crezi? Ah, i-auzi... Britney Spears nu divorțează. M-am liniștit. O fi rămas iar gravidă. După poze, așa pare. Iar Posh Spice a purtat o frumoasă rochie verde la o gală. Sting spune că poate să facă sex timp de opt ore, fără să se oprească.

— Pripit sau făcut ușor? spuse soția lui.

— Se pare că tantric.

— Mă refeream la ouăle tale.

— Pripite.

— Cheamă-i pe copii, te rog, zise ea. Totul e aproape gata.

— OK.

Charlie se ridică de la masă și se îndreptă spre scări. Când ajunse în sufragerie, sună telefonul. Erau de la laborator.

În laboratoarele lui Radial Genomics Inc., în păduricile de eucalipt ale Universității California din San Diego, Henry Kendall bătea cu degetele în masă, așteptând ca Charlie să răspundă. Telefonul sună de trei ori. Unde naiba era? în fine, vocea lui Charlie.

— Alo?

— Charlie, spuse Henry. Ai auzit știrile?

— Care știri?

— Maimuța din Sumatra, pentru Dumnezeu.

— Trebuie să fie o tâmpenie, zise Charlie.
— De ce?
— Haide, Henry Știi că e o tâmpenie.
— Au spus că maimuța a vorbit în olandeză.
— E o tâmpenie.
— E posibil să fi fost echipa lui Uttenbroek, zise Kendall.
— Neee. Maimuța era prea mare, avea doi sau trei ani.
— Și? E posibil ca Uttenbroek să o fi făcut cu câțiva ani în urmă.
Echipa lui era destul de avansată. În plus, tipii ăia din Utrecht sunt cu toții niște mincinoși.

Charlie Huggins oftă.

— În Olanda e ilegal să faci astfel de cercetări.
— Exact. Tocmai de-aia e posibil să se fi dus în Sumatra.
— Henry, tehnologia e mult prea dificilă. Mai avem ani de zile până să creăm o maimuță transgenică. Știi asta.
— Ba nu știu. Ai auzit ce a anunțat Utrecht ieri? Au recoltat celule stem de taur și le-au introdus în testicule de șoarece. Eu aș zice că *asta* e dificil. Aș spune că e tehnologie de vârf.
— Mai ales pentru tauri.
— Nu văd ce e amuzant în asta.
— Ia imaginează-ți-l pe șoarece târând după el niște testicule uriașe și vinete de taur.
— Tot nu-mi vine să râd...
— Henry, zise Charlie. Vrei să-mi spui că ai văzut un reportaj la televiziune, despre o maimuță vorbitoare, și chiar îl crezi?
— Mi-e teamă că da.
— Henry, spuse Charlie exasperat. Vorbim despre televiziune. Povestea asta este exact ca aceea cu șarpele cu două capete. Revino-ți.
— Șarpele cu două capete a fost real.
— Trebuie să-i duc pe copii la școală. Vorbim mai târziu.
Și Charlie închise.
Ticălosul. Nevastă-sa îi duce întotdeauna pe copii la școală.
"Mă evită."

Henry Kendall începu să se învârtă prin laborator, se uită pe fereastră, apoi își relua mersul. Inspiră adânc. Știa, bineînțeles, că Charlie avea dreptate. Trebuia să fie o poveste falsă.
Dar... dacă nu era?

Era adevărat că Henry Kendall avea tendința să se agite prea mult. Măinile îi tremurau când vorbea, mai ales atunci când era

entuziasmat. Și era cam neîndemânatic, împleticindu-se tot timpul, lovindu-se de lucrurile din laborator. Îi era rău de la stomac. Era genul de om care-și făcea întotdeauna griji. Dar ceea ce Henry nu putea să-i spună lui Charlie era că motivul real pentru care își făcea griji acum era legat de o conversație care avusese loc în urmă cu o săptămână. Și care atunci păruse neînsemnată.

Însă acum i se părea de rău augur.

O secretară amețită de la Institutul Național de Sănătate sunase la laborator și ceruse cu dr. Kendall. Când el răspunsese la telefon, femeia întrebase:

— Sunteți dr. Henry A. Kendall?

— Da...

— Este adevărat că ați venit la INS pentru o perioadă de practică de șase luni, cu patru ani în urmă?

— Da, așa este.

— Din mai până în octombrie?

— Cred că da. Despre ce e vorba?

— Și ați desfășurat o parte a cercetării dumneavoastră la laboratorul pentru primate, din Maryland?

— Da.

— Și este adevărat că atunci când ați venit la INS, în luna mai a acelui an, ați fost supus testelor uzuale pentru boli contagioase, pentru că urma să faceți cercetare pe primate?

— Da, spuse Henry.

Îi făcuseră o grămadă de teste, de la hepatită și gripă până la HIV. I se luase o grămadă de sânge.

— Pot să vă întreb despre ce este vorba?

— Mă ocup doar de completarea unor formulare suplimentare pentru dr. Bellarmino, spuse ea.

Henry simți un fior.

Rob Bellarmino era șeful secției de genetică de la INS. Nu fusese acolo cu patru ani în urmă, în perioada în care se dusese Henry, dar acum el era la conducere. Și nu era prieten nici cu Henry, nici cu Charlie.

— Este vreo problemă? întrebă Henry.

Avea senzația clară că era.

— Nu, nu, zise ea. Doar că am rătăcit niște acte și dr. Bellarmino este foarte sever în privința documentelor. Când ați fost la laboratorul pentru primate, ați făcut vreo cercetare care a implicat o femelă cimpanzeu pe nume Mary? Numărul ei de

laborator era F-402.

— Știți, nu-mi mai amintesc, spuse Henry. A trecut mult timp de atunci. Am lucrat cu câțiva cimpanzei. Nu-mi amintesc exact cu care.

— Era însărcinată în acea vară.

— Îmi pare rău, pur și simplu nu-mi amintesc.

— A fost vara în care am avut o epidemie de encefalită și au fost nevoiți să bage cea mai mare parte a cimpanzeilor în carantină. Așa este?

— Da, îmi amintesc de carantină. Au trimis cimpanzei în toată țara, la diferite laboratoare.

— Mulțumesc, dr. Kendall. Oh... dacă tot v-am prins la telefon, îmi puteți confirma adresa dumneavoastră? La noi scrie 348 Marbury Madison Drive, La Jolla.

— Da, asta este.

— Mulțumesc pentru amabilitate, dr. Kendall.

Asta fusese toată conversația. La momentul respectiv, Henry își spusese doar că Bellarmino era un ticălos parșiv. Nu știa niciodată ce pune la cale.

Dar acum... cu primata aceea din Sumatra...

Henry clătină din cap.

Charlie Huggins n-avea decât să comenteze cât voia, dar el era sigur că savanții creaseră deja o maimuță transgenică. O făcuseră cu ani de zile în urmă. Existau tot felul de mamifere transgenice în prezent: câini, pisici și altele. Nu putea fi exclusă posibilitatea ca urangutanul vorbitor să fie tot un animal transgenic.

Munca lui Henry la INS avusese legătură cu bazele genetice ale autismului. Mersese la laboratorul de primat pentru că vruse să afle ce gene erau responsabile de diferența între aptitudinile de comunicare ale oamenilor și cele ale maimuțelor. Și lucrase puțin pe embrioni de cimpanzeu. Nu ajunsese la nici un rezultat. De fapt, abia reușise să înceapă, când epidemia de encefalită îi întrerupsese cercetarea. Se întorsese la Bethesda și lucrase într-un laborator tot restul perioadei de practică.

Asta era tot ce știa.

Sau, cel puțin, ce știa sigur.

OAMENII ȘI CIMPANZEII S-AU ÎNRUDIT PÂNĂ DE CURÂND
Separarea speciilor nu a pus capăt sexului.
Cercetătorii descoperă un rezultat controversat în urma
cercetărilor genetice.

Cercetătorii de la Harvard și MIT au ajuns la concluzia că separarea dintre oameni și cimpanzei s-a produs mai recent decât se credea. Geneticienii știau de mult că maimuțele și ființele umane au descins dintr-un strămoș comun, care popula pământul cu 18 milioane de ani în urmă. Gibonii s-au desprins primii, cu 16 milioane de ani în urmă. Urangutanii s-au desprins aproximativ cu 12 milioane de ani în urmă. Gorilele, acum 10 milioane de ani. Cimpanzeii și ființele umane s-au separat ultimii, cu aproape 9 milioane de ani în urmă. Cu toate acestea, după decodarea genomului uman, în 2001, geneticienii au descoperit că ființele umane și cimpanzeii diferă numai prin 1,5% din gene, adică prin aproximativ 500 de gene, în total. Asta înseamnă mult mai puțin decât era de așteptat. În 2003, savanții au început să stabilească prin ce gene erau diferite aceste specii. Acum este clar că multe proteine structurale, incluzând hemoglobina și proteinele citocromatice, sunt identice la cimpanzei și oameni. Sângele de om este identic cu cel de cimpanzeu. Dacă speciile s-au despărțit cu 9 milioane de ani în urmă, cum de sunt atât de asemănătoare?

Geneticienii de la Harvard cred că ființele umane și cimpanzeii au continuat să se înrudească mult timp după separarea speciilor. O astfel de înrudire, sau hibridizare, exercită o presiune evolutivă asupra cromozomului X, făcându-l să se schimbe mai rapid decât în mod normal. Cercetătorii au descoperit că genele mai recent dobândite ale genomului uman apar în cromozomul X.

Din acest motiv, cercetătorii susțin că oamenii preistorici și cimpanzeii s-au înrudit până acum 5,4 milioane de ani, când separarea a devenit permanentă. Acest punct de vedere nou este în contrast total cu ideea acceptată că, odată ce s-a produs; separarea speciilor, hibridizarea are o "influență minoră". Dar, după părerea dr. David Reich, de la Harvard, faptul că hibridizarea a fost observată foarte rar la alte specii "se poate datora pur și simplu faptului că nu am căutat-o".

Cercetătorii de la Harvard avertizează că încrucișarea între

oameni și cimpanzei nu este posibilă în prezent. Ei subliniază că reportajele din presă referitoare la “cimpanzei” hibridi s-au dovedit de fiecare dată false.

BioGen Research Inc. Își avea sediul într-un cub îmbrăcat în titan, într-un parc industrial de lângă Westview Village, în sudul Californiei. Plasat maiestuos deasupra traficului de pe Autostrada 101, cubul fusese ideea președintelui lui BioGen, Rick Diehl, care insista să îl numească hexaedru. Cubul arăta impresionant și dovedea o înaltă tehnologie, în același timp nedeazăluind nimic referitor la ce se întâmpla în interior... și exact asta dorea Diehl.

În plus, BioGen deținea 4 500 de metri pătrați de spațiu de depozitare, într-un parc industrial aflat la trei kilometri depărtare. Acolo erau amplasate laboratoarele pentru păstrarea animalelor, împreună cu laboratoarele periculoase. Josh Winkler, un tânăr cercetător promițător, luă niște mănuși de cauciuc și o mască chirurgicală de pe un raft aflat lângă ușa ce ducea la cuștile animalelor. Asistentul lui, Tom Weller, citea un articol de știri lipit pe perete.

— Să mergem, spuse Josh.

— Cred că Diehl a făcut pe el, zise Weller, arătând spre articol. Ai citit asta?

Josh se întoarse ca să citească. Era un articol din *Wall Street Journal*:

SAVANȚII IZOLEAZĂ GENA "STĂPÂNULUI"

O bază genetică pentru controlul oamenilor?

TOULOUSE, FRANCE

O echipă de biologi francezi a izolat gena care îi face pe anumiți oameni să încerce să îi controleze pe alții. Geneticienii de la Institutul Biochimic din Universitatea Toulouse, condus de dr. Michel Narcejac-Boileau, a anunțat astăzi descoperirea, în cadrul unei conferințe de presă. "Gena", spune dr. Narcejac-Boileau, "este asociată cu dominarea socială și controlul puternic exercitat asupra altor persoane. Am izolat-o la conducătorii de echipe sportive, la directori executivi și la șefi de stat. Credem că această genă a existat la toți dictatorii, de-a lungul istoriei".

Dr. Narcejac-Boileau a explicat că, în timp ce forma puternică a genei produce dictatori, forma normală produce o "nevoie

moderată și cvasitotalitară” de a spune altora cum să își ducă viața, în general pentru propriul lor bine sau pentru propria lor siguranță.

“Mai pe înțeles, la testarea psihologică, indivizii cu forma normală își vor exprima părerea că alți oameni au nevoie de indicațiile lor și că sunt incapabili să își conducă propriile vieți, fără îndrumarea lor. Această formă a genei există la politicieni, avocați, fundamentalisti religioși și celebrități. Complexul credinței se manifestă printr-un sentiment puternic de siguranță de sine, asociat cu un simț puternic al propriilor drepturi... și cu un resentiment cultivat cu grijă față de cei care nu vor să-i asculte.”

În același timp, el a îndemnat la prudență în interpretarea rezultatelor. “Multe persoane care sunt predispuse să îi controleze pe alții nu vor, de fapt, decât ca toți ceilalți să fie la fel ca ei. Pur și simplu nu pot tolera diferența.”

Asta explică descoperirea paradoxală a echipei, conform căreia indivizii cu forma normală a genei erau și cei mai toleranți față de mediile autoritare, cu reguli sociale stricte și invazive. “Studiul nostru arată că gena produce nu numai o persoană autoritară, dar și o persoană dispusă a fi condusă. Acești oameni au o atracție clară față de statele totalitare.” Doctorul a remarcat că aceste persoane sunt extrem de receptive la moda de toate. genurile și își cenzurează opiniile și preferințele neîmpărtășite de grupul lor.

— “Extrem de receptivi la modă”... asta-i o glumă, nu? zise Josh.

— Nu, sunt serioși. E doar marketing, spuse Tom Weller. Astăzi, totul este marketing. Citește restul.

Deși echipa franceză nu a afirmat că forma normală a genei stăpânului reprezintă o boală genetică - o “dependență de apartenență”, cum s-a exprimat Narcejac-Boileau -, savanții au sugerat totuși că presiunile evolutive împing rasa umană spre un conformism din ce în ce mai mare.

— Incredibil, spuse Josh. Tipii ăștia din Toulouse țin o conferință de presă și toată lumea vorbește despre povestea lor cu “gena stăpânului”? Au publicat în vreo revistă, undeva?

— Nu, doar au ținut o conferință de presă. Fără nici o publicare și fără nici o mențiune a vreunei publicări.

— Ce urmează, gena sclavului? Mi se pare o tâmpenie, zise Josh și se uită la ceas.

— Vrei să spui: să sperăm că e o tâmpenie.

— Mda, asta am vrut să spun. Să sperăm că e o tâmpenie.

Pentru că pune bețe în roate anunțului lui BioGen.

— Crezi că Diehl va amâna anunțul? Întrebă Tom Weller.

— Poate. Dar lui Diehl nu-i place să aștepte. Și este nervos încă de când s-a întors din Vegas.

Josh își puse mănușile de cauciuc, ochelarii de protecție și masca de hârtie, apoi luă un cilindru de cincisprezece centimetri lungime cu aer comprimat și înșuruba fiola cu retrovirusul.

Întregul aparat avea mărimea unui trabuc. Fixă deasupra un con micuț de plastic, apăsându-l cu degetul mare.

— Ia-ți PDA-ul.

Și intrară pe ușa batantă, în spațiul destinat păstrării animalelor.

Mirosul puternic și ușor dulceag de șobolani le era familiar.

Erau acolo cinci sau șase sute de șobolani, toți etichetați frumos, în cuști suprapuse până la înălțimea de 1,80 metri, de ambele părți ale unui culoar care ducea în centrul camerei.

— Ce administrăm astăzi? Întrebă Tom Weller.

Josh citi un șir de numere. Tom verifică pe PDA lista locațiilor numerice. Merșeră pe culoar până găsiră cuștile cu numerele din acea zi. Cinci șobolani, în cinci cuști. Animalele erau albe, grase și se mișcau normal.

— Arată bine. Asta e a doua doză?

— Da.

— Gata, băieți, zise Josh. Fiți cuminței pentru tati.

Deschise prima cușcă și prinse rapid șobolanul dinăuntru. Ținu animalul de corp, prinzându-l expert cu degetele de gât, și trecu rapid micul con de plastic peste botul șobolanului. Respirația animalului aburi conul. Un șuierat scurt, la eliberarea virusului. Josh ținu masca fixă timp de zece secunde, în timp ce șobolanul inhala. Apoi puse animalul înapoi în cușcă.

— Unul e gata.

Tom Weller apăsă cu stilusul pe PDA, apoi trecu la cușca următoare.

Retrovirusul fusese creat prin bioinginerie pentru transportarea unei gene cunoscute sub denumirea ACMPD3N7, una dintre

familiiile de gene care controlau decarboxilaza paraldehidă aminocarboximuconat. La BioGen era numită gena maturității. Când era activată, ACMPD3N7 părea să modifice răspunsurile amigdalei și circumvoluțiunea girusului cingulat, în creier. Rezultatul era o accelerare a comportamentului de maturizare - cel puțin la șobolani. Femelele pui, de exemplu, aveau manifestări care anticipau comportamentul matern, precum rostogolirea fecalelor în cuști, mult mai devreme decât în mod obișnuit. Iar BioGen avea dovezi preliminare ale acțiunii genei maturității și la maimuțele Rhesus.

Interesul față de genă se concentra asupra posibilei legături cu boala neurodegenerativă. Adepții ideii argumentau că boala neurodegenerativă era rezultatul întreruperii căilor de maturizare din creier.

Dacă acest lucru era adevărat, dacă ACMPD3N7 era implicată, de exemplu, în boala Alzheimer sau într-o altă formă de senilitate, atunci valoarea comercială a genei ar fi fost enormă. Josh trecuse la cușca următoare și ținea masca peste botul celui de-al doilea șobolan, când telefonul lui începu să sune. Îi făcu semn lui Tom să i-l scoată din buzunarul cămășii.

Weller se uită la ecran.

— E mama ta, zise el.

— Ah, la naiba, replică Josh. Vrei să continui tu, doar un minut?

— Ce faci, Joshua?

— Lucrez, mamă.

— Și poți să faci o pauză?

— Nu prea...

— Pentru că avem o urgență. Josh oftă.

— Ce a mai făcut, de data asta, mamă?

— Nu știu, răspunse ea. Dar e în închisoare, în centru.

— Atunci, trimite-l pe Charles să-l scoată. Charles Silverberg era avocatul familiei.

— Charles îl scoate, chiar în clipa asta. Dar Adam trebuie să fie la tribunal. Și trebuie să îl aducă cineva cu mașina acasă, după audiere.

— Eu nu pot. Sunt la muncă.

— E fratele tău, Josh.

— Și are treizeci de ani, zise Josh.

Chestia asta dura de ani de zile. Fratele lui, Adam, era bancher investitor și intrase și ieșise de la dezintoxicare de zeci de ori.

— Nu poate să ia și el un taxi?
— Nu cred că ar fi înțelept, ținând cont de circumstanțe.
Josh oftă.
— Ce a făcut, mamă?
— Se pare că a cumpărat cocaină de la o femeie care lucra pentru DEA.
— Iar?
— Joshua. Te duci în centru să îl iei sau nu? Josh oftă.
— Da, mamă, o să mă duc.
— Acum? Te duci acum?
— Da, mamă, mă duc acum.
Închise telefonul și se întoarse spre Weller.
— Ce zici dacă terminăm peste două ore cu asta?
— Nici o problemă, spuse Tom. Oricum, am de notat câte ceva.
Joshua se întoarse și ieși din cameră, scoțându-și mânușile. Puse cilindrul, ochelarii și masca de hârtie în buzunarul halatului de laborator, își scoase ecusonul detector de radiații și se îndreptă grăbit spre mașină.

În timp ce conducea spre centru, aruncă o privire spre cilindrul care ieșea din halatul de laborator, aruncat pe scaunul pasagerului. Ca să respecte protocolul, Josh trebuia să se întoarcă la laborator și să expună șobolanii rămași până la ora 17. Genul acela de program strict și necesitatea de a-l respecta păreau să reprezinte tot ceea ce îl diferenția pe Josh de fratele lui mai mare.

Pe vremuri, Adam avusese totul - o înfățișare plăcută, popularitate, o constituție athletică. Perioada liceului, la elitista Westfield School, însemnase o serie de succese: editor al ziarului, căpitanul echipei de fotbal, președinte al echipei de dezbateri, diplomă națională de merit. Josh, dimpotrivă, fusese un tocilar. Era dolofan, scund, neîndemânatic. Mergea legănându-se într-un mod ciudat. Nu reușea să se corecteze. Iar pantofii ortopedici pe care mama lui insista să-i poarte nu-i erau de ajutor. Fetele îl ironizau. Le auzea chicotind, când trecea pe lângă ele pe holuri. Liceul fusese o tortură pentru Josh. Nu se descurcase bine deloc. Adam mersese la Yale. Josh abia intrase la Emerson State.

Cum se schimbaseră toate astea!

Cu un an în urmă, Adam fusese concediat de la Deutsche Bank. Problemele lui cu drogurile nu se mai terminau. Între timp, Josh

începuse la BioGen ca simplu asistent, dar urcase rapid, pe măsură ce compania începuse să-i recunoască munca asiduă și abordarea inovatoare. Josh avea acțiuni în companie și, dacă vreunul dintre proiectele actuale, inclusiv gena maturității, se dovedea profitabil din punct de vedere comercial, avea să fie bogat.

Iar Adam...

Josh opri în fața tribunalului. Adam stătea jos, pe trepte, privind fix în pământ. Era neras, iar costumul lui jalnic era plin de pete. Charles Silverberg stătea în picioare, lângă el, vorbind la telefon.

Josh claxona. Charles îi făcu cu mâna și porni spre el. Adam îl urmă și se urcă în mașină.

— Mersi, frățioare, zise el și trânti portiera. Apreciez gestul.

— Nici o problemă.

Josh intră în trafic, uitându-se la ceas. Avea suficient timp să-l ducă pe Adam la casa mamei lor și să ajungă înapoi la laborator până la 5.

— Am întrerupt ceva? Întrebă Adam.

Asta era enervant la fratele lui. Avea talentul să strice și viața altora. Și părea că asta îi face plăcere.

— La drept vorbind, da.

— Îmi pare rău.

— Îți pare rău? Dacă ți-ar părea rău, ai înceta să mai faci porcăria asta.

— Hei, amice, zise Adam. De unde naiba era să știi? A fost o cursă, omule. Chiar și Charles a spus asta. Nenorocita mi-a întins o cursă. Charles a spus că o să mă scape ușor.

— N-ar fi fost nici o cursă dacă n-ai mai fi consumat, spuse Josh.

— O, du-te dracului! Să nu-mi ții tu mie predici.

Josh nu spuse nimic. Oare de ce deschisese subiectul?

După atâția ani, știa că nu conta nimic din ce spunea el. Nu obținea nimic. Se lăsă tăcere.

— Îmi pare rău, zise Adam.

— Ba nu-ți pare.

— Mda, ai dreptate, spuse Adam. Ai dreptate. Își înălță capul și suspină teatral.

— Iar am dat-o în bară. Adam cel pocăit.

Josh văzuse asta de zeci de ori până atunci. Adam certărețul, Adam pocăitul, Adam raționalul, Adam cel care nega totul. Și, în tot acest timp, fratele lui ieșea întotdeauna pozitiv la teste. De

fiecare dată.

O lumină portocalie se aprinse pe bord. Se termina benzina.

Văzu o stație în față.

— Trebuie să pun benzină.

— Bine. Eu trebuie să mă duc la toaletă.

— Rămâi în mașină.

— Trebuie să mă duc, omule.

— Stai dracului în mașină.

Josh trase lângă pompă și coborî.

— Stai undeva unde să te pot vedea.

— Nu vreau să urinez în mașina ta, omule...

— Ar fi bine să n-o faci.

— Dar...

— Abține-te, Adam!

Josh introduse un cârd de credit în fantă și începu să pună benzină. Îi aruncă o privire fratelui său prin lunetă, apoi se întoarse din nou spre afișajul electronic. Benzina se făcuse al naibii de scumpă. Poate că ar fi fost cazul să-și cumpere o mașină care să consume mai puțin.

Termină și se întoarse în mașină. Se uită la Adam. Fratele lui avea o privire ciudată pe față. În mașină se simțea un miros slab.

— Adam.

— Ce e?

— Ce ai făcut?

— Nimic.

Porni motorul. Mirosul acela... Ceva argintiu îi atrase atenția. Se uită pe podea, între picioarele fratelui lui, și văzu cilindrul argintiu. Se aplecă și îl ridică. Era ușor.

— Adam...

— N-am făcut nimic!

Josh clătină cilindrul. Era gol.

— Am crezut că era ceva azotos, spuse fratele lui.

— Idiotule.

— De ce? N-am făcut nimic.

— Este pentru șobolani, Adam. Tocmai ai inhalat un virus pentru șobolani.

Adam se lăsă să cadă pe spătarul scaunului.

— E chiar atât de rău?

— Oricum, nu e bine.

Până în momentul în care parcă în fața casei mamei sale, în Beverly Hills, Josh se gândise la tot ce se întâmplase și ajunsese la concluzia că nu exista nici un pericol pentru Adam.

Retrovirusul era o tulpină pentru infectarea șoarecilor și, deși putea infecta și ființele umane, doza fusese calculată pentru un animal care cântărea opt sute de grame. Fratele lui cântărea de o sută de ori mai mult. Expunerea genetică era sub valorile clinice.

— Atunci, n-o să am nimic? întrebă Adam.

— Mda.

— Sigur?

— Mda.

— Îmi pare rău pentru ce-am făcut, zise Adam, coborând din mașină. Și mulțumesc că m-ai adus. Ne mai vedem.

— Aștept până intri în casă, spuse Josh.

Îl privi pe fratele său mergând spre casă și ciocănind la ușă. Mama lui deschise.

Adam intră și ea închise ușa.

Fără să se uite nici o clipă spre Josh.

Acesta porni mașina și plecă.

Capitolul 007

La prânz, Alex Burnet plecă din biroul firmei ei de avocatură din Century City și se duse acasă. Nu avea mult de mers. Locuia într-un apartament în Roxbury Park, cu fiul ei de opt ani, Jamie. Jamie era răcit și nu mersese la școală. Tatăl ei rămăsese acasă cu el. Îl găsi pe tatăl ei în bucătărie, pregătind macaroane cu brânză. Era singurul lucru pe care Jamie voia să-l mănânce atunci.

— Cum se simte? întrebă ea.

— Febra a scăzut. Încă îi mai curge nasul și tușește.

— Îi e foame?

— Mai devreme nu i-a fost. Dar a cerut macaroane.

— Asta-i un semn bun, spuse ea. Să-ți iau locul? Tatăl ei îi făcu semn că nu.

— Am rezolvat. Nu trebuia să vii acasă pentru asta.

— Știu, zise ea și făcu o pauză. Judecătorul a decis, tată.

— Când?

— Dimineața asta.

— Și?

— Am pierdut.

Tatăl ei continua să amestece.

— Am pierdut totul?

— Da, spuse ea. Am pierdut la toate punctele. Nu ai nici un drept asupra propriilor tale țesuturi. Judecătorul le-a declarat "reziduuri materiale", pe care tu le-ai pus la dispoziția universității. Judecătorul a spus că nu ai nici un drept asupra propriilor tale țesuturi, odată ce acestea au părăsit corpul tău. Universitatea poate face ce vrea cu ele.

— Dar ei m-au chemat înapoi...

— A spus că o persoană cu capul pe umeri și-ar fi dat seama că țesuturile erau folosite în scopuri comerciale. În consecință, ai acceptat tacit asta.

— Dar ei mi-au spus că eram bolnav.

— Ne-a respins toate argumentele, tată.

— M-au mințit.

— Eu știu asta, dar, după părerea judecătorului, o politică socială bună promovează cercetarea medicală. Dacă ți-ar fi acordat ție acum drepturile cerute, efectul asupra cercetării ar fi fost cutremurător, în viitor. Acesta este raționamentul din spatele deciziei - binele general.

- Dumnezeu, trei miliarde de dolari...
- Știu, tată. Universitățile vor bani. Și, în esență, acest judecător nu a făcut decât să confirme ceea ce judecătorii din California au tot spus în ultimii douăzeci și cinci de ani, de la decizia Moore, din 1980. La fel ca în cazul tău, tribunalul a decis că țesuturile lui Moore erau reziduuri materiale, asupra cărora el nu avea nici un drept. Și nu au mai reanalizat acea chestiune de peste două decenii.
- Și atunci, ce urmează?
- Facem apel, zise ea. Nu cred că avem un caz solid, dar trebuie să o facem, înainte să ajungem la Curtea Supremă a Californiei.
- Când se va întâmpla asta?
- Peste un an.
- Avem vreo șansă? întrebă tatăl ei.

- Categorie, nu, spuse Albert Rodriguez, întorcându-se în scaun spre tatăl ei.
- Rodriguez și alți avocați ai UCLA veniseră în biroul lui Alex, după decizia judecătorului.
- Nu aveți nici o șansă în cazul unui apel, domnule Burnet.
- Mă surprinde că sunteți atât de încrezător în privința deciziei Curții Supreme din California, spuse Alex.
- Oh, nu am nici cea mai mică idee ce decizie vor lua, zise Rodriguez. Pur și simplu vreau să spun că veți pierde acest caz, indiferent de decizia curții.
- Cum așa? întrebă Alex.
- UCLA este o universitate de stat. Conducerea universității este pregătită, în numele Statului California, să preia celulele tatălui dumneavoastră prin dreptul domeniului eminent.
- Alex clipi des.
- *Cum?*
- Dacă Curtea Supremă va decide că celulele tatălui dumneavoastră *sunt* proprietatea lui, ceea ce mi se pare puțin probabil, statul va prelua dreptul de proprietate asupra acestora prin clauza domeniului eminent.
- Clauza domeniului eminent se referea la dreptul statului de a prelua o proprietate privată fără consimțământul proprietarului. Era invocată aproape întotdeauna ca fiind necesară pentru utilizare publică.
- Dar domeniul eminent este folosit în cazul școlilor sau al

autostrăzilor...

— Statul poate face asta, în acest caz, zise Rodriguez. Și o va face.

Tatăl ei se holba la ei, șocat.

— Glumiți?

— Nu, domnule Burnet. Este o preluare legitimă și statul își va exercita dreptul.

— Și atunci, care este scopul acestei întâlniri? întrebă Alex.

— Ni s-a părut corect să vă informăm asupra situației, pentru eventualitatea în care ați dori să renunțați la continuarea litigiului.

— Sugerati să încheiem litigiul? zise ea.

— Eu așa aș face, dacă ar fi clientul meu, răspunse Rodriguez.

— Încheierea litigiului ar salva statul de cheltuieli considerabile.

— Ar salva pe toată lumea de cheltuieli, replică Rodriguez.

— Deci, ne propuneți o înțelegere, ca să renunțăm la caz?

— Nimic de genul acesta, doamnă Burnet. Îmi pare rău dacă m-ați înțeles greșit. Aceasta nu este o negociere. Ne aflăm aici doar ca să vă explicăm poziția noastră, așa încât să puteți lua o decizie în cunoștință de cauză, pentru binele dumneavoastră.

Tatăl ei își dresе glasul.

— Spuneți că îmi luați celulele, indiferent ce s-ar întâmpla.

Le-ați vândut pentru trei miliarde de dolari, indiferent care e poziția mea. Și păstrați toți acei bani, orice ce s-ar întâmpla.

— Destul de brutal spus, dar deloc inexact, zise Rodriguez.

Întâlnirea se încheie. Rodriguez și echipa lui le mulțumii pentru timpul acordat, își luară la revedere și ieșiră din cameră. Alex îi făcu semn cu capul tatălui ei și apoi îi urmă pe avocați afară.

Frank Burnet îi văzu prin geam continuând să discute.

— Nemernicii dracului, zise el. În ce lume trăim?

— Exact la fel cred și eu, spuse o voce din spatele lui.

Burnet se întoarse în acea direcție.

Un tânăr cu ochelari cu rame de бага stătea în colțul îndepărtat al sălii de ședințe. Burnet și-l aminti. Intrase în timpul întâlnirii, aducând cafea și câni, pe care le pusese pe bufet. Apoi se așezase în colț, cât durase ședința. Burnet presupusese că era un tânăr membru al firmei, dar acum acesta vorbea pe un ton foarte hotărât.

— Să privim adevărul în față, domnule Burnet, spuse el. Ați fost tras în piept. Se pare că celulele dumneavoastră sunt foarte rare

și valoroase. Sunt producătoare de citochine, substanțele chimice care luptă împotriva cancerului. Acesta este adevăratul motiv pentru care ați supraviețuit bolii. De fapt, celulele dumneavoastră produc citochine mai eficient decât orice alt produs comercial. De aceea valorează atât de mult. Doctorii de la UCLA nu au creat nimic și nu au inventat nimic. Nu au făcut nici o modificare genetică. Pur și simplu v-au luat celulele, le-au dezvoltat într-o farfurie și au vândut vasul celor de la BioGen. Iar dumneavoastră ați fost *tras în piept*.

— Cine sunteți dumneavoastră? întrebă Burnet.

— Și nu există nici o speranță să vi se facă dreptate, pentru că tribunalele sunt total incompetente, continuă tânărul.

Tribunalele nu realizează cât de repede se schimbă lucrurile. Nu înțeleg că *suntem* deja într-o lume nouă. Nu pricep lucrurile noi. Și asta pentru că sunt total analfabete din punct de vedere tehnic, pentru că nu înțeleg procedurile care se execută... sau care nu se execută, în acest caz. Celulele dumneavoastră au fost furate și vândute. Pur și simplu. Iar tribunalul a hotărât că asta este legal.

Burnet oftă lung.

— Totuși, continuă bărbatul, încă este posibil ca hoții să-și primească pedeapsa meritată.

— Cum asta?

— Cum UCLA nu a făcut nimic pentru a vă modifica celulele, o altă companie poate lua aceleași celule, poate face niște modificări genetice minore și le poate vinde ca un produs nou.

— Dar BioGen are deja celulele mele.

— Adevărat. Dar liniile celulare sunt fragile și se pot oricând altera.

— Ce vreți să spuneți?

— Culturile sunt vulnerabile la ciuperci, infecții bacteriene, contaminări, mutații. Pot păți tot felul de lucruri.

— Sunt sigur că BioGen și-a luat măsuri de precauție...

— Bineînțeles. Dar, uneori, măsurile sunt nepotrivite, spuse bărbatul.

— Cine sunteți? întrebă din nou Burnet.

Se uită în jur, prin pereții de sticlă ai sălii de ședințe, la biroul mai mare, de dincolo de ei. Văzu oameni mergând în toate părțile. Se întrebă unde se dusesse fiica lui.

— Sunt nimeni, zise tânărul. Nu m-ați cunoscut niciodată.

— Aveți o carte de vizită? Tânărul clătină din cap.

— Eu nu sunt aici, domnule Burnet. Burnet se încruntă.

— Iar fiica mea...

— Nu știe nimic. Nu am cunoscut-o niciodată. Asta este între noi doi.

— Dar vorbiți despre o activitate ilegală.

— Nu vorbesc deloc, pentru că noi doi nu ne-am întâlnit niciodată, spuse bărbatul. Haideți să vedem cum ar merge chestia asta.

— OK...

— În acest moment nu vă puteți vinde celulele, *în mod legal*, pentru că tribunalul a decis că nu mai sunteți proprietarul lor... BioGen este. Dar celulele dumneavoastră pot fi obținute din alte locuri. În cursul vieții dumneavoastră, ați dat sânge de multe ori, în multe locuri. Ați fost în Vietnam, acum patruzeci de ani. Armata v-a luat sânge. Ați fost operat la genunchi, acum douăzeci de ani, în San Diego. Spitalul v-a luat sânge și v-a păstrat cartilagiul. Ați fost consultat de mulți doctori, de-a lungul anilor. Și ei v-au făcut teste de sânge. Laboratoarele păstrează sângele. Așa că sângele dumneavoastră poate fi obținut, fără probleme. Și poate fi obținut din baze de date aflate la dispoziția publicului. Dacă, de exemplu, o altă companie ar vrea să vă utilizeze celulele.

— Și cum rămâne cu BioGen?

Tânărul ridică din umeri.

— Biotehnologia este o afacere dificilă. Se produc contaminări în fiecare zi. Dacă ceva merge prost în laboratoarele lor, asta nu e problema dumneavoastră, nu?

— Dar cum se poate...

— N-am idee. Atât de multe lucruri se pot întâmpla. Urmă o tăcere scurtă.

— Și de ce aș face asta? întrebă Burnet.

— Veți primi o sută de milioane de dolari.

— Pentru ce?

— Biopsii perforate din șase sisteme organice.

— Parcă ziceați că puteți face rost de sângele meu din altă parte.

— Teoretic. Dacă se ajunge la un proces, se poate pretinde acest lucru. Dar, practic, orice companie ar dori celule proaspete.

— Nu știu ce să spun.

— Nici o problemă. Gândiți-vă, domnule Burnet.

Tânărul se ridică și își împinse ochelarii pe nas.

— Poate că ați fost tras în piept. Dar asta nu înseamnă că trebuie să vă și placă.

CONTROVERSA LEGATĂ DE CELULELE STEM IA AMPLOARE

Tratamente eficiente "peste zeci de ani" Prof. McKeown șochează audiența.
de Max Thaler

Vorbind în fața unui public numeros, în Beaumont Hali, vestitul profesor biolog Kevin McKeown și-a șocat ascultătorii numind cercetarea legată de celulele stem "o fraudă crudă".

"Ceea ce vi s-a spus este un simplu mit", a spus el, "cu intenția de a asigura fonduri pentru cercetare, cu prețul unor speranțe false pentru cei cu boli grave. Așa că, hai să spunem adevărul".

"Celulele stem", a explicat profesorul, "sunt celule care au capacitatea de a se transforma în alte tipuri de celule. Există două tipuri de celule stem. Celulele stem adulte există în interiorul organismului. Se găsesc în mușchi, creier și în țesutul ficatului și așa mai departe. Celulele stem adulte pot genera celule noi, dar numai ale țesutului în care au fost găsite. Sunt importante pentru că organismul uman își reînnoiește toate celulele la fiecare șapte ani".

"Cercetarea celulelor stem adulte este, în cea mai mare parte, necontroversată. Dar există un alt tip de celule stem, celulele stem embrionice, care sunt foarte controversate. Se găsesc în sângele cordonului ombilical sau sunt derivate din embrionii tineri. Celulele stem embrionice sunt pluripotente, ceea ce înseamnă că din ele se poate dezvolta orice tip de țesut. Dar cercetările sunt controversate, pentru că implică utilizarea embrionilor umani, despre care oamenii consideră, din motive religioase sau de altă factură, că au drepturi umane. Aceasta este o controversă veche, ce nu va fi rezolvată curând".

SAVANȚII PREVĂD O INTERDICȚIE ASUPRA CERCETĂRII

"Administrația americană actuală a declarat că celulele stem embrionare pot fi prelevate din liniile de cercetare existente, dar nu din embrioni noi. Savanții consideră că liniile existente sunt nepotrivite, susținând că această decizie este o adevărată interdicție impusă cercetării. Acesta este motivul pentru care se duc în centre particulare pentru a-și desfășura cercetările, fără burse federale.

Dar, în final, adevărata problemă nu este simpla lipsă a celulelor stern. Este faptul că, pentru a putea produce efecte terapeutice, savanții au nevoie ca fiecare persoană să aibă propriile celule stern pluripotente. Asta ne-ar permite să redezvoltăm un organ sau să eliminăm urmele lăsate de răni sau de boli, ori să eradicăm paralizia. Acesta este marele vis. Nimeni nu poate realiza aceste miracole terapeutice în prezent. Nimeni nu are nici măcar cea mai vagă idee cum să o facă. Dar pentru asta este nevoie de celule.

În cazul nou-născuților, se poate colecta sângele din cordonul ombilical, pentru a fi congelat, iar oamenii fac asta deja. Dar cum rămâne cu adulții? De unde obținem celulele stern piuripotente? Asta este marea întrebare.”

SPRE VISUL TERAPEUTIC

“Persoanele mature nu au decât celulele stern adulte, care pot produce un singur tip de țesut. Dar dacă ar exista un mod de a transforma înapoi celulele stern adulte în celule stern embrionare? O astfel de procedură ar permite oricărui adult să aibă o sursă din propriile celule stern embrionare. Asta ar face ca visul terapeutic să fie posibil.

Ei bine, se pare că *se pot* transforma celulele stern adulte, dar numai dacă sunt introduse într-un ovul. Ceva din acel ovul face să dispară diferențele și convertește celulele stern adulte înapoi în celule stern embrionare. Asta este o veste bună, dar este mult mai dificil să faci asta cu celule umane. Iar dacă metoda poate fi făcută să dea rezultate la ființele umane, ar fi nevoie de o cantitate enormă de ovule umane. Iar asta ar face ca procedura să devină din nou controversată.

Așa că savanții caută alte moduri de a transforma celulele adulte. Se face un efort la nivel mondial. Un cercetător din Shanghai a injectat celule stern umane în ouă de pui, obținând celule hibrid... În timp ce alții cloncăne dezaprobat. Nu este clar, în acest moment, dacă astfel de proceduri vor da rezultate. Este la fel de incert dacă visul legat de celulele stern - transplanturi fără reacții de respingere, vindecarea unor boli ale măduvei spinării și așa mai departe - va deveni o realitate.

Adeptii acestei idei au făcut afirmații nesincere, iar speculațiile în mass-media sunt fantastice, de ani de zile. Oamenii cu boli grave au fost făcuți să creadă că tratamentul va apărea în curând. Din păcate, nu este adevărat. Tratamente care să dea

rezultatele așteptate vor apărea abia peste mulți ani, poate chiar decenii. Mulți savanți au declarat, în particular, că nu știm dacă terapia cu celule stem va da rezultate înainte de 2050. Ei au arătat că a fost nevoie de patruzeci de ani, din momentul în care Watson și Crick au decodat gena, până când a început terapia genetică umană.”

UN SCANDAL ȘOCHEAZĂ LUMEA

“În contextul acestor speranțe febrile și al unei mediatizări pe măsură, biochimistul coreean Hwang Woo-Suk a anunțat în 2004 că a creat cu succes o celulă stem embrionară umană, dintr-o celulă adultă, prin transfer nuclear somatic - injectarea într-un ovul uman. Hwang era faimos pentru dependența sa de muncă, petrecând în laborator optsprezece ore pe zi, șapte zile pe săptămână. Raportul entuziast al lui Hwang a fost publicat în martie 2005, în revista *Science*. Cercetătorii din întreaga lume s-au năpustit în Coreea. Tratatamentul cu celule stem umane părea, dintr-odată, ceva real. Hwang era un erou în Coreea și a fost numit la conducerea unui nou Centru Mondial de Celule Stem, finanțat de guvernul coreean.

Dar în noiembrie 2005, un colaborator american din Pittsburgh a anunțat că renunță la asocierea cu Hwang. Iar apoi, unul dintre colegii lui Hwang a dezvăluit că acesta obținuse ovulele ilegal, de la femei care lucrau în laboratorul lui.

În decembrie 2005, Universitatea Națională din Seul a anunțat că liniile celulare ale lui Hwang erau false, la fel ca și articolele lui din *Science*. *Science* a retractat articolele. Hwang este pus acum în fața unor acuzații penale. Așa stau lucrurile în prezent.”

PERICOLELE EXAGERĂRILOR MEDIATICE

“Ce lecții pot fi desprinse de aici?” întreabă profesorul McKeown. “În primul rând, într-o lume saturată de mass-media, o atenție exagerată conferă o credibilitate nepotrivită celor mai nebunești afirmații. Ani de zile, presa a promovat cercetarea celulelor stern ca pe un miracol apropiat. Așa că, atunci când cineva anunță că miracolul s-a produs, este crezut. Asta înseamnă că implicarea presei este periculoasă? Categoric. Pentru că nu numai că dă speranțe crude celor bolnavi, dar îi afectează și pe savanți. Aceștia încep să creadă că miracolul este aproape... chiar dacă ar trebui să știe că nu e așa. Ce putem face în legătură cu implicarea presei? Totul ar înceta

Într-o săptămână dacă instituțiile științifice ar dori asta. Dar ele nu o vor. Lor le place la nebunie atenția presei. Pentru că știu că astfel obțin burse. Așa că asta nu se va schimba. Yale, Stanford și Johns Hopkins promovează implicarea presei la fel ca și Exxon sau Ford. La fel fac și cercetătorii individuali din aceste instituții. Iar cercetătorii și universitățile sunt din ce în ce mai motivate din punct de vedere comercial, la fel ca și corporațiile. Așa că, atunci când auziți un savant protestând că declarațiile sale au fost exagerate sau scoase din context, întrebați-l dacă a scris o scrisoare de protest editorului. În nouăzeci și nouă la sută din cazuri, nu a făcut-o.

Următoarea lecție: recenziile colegilor de breaslă. Toate articolele lui Hwang din *Science* au fost recenzate de savanți. Dacă era nevoie de un argument că aceste recenzii sunt doar un ritual inutil, episodul coreean ne oferă exact asta. Hwang a făcut niște declarații extraordinare. Dar nu a oferit niște probe la fel de extraordinare. Multe studii au demonstrat că recenziile savanților nu îmbunătățesc calitatea articolelor științifice. Chiar și savanții știu asta. Totuși, publicul le privește ca pe un semn de calitate și spune: *Acest articol a fost recenzat*, sau *Acest articol nu a fost recenzat*, ca și cum asta ar însemna ceva. Dar nu înseamnă nimic.

Apoi, chiar ziariștii. Unde a fost mâna fermă a editorului lui *Science*? Nu uitați că revista *Science* este o întreprindere uriașă. O sută cincisprezece oameni muncesc la această revistă. Și totuși, fraude grosolane, inclusiv fotografii modificate cu Adobe Photoshop, nu au fost detectate. Iar Photoshop-ul este cunoscut pe scară largă drept un instrument important de fraudă științifică. Dar revista nu are cum să detecteze astfel de fraude.

Iar *Science* nu este singura care a fost păcălită. Cercetări frauduloase au fost publicate și în *New England Journal of Medicine*, unde autorii n-au prezentat informații importante despre atacurile de inimă produse de Vioxx. În *Lancet*, un raport despre medicamente și cancerul oral a fost falsificat în întregime: 250 de persoane din baza de date a pacienților aveau aceeași dată de naștere! Acesta ar fi putut fi un semn. Frauda medicală este mai mult decât un scandal, este o amenințare la sănătatea publică. Și totuși, continuă!"

COSTURILE FRAUDEI

“Costurile acestor fraude sunt enorme”, spune McKeown, “fiind estimate la treizeci de miliarde de dolari anual, dar fiind probabil de trei ori mai mari. Frauda în știință nu este ceva rar și nu se limitează la actori secundari. Cei mai respectați savanți și instituții au fost prinși cu date false. Chiar și Francis Collins, șeful Proiectului Genomului Uman de la INS, figurează drept coautor la cinci articole false, care au trebuit retrase. Lecția finală este că știința nu este specială... sau, cel puțin, *nu mai este*. Poate că era pe vremuri, când Einstein discuta cu Niels Bohr, și existau numai câteva zeci de lucrători importanți în fiecare domeniu. Însă acum există trei milioane de cercetători în America. Nu mai este o chemare, este o carieră. Știința este la fel de coruptibilă ca orice altă activitate umană. Practicanții ei nu sunt sfinți, sunt ființe umane, așa că fac și ei ceea ce fac ființele umane: mint, înșală, fură unii de la ceilalți, se dau în judecată, ascund date, le falsifică, își supraevaluează propria importanță și denigrează pe nedrept părerile opozanților. Aceasta este natura umană. Și nu se va schimba”.

În laboratorul BioGen, Tom Weller mergea în lungul șirurilor de cuști, împreună cu Josh Winkler, care administra șobolanilor doze de virus modificat genetic. Era ocupația lor zilnică.

Telefonul lui Tom sună.

Josh îi aruncă o privire. Josh era superiorul. El putea primi telefoane la serviciu, dar Tom, nu. Weller își scoase una dintre mănușile de cauciuc și luă telefonul din buzunar.

— Alo?

— Tom.

Era mama lui.

— Bună, mamă. Sunt la muncă. Josh îi aruncă iar o privire.

— Pot să te sun mai târziu?

— Tatăl tău a avut un accident de mașină aseară. Și... a murit.

— Ce?

Ameți brusc. Tom se sprijini de cuștile cu șobolani, respirând greu. Acum, Josh îi aruncă o privire îngrijorată.

— Ce s-a întâmplat?

— Mașina lui a lovit un parapet, pe la miezul nopții, spuse mama lui. L-au dus la Long Beach Memorial Hospital, dar a murit azi dimineață, devreme.

— Oh, Dumnezeuule. Tu ești acasă? Întrebă Tom. Vrei să vin acolo? Rachel știe?

— Tocmai am vorbit cu ea.

— OK, vin acum, spuse el.

— Tom, nu-mi place să te rog asta, zise ea, dar..

— Vrei să-i spun eu Lisei?

— Îmi pare rău. Nu pot să dau de ea.

Lisa era oaia neagră a familiei. Copilul cel mai mic, abia împlinise douăzeci de ani. Lisa nu mai vorbise cu mama ei de ani de zile.

— Știi pe unde e acum, Tom?

— Cred că da, spuse el. M-a sunat cu câteva săptămâni în urmă.

— Ca să-ți ceară bani?

— Nu, doar ca să-mi spună adresa. Stă în Torrance.

— Nu pot să ajung la ea, zise mama sa.

— Mă duc eu, spuse el.

— Spune-i că înmormântarea este joi, dacă vrea să vină.

— O să-i spun.

Închise telefonul și se întoarse spre Josh. Acesta îl privea

îngrijorat și compătitor.

— Ce este?

— A murit tatăl meu.

— Îmi pare rău...

— Accident de mașină, noaptea trecută. Trebuie să mă duc să-i spun surorii mele.

— Trebuie să pleci acum?

— O să mă opresc în drum la birou și o să-l trimit pe Sandy.

— Sandy nu poate face asta. El nu știe cum...

— Josh, spuse Tom. Trebuie să plec.

Traficul era aglomerat pe 405. Avu nevoie de aproape o oră, ca să ajungă în fața unui bloc păraginit, în South Acre, în Torrance. Apăsă soneria pentru apartamentul 38. Clădirea era aproape de autostradă, iar zgomotul traficului constant.

Știa că Lisa lucra noaptea, dar acum era zece dimineața. În mod sigur era trează. Soneria sună, iar el deschise ușa. Holul mirosea puternic a urină de pisică. Liftul nu mergea, așa că urcă pe scări până la etajul trei, ocolind sacii de plastic cu gunoi. Un câine rupsese un sac, iar conținutul era împrăștiat pe câteva trepte.

Se opri în fața apartamentului 38 și apăsă pe sonerie.

— Imediat, la dracu', strigă sora lui.

Tom așteptă. Într-un târziu, ea deschise ușa. Purta un halat de baie. Părul ei scurt și negru era strâns la spate. Părea supărată.

— A sunat nenorocita, zise ea.

— Mama?

— M-a trezit din somn, nenorocita.

Se întoarse pe loc și intră în apartament. Tom o urmă.

— Credeam că a venit comanda de băutură.

Apartamentul era într-o dezordine totală. Lisa intră în bucătărie, căută printre tigăile și farfuriile îngrămădite în chiuvetă și găsi o ceașcă de cafea. O clăti.

— Vrei cafea?

El făcu semn că nu.

— La naiba, Lise, spuse el. Locul ăsta e o cocină.

— Știi că lucrez noaptea.

Niciodată nu-i pasase de cele din jur. Chiar și când era copil, camera ei era tot timpul în dezordine. Iar ea părea să nu observe. Tom se uită printre perdelele unsuroase de la geamul bucătăriei la traficul care se țâra pe 405.

— Și? Cum merge cu munca?

— Lucrez la "Casa Clătitelor". Cum crezi că poa' să meargă? În fiecare noapte e la fel, în pana mea.

— Ce ți-a spus mama?

— Voia să știe dacă mă duc la înmormântare.

— Și ce i-ai spus?

— Să se ducă dracului. De ce aș merge? Nu era tatăl meu. Tom oftă. Era o ceartă veche în familia lor. Lisa era convinsă că nu era fata lui John Weller.

— Nici tu nu crezi asta, îi spuse ea lui Tom.

— Ba da.

— Tu spui doar ce vrea mama să spui.

Lisa luă un muc de țigară dintr-o scrumieră plină ochi și se aplecă peste aragaz, ca să o aprindă de la arzător.

— Era beat când a avut accidentul?

— Nu știu.

— Pariez că era mângă. Sau că luase steroizii ăia, pentru culturism.

Tatăl lui Tom fusese culturist. Se apucase târziu de asta și chiar participase la concursuri de amatori.

— Tata nu folosea steroizi.

— Da, sigur, Tom. Mă uitam prin baia lui. Avea ace.

— OK, înțeleg că nu-ți plăcea de el.

— Nu mai contează, spuse ea. Nu era tatăl meu. Nu-mi pasă de nimic din toate astea.

— Mama a spus întotdeauna că era tatăl tău și că spuneai că nu este, doar pentru că nu-ți plăcea de el.

— Știi ceva? Putem rezolva problema, o dată pentru totdeauna.

— Ce vrei să spui?

— Un test de paternitate.

— Lisa. Nu începe cu asta.

— Nu încep. Termin.

— Nu o face. Promite-mi că n-o vei face. Haide. Tata e mort, mama e necăjită, promite-mi.

— Ești un laș nenorocit, știi?

În momentul acela, Tom văzu că Lisa era gata să izbucnească în lacrimi. O cuprinse cu brațul și ea începu să plângă. O ținu în brațe, simțind cum tot corpul i se cutremura.

— Îmi pare rău, spuse ea. Îmi pare atât de rău.

După plecarea fratelui ei, își încălzi o ceașcă de cafea la

cuptorul cu microunde și se așază la masa din bucătărie, lângă telefon. Formă numărul de la Informații. Află numele spitalului.

O clipă mai târziu, îl auzi pe cel de la recepție:

— Long Beach Memorial.

— Vreau să vorbesc la morgă, zise ea.

— Îmi pare rău. Morga este la Biroul de Medicină Legală. Vreți numărul?

— Cineva din familia mea tocmai a murit în spitalul dumneavoastră. Unde se află cadavrul acum?

— O clipă, vă rog, vă voi face legătura la Patologie.

Patru zile mai târziu, mama ei o sună din nou.

— Ce mama naibii te-ai apucat să faci?

— La ce te referi?

— De ce te-ai dus la spital să ceri sânge de la tatăl tău?

— Nu e tatăl meu.

— Lisa. Nu te-ai săturat de jocul ăsta?

— Nu, iar el nu e tatăl meu, pentru că testele genetice au avut un rezultat negativ. Scrie chiar aici...

Întinse mâna după foaia tipărită.

— Există o șansă mai mică de 1 la 2,9 milioane, ca J. Weller să fie tatăl meu.

— Ce test genetic?

— Am cerut un test genetic.

— Minți de-ngheață apele.

— Nu, mamă. Tu ești mincinoasa. John Weller nu este tatăl meu, iar acest test o dovedește. *Am știut-o dintotdeauna.*

— Mai vedem noi, zise mama ei și închise.

Jumătate de oră mai târziu sună fratele ei, Tom.

— Bună, Lise.

Foarte liniștit, cu un ton indiferent.

— Tocmai m-a sunat mama.

— Da?

— A spus ceva despre un test.

— Mda. Am făcut un test, Tom. Și, ia ghici?

— Am auzit. Cine a făcut testul, Lise?

— Un laborator de aici, din Long Beach.

— Cum se numește?

— BioRad Testing.

— Aha, spuse fratele ei. Știi, laboratoarele astea care-și fac reclamă pe internet nu sunt prea demne de încredere. Știi asta,

nu?

— Au garantat rezultatul.

— Mama e foarte supărată.

— Asta e, zise ea.

— Știi că acum o să facă și ea un test? Și că vor fi niște procese?

Pentru că tu o acuzi de infidelitate.

— Știi ceva, Tommy? Nici nu-mi pasă. E clar?

— Lise, cred că asta produce o grămadă de probleme inutile în jurul morții tatei.

— A tatălui tău, zise ea. *Nu al meu.*

Kevin McCormick, administratorul principal al Spitalului Long Beach Memorial, ridică privirea spre individul dolofan care intră în biroul lui.

— Cum naiba s-a întâmplat asta? întrebă el, împingând un teanc de hârtii peste birou.

Marty Roberts, șeful de la Patologie, aruncă o privire rapidă prin document.

— Habar n-am, zise el.

— Soția decedatului, domnul John J. Weller, ne dă în judecată pentru eliberarea neautorizată de țesut către fiică.

— Care este situația legală? întrebă Marty Roberts.

— Neclară, spuse McCormick. Legea spune că fiica este un membru al familiei și are dreptul să primească țesuturi, pentru a efectua teste legate de boli care ar putea-o afecta. Problema este că ea a făcut un test de paternitate, care a dat rezultat negativ. Nu este fiica lui. Prin urmare, asta ar putea însemna că noi am eliberat țesutul în mod neautorizat.

— Nu aveam de unde să știm, la momentul respectiv...

— Sigur că nu. Dar aici vorbim despre lege. Singurul lucru important este dacă familia ne poate da în judecată. Răspunsul este: da. Au motive să intenteze un proces și chiar asta fac.

— Unde este cadavrul acum? întrebă Marty.

— Îngropat. Cu opt zile în urmă.

— Înțeleg.

Marty răsfoi paginile.

— Și ei cer...

— Pe lângă daune nespecificate, cer ca probele de țesut și sânge să fie supuse unui nou test, zise McCormick. Avem probe de sânge și țesut de la decedat?

— Trebuie să verific, spuse Marty. Dar presupun că avem.

— Avem?

— Sigur. Păstrăm o mulțime de țesuturi, în prezent, Kevin. Pentru toți cei care intră în spital, colectăm cât de multe avem voie, în mod legal.

— Asta nu e un răspuns corect, zise McCormick, încruntându-se.

— OK. Care este răspunsul corect?

— Că nu avem țesuturi de la tipul ăsta.

— Dar ei vor ști că avem. Am făcut cel puțin un examen de toxicitate, din cauza accidentului, așa că avem sângele...

- Proba aceea a fost pierdută.
- OK. A fost pierdută. Dar cu ce ne ajută asta? Pot oricând să dezgroape cadavrul și să ia câte țesuturi vor.
- Corect.
- Și atunci?
- Să-i lăsăm să facă asta. Așa spun cei de la Juridic. Exhumarea cere timp, permise și bani. Presupunem că nu vor avea nici timp, nici bani... și că lucrurile vor rămâne așa.
- OK. Și de ce sunt eu aici?
- Pentru că vreau să te întorci la Patologie și să-mi confirmi că, din păcate, nu mai avem alte mostre de la decedat, iar tot ce nu a fost predat ficei lui s-a pierdut sau a fost răătăcit.
- Am înțeles.
- Sună-mă peste o oră, zise McCormick și se îndepărtă.

Marty Roberts intră în laboratorul de Patologie de la subsol. Ajutorul lui, Raza Rashad, un bărbat frumos, cu ochi negri, de douăzeci și șapte de ani, freca mesele de oțel inoxidabil, pentru seria următoare. Dacă era să se spună adevărul, Raza conducea laboratorul de Patologie. Marty se simțea îngropat de sarcinile administrative greoaie, de conducerea patologilor seniori, a rezidenților, de aranjarea turelor studenților la medicină și de toate celelalte. Ajunsese să se bazeze pe Raza, care era extrem de inteligent și ambițios.

- Hei, Raza. Îl mai ții minte pe albul de patruzeci și șase de ani, cu răni în urma unui accident, din urmă cu o săptămână? Care a intrat cu mașina într-un parapel?
- Mda, mi-l amintesc. Heller sau Weller.
- Fiica a cerut sânge?
- Da. I-am dat sânge.
- Ei bine, a făcut un test de paternitate și rezultatul a fost negativ. Tipul nu era tatăl ei.
- Raza îl privi inexpresiv.
- Chiar așa?
- Mda. Iar acum, mama e făcută foc. Vrea alte țesuturi. Ce mai avem?
- Trebuie să verific. Probabil cele obișnuite. Din toate organele majore.
- E vreo șansă să se fi pierdut? întrebă Marty. Să nu le putem găsi?
- Raza înclină încet din cap, privindu-l fix.

— E posibil. Întotdeauna e posibil să pui etichetele greșit. Și atunci ar fi foarte greu de găsit.

— Ar putea dura luni de zile?

— Sau ani. Poate nu le vom găsi niciodată.

— Mare păcat, zise Marty. Iar sângele de la testul toxicologic? Raza se încruntă.

— E păstrat de laborator. Noi nu avem acces la depozitul lor.

— Așa că ei încă au acea probă de sânge.

— Mda. O au.

— Iar noi nu avem acces?

Raza zâmbi.

— S-ar putea să-mi ia vreo două zile.

— OK. Fă-o.

Marty Roberts se duse la telefon și formă numărul biroului administratorului. Când McCormick răspunse, Roberts zise:

— Am niște vești proaste, Kevin. Din păcate, toate ȧesuturile au fost pierdute sau rătăcite.

— Îmi pare rău să aud asta, zise McCormick și închise.

— Marty, spuse Raza, intrând în birou. E vreo problemă cu tipul ăsta, Weller?

— Nu, răspunse Marty. Nu mai este. Și ȧi-am mai spus - nu-mi mai zice Marty. Numele meu e dr. Roberts.

La laboratorul Radial Genomics din La Jolla, Charlie Huggins întoarse ecranul său plat, ca să-i arate lui Henry Kendall titlul: **MAIMUȚA VORBITOARE E O MINCIUNĂ.**

— Ce ți-am spus eu? zise Charlie. Abia dac-a trecut o săptămână și aflu că povestea e o făcătură.

— Ok, ok. M-am înșelat, spuse Henry. Recunosc, mi-am făcut griji degeaba.

— Foarte multe griji...

— A trecut. Putem vorbi despre ceva important?

— Despre ce anume?

— Gena căutării noului. Cererea noastră de grant a fost respinsă.

Începu să scrie la tastatură.

— Din nou, ni s-a tras clapa... de către preferatul tău personal, Papa al Dopaminei, dr. Robert A. Bellarmino, de la INS.

În ultimii zece ani, studiile asupra creierului se concentraseră din ce în ce mai mult pe o substanță neurochimică numită dopamină. Nivelurile de dopamină păreau importante în menținerea sănătății, precum și în boli ca Parkinson și schizofrenie. Din munca desfășurată în laboratorul lui Charlie Huggins, se părea că receptorii de dopamină din creier erau controlați de gena D4DR, printre altele. Laboratorul lui Charles era în prima linie a acelei cercetări, până când un savant rival, pe nume Robert Bellarmino, de la Institutul Național de Sănătate, începuse să se refere la D4DR numind-o "gena noutății", gena despre care se credea că este responsabilă pentru nevoia de a-ți asuma riscuri, de a căuta parteneri noi de sex sau un stil de viață aventuros.

Conform teoriei lui Bellarmino, faptul că nivelul de dopamină era mai mare la bărbați decât la femei explica nechibzuința mai mare a bărbaților și atracția lor pentru cățărutul pe munți sau infidelitate.

Bellarmino era creștin evanghelist și cercetător principal la INS. Politician talentat, era modelul savantului actual, alternând abil talentul științific modest cu o adevărată măiestrie în manipularea mass-mediei. Laboratorul lui era primul care își angajase o firmă de publicitate proprie și, ca rezultat, ideile lui erau, inevitabil, mereu în atenția presei. (Ceea ce atrăgea cei

mai străluciți și mai ambițioși foști doctoranzi, care făceau pentru Bellarmino o treabă minunată, contribuind la prestigiul lui.)

În cazul lui D4DR, Bellarmino era capabil să își adapteze comentariile în funcție de convingerile auditoriului său, vorbind despre noua genă fie cu entuziasm, în fața grupurilor progresiste, fie depreciativ, în fața celor conservatoare. Era elocvent, profetic și neînhibat în predicțiile sale.

Mersese până acolo încât sugerase că era posibil ca, într-o zi, să apară un vaccin care să prevină infidelitatea.

Absurditatea unor astfel de comentarii îi enervase atât de tare pe Charlie și pe Henry cu șase luni în urmă, încât solicitaseră un grant pentru testarea răspândirii genei noutății.

Propunerea lor era extrem de simplă. Aveau să trimită echipe de cercetare în parcurile de distracții, ca să ia probe de sânge de la indivizi care mergeau cu montagne rousse-ul de mai multe ori pe zi. Teoretic, era foarte probabil ca acei împătimiți de montagne rousse să aibă gena respectivă.

Singura problemă în depunerea cererii lor la NSF era că această propunere avea să fie citită de recenzori anonimi. Și era foarte probabil ca unul dintre recenzori să fie Robert Bellarmino. Iar Bellarmino era renumit pentru faptul că "își însușea idei", cum se spunea politicos.

— Oricum, NSF ne-a refuzat, spuse Henry. Recenzorii nu au considerat că ideea noastră merită luată în seamă. Unul a spus că e prea "glumeață".

— Ihm, zise Charlie. Ce legătură are asta cu Rob Hoțomanu'?

— Mai ții minte unde am propus să ne desfășurăm studiul?

— Bineînțeles, spuse Charlie. La două dintre cele mai mari parcuri de distracții din lume, în două țări diferite. Sandusky, în SUA, și Blackpool, în Anglia.

— Ei bine, ghici cine tocmai a plecat din oraș? zise Henry și apăsă butonul pentru e-mail.

De la: Rob Bellarmino, INS

Subiect: Răspuns automat: Călătorie.

Voi fi plecat de la birou pentru următoarele două săptămâni.

Dacă aveți nevoie de asistență urgentă, vă rog să mă contactați prin telefonul de la birou...

— Am sunat la biroul lui și, ghici? Bellarmino merge la

Sandusky, Ohio... și apoi la Blackpool, în Anglia.

— Ticălosul, spuse Charlie. Dacă vrei să furi propunerea de cercetare a altcuiva, măcar ai bunul simț să schimbi ceva în ea.

— E clar că lui Bellarmino nu-i pasă dacă aflăm că a furat-o, zise Henry. Asta nu te enervează? Ce-ai zice să facem valuri? Să-l reclamăm pentru violarea eticii?

— Nimic nu mi-ar plăcea mai mult, spuse Charlie. Dar, nu. Dacă îl acuzăm oficial de conduită neprofesională, asta înseamnă o mulțime de timp și de hârtii. E posibil să ne epuizăm bursele. Iar, în final, plângerea nu va duce la nimic. Rob e un jucător important la INS. Are laboratoare de cercetare uriașe și dispune de milioane în granturi. Merge la rugăciunea de la micul dejun cu membri ai Congresului. Este un savant care crede în Dumnezeu. Cei din Congres îl adoră. Nu a fost acuzat niciodată de conduită neprofesională. N-ar fi acuzat nici dacă l-am prinde buzunărind un asistent de laborator.

— Așa că o lăsăm baltă?

— Lumea-n care trăim nu e perfectă, spuse Charlie. Iar noi avem multe de făcut. Treci peste.

Barry Sindler era plictisit. Femeia din fața lui trâncănea încontinuu. Era un tipar clasic: puicuța bogată din est, îmbrăcată în pantaloni, o Katharine Hepburn cu tupeu, cu un fond fiduciar și accent nazal de Newport. Dar, în ciuda aerelor ei aristocratice, nu reușise decât să o pună cu profesorul de tenis, la fel ca toate fraierele cu silicoane din oraș.

Dar se potrivea perfect cu avocatul cretin de lângă ea - acel labă-tristă de Bob Wilson, tipul clasic de la Ivy League, îmbrăcat în costum cu dungulițe și o cămașă încheiată la toți nasturii, cu o cravată cu model în relief și niște pantofi stupizi, cu șireturi și mici perforații în dreptul degetelor. Nu era de mirare că toată lumea îi spunea "Whitey Wilson". Wilson nu se plictisea niciodată să amintească tuturor că absolvise la Harvard... ca și cum asta ar fi interesat pe cineva. Pe Barry Sindler în mod sigur nu-l interesa. Pentru că știa că Wilson era un gentleman. Ceea ce însemna, de fapt, că era un papă-lapte. Care nu s-ar fi repezit niciodată la beregata adversarului.

Iar Sindler se repezea întotdeauna la beregată.

Femeia, Karen Diehl, vorbea în continuare. Doamne, cât vorbeau nenorocitele astea de bogătașe. Sindler nu o întrerupea, pentru că nu voia ca Whitey să declare că Sindler o tracasase. Spusese deja de patru ori asta. Așa că, asta era. O lăsa pe ticăloasă să vorbească. Să spună cu detalii complete, epuizante, incredibil și stupefiant de plictisitoare, ce tată prost și ce bărbat de doi bani era soțul ei. Pentru că, la drept vorbind, ea era cea care avusese o aventură.

Deși asta nu s-ar fi spus niciodată la tribunal. În California exista divorțul fără vinovați, ceea ce însemna că era posibil să nu existe motive specifice de divorț, ci doar "diferențe ireconciliabile". Însă infidelitatea unei femei dădea întotdeauna culoare. Pentru că, în niște mâini pricepute - ale lui Barry -, acest fapt putea fi tradus cu ușurință în insinuarea că acea femeie avea priorități mai importante decât dragii ei copii. Era un părinte neglijent, un custode pe care nu se putea pune bază, o femeie egoistă, care își căuta propria plăcere, lăsându-și copiii să stea toată ziua cu slujnica ei vorbitoare de spaniolă.

Și tipa arăta bine, la douăzeci și opt de ani, își spuse Sindler. Iar asta nu era în favoarea ei. Barry Sindler putea să vadă tema centrală conturându-se destul de frumos. Iar Whitey Wilson

părea puțin neliniștit. Probabil că intuia unde-o să-ncerce să ajungă Sindler.

Sau poate că Whitey era deranjat de faptul că Sindler asista la depozitie. Pentru că, de obicei, Barry Sindler nu conducea personal depozitiile soților. Le lăsa în grija sclavilor amărâți din biroul lui, în timp ce el își petrecea zilele în oraș, facturând ore scumpe în tribunale.

Femeia se opri, în fine, ca să-și tragă sufletul. Sindler interveni.

— Doamnă Diehl, aș vrea să oprim această serie de întrebări și să trecem la un alt subiect. Cerem în mod oficial să fiți supusă unui set complet de teste genetice, la o clinică renumită, preferabil la UCLA, și să...

Femeia sări în picioare, iar fața i se coloră rapid.

— Nu!

— Să nu ne pripim, zise Whitey, punându-și mâna pe brațul clienței sale.

Aceasta îl împinse furioasă.

— Nu! Categorie nu! Refuz!

Ce minunat. Ce neașteptat și minunat.

— Anticipând refuzul dumneavoastră posibil, continuă Sindler, am schițat o cerere pentru ca tribunalul să ordone aceste teste...

Îi întinse un document lui Whitey.

— ... și ne așteptăm ca judecătorul să fie de acord.

— Nu am mai auzit niciodată ceva de genul ăsta, spuse Whitey, răsfoind paginile. Testare genetică într-un caz de custodie...

Doamna Diehl era deja în culmea isteriei.

— Nu! Nu! Nu voi face asta! E ideea *lui*, nu-i așa? Nemernicul! Cum îndrăznește! Ticălos parșiv!

Whitey o privea pe clienta sa cu o expresie nedumerită.

— Doamnă Diehl, zise el, cred că ar fi mai bine să discutăm asta în particular...

— Nu! Nici o discuție! Nici un test! Să fie clar! Nu!

— În cazul acesta, spuse Sindler, ridicând ușor din umeri, nu avem altă alegere decât să mergem la judecător...

— Du-te dracului! Și el la fel! Duceți-vă dracului cu toții! *Nici un test!*

Se ridică, își luă poșeta și ieși furtunos din cameră, trântind ușa în spatele ei.

Urmă un moment de tăcere.

— Să se consemneze că martora a părăsit camera la ora 3:45

p.m., prin aceasta depoziția încheindu-se, zise Sindler.

Începu să își pună hârtiile în servietă.

— N-am mai auzit niciodată de așa ceva, Barry, zise Whitey. Ce legătură au testele genetice și custodia copilului?

— Exact asta vor arăta testele, spuse Sindler. Este o procedură nouă, dar cred că vei înțelege că acesta e viitorul.

Închise servieta, strânse mâna flască a lui Whitey și ieși din birou.

Capitolul 012

Josh Winkler închise ușa biroului său și porni spre bufet, când sună telefonul. Era mama lui. Era amabilă, ceea ce anunța întotdeauna un pericol.

— Josh, dragule, vreau să-mi spui ce i-ai făcut fratelui tău.

— Cum adică ce i-am făcut? Nu i-am făcut nimic. Nu l-am mai văzut de două săptămâni, de când l-am luat de la închisoare.

— Adam a fost la tribunal azi, pentru învinuire, spuse ea. Iar Charles a fost și el, ca să îl reprezinte.

— Îhm...

Aștepta cu teamă urmarea.

— Și?

— Adam a venit la tribunal la timp, cu o cămașă curată și cravată, un costum curat, tuns, chiar și cu pantofii făcuți. A pledat vinovat, a cerut să fie introdus într-un program de dezintoxicare, a spus că nu a mai luat droguri de două săptămâni, că s-a angajat...

— *Ce?*

— Da, are o slujbă, se pare că este șofer de limuzină la fosta lui companie. Lucrează neîntrerupt acolo, de două săptămâni. Charles spune că s-a îngrășat...

— Nu-mi vine să cred, spuse Josh.

— Știu, zise ea. Nici lui Charles nu i-a venit să creadă, dar jură că totul e adevărat. Adam e alt om. A ajuns la o maturitate nou descoperită. E ca și cum ar fi crescut, dintr-odată. Este un miracol, nu crezi? Joshua? Mai ești acolo?

— Sunt aici, spuse el, după o pauză.

— Nu-i așa că-i un miracol?

— Da, mamă. Un miracol.

— L-am sunat pe Adam. Are un celular acum și a răspuns imediat. Și mi-a spus că tu ai făcut ceva care l-a ajutat. Ce i-ai făcut?

— Nimic, mamă. Doar am avut o discuție.

— A spus că i-ai dat ceva genetic. Un inhalator.

“Oh, Doamne”, își spuse Josh. “Există reguli împotriva chestiilor de genul acesta. Reguli severe.”

Experimentarea pe oameni fără o cerere oficială, fără întruniri ale comitetului de aprobare, conform regulamentelor federale. Josh ar fi fost concediat fără discuții.

— Nu, mamă, cred că-și amintește el greșit. Era destul de amețit

la momentul respectiv.

— A spus că era un spray.

— Nu, mamă.

— A inhalat dintr-un spray pentru șoareci.

— Nu, mamă.

— Ei, nu mai fi așa defensiv, spuse ea. Credeam că o să fii încântat. Doar tu cauți tot timpul medicamente noi, Joshua. Care să aducă profituri mari pe piață. Dacă sprayul ăsta îi ajută pe oameni să renunțe la droguri? Dacă îi scapă de dependență? Joshua clătina din cap.

— Mamă, nu s-a întâmplat nimic, sincer.

— Ok, bine, nu vrei să-mi spui adevărul. Am înțeles. Era ceva experimental? Asta era în sprayul acela?

— Mamă...

— Pentru că i-am spus lui Lois Graham despre el, Josh, pentru că Eric al ei s-a retras de la USC. El ia *crack* sau *smack* sau...

— Mamă...

— Iar ea vrea să încerce sprayul acela cu el.

“Of Dumnezeu!”

— Mamă, nu trebuie să vorbești despre asta.

— Și Helen Stern, fiica ei ia somnifere, și-a accidentat mașina, vor să-i dea copilul spre adopție. Iar Helen vrea...

— Mamă, te rog! Nu trebuie să mai vorbești *cu nimeni* despre asta!

— Ești nebun? *Trebuie* să vorbesc despre asta, zise ea. Mi-ai redat fiul. Este un miracol. Nu înțelegi, Joshua? Ai reușit un miracol. Toată lumea va vorbi despre ce ai făcut, indiferent dacă-ți place sau nu.

Josh începuse să transpire, să simtă o amețelă ușoară, dar imaginea deveni dintr-odată clară și calmă. *Toată lumea avea să vorbească despre asta.* Era adevărat, desigur. Dacă puteai scăpa oamenii de droguri? Ar fi fost cel mai valoros medicament din ultimul deceniu. Toată lumea l-ar fi vrut. Și dacă medicamentul făcea mai mult de-atât? Oare putea vindeca tulburarea obsesiv-compulsivă? Sau tulburarea cu deficit de atenție? Gena maturității avea efecte asupra comportamentului. Știa deja asta. Faptul că Adam inspirase acel aerosol era un dar de la Dumnezeu.

Următorul lui gând: Care era stadiul cererii de brevet pentru ACMPD3N7?

Decise să sară peste prânz și să se întoarcă la birou.

— Mamă?
 — Da, Josh.
 — Am nevoie de ajutorul tău.
 — Bineînțeles, dragule. Orice.
 — Vreau să faci ceva pentru mine și să nu mai vorbești despre asta cu nimeni, niciodată.
 — Hm, asta e cam dificil...
 — Da sau nu, mamă.
 — Ei bine, fie, dragul meu.
 — Ai spus că fiul lui Lois Graham ia iarbă și a renunțat la colegiu?
 — Da.
 — Unde e acum?
 — Se pare că stă în oraș, într-un cămin mizerabil, lângă campus...
 — Știi unde?
 — Nu, dar Lois a fost să-l vadă. Mi-a spus că arăta jalnic. E pe East 38, o casă veche, cu obloane albastre decolorate. Opt sau nouă drogați dorm pe podea, dar pot să o sun pe Lois și să-i cer...
 — Nu, o întrerupse el repede. Nu face nimic, mamă.
 — Dar ai spus că ai nevoie de ajutorul meu...
 — Asta mai târziu, mamă. Pentru moment, totul e în regulă. Te sun peste o zi sau două.
 Scrise într-un carnețel:

Eric Graham
Strada E38
Casă cu obloane albastre.

Își caută cheile de la mașină.

Rachel Allen, care lucra la dispensar, spuse:

— Tot nu ai returnat tubul de oxigen de acum două săptămâni, Josh. Și nici fiola de virus din el.
 Compania măsoara virusul rămas în fiolele returnate pentru a ține o evidență aproximativă a dozelor pentru șobolani.
 — Da, știu, spuse el. Uit tot timpul.
 — Unde este?
 — În mașină.

- În mașină? Josh, este un retrovirus contagios.
- Mda, pentru șobolani.
- Chiar și așa. Trebuie să rămână în permanență într-un mediu de laborator cu presiune negativă.
- Rachel ținea mult la reguli. Dar nimeni nu prea-i dădea atenție.
- Știu, Rach, zise el. Însă am avut o urgență în familie.
- A trebuit să-l scot pe fratele meu... din închisoare, încheie el, coborând vocea.
- *Serios?*
- Da.
- Pentru ce a fost închis? El ezită.
- Jaf armat.
- *Serios?*
- Un magazin de băuturi. Mama e distrusă. Oricum, o să aduc tubul înapoi. Până atunci, poți să-mi dai unul nou?
- Nu dăm decât câte unul.
- Acum am nevoie de încă unul. Te rog. Sunt foarte stresat.

Ploua ușor. Străzile erau alunecoase și petele de benzină sclipeau în modele de curcubeu. Josh mergea cu mașina pe East 38, pe sub norii joși și furioși. Era o parte veche a orașului, înconjurată de construcțiile noi și moderne, din nord. Aici erau încă în picioare case construite în anii 1920 și 1930. Josh trecu pe lângă câteva case cu schelet din lemn, în diferite stadii de dărăpănare. Una avea o ușă albastră. Nici una nu avea obloane albastre.

Ajunse în zona depozitelor, unde de o parte și de alta a străzii erau docuri de încărcare. Întoarse și porni înapoi. Conduse cât de încet putu și, în cele din urmă, văzu casa. Nu era chiar pe 38, ci la colțul dintre 38 și Alameda, retrasă în spatele unor buruieni înalte și tufe neîngrijite. O saltea veche pătată de rugină era întinsă pe trotuarul din fața casei. Pe peluza din față era un cauciuc de camion. O furgonetă VW era parcată în curbă. Josh parcă vizavi. Se uită la casă. Și așteptă.

Sicriul se înalță în lumina soarelui. Arăta la fel ca atunci când fusese îngropat, cu o săptămână în urmă, cu excepția bucăților de noroi care cădeau de dedesubt.

— Totul e atât de înjositor, spuse Emily Weller.

Stătea țeapănă lângă mormânt, însoțită de fiul ei, Tom, și de fiica ei, Rachel. Bineînțeles, Lisa nu era acolo. Ea era *cauza* pentru tot ce se întâmpla, dar nu se deranjase să vadă ce îi făcuse bietului ei tată.

Sicriul se legăna ușor în aer, în timp ce groparii îl dirijau spre partea îndepărtată a gropii, sub conducerea patologului de la spital, un omuleț mic și nervos, pe nume Marty Roberts. Era normal să fie nervos, își spuse Emily, dacă el fusese cel care-i dăduse sângele Lisei, fără să ceară permisiunea cuiva.

— Ce se întâmplă acum? întrebă Emily, întorcându-se spre fiul ei.

Tom avea douăzeci și șase de ani, era îmbrăcat într-un costum elegant, cu cravată. Avea un masterat în micro-biologie și lucra pentru o companie mare de biotehnică, din Los Angeles. Tom se descurcase bine, la fel ca și fiica ei, Rachel. Rachel era în ultimul an la USC, studiind administrarea afacerilor.

— Îi vor lua lui Jake sânge aici?

— Oh, nu-i vor lua doar sânge, spuse Tom.

— Ce vrei să spui?

— Pentru un astfel de test genetic, când este vorba de un litigiu, de obicei iau țesuturi din mai multe sisteme organice.

— N-am știut asta, zise Emily, încruntându-se.

Simțea cum inima îi bătea cu putere în piept. Nu-i plăcea acea senzație. După scurt timp, simți că o gâtuie ceva. O durea. Își mușcă limba.

— Te simți bine, mamă?

— Ar fi trebuit să-mi iau pilulele de anxietate.

— Durează mult? întrebă Rachel.

— Nu, zise Tom, ar trebui să dureze doar câteva minute.

Patologul o să deschidă sicriul, pentru a confirma identitatea cadavrului. Apoi o să-l ducă la spital, ca să ia probele de țesut pentru analiza genetică. Cadavrul o să fie adus înapoi mâine sau poimâine, pentru a fi reînhumat.

— Mâine sau poimâine? zise Emily.

Își trase nasul și își șterse ochii.

— Vrei să spui că va trebui să ne întoarcem aici? Va trebui să îl îngropăm din nou pe Jack? Asta e atât de... de...
— Știu, mamă, spuse el și o bătu pe braț. Îmi pare rău. Nu se poate altfel. Trebuie să verifice ceea ce se numește himeră...
— Oh, nu-mi spune, zise ea, fluturând mâna. Oricum nu pricep nimic.
— Bine, mamă, spuse el și îi cuprinse umerii cu brațul.

În mitologia antică, himerele erau monștri formați din mai multe feluri de animale. Himera avea cap de leu, corp de țap și coadă de șarpe. Unele himere erau parțial umane, cum era Sfinxul egiptean, cu trup de leu, aripi și cap de femeie.

Dar adevăratele himere umane, adică oamenii care aveau două seturi de ADN, fuseseră descoperite abia recent. O femeie care avusese nevoie de un transplant de rinichi își testase copiii ca potențiali donatori și descoperise că ei nu aveau același ADN cu al ei. I se spusese că acei copii nu erau ai ei și i se ceruse să dovedească faptul că ea îi născuse. Urmase un proces. După studii îndelungate, doctorii realizaseră că organismul ei era format din două tulpini de ADN. Au găsit în ovarele ei ovule cu două tipuri de ADN. Celulele din pielea de pe abdomenul ei aveau același ADN cu al copiilor. Pielea de pe umeri, nu. Femeia era un adevărat mozaic. În fiecare organ al corpului ei.

Se dovedise, până la urmă, că femeia fusese una dintr-o pereche de gemeni, dar, la începutul dezvoltării, embrionul surorii ei fuzionase cu al ei. Așa că acum era, efectiv, atât ea, cât și geamăna ei.

De atunci, fuseseră raportate peste cincizeci de himere. Savanții bănuiau acum că "himerismul" nu era atât de rar pe cât se crezuse. Desigur, de câte ori se punea o problemă dificilă de paternitate, trebuia luată în considerare și această posibilitate. Dar pentru ca să determine asta, aveau nevoie de țesuturi din toate organele corpului, și preferabil chiar din mai multe locuri ale fiecărui organ.

Acesta era motivul pentru care i se ceruse doctorului Roberts să ia atât de multe probe de țesut și de ce asta trebuia să se facă la spital, și nu lângă mormânt.

Dr. Roberts înălță capacul și se întoarse spre familie, care stătea pe cealaltă parte a gropii.

— Poate unul dintre dumneavoastră să facă identificarea, vă

rog?

— O s-o fac eu, spuse Tom.

Ocoli groapa și se uită în sicriu. Tatăl lui părea surprinzător de neschimbat, cu excepția faptului că pielea era mult mai cenușie, de un cenușiu închis, acum, iar membrele păreau să se fi micșorat, să fi pierdut din greutate, în special picioarele, după cum arătau pantalonii.

— Este tatăl dumneavoastră, John J. Weller? întrebă patologul, pe un ton oficial.

— Da. Da, el este.

— În regulă. Mulțumesc.

— Dr. Roberts, spuse Tom, știu că aveți proceduri, dar... dacă există vreo modalitate în care să puteți preleva țesuturile aici... așa încât mama mea să nu fie nevoită să mai treacă printr-o altă zi ca aceasta și printr-o altă înmormântare...

— Îmi pare rău, spuse Marty Roberts. Acționez conform legilor statului. Ni s-a cerut să ducem corpul la spital pentru examinare.

— Dacă ați putea... doar de data aceasta... O excepție...

— Îmi pare rău. Îmi doresc să fi putut.

Tom înclină din cap și se întoarse la mama și la sora lui.

— Ce s-a întâmplat? întrebă mama lui.

— L-am întrebat ceva.

Tom se uită în spate și văzu că dr. Roberts era acum aplecat, cu corpul pe jumătate în sicriu. Patologul se ridică brusc. Se apropie ca să-i vorbească lui Tom la ureche, așa încât să nu mai fie auzit de nimeni.

— Domnule Weller, poate că ar trebui să cruțăm sentimentele familiei dumneavoastră. Dacă am putea ține lucrurile acestea între noi...

— Desigur. Atunci, veți...?

— Da, voi face totul aici. Va dura numai câteva momente. Să-mi iau echipamentul.

Se îndepărtă grăbit spre un SUV din apropiere. Emily își mușcă buza.

— Ce face?

— L-am rugat să facă toate testele aici, mamă.

— Și a acceptat? Mulțumesc, dragul meu, zise ea și își sărută fiul. Va face toate testele pe care le-ar fi făcut și la spital?

— Nu, dar ar trebui să obțină suficient ca să poată răspunde la întrebările voastre.

Douăzeci de minute mai târziu, probele de țesut fuseseră prelevate și plasate într-o serie de tuburi de sticlă. Tuburile fură așezate în fantele dintr-o cutie frigorifică metalică. Sicriul fu coborât din nou în groapă, dispărând în umbră.

— Haide să plecăm de aici, le spuse Emily Weller copiilor ei. Trebuie să beau ceva.

În timp ce se îndepărtau cu mașina, îi spuse lui Tom:

— Îmi pare rău că a trebuit să faci asta. Bietul trup al lui Jack era foarte descompus?

— Nu, zise Tom. Nu prea mult.

— Oh, asta e bine, spuse Emily. Asta e foarte bine.

Marty Roberts transpira deja, când ajunsese înapoi la Long Beach Memorial Hospital. Își putea pierde licența, din cauza celor făcute la cimitir. Unul dintre gropari putea să ia un telefon și să sune la district. Cei de acolo aveau să se întrebe de ce nu respectase Marty protocolul, mai ales că era vorba de un proces. Când prelevezi țesuturi în teren, riști contaminarea. Toată lumea știa asta. Așa că se puteau întreba de ce își asumase Marty Roberts acel risc. Și, după scurt timp, aveau să se întrebe...

Pastele mării ei de situație!

Parcă în parcare de urgență, lângă ambulanțe, și porni repede pe holul de la subsol, spre Patologie. Era ora prânzului, așa că nu era aproape nimeni acolo. Șirurile de mese de oțel erau goale.

Raza făcea curățenie.

— Zevzec nenorocit ce ești, zise Marty. Vrei să ne bagi pe amândoi la pușcărie?

Raza se răsuci încet.

— Care este problema? Întrebă el liniștit.

— Problema este că ți-am spus să iei oasele numai în cazul *incinerărilor*. Nu și la înmormântări. La *incinerări*. E atât de greu de înțeles, ce naiba?

— Mda, bine. Așa și fac, spuse Raza.

— Nu, *nu* faci așa. Pentru că tocmai vin de la o exhumare și știi ce am văzut când l-am dezgropat pe individ? Niște picioare al naibii de subțiri, Raza. Și niște brațe al naibii de subțiri. La o *înmormântare*.

— Nu, nu eu am făcut asta, zise Raza.

— Ei bine, *cineva* a luat oasele. Raza porni spre birou.

— Cum îl cheamă pe individ?

— Weller.

— Ah, iar tipul ăla? E individul pentru care am pierdut țesuturile, nu?

— Exact. Așa că familia l-a exhumat. Pentru că a fost *înmormântat*.

Raza se aplecă peste birou și tastă numele pacientului. Se uită la ecran.

— Oh, da. Ai dreptate. A fost o înmormântare. Dar nu eu am făcut-o.

— Nu tu ai făcut-o? zise Marty. Dar cine mama mă-sii a făcut-o? Raza ridică din umeri.

— A venit fratele meu, asta e tot. Aveam o întâlnire în seara aia.

— Fratele tău? Care frate? Nimeni n-ar trebui să...

— Nu te agita, Marty, spuse Raza. Fratele meu vine aici din când în când. Știe ce are de făcut. Lucrează la Pompele Funebre Hilldale.

Marty își șterse transpirația de pe frunte.

— Doamne! De când se întâmplă chestia asta?

— Cam de un an.

— Un an!

— Numai noaptea, Marty Numai noaptea, târziu. Poartă halatul meu, seamănă cu mine... Arătăm la fel.

— Stai puțin, zise Marty. Cine i-a dat fetei proba de sânge? Lisei Weller adică.

— Ok, spuse Raza. Mai face și greșeli uneori.

— Lucrează și după-amiaza uneori?

— Numai duminicile, Marty. Dacă am eu vreo întâlnire.

Marty strânse marginea biroului, ca să se calmeze. Se aplecă peste birou și inspiră adânc.

— Un nenorocit care nici măcar nu lucrează pentru spital a dat sânge, fără autorizație, unei femei, pentru că ea l-a cerut? Asta vrei să-mi spui?

— Nu e "un nenorocit". E fratele meu.

— Doamne!

— A spus că era drăguță.

— Asta explică totul.

— Haide, Marty, zise Raza, pe un ton împăciuitor. Îmi pare rău pentru chestia cu Weller, chiar îmi pare rău, dar orie ne putea face schimbul. Chiar și cei de la cimitir puteau să-l dezgroape și să-i ia oasele lungi. Știi că se întâmplă peste tot asta. I-au prins pe tipii ăia, în Phoenix. Și pe cei din Minnesota. Iar acum, în Brooklyn.

— Și sunt cu toții în pușcărie acum, Raza.

— Ok, spuse Raza. E adevărat. Chestia e că eu i-am spus lui frate-meu să o facă.

— Tu i-ai...

— Mda. În noaptea aceea, când a venit cadavrul lui Weller, am primit un apel de urgență pentru oase, iar Weller se potrivea perfect. Așa că trebuia să onorăm comanda sau nu? Știi că tipii cu oasele pot să-și mute afacerea în altă parte. Pentru ei, urgent

înseamnă *urgent*. Le dai sau mori. Marty oftă.

— Mda, când spun “imediat”, trebuie să le dai.

— Ok.

Marty se așază pe scaun și începu să tasteze.

— Oricum, dacă ai extras oasele acelea lungi acum opt zile, nu văd nici un transfer de bani pentru mine.

— Nu-ți face griji. O să vină.

— Cecul e la poștă?

— Hei, am uitat. O să-ți primești partea.

— Ai grijă de asta, spuse Marty și se întoarse să plece. Și de acum încolo, ține-l pe blestematul de frate-tu departe de spital. Clar?

— Sigur, Marty. Sigur.

Marty Roberts ieși ca să-și mute mașina din spațiul urgentă. Schimbă în marșarier și conduse la secțiunea rezervată pentru doctori, din garaj. Apoi rămase în mașină pentru mult timp. Gândindu-se la Raza.

O să-ți primești partea.

Se părea că Raza începea să creadă că acela era programul lui și că Marty Roberts lucra pentru el. Raza făcea plățile. Raza decidea cine să vină să-l ajute. Raza nu se comporta ca un angajat. Începuse să se poarte ca și cum el ar fi fost șeful, iar asta era periculos, din multe motive.

Marty trebuia să facă ceva în privința asta.

Și cât mai curând.

Altfel, pierderea licenței ar fi fost cea mai mică dintre problemele lui.

La apus, cubul de titan al BioTech Research strălucea cu o sclipire roșie orbitoare și scâlda zona de parcare alăturată într-un portocaliu închis. Când ieși din clădire, președintele Rick Diehl se opri să-și pună ochelarii de soare și apoi se îndreptă spre noul său Porsche Carrera SC argintiu. Își iubea mașina, pe care o cumpăraseră cu o săptămână înainte, pentru a sărbători divorțul său iminent...

— Ei drăcie!

Nu-i venea să-și creadă ochilor.

— Dar-ar dracii-n ea de treabă!

Locul lui de parcare era gol. Mașina dispăruse.

“Ticăloasa aia!”

Nu știa cum o făcuse, dar era sigur că ea îi luase mașina.

Probabil îl pusese pe prietenul ei să aranjeze totul. În definitiv, noul ei prieten era vânzător de mașini. Bradley Gordon, șeful securității, stătea în zona de așteptare a holului, sprijinit de biroul de recepție și discuta cu Lisa, recepționista. Lisa era drăguță. De aceea o și angajase Rick.

— La naiba, Brad! spuse Rick Diehl. Trebuie să ne uităm la casetele de securitate cu parcare.

Brad se întoarse spre el.

— De ce? Ce s-a întâmplat?

— Cineva mi-a furat Porsche-ul.

— Pe bune? zise Brad. Când s-a întâmplat?

“Nu e omul potrivit pentru slujba asta”, își spuse Rick. Și nu era prima dată când gândea așa.

— Hai să verificăm casetele de securitate, Brad.

— Mda, sigur, imediat, zise Brad.

Îi făcu cu ochiul Lisei și apoi porni spre ușa cu cârd de acces, intrând în zona de securitate. Rick îl urmă, spumegând.

La unul dintre cele două birouri din cămăruța de securitate cu pereți de sticlă, un puști își examina cu atenție palma mâinii stângi. Ignora complet setul de monitoare din fața lui.

— Jason, spuse Brad, pe un ton de avertizare. Domnul Diehl e aici.

— Oh, rahat.

Puștiul se îndreptă imediat pe scaun.

— Scuze. Am o erupție. Nu știam dacă...

— Domnul Diehl vrea să se uite la camerele de securitate. Care

anume camere să fie, domnule Diehl?

“Of, Dumnezeule.”

— Camerele cu parcare, spuse Rick.

— Exact, parcare, Jason. Să începem cu patruzeci și opt de ore în urmă și...

— Am venit cu mașina la lucru în dimineața asta, zise Diehl.

— Exact, la ce oră a fost asta?

— Am ajuns aici la șapte.

— Bun. Jason, să începem cu ora șapte, azi dimineață. Puștiul se foi pe scaun.

— Hm, domnule Gordon, camerele din parcare nu merg.

— Oh, așa este, spuse Brad și se întoarse spre Rick. Camerele din parcare nu merg.

— De ce?

— Nu știu sigur. Credem că este o problemă cu cablul.

— De când nu mai merg?

— Păi...

— De două luni, spuse puștiul.

— Două luni!

— A trebuit să comandăm piese de schimb, zise Brad.

— Ce piese de schimb?

— Din Germania.

— Ce piese de schimb?

— Trebuie să mă uit.

— Putem folosi camerele de pe acoperiș, spuse puștiul.

— Ei bine, atunci arată-mi camerele de pe acoperiș, zise Diehl.

— Exact. Jason, camerele de pe acoperiș.

Avură nevoie de cincisprezece minute ca să deruleze banda înregistrată și să înceapă să o vizioneze. Rick văzu cum își parca Porscheul. Se văzu coborând din mașină și intrând în clădire. Ce se întâmplă după aceea îl surprinse total. După mai puțin de două minute apără o altă mașină, doi bărbați săriră din ea, îi sparseră rapid mașina și plecară cu ea.

— Vă așteptau, spuse Brad. Sau v-au urmărit.

— Așa se pare, zise Rick. Sunați la poliție, raportați și spuneți-i Lisei că vreau să mă ducă ea cu mașina acasă.

Brad clipi des, auzind asta.

“Problema e că Brad Gordon e un idiot, dar nu-l pot concedia”, reflectă Rick, în timp ce Lisa îl ducea acasă. Brad Gordon, un împătimit al surfului, al schiului, al călătoriilor, alcoolic în

recuperare și nici măcar absolvent de colegiu, era nepotul lui Jack Watson, unul dintre investitorii principali ai lui BioGen. Jack Watson avusese întotdeauna grijă de Brad și îi asigurase mereu o slujbă. Iar Brad intra tot timpul în belele. Se zvonea că Brad se culcase cu soția vicepreședintelui de la GeneSystems, în Palo Alto, motiv pentru care fusese concediat, pe bună dreptate, dar nu fără un mare scandal făcut de unchiul lui, care nu înțelegea de ce trebuia Brad să fie dat afară.

— Este greșeala vicepreședintelui, se zvonea că spusese Watson. Dar acum, să nu funcționeze nici o cameră de supraveghere din parcare! De două luni! Asta-l făcea pe Rick să se întrebe ce altceva mai era în neregulă cu securitatea de la BioGen.

Îi aruncă o privire Lisei, care conducea senină. Rick o angajase ca recepționistă la puțin timp după ce aflase de legătura soției lui. Lisa avea un profil frumos. Ar fi putut fi manechin. Cel care-i aranjase nasul și bărbia era un geniu. Și avea un corp minunat, cu o talie îngustă și sâni perfect conturați. Avea douăzeci de ani, era în vacanța de vară de la Crestview State, și radia sănătate și sexualitate. Tuturor celor din companie li se aprinseseră călcâiele după ea.

Așa că era surprinzător că, de câte ori făceau dragoste, Lisa stătea total nemișcată. După câteva minute părea să-i remarce frustrarea și începea să se miște mecanic și să scoată mici gemete, ca și cum așa i se spusese că fac oamenii în pat. Uneori, când Rick era îngrijorat și preocupat, ea îi spunea: "Oh, iubi, da, iubi, așa, iubi", ca și cum asta ar fi trebuit să pună lucrurile în mișcare. Dar era mult prea evident că era total neimpresionată. Rick făcuse niște cercetări și descoperise un sindrom numit anhedonie, incapacitatea de a simți plăcere. Suferinzii de anhedonie nu manifestau nici un fel de sentiment, ceea ce descria foarte bine atitudinea Lisei în pat. Era interesant că anhedonia părea să aibă o componentă genetică. Părea să implice sistemul limbic din creier. Așa că era posibil să existe o genă pentru acea boală. Rick intenționa să-i facă Lisei teste complete. Doar ca să verifice.

Până atunci, nopțile petrecute cu ea l-ar fi făcut să se simtă nesigur, dacă n-ar fi fost Greta, cercetătoarea austriacă din laboratorul de microbiologie. Greta era grasă, avea ochelari și un păr scurt, băiețesc, dar se regula în draci, până-și pierdeau amândoi răsuflarea, acoperiți de transpirație.

Mașina opri lângă noua lui casă. Rick își verifică cheile în

buzunar.

— Vrei să urc? întrebă Lisa, indiferentă.

Avea niște ochi albaștri frumoși, cu gene lungi. Niște buze cărnoase frumoase.

Așa că Rick își zise, "la naiba, de ce nu?".

— Sigur, spuse el. Urcă.

Își sună avocatul, pe Barry Sindler, ca să-i spună că soția lui îi furase mașina.

— Crezi că ea a fost? zise Sindler.

Părea să se îndoiască de asta.

— Da, așa cred. A angajat niște țipi. Am totul pe banda de securitate.

— O ai pe ea pe bandă?

— Nu, pe indivizi. Dar ea e în spatele afacerii.

— Eu nu sunt chiar atât de sigur, zise Sindler. De obicei, femeile distrug mașina soțului, nu o fură.

— Îți spun eu...

— Ok, o să verific. Dar, pentru moment, sunt câteva lucruri pe care vreau să le discutăm. În legătură cu litigiul.

În partea cealaltă a camerei, Lisa se dezbrăca. Își împacheta fiecare articol de îmbrăcăminte și îl așeza pe spătarul scaunului. Purta un sutien roz și chiloței roz, care-i conturau osul pubian. Fără dantelă, doar dintr-un material elastic, ce se mula frumos pe corpul ei neted. Întinse mâna la spate, ca să își desfacă sutienul.

— Va trebui să te sun mai târziu, spuse Rick.

BLONDELE SUNT PE CALE DE DISPARITIE

Specii în pericol "să dispară în 200 de ani"

Conform BBC. "un studiu făcut de experții din Germania sugerează că oamenii cu păr blond sunt o specie pe cale de dispariție, care nu vor mai exista în 2202". Cercetătorii prezic că ultimul blond natural se va naște în Finlanda, o țară în care sunt cei mai mulți blonzi. Oamenii de știință spun că, în prezent, prea puțini oameni mai au gena blondă, așa că blonzii nu vor mai rezista prea mult. Cercetătorii sugerează că așa-numiții blonzi *din sticlă* "pot fi învinuiți pentru dispariția rivalilor lor naturali". Nu toți savanții sunt de acord cu predicția referitoare la această dispariție iminentă. Dar un studiu al Organizației Mondiale a Sănătății indică faptul că este posibil ca blonzii naturali să dispară în următorii două sute de ani. Mai recent, probabilitatea acestei dispariții a fost reluată de *The Times* din Londra, în lumina noilor date referitoare la evoluția genei MC1R responsabilă pentru culoarea blondă a părului.

Jungla era scufundată în tăcere. Nu se auzea nici un greier, nici un țipăt de pasăre-rinocer, nici pălăvrăgeala îndepărtată a maimuțelor. "O tăcere desăvârșită... ceea ce nu e de mirare", își spuse Hagar. Clătină din cap, uitându-se la cele zece echipe de filmare din întreaga lume, care se adunaseră acum în grupuri mici, pe solul junglei, protejându-și lentilele de umezeala care picura de sus, în timp ce se uitau prin camere spre copacii de deasupra. Le spusese să păstreze liniștea și, într-adevăr, nimeni nu vorbea. Echipa franceză fuma. Deși echipa germană păstra liniștea, cameramanul își pocnea mereu degetele imperios, făcându-i semne asistentului său să facă una sau alta. Echipa japoneză de la NHK era tăcută, dar, lângă ei, echipa CNN din Singapore șoptea, murmură și schimba lentilele, zăngănind niște cutii de metal. Echipa britanică a canalului Sky TV din Hong Kong venise îmbrăcată nepotrivit. Acum își scosese rădăcinii și își smulgeau lipitorile dintre degete, înjurând. Nici o șansă.

Hagar avertizase companiile despre condițiile din Sumatra și despre cât de dificil era să filmezi acolo. Le recomandase să trimită echipe de fotografi pentru fauna din sălbăcie, experimentate în munca de teren. Nimeni nu-l ascultase. În loc de asta, trimiseseră în grabă la Berastagi echipele care se aflau cel mai aproape, iar rezultatul era că jumătate dintre ei își țineau reporterul pe poziție și microfoanele pregătite, ca și cum ar fi așteptat să ia prin surprindere un șef de stat.

Așteptau de trei ore.

Până în clipa aceea, urangutanul vorbitor nu apăruse și Hagar nici nu se aștepta să apară. Prinse privirea unui membru al echipei franceze și îi făcu semn să-și stingă țigara. Tipul ridică din umeri și se întoarse cu spatele la el. Continuă să fumeze. Un membru al echipei japoneze se strecură prin grup și veni lângă Hagar.

— Când va veni animalul? șopti el.

— Când va fi liniște.

— Adică nu astăzi?

Hagar făcu un semn de neajutorare, cu palmele în sus.

— Suntem prea mulți? Hagar aprobă din cap.

— Poate că mâine vom veni singuri.

— Bine, spuse Hagar.

Chiar în clipa aceea, echipele fură cuprinse de un val de agitație. Săriră cu toții la camerele de filmat, își reglară trepiedele și începură să filmeze. Hagar auzi murmurul slab al vocilor, în multe limbi. În apropiere, tipul de la Sky TV își ținea microfonul aproape de buze și vorbea șoptit, pe un ton dramatic:

— Suntem aici, în adâncul junglelor Sumatrei și iată, chiar vizavi de noi, vedem animalul care a declanșat speculații în lumea întreagă... cimpanzeul despre care se spune că vorbește... și chiar că înjură.

“Dumnezeule”, își spuse Hagar. Se întoarse să vadă ce filmau. Văzu ceva blană maronie și un cap negru. Animalul avea maximum șaiszeci de centimetri și scoase aproape imediat strigătul jos și tânguitor al macacului cu coadă de porc. Echipele de filmare erau electrizate. Microfoanele erau îndreptate ca niște țevi de pușcă spre animalul care se deplasa rapid. Auziră alte tânguieli din frunzișul îndepărtat. Era evident că acolo era un grup măricel. Germanii îl recunoscuseră primii.

— *Nein, nein, nein!*

Cameramanul se îndepărtă iritat de cameră.

— *Es ist ein macaque.*

După scurt timp, prin frunzișul de deasupra treceau vreo zece macaci, legănându-se printre crengi și îndreptându-se spre nord.

Unul dintre englezi se întoarse spre Hagar.

— Unde este cimpanzeul?

— Urangutanul, spuse Hagar.

— N-are a face. Unde este? Avea o voce nerăbdătoare.

— N-are o agendă pentru întâlniri, zise Hagar.

— Aici e locul unde stă de obicei? Da? Putem să punem niște mâncare pentru el, ceva care să-l atragă? Să scoatem niște sunete de împerechere?

— Nu, spuse Hagar.

— Adică nu există nici un mod de a-l atrage?

— Nu.

— Doar stăm aici și sperăm să apară? Jurnalistul se uită la ceas.

— Vor caseta până la prânz.

— Din nefericire, suntem în junglă, zise Hagar. Se întâmplă atunci când se întâmplă. Asta e lumea naturală.

— Nu este naturală, dacă vorbește, spuse cameramanul. Și eu

n-am toată ziua la dispoziție.

— Nu știu ce să spun, zise Hagar.

— Găsește-mi blestemata aia de maimuță! urlă individul.

Strigățul lui agită macacii din copaci și îi făcu să se împrăștie și să scoată noi sunete tânguitoare. Hagar se uită la ceilalți.

Cameramanul francez spuse:

— N-ar strica mai multă liniște. Pentru toată lumea.

— Plimbă ursul, broscar nenorocit, spuse britanicul.

— Ușor, amice.

Un uriaș din echipa australiană se apropie și puse o mână pe englez, care repezi un croșeu spre bărbia acestuia. Australianul îi prinse mâna, i-o răsuci și îl împinse peste trepiedul lui.

Trepiedul căzu, iar cameramanul se întinse peste el. Restul echipei britanice sări pe australian, ai cărui colegi îi alergară în apărare. La fel și germanii. După scurt timp, cele trei echipe se îmbrânceau cu înverșunare. Când căzu trepiedul francez și camera lor se stropi cu noroi, celelalte echipe începură și ele să se bată.

Hagar îi privea nemișcat.

“Nici vorbă de urangutan astăzi”, își spuse el.

Rick Diehl de la BioGen se schimba în vestiarul de la Bel Air Country Club. Se dusese acolo ca să joace o partidă de dublu cu niște investitori care puteau fi interesați de BioGen. Un tip de la Merrill Lynch, prietenul lui și un tip de la Citibank. Rick încercase să o facă pe indiferentul, dar simțea o oarecare agitație, deoarece intrase în panică încă de când o văzuse pe soția lui trecând prin hol cu idiotul acela în haine albe de tenis. Fără susținerea financiară a lui Karen, Rick era la mila deloc plăcută a celui alt investitor principal, Jack Watson. Iar asta nu era liniștitor deloc. Avea nevoie de bani din altă parte. Acolo, pe terenul de golf, în lumina strălucitoare a soarelui și în adierea slabă a vântului, le servi micile sale discursuri despre minunile viitoare ale biotehnicii și despre forța citochinelor produse de linia de celule Burnet, achiziționată de BioGen. Era o adevărată ocazie să te implici într-o companie care urma să crească rapid.

Ei nu vedeau lucrurile la fel. Tipul de la Merrill Lynch spuse:

— Limfochinele nu sunt același lucru cu citochinele? N-au existat niște decese neexplicate din cauza citochinelor?

Rick le spuse că existaseră câteva decese, cu niște ani în urmă, deoarece câțiva doctori începuseră terapia prea timpuriu.

— Eu m-am implicat în limfochine, cu cinci ani în urmă, spuse tipul de la Merrill Lynch. N-am câștigat nici un cent.

— Dar ce e cu furtunile de citochine? Întrebă tipul de la Citybank.

“Furtuni de citochine. Doamne”, își spuse Rick, ratându-și totodată lovitura.

— Ei bine, furtunile de citochine sunt, de fapt, doar un concept speculativ. Ideea este că, în anumite circumstanțe rare, sistemul imunitar reacționează în mod excesiv și atacă corpul, producând căderea mai multor sisteme organice...

— Nu asta s-a întâmplat la epidemia de gripă din 1918?

— Așa au spus câțiva universitari, dar cu toții lucrau pentru companii de medicamente care fabricau produse rivale.

— Vrei să spui că e posibil să nu fie adevărat?

— În ziua de azi, trebuie să fiți foarte atenți la ce vă spun universitățile.

— Chiar și despre 1918?

— Dezinfectarea ia multe forme, zise Rick, ridicându-și mîineea.

Adevărul este că citochinele sunt viitorul, sunt propuse pentru testare clinică și dezvoltare de produse și oferă cea mai rapidă recuperare a investițiilor dintre toate liniile de produse existente astăzi. De aceea citochinele au fost prima mea achiziție la BioGen. Și tocmai am câștigat procesul legat de...

— Nu vor face apel? Eu așa am auzit.

— Hotărârea judecătorului nu le lasă nici o șansă.

— Dar n-au murit oameni din cauza transferurilor de gene care au provocat furtuni de citochine? Nu-i așa că au murit *mulți* oameni?

Rick oftă.

— Nu chiar așa de mulți...

— Câți? Cincizeci, o sută, ceva de genul acesta?

— Nu știu numărul exact, spuse Rick, dându-și seama că ziua nu avea să fie una prea bună.

Iar după numai o oră, unul dintre ei spuse, în cele din urmă, că, după părerea lui, numai un idiot ar fi investit în citochine.

Frumos.

Așa că acum se simțea epuizat și învins, stând prăbușit în vestiar, când Jack Watson, bronzat și splendid într-un costum alb de tenis, se lăsă să cadă pe bancă, lângă el, și spuse:

— Deci? A fost un meci util?

Era ultima persoană pe care și-ar fi dorit s-o vadă.

— N-a fost rău.

— Vrea vreunul dintre ei să se bage?

— Poate. Vom vedea.

— Tipii aceia de la Merrill Lynch n-au boase, spuse Watson.

Pentru ei a risca înseamnă să urinezi la dușuri. Eu nu mi-aș face prea multe speranțe. Ce crezi despre afacerea Radial Genomics?

— Ce afacere Radial Genomics?

— Presupun că încă nu s-a aflat. Dar am crezut că tu știi ceva despre asta.

Watson se aplecă și începu să-și desfacă șireturile de la pantofi.

— Credeam c-o să fii îngrijorat, spuse el. Nu ai fost jefuit de curând?

— Da. Mi-a fost furată mașina din parcare, zise Diehl. Dar trec printr-un divorț, iar în momentul de față este destul de urât.

— Așa că presupui că soția ta ți-a luat mașina?

— Păi, da...

— Știi sigur asta?

— Nu, spuse Diehl, încruntându-se. Dar am presupus...

— Pentru că așa a început totul și la Radial Genomics. Furturi minore de bunuri fizice. Mașina unui asistent de laborator, din parcare, o poșetă din sala de mese a companiei. Un cârd de identitate din baie. Nimeni n-a dat prea multă atenție. Deși, când s-au gândit, după aceea, și-au dat seama că cineva căuta punctele slabe ale sistemului. Au înțeles asta după furtul masiv de bănci de date.

— Furt de bănci de date? spuse Diehl încruntându-se. Asta putea fi ceva foarte grav. Îl cunoștea pe Charlie Huggins de la Genomics. Trebuia să-l sune și să afle toată povestea.

— Bineînțeles, Huggins nu recunoaște că s-a întâmplat ceva, continuă Watson. Scot acțiuni la vânzare în iunie și știe că asta ar ucide oferta. Dar adevărul este că luna trecută le-au dispărut patru linii de celule din laboratoare și cincizeci de terabiți din datele din rețea au fost șterse, inclusiv backup-urile de date din depozitul suplimentar. O treabă de profesionist. I-a dat mult înapoi.

— Serios? Îmi pare rău să aud asta.

— Bineînțeles, l-am pus pe Charlie în contact cu BDG, Biological Data Group. Este o firmă de securitate. Sunt sigur că-i știi.

— BDG?

Diehl nu-și amintea numele, dar se părea că ar fi trebuit.

— Sigur că-i știu pe cei de la BDG.

— Exact. Ei s-au ocupat de securitate pentru Genentech, Wyeth, BioSyn și într-o mulțime de alte locuri. Sigur, nici unul dintre tipii ăștia nu va vorbi vreodată despre ce s-a întâmplat, dar BDG sunt, fără discuție, cei mai buni, dacă ai probleme. Vin, îți analizează sistemul de securitate, identifică punctele vulnerabile și închid găurile din rețea. Fără vâlvă, rapid, confidențial.

Diehl își spuse că singura problemă de securitate pe care o avea era nepotul lui Jack Watson. Dar spuse:

— Poate că ar trebui să vorbesc cu ei.

Și astfel Rick Diehl se trezi stând într-un restaurant, vizavi de o blondă elegantă, într-un costum de afaceri negru. Se prezentase drept Jacqueline Maurer. Avea părul scurt și un stil direct. Îi strânse mâna cu fermitate și îi întinse cartea ei de vizită. Nu avea mai mult de treizeci de ani. Avea corpul dur al unei gimnaste. Îl privea în ochi când vorbea și era foarte directă. Rick aruncă o privire pe cartea de vizită. Scria BDG, cu albastru,

iar dedesubt, cu litere mici, numele ei și numărul de telefon.
Nimic altceva.

— BDG are birouri aici?

— În multe orașe din lume.

— Și tu?

— Eu lucrez în San Francisco, momentan. Înainte de asta, în Zurich.

Rick îi ascultă accentul. Crezuse că era francez, dar probabil era german.

— Ești din Zurich?

— Nu. M-am născut la Tokio. Tatăl meu a fost în corpul diplomatic. Am călătorit mult în copilărie. Am făcut școala la Paris și Cambridge. Am lucrat mai întâi pentru Credit Lyonnais, în Hong Kong, pentru că vorbeam mandarina și cantoneza. Apoi am mers la Lombard Odier, în Geneva. O bancă particulară. Se apropie chelnerul. Ea comandă o apă minerală, o marcă pe care Diehl n-o cunoștea.

— Ce este? întrebă el.

— O marcă norvegiană. Foarte bună. Comandă și el același lucru.

— Și cum ai ajuns la BDG? întrebă Rick.

— Cu doi ani în urmă. La Zurich.

— Care au fost împrejurările?

— Îmi pare rău, nu pot spune asta. O companie a avut probleme. BDG a fost chemată ca să rezolve. Mie mi s-a cerut să ajut... niște probleme tehnice. După aceea, am trecut la ei.

— O companie din Zurich a avut o problemă? Ea zâmbi.

— Îmi pare rău.

— Cu ce companii ai lucrat de când ai intrat la BDG?

— Nu am voie să spun.

Rick se încruntă, spunându-și că avea să fie un interviu foarte ciudat, dacă ea nu-i putea spune nimic.

— Ți dai seama că furtul de date este o problemă globală, zise ea. Afectează companii din întreaga lume. Pierderile estimate sunt de o mie de miliarde de euro pe an. Nici o companie nu dorește ca problemele ei să fie făcute publice. Așa că noi respectăm secretele clienților noștri.

— Ce anume *poți* să-mi spui? zise Rick.

— Gândește-te la orice companie bancară mare, de cercetare științifică sau farmaceutică. Probabil că am lucrat pentru toate.

— Foarte discret.

— La fel cum vom fi discreți și în cazul vostru. Vom trimite numai trei persoane la compania ta, printre care voi fi și eu. Ne vom da drept contabili, cu toate actele în regulă, de la o firmă care se gândește să investească. Vom petrece o săptămână ca să examinăm situația și apoi îți vom prezenta raportul.

Foarte simplu, foarte direct. Încercă să se concentreze asupra cuvintelor, dar frumusețea ei i se părea foarte deconcertantă. Femeia nu făcea nici cea mai mică aluzie, nici o privire furișă, nici o mișcare a corpului, nici o atingere, și totuși era extraordinar de sexy. Se vedea că nu purta sutien, iar sânii se conturau fermi sub o bluză de mătase...

— Domnule Diehl? zise ea.

Femeia îl privea fix. Probabil că nu mai fusese atent.

— Îmi cer scuze, spuse el, scuturându-și capul. Am avut o perioadă foarte dificilă...

— Cunoaștem problemele dumneavoastră personale, zise ea. La fel și pe cele de securitate. Adică, aspectele politice ale securității voastre.

— Da, zise el, avem un șef al securității, un bărbat pe nume Bradley...

— Trebuie înlocuit imediat, spuse ea.

— Știu, dar unchiul lui...

— Lăsați asta în seama noastră, zise ea.

Chelnerul se întoarce și ea comandă prânzul.

Pe măsură ce conversația continua, se simțea tot mai atras de ea. Jacqueline Maurer avea un anumit exotism și o reținere personală care i se păreau foarte provocatoare. Nu îi venea greu să se decidă dacă o angajează. Voia să o revadă.

La sfârșitul mesei, ieșiră afară. Ea îi strânse mâna cu fermitate.

— Când veți începe? întrebă el.

— Imediat. Astăzi, dacă vreți.

— Da, e bine, spuse el.

— În regulă. Vă vom vizita sediul peste patru zile.

— Nu astăzi?

— Oh, nu. Vom începe astăzi, dar mai întâi trebuie să rezolvăm acea problemă delicată. Apoi vom veni.

O limuzină neagră trase alături. Șoferul ocoli și îi deschise portiera.

— Oh, apropo, spuse ea. Porscheul dumneavoastră a fost localizat în Houston. Suntem destul de siguri că nu a fost luat de soție.

Se urcă în mașină, iar fusta i se ridică. Nu o trase în jos. Îi făcu semn cu mâna lui Rick, în timp ce șoferul închidea portiera. Când limuzina se îndepărtă, Rick își dădu seama că rămăsese fără aer.

Era doar modul lui de relaxare, Brad Gordon știa asta, dar n-ar fi încercat să o explice altcuiva. Un bărbat singur trebuia să fie foarte atent, în vremurile astea. Acesta era motivul pentru care își lua întotdeauna un PDA și un telefon celular de câte ori stătea în tribuna școlii. Se prefăcea că trimite mesaje și că vorbește la telefon, ca un părinte ocupat. Poate un unchi. Și nu venea acolo tot timpul, doar o dată sau de două ori pe săptămână, în timpul sezonului de fotbal. Când nu avea altceva de făcut.

Fetele care alergau în pantaloni scurți și cu șosete până la genunchi arătau minunat în soarele de după-amiază. Fete de clasa a șaptea, cu picioare sprintene, săni înmuguriți, care abia dacă se mișcau, când alergau. Unele dintre ele erau foarte dotate și aveau dosurile gata dezvoltate, dar majoritatea păstrasera un aspect drăguț, copilăresc. Nu erau încă femei, dar nu mai erau nici fete. Inocente, cel puțin pentru o vreme.

Brad se așează pe locul lui obișnuit, la jumătatea tribunei și în lateral, ca și cum ar fi păstrat o oarecare distanță, pentru convorbirile sale private de afaceri. Înclină din cap spre ceilalți spectatori obișnuiți, bunici și slujnice hispanice, își scoase PDA-ul și își puse celularul pe genunchi.

Își scoase stylusul și începu să-l apese pe PDA, ca și cum ar fi fost prea ocupat ca să se uite la fete.

— Scuză-mă.

Ridică privirea. O fată asiatică se așezase lângă el. N-o mai văzuse până atunci, dar era drăguță. Avea cam optsprezece ani.

— Îmi pare foarte, *foarte* rău, zise ea, dar trebuie să-i sun pe părinții lui Emily...

Făcu semn cu capul spre una dintre fetele de pe teren.

— ... și mi-a murit bateria. Aș putea să folosesc telefonul tău? Doar pentru un minut?

— Ah, sigur, spuse el, întinzându-i telefonul.

— Este doar un telefon local.

— Nici o problemă.

Ea vorbi rapid, spunând ceva despre faptul că erau în repriza a treia și că puteau veni să o ia curând. Brad se prefăcu că nu ascultă. Fata îi înapoie telefonul, iar mâna ei o atinse pe a lui.

— Hei, mulțumesc.

— Cu plăcere.

— Nu te-am mai văzut la nici unul dintre meciuri până acum, spuse ea. Vii des aici?

— Nu atât de des cât aş vrea. Ştii cum e, munca. Bradley arată spre teren.

— Care este Emily?

— Centrul înaintaş, spuse ea, arătând spre o fată de culoare, în cealaltă parte a terenului. Eu sunt prietena ei, Kelly. Fata întinse mâna şi i-o strânse pe a lui.

— Brad, spuse el.

— Mă bucur să te cunosc, Brad. Iar tu ai venit cu...?

— Oh, nepoata mea e la dentist azi. N-am aflat decât după ce ajunseseam deja aici, zise el şi ridică din umeri.

— Ce unchi bun! Probabil că se bucură mult că vii. Dar nu pari atât de în vârstă încât să fii unchiul vreuneia dintre fete. Brad zâmbi. Era agitat, fără să ştie de ce. Kelly stătea foarte aproape, coapsa ei aproape atingând-o pe a lui. Nu-şi putea folosi PDA-ul sau telefonul. Nimeni nu mai stătuse atât de aproape de el.

— Părinţii mei sunt atât de bătrâni, spuse Kelly. Tata avea cincizeci de ani când m-am născut eu. Se uită spre teren.

— Presupun că de aceea îmi plac tipii mai în vârstă. "Câţi ani o avea?" se întrebă el. Dar nu-i venea în minte cum să o întrebe, fără să pară prea direct. Ea îşi ridică palmele în sus şi le studie, cu degetele depărtate.

— Tocmai mi-am făcut unghiile, spuse ea. Îţi place culoarea?

— Da. E o culoare foarte bună.

— Tatei nu-i place deloc când îmi fac unghiile. I se pare că mă maturizează. Dar eu cred că e o culoare frumoasă. Dragoste fierbinte. Aşa se numeşte culoarea.

— Da...

— Oricum, toate fetele îşi fac unghiile. Ce Dumnezeu. Îmi fac unghiile încă din clasa a şaptea. În plus, acum am absolvit.

— Oh, ai absolvit?

— Da. Anul trecut.

Îşi deschisese poşeta şi căuta prin ea. Pe lângă ruj, cheile de maşină, un iPod şi cutiuţe cu farduri, Brad observă două *joint-uri* înfăşurate în plastic şi un şir de prezervative colorate, care foşneau când le împingea dintr-o parte în alta.

Brad îşi îndepărtă privirea.

— Deci, acum eşti la colegiu?

— Nu. Mi-am luat un an liber, zise ea și îi zâmbi. Nu aveam note prea bune. M-am distrat prea mult. Scoase o sticlă mică de plastic, cu suc de portocale. Ai niște votcă?

— N-am la mine, spuse el surprins.

— Gin?

— Aă, nu...

— Dar ai putea face rost, nu? zise ea și îi zâmbi din nou.

— Cred că da, spuse el.

— Îți promit că mă voi revanșa, zise ea, zâmbind în continuare.

Și așa a început totul.

Părăsiră terenul separat, la câteva minute distanță. Bradley plecă primul și așteptă în mașina lui, în parcare, privind-o cum se apropia de el. Purta papuci, o fustă scurtă și o bluză dantelată, care arăta ca și cum ar fi fost pentru purtat în pat. Dar toate fetele se îmbrăcau așa, acum. Geanta uriașă i se lovea de șold, în timp ce mergea. Fata își aprinse o țigară și se urcă în mașina ei. Conducea un Mustang negru. Îi făcu semn cu mâna. Brad își porni motorul, demară și ea îl urmă.

“Nu-ți face prea multe speranțe”, își spuse el. Dar adevărul era că își făcea deja.

Lui Marilee Hunter, directoarea pedantă a laboratorului de genetică de la Long Beach Memorial, îi plăcea să se asculte vorbind. Marty Roberts făcea tot posibilul să pară interesat. Marilee avea un stil aferat și încuiat, ca o bibliotecară dintr-un film vechi, din anii '40. Îi plăcea la nebunie să găsească greșeli la personalul spitalului. Îl sunase pe Marty și îi spusese că trebuia să-l vadă imediat.

— Corectează-mă dacă mă înșel, spuse Marilee Hunter. Fata domnului Weller a obținut un test de paternitate postmortem, care arată că ea și tatăl ei nu au același ADN. Cu toate acestea, văduva a insistat că Weller era tatăl fetei și a cerut noi teste. Tu mi-ai trimis probe de sânge, splină, ficat, rinichi și testicule, deși toate fuseseră compromise din cauza infuziilor de la casa de pompe funebre. Evident, căutai o himeră.

— Da. Sau o eroare în testul original, spuse Marty. Nu știm unde a dus fica sângele pentru testare.

— Testele de paternitate au o rată de eroare destul de mare, zise Marilee. În special la laboratoarele on-line. Laboratorul meu nu face erori. Vom testa toate aceste țesuturi, Marty... imediat ce ne aduci celule bucale de la fiică.

— Da, da.

Uitase complet de asta. Aveau nevoie de celule din obraz de la fiică, pentru a compara ADN-ul.

— S-ar putea ca ea să nu coopereze.

— În cazul acesta, îi vom testa pe fiu și pe cealaltă fiică, spuse Marilee. Dar îți dai seama că aceste teste pe țesuturi iau timp. Săptămâni.

— Da, bineînțeles.

Marilee deschise dosarul pacientului Weller, pe care era pusă stampila "decedat". Răsfoi paginile.

— Intre timp, nu pot să nu mă mir de autopsia ta originală. Capul lui Marty zvâcni în sus.

— Ce e cu ea?

— Se spune aici că ai făcut un test toxicologic, care a dat rezultat negativ.

— Întotdeauna facem teste toxicologice, în cazul morților în accidente de mașină. Așa este regula.

— Hmmm, zise Hunter, țuguindu-și buzele. Chestia e că noi am repetat testul toxicologic în laboratorul nostru. Iar rezultatul nu

este negativ.

— Oh? spuse el, controlându-și vocea.

“Cum mama naibii?” adăugă în gând.

— E dificil să faci un test toxicologic, după ce au fost infuzate toate conservantele funerare, dar avem experiență în chestia asta. Și am descoperit că decedatul domn Weller avea niveluri de calciu și magneziu intracelular ridicate...

“Oh, Dumnezeuule”, își spuse Marty.

— ... precum și o creștere hepatică semnificativă a dehidrogenazei etanol, ceea ce indică un nivel ridicat de alcool, în momentul accidentului...

Marty gemu în gând. Cine făcuse primul test toxicologic?

Nemernicul de Raza? Sau doar spusese că îl făcuse?

— ... și, în fine, am găsit urme de acid etacrinic, încheie Marilee.

— Acid etacrinic? Marty clătină din cap.

— Asta chiar că nu are sens. Este un diuretic oral.

— Corect.

— Tipul avea patruzeci și șase de ani. Avea răni serioase, dar, chiar și așa, am putut observa că era într-o formă fizică fantastică... de parcă ar fi fost culturist sau ceva de genul acesta. Culturiștii iau astfel de medicamente. Dacă lua un diuretic oral, probabil că acesta era motivul.

— Presupui că el știa că îl lua, zise Hunter. Dar poate că nu știa.

— Crezi că l-a otrăvit cineva? întrebă Marty.

Ea ridică din umeri.

— Reacțiile toxice înseamnă șoc, hipotensiune și comă. Ar fi putut contribui la moartea lui.

— Nu știu cum ai putea determina asta.

— Tu ai făcut autopsia, îi aminti ea, răsfoind prin dosar.

— Da, așa e. Rănile lui Weller erau grave. Traumă zdrobită la față și piept, ruptură pericardică, fractură a șoldului și a femurului. Nu i s-a deschis airbag-ul.

— Mașina a fost verificată, nu? Marty oftă.

— Întreabă-i pe polițiști. Nu e treaba mea.

— Ar fi trebuit să se verifice asta.

— A fost singura mașină implicată în accident, spuse Marty. Au existat martori. Tipul nu era nici beat, nici în comă. A intrat direct într-un parapet de autostradă, cu o sută treizeci de kilometri pe oră. Aproape toate accidentele de acest gen sunt sinucideri. Nu e de mirare că victima a dezactivat airbag-ul înainte.

- Dar tu nu ai verificat, Marty.
 - Nu. Pentru că nu aveam nici un motiv. Testul toxicologic al tipului era negativ, electroliții erau în principiu normali, date fiind rănila și ora morții.
 - Numai că nu erau normali, Marty.
 - Testele noastre au ieșit normale.
 - Hmmm, zise ea. Ești sigur că testele au fost făcute?
- În acel moment, Marty Roberts începu să se gândească serios la Raza. Raza spusese că existase o comandă urgentă de la banca de oase, în acea noapte. Raza voise să onoreze comanda. Așa că n-ar fi vrut ca trupul lui Weller să stea într-un congelator timp de patru sau șase zile, în timp ce erau analizate constatările toxicologice anormale.
- Va trebui să verific, ca să fiu sigur dacă testele au fost făcute, spuse el.
 - Cred că ar trebui, zise Marilee. Pentru că, în conformitate cu dosarul spitalului, fiul decedatului lucrează pentru o companie de biotehnică, iar soția lucrează în cabinetul unui pediatru. Presupun că amândoi au acces la produse biologice. În acest moment, nu putem fi siguri că domnul Weller nu a fost otrăvit.
 - Posibil, spuse Marty. Deși improbabil. Ea îi aruncă o privire glacială.
 - O să mă ocup imediat de asta, zise Marty Roberts.

În timp ce se întorcea la laborator, încercă să se hotărască ce să facă în privința lui Raza. Tipul era un pericol. Marty era sigur acum că Raza nu comandase testul toxicologic, ceea ce însemna că raportul de laborator fusese falsificat. Fie Raza îl falsificase chiar el, xeroxând un alt raport și schimbând numele, fie avea un complice în laborator, care îl falsificase pentru el. Probabil a doua variantă. Dumnezeuule, o altă persoană implicată în toate astea!

Iar acum, domnișoara Nas-pe-sus plecase la vânătoare de răufăcători, pentru că descoperise acid etacrinic. Acid etacrinic. Dacă John Weller fusese cu adevărat otrăvit, Marty trebuia să admită că era o alegere inteligentă. Era clar că tipul era mândru de corpul lui. La vârsta lui, petrecea în mod sigur câteva ore pe zi în sala de sport. Probabil că lua o tonă de suplimente și alte rahaturi. Așa că ar fi fost greu de dovedit că nu luase diureticul chiar el.

Greu. Dar nu imposibil... Acidul etacrinic era un medicament pe

rețetă. În mod sigur rămăseseră hârtii doveditoare. Chiar dacă îl luase de la cineva, de la un alt culturist sau de pe un site din Australia, era nevoie doar de câteva zile ca să se facă verificarea. Nu avea să treacă mult până când altcineva să decidă să arunce încă o privire cadavrului și să descopere că acesta nu avea oasele de la brațe și picioare.

Fir-ar al dracu'!

Blestematul de Raza!

Marty începu să se gândească la un culturist de patruzeci și șase de ani. Un tip la vârsta asta, cu copiii deja mari... muncind din greu ca să aibă un astfel de corp, nu poate avea decât două motive. Ori e homosexual, ori are o amantă. În ambele cazuri, nu și-o pune cu nevasta. Și atunci, cum se simte ea? Supărată? Probabil. Suficient de mult ca să-și otrăvească soțul? Nu se putea exclude posibilitatea asta. Oamenii își ucid consorții și pentru mai puțin de atât. Marty se trezi gândindu-se serios la doamna Weller, amintindu-și tot ce se întâmplase în timpul exhumării. Revăzu scena în minte: văduva înlăcrimată, sprijinindu-se de fiul ei înalt, cu fiica îndatoritoare stând alături, ținându-i șervețelele lui mami. Totul foarte înduioșător.

Numai că...

În momentul în care sicriul fusese scos din pământ, Emily Weller devenise agitată. Dintr-odată, văduva îndurerată a vrut ca totul să se termine repede. Să nu ia corpul la spital. Să nu ia prea multe probe de țesut. Femeia care ceruse o analiză ADN minuțioasă părea să se fi răzgândit subit.

De ce oare? se întreabă el.

Nu-i venea în minte decât un singur răspuns posibil: doamna Weller voia testul de paternitate, dar nu-și imaginase nici o clipă că acel cadavru avea să fie dus înapoi la spital pentru examinare. Crezuse că vor lua doar o probă de sânge, vor pune corpul înapoi în pământ și vor pleca acasă.

Complicațiile o făcuseră să devină agitată.

Poate că, până la urmă, existau speranțe.

Se duse în biroul lui și închise ușa. Trebuia să o sune pe doamna Weller. Era o convorbire delicată. Urma să existe o înregistrare a datei și a orei apelului. Și atunci, de ce o sunase? Se încruntă. A, da. Pentru că trebuia să colecteze ADN-ul ei și pe al copiilor. Ok, în regulă. Dar de ce nu luase ADN-ul familiei la cimitir? Era vorba doar de o tamponare a obrazului. Ar fi durat numai o

clipă.

Răspuns: pentru că el crezuse că ADN-ul fusese deja colectat de laboratorul domnișoarei Nas-pe-sus.

Marty se gândi câteva clipe. Rulă totul în minte.

Nu i se părea nimic în neregulă. Avea un motiv perfect ca să sune.

Ridică telefonul și formă numărul.

— Doamnă Weller, sunt doctorul Roberts, de la Memorial Hospital. Marty Roberts.

— Da, domnule doctor. O pauză.

— E totul în regulă?

— Da, doamnă Weller. Voiam doar să vă programez pe dumneavoastră și pe copiii dumneavoastră ca să veniți să vă luăm sânge și probe de țesut din obraz. Pentru testul ADN.

— Am făcut deja asta. Pentru femeia aceea de la laborator.

— Oh, înțeleg. Vă referiți la doctor Hunter? Îmi pare rău, nu am știut.

Urmă o pauză.

— Faceți, ăăă, faceți testele pentru Jack acum? zise Emily.

— Da. Facem niște teste aici, iar laboratorul face altele.

— Ați găsit ceva? Adică, ați găsit ceea ce căutați?

Marty zâmbi. Nu întrebase despre paternitate. Era îngrijorată dacă ei nu aflaseră și altceva.

— Ei bine, doamnă Weller...

— Da?

— Se pare că există o mică complicație. Nimic important.

— Ce fel de complicație?

— Laboratorul genetic a găsit urme dintr-o substanță chimică neobișnuită în țesuturile domnului Weller. Este, probabil, o eroare de laborator, o contaminare.

— Ce tip de substanță chimică?

— Am menționat asta doar pentru că știu că ați vrut ca soțul dumneavoastră să se bucure cât mai repede posibil de odihna eternă.

— Așa este. Am vrut să se odihnească în pace, zise ea.

— Bineînțeles. Nu mi-ar fi plăcut să văd cum odihna lui finală era întârziată timp de zile sau chiar săptămâni, în timp ce erau puse întrebări despre această substanță chimică și despre modul în care a ajuns aceasta în corpul lui. Pentru că, chiar dacă este o eroare de laborator, totul este privit, din acest moment,

ca o problemă legală, doamnă Weller. Nici măcar nu ar fi trebuit să vă dau acest telefon. Dar cred că mă simt... responsabil. Așa cum am spus, n-aș fi vrut să văd cum odihna eternă a soțului dumneavoastră e întârziată pentru ceva de genul unei anchete.

— Înțeleg, spuse ea.

— Desigur, nu v-aș îndemna niciodată să nu respectați legea, doamnă Weller. Dar am simțit că exhumarea soțului a fost o experiență epuizantă pentru dumneavoastră din punct de vedere emoțional...

— Da... da...

— Și, dacă nu mai doriți o altă epuizare emoțională, a unei noi exhumări - ca să nu mai vorbim de cheltuieli -, poate că veți dori să alegeți o soluție mai lipsită de emoții. Și mai ieftină, dacă nu dispuneți de fonduri... Aveți dreptul să cereți incinerarea corpului.

— N-am știut asta, zise ea.

— Sunt sigur că nu v-ați imaginat niciodată că scoaterea din pământ a corpului soțului va fi atât de traumatizantă.

— Da, așa este.

— Ați putea decide să nu mai treceți din nou prin asta.

— Exact asta simt, spuse ea.

“Sunt convins”, își zise Marty.

— Bineînțeles, dacă ați ști că va urma o investigație, nu ați permite incinerarea corpului. Și, în mod sigur, eu nu aș fi sugerat să fie incinerat. Dar ați putea decide incinerarea de bunăvoie, din motive proprii. Iar dacă asta se întâmplă curând - astă-seară sau mâine dimineață - atunci, asta e. Din nefericire, corpul a fost incinerat înainte să se declanșeze ancheta.

— Înțeleg.

— Trebuie să închid.

— Apreciez că v-ați răpit din timp ca să mă sunați, spuse ea. Mai era și altceva?

— Nu, asta e totul, zise el. Mulțumesc, doamnă Weller.

— Cu plăcere, dr. Roberts.

Clic.

Marty Roberts se lăsă pe spate, pe scaun. Era foarte încântat de cum se desfășurase convorbirea. Chiar foarte încântat. Pentru moment, mai rămânea de făcut un singur lucru.

— Laboratorul de la etajul cinci. Sunt Jennie.

— Jennie, sunt dr. Roberts, de la Patologie. Vreau să verifici un

rezultat de laborator pentru mine.

— Este o urgență, dr. Roberts?

— Nu, este un test vechi. Un examen toxicologic care a fost comandat cu opt zile în urmă. Numele pacientului este Weller. Citi numărul de serie. Urmă o pauză scurtă. Auzi zgomotul tastelor de calculator.

— John J. Weller? Bărbat, alb, patruzeci și șase de ani?

— Da.

— Am făcut un text toxicologic complet, la 3:37 a.m., duminică, pe opt mai. Test toxicologic și, ah, alte nouă teste.

— Și ai păstrat proba de sânge?

— Da, sunt sigură că am păstrat-o. Acum păstrăm toate țesuturile.

— Ați vrea să verificați?

— Dr. Roberts, acum păstrăm totul. Păstrăm chiar și ecusoanele nou-născuților, de câte ori se naște unul. Legea cere testarea fenilcetonuriei, dar noi păstrăm și ecusonul, pentru orice eventualitate. Păstrăm sânge din cordonul ombilical. Păstrăm țesut din placentă. Păstrăm excizii chirurgicale. Păstrăm totul...

— Înțeleg, dar v-ar deranja să verificați?

— Pot să văd chiar acum, pe ecran, că este înregistrată, zise ea. Avem proba congelată în congelatorul B-7. Va fi dusă la depozitul suplimentar, la sfârșitul lunii.

— Îmi pare rău, spuse Marty. Dar este vorba de un potențial aspect juridic. Ați vrea să verificați fizic, să vă asigurați că proba este acolo unde ar trebui să fie?

— Bineînțeles. O să trimit pe cineva acolo și vă sun eu.

— Mulțumesc, Jennie.

Închise și se lăsă din nou pe spate, pe scaun. Îl văzu pe Raza, prin peretele de sticlă, cum freca o masă de oțel, pregătind-o pentru o altă autopsie. Raza păstra o curățenie strictă. Marty trebuia să recunoască asta. Tipul era meticulos. Dădea atenție detaliilor.

Ceea ce însemna că era în stare să schimbe baza de date a spitalului, ca să indice depozitarea unei mostre inexistente. Fie el, fie altcineva pentru el.

Sună telefonul.

— Dr. Roberts? Sunt Jennie.

— Da, Jennie.

— Mi-e teamă că m-am pronunțat prea repede. Proba pentru Weller constă în treizeci de centimetri cubi de sânge venos,

congelat. Dar nu este în B-7. Se pare că a fost pusă greșit, în altă parte. Am pus să fie căutată. Vă anunț imediat ce este găsită. Mai era și altceva?

— Nu, spuse Marty. Mulțumesc foarte mult, Jennie.

În sfârșit! Ellis Levine o găsi pe mama lui la etajul al doilea al magazinului Polo Ralph Lauren, pe Madison și Strada 72, chiar când ieșea din cabina de probă. Purta niște pantaloni albi de în și o bluză colorată. Se așeză în fața oglinzii și începu să se învârtă într-o parte și în cealaltă. Apoi îl văzu.

— Bună, dragă, spuse ea. Cum ți se pare?

— Mamă, zise el. Ce faci aici?

— Îmi cumpăr garderoba pentru croazieră, dragă.

— Dar nu te duci în nici o croazieră, spuse Ellis.

— Oh, ba da. Mergem în croazieră în fiecare an. Îți plac manșetele de la pantaloni?

— Mamă...

Ea se încruntă și își aranja părul, absentă.

— Și nu sunt prea sigură de bluza asta. Mă face să arăt ca o salată de fructe?

— Trebuie să stăm de vorbă, spuse Ellis.

— Bine. Ai timp să luăm prânzul?

— Nu, mamă. Trebuie să mă întorc la birou.

Ellis era contabil la o agenție de publicitate. Plecase de la birou și venise repede în centru, pentru că primise un telefon panicat de la fratele lui.

Se duse la mama lui și îi spuse încet:

— Mamă, nu poți face cumpărături acum.

— Nu fi prostuț.

— Mamă, am avut un consiliu de familie...

Ellis și cei doi frați ai lui se întâlniseră cu părinții lor, în weekend-ul precedent. O întâlnire dificilă și dureroasă, la casa din Scarsdale. Tatăl lui avea șaizeci și trei de ani. Mama, cincizeci și nouă. Frații analizaseră situația lor financiară de față cu ei.

— Doar nu vorbești serios, îi spuse ea.

— Ba da, zise el și o strânse de braț.

— Ellis Jacob Levine, te porți necuviincios.

— Mamă, tata și-a pierdut slujba.

— Știu, dar avem o grămadă...

— Iar pensia lui e reținută.

— Este doar ceva temporar.

— Nu, mamă, *nu* este temporar.

— Dar întotdeauna am avut o grămadă de...

— *Nu mai aveți.* Gata. Nu mai aveți. Ea se încruntă.

— Am discutat cu tatăl tău, după ce ai plecat voi. El a spus că va fi bine. Toată chestia aia cu vânzarea casei și a Jaguarului. Era ridicolă.

— A spus tata asta?

— Chiar așa. Ellis oftă.

— Încerca să nu te îngrijoreze.

— Nu sunt îngrijorată. Iar el iubește Jaguarul acela. Tatăl tău și-a luat unul nou în fiecare an. Încă de când erați mici. Vânzătorii se uitau lung la ei. Ellis o trase pe mama lui într-o parte.

— Mamă, lucrurile s-au schimbat.

— Oh, *te rog.*

Ellis își îndepărtă privirea. Nu putea să se uite în ochii mamei lui. Toată viața se uitase cu respect la părinții lui: aveau succes, erau stabili, solizi. El și frații lui aveau perioade bune și perioade rele - fratele lui mai mare era deja divorțat, pentru Dumnezeu - dar părinții lor erau dintr-o generație mai veche, stabilă. Puteai să te bazezi pe ei. Chiar și atunci când tatăl lor își pierduse slujba, nimeni nu se îngrijorase. Era adevărat, la vârsta lui, nu exista nici o șansă să mai găsească vreuna. Dar aveau investiții, acțiuni, pământ în Montana și în Caraibe, o pensie mare. Nu existau motive de îngrijorare. Părinții lor nu-și schimbaseră stilul de viață. Continuaseră să se distreze, să călătorească, să cheltuiască.

Dar acum, el și frații lui plăteau ipoteca din Scarsdale. Și încercau să vândă apartamentul din Charlotte Amalie și casa din Vail.

— Mamă, spuse el. Am doi copii la grădiniță. Jeff are unul în clasa întâi. Știi cât costă o școală particulară în oraș? Aaron are de plătit pensia alimentară. Avem fiecare viața noastră. Nu putem să plătim mereu pentru voi.

— Nu *plățiți pentru mine și pentru tatăl vostru*, îl repezi ea.

— Ba da, mamă. Și îți spun că nu poți cumpăra hainele astea. Te rog. Du-te și dă-le jos.

Brusc, spre groaza lui, ea izbucni în lacrimi, ducându-și mâinile la față.

— *Mi-e atât de frică*, zise ea. Ce se va întâmpla cu noi?

Corpul i se zguduia. El o cuprinse cu brațul.

— Va fi bine, spuse cu blândețe. Du-te și îmbracă-te. Te duc la prânz.

— Dar *nu ai timp*, zise ea, suspinând. Așa ai spus.

— E în regulă. Vom lua prânzul, mamă. Mergem la Carlyle. Va fi bine.

Ea își șterse nasul și ochii. Apoi se întoarse în cabina de probă, cu capul sus.

Ellis își deschise telefonul rabatabil și sună la birou, ca să spună că întârzie.

La Micul Dejun oferit în cinstea Biotehnologiei de Congresul American și la care se spunea și o rugăciune, în Washington, dr. Robert Bellarmino aștepta nerăbdător ca persoana care-l prezenta să termine. Congresmanul Henry Waters, renumit ca “vorbă lungă”, îi dădea înainte:

— Știm cu toții că dr. Bellarmino este un doctor care are conștiință, un savant și un bun credincios, un om cu principii într-o vreme a oportunităților, un om corect într-o eră hedonistă, unde se acceptă orice, în special la MTV. Dr. Bellarmino nu este doar directorul Institutului Național de Sănătate, dar și pastor laic la Biserica Baptistă Thomas Field din Houston și autorul volumului *Turning Points*, cartea lui de deșteptare spirituală față de mesajul tămăduitor al lui Isus Hristos, Domnul nostru. Și știu că... iată, se uită la mine... știu că trebuie să fie în sala de audieri a Congresului peste o oră, așa că permiteți-mi să-i dau cuvântul acestui om al lui Dumnezeu și al științei, doctorului Robert A. Bellarmino.

Chipeș și sigur pe el, Bellarmino se îndreaptă spre podium. Tema lui, conform programului tipărit, era “Planul lui Dumnezeu pentru omenire reflectat în știința genetică”.

— Îi mulțumesc congresmanului Waters și tuturor celor aflați astăzi aici. Unii dintre voi se întreabă, probabil, cum poate un savant, și în special un expert în genetică, să împace activitatea sa de cercetare și cuvântul lui Dumnezeu. Dar, așa cum a subliniat Denis Alexander, Biblia ne amintește tuturor că Dumnezeu, Creatorul Universal, s-a separat de creația Lui, dar, în același timp, el o susține activ, în fiecare clipă. Astfel, Dumnezeu este creatorul ADN-ului, care stă la baza diversității biologice a planetei noastre. Acesta poate fi motivul pentru care criticii ingineriei genetice spun că nu ar trebui să o facem, deoarece asta înseamnă să ne jucăm de-a Dumnezeu. Unele doctrine ecologice împărtășesc un punct de vedere similar, și anume acela că natura este sacră și inviolabilă. Astfel de credințe sunt, bineînțeles, *păgâne*.

Bellarmino făcu o pauză scurtă, lăsându-și auditoriul să savureze cuvântul. Se gândi să spună mai multe despre credințele păgâne, în special despre venerarea panteistică a naturii, pe care unii o numeau “cosmologia californiană”. Dar se hotărî să nu o facă în acea zi. Continuă.

— Biblia ne spune clar, în Geneză 1:28 și 2:15, că Dumnezeu le-a dat oamenilor sarcina și responsabilitatea de a avea grijă de pământ și de toate ființele de pe acesta.

Noi nu ne jucăm de-a Dumnezeu. Va trebui să răspundem în fața lui Dumnezeu, dacă nu suntem niște administratori responsabili a ceea ce ne-a oferit Dumnezeu, în toată maiestatea și diversitatea sa biologică. Aceasta este însărcinarea pe care ne-a dat-o Dumnezeu. Suntem administratorii planetei.

Își drese glasul și continuă:

— Ingineria genetică folosește instrumentele pe care ni le-a dat Creatorul, pentru a continua lucrările necesare asupra planetei. Recoltele neprotejate sunt mâncate de paraziți sau mor din cauza înghețului sau a secetei. Modificarea genetică poate împiedica asta, folosind mai puțin teren pentru recolte, lăsând mai mult spațiu din natură neatins și, în același timp, continuând să-i hrănească pe cei flămânzi. Ingineria genetică ne va permite să distribuim generozitatea lui Dumnezeu către toate creaturile Lui, așa cum ar fi vrut El. Organismele modificate genetic produc insulina pură pentru diabetici, factori puri de coagulare pentru cei care suferă de hemofilie. Înainte, pacienții mureau deseori din cauza contaminării. În mod sigur, faptul că noi creăm această puritate, este munca Domnului. Cine va spune că nu este așa? Criticii atacă, spunând că ingineria genetică nu este naturală, pentru că schimbă chiar esența organismului, natura lui intimă și profundă. Această idee este de origine grecească și păgână. Dar adevărul este că domesticirea plantelor și a animalelor, practică de mii de ani, schimbă și ea natura intimă și profundă a unui organism. Un câine domestic nu mai este un lup. Porumbul nu mai este o buruiană pipernicită și necomestibilă. Ingineria genetică nu este altceva decât un nou pas în această tradiție acceptată de atât de mult timp. Nu reprezintă o depărtare radicală de trecut. O nouă pauză de efect și discursul continuă: - Uneori, auzim că nu ar trebui să modificăm ADN-ul, punct. Dar de ce să nu o facem? ADN-ul nu este fix. ADN-ul se modifică tot timpul. Și ADN-ul interacționează în mod constant cu existența noastră zilnică. Ar trebui să le spunem atleților să nu mai ridice greutăți, pentru că astfel își vor modifica dimensiunea mușchilor? Ar trebui să le spunem studenților să nu mai citească nici o carte, pentru că asta le va schimba structura minților lor în dezvoltare? Bineînțeles că nu. Corpurile noastre se schimbă în mod

constant, iar ADN-ul odată cu ele. Mai simplu spus, există cinci sute de boli genetice care ar putea să fie vindecate prin terapia genetică. Multe dintre aceste boli produc suferințe groaznice copiilor, precum și morți timpurii și chinuitoare. Alte boli amenință viața unui om ca o sentință la închisoare. Acel om trebuie să aștepte ca boala să vină și să îl doboare. Oare n-ar trebui să vindecăm aceste boli, dacă am putea? N-ar trebui să alinăm suferința, ori de câte ori putem face asta? Iar atunci, trebuie să modificăm ADN-ul. Asta e tot.

O scurtă pauză și Bellarmino atacă partea finală a discursului. — Și atunci, modificăm ADN-ul sau nu? Este aceasta o muncă a lui Dumnezeu sau doar o trufie umană? Nu este o decizie care să fie luată ușor. La fel ca și acel subiect extrem de sensibil, și anume folosirea celulelor reproducătoare și a embrionilor. Mulți dintre cei cu o tradiție iudeo-creștină se opun, fără echivoc, folosirii embrionilor. Dar astfel de puncte de vedere vor ajunge, în cele din urmă, în conflict cu obiectivul vindecării celor bolnavi și al alinării suferințelor. Nu în acest an, nici la anul, dar va veni și acest moment. Este nevoie de o gândire atentă și de multe rugăciuni ca să ajungem la un răspuns. Domnul nostru Isus Hristos i-a făcut pe unii să meargă din nou. Asta înseamnă că noi nu ar trebui să facem la fel, dacă am putea? Este mai dificil, pentru că știm că trufia omului poate lua multe forme... nu numai ținând prea departe, dar și trăgând înapoi, cu încăpățănare. Noi ne aflăm aici ca să reflectăm gloria lui Dumnezeu în toate lucrările Sale, și nu dorințele egoiste ale omului. Eu, unul, nu am nici un răspuns acum, când stau în fața dumneavoastră. Mărturisesc că inima mea este tulburată. Dar am credința că Dumnezeu ne va conduce, în cele din urmă, spre lumea pe care El o dorește pentru noi. Am credința că trebuie să fim conduși spre înțelepciune, că trebuie să fim prudenți și că trebuie să nu fim refractari atunci când avem grijă de lucrările Lui, de copiii Lui suferinzi și de toate fapăturile create de El. Iar pentru asta mă rog, cu umilință, în numele lui Dumnezeu. Amin.

Discursul avu efect, bineînțeles... Întotdeauna avea. Bellarmino îl prezenta, în diverse variante, de un deceniu, și de fiecare dată împingea lucrurile puțin mai departe, vorbea cu ceva mai multă fermitate. Cu cinci ani în urmă, nu folosea cuvântul "embrion". Acum o făcea, cu prudență și doar în treacăt. Punea bazele. Îi făcea să se gândească. Gândul la cei suferinzi îi făcea să se simtă stingheriți. La fel și ideea de a-i face pe infirmi să meargă

din nou.

Bineînțeles, nimeni nu știa dacă asta avea să se întâmple vreodată. Bellarmino, personal, se îndoia. Dar era bine să-i lase să creadă că acesta era viitorul. Să-i lase să-și facă griji. Era necesar. Mizele erau mari, iar ritmul amețitor. Orice cercetare blocată de Washington urma să aibă loc în Shanghai, sau în Seul, sau în Sao Paulo. Iar Bellarmino, talentat și ipocrit, voia să se asigure că așa ceva nu avea să se întâmple niciodată. Pe scurt, nimic nu putea sta în calea laboratorului lui, a cercetării și a reputației sale. Se pricepea foarte bine să le apere pe toate trei.

O oră mai târziu, în camera de audieri cu lambriuri din lemn, Bellarmino depunea mărturie în fața Comitetului Ales al Senatului pentru Genetică și Sănătate. Audierea urmărea să stabilească dacă era potrivit ca biroul de invenții să acorde brevete pentru genele umane. Mii de astfel de brevete fuseseră deja emise. Era asta o idee bună?

— Fără îndoială, avem o problemă, spuse dr. Bellarmino, fără să se uite la notițe.

Își memorase depoziția, pentru a o putea spune cu fața către camerele de televiziune, mărindest astfel impactul.

— Brevetarea genelor de către *industrie* reprezintă o problemă semnificativă pentru viitorul cercetării. Pe de altă parte, brevetarea genelor de către cercetătorii științifici ar provoca probleme mult mai mici, din moment ce munca este împărțită între ei, gratuit.

Bineînțeles, asta era o prostie. Dr. Bellarmino nu menționa că diferența dintre cei care lucrau în domeniul științei și cei din domeniul industriei dispăruse de mult. Douăzeci la sută dintre cercetătorii științifici erau plătiți de industrie. Zece la sută dintre savanți se ocupau cu producerea de medicamente. Peste zece la sută aveau deja un produs pe piață. Peste patruzeci la sută solicitaseră brevete în cursul carierei lor.

Bellarmino nu menționa nici faptul că și el urmărise cu agresivitate brevetarea genelor. În ultimii patru ani, laboratorul lui depusese 572 de cereri de brevete, acoperind un spectru larg de boli, de la Alzheimer și schizofrenie la depresii, anxietate și boala deficitului de atenție. Obținuse brevete pentru zeci de gene ale unor boli metabolice specifice, de la deficiența de l-tiroxi-hidrocambrină (asociată cu boala mișcării picioarelor în

somn) la excesul de para-amino-2, 4-dihidroxibentamină (provocând urinarea frecventă în somn).

— Cu toate acestea, spuse dr. Bellarmino, pot asigura această comisie că brevetarea genelor este un sistem care servește binelui general. Procedurile noastre pentru protejarea proprietății intelectuale funcționează bine. Cercetarea importantă este protejată, iar clientul, pacientul american, este beneficiarul eforturilor noastre.

Nu le spuse că erau acordate peste patru mii de brevete bazate pe ADN în fiecare an - câte două în fiecare oră a fiecărei zile lucrătoare. Cum existau numai treizeci și cinci de mii de gene în genomul uman, majoritatea experților estimau că peste 20% din acest genom erau deja proprietate privată.

Bellarmino nu sublinie nici că liderul în cursa de brevete nu era vreun gigant industrial, ci Universitatea din California. UC deținea mai multe brevete ale genelor decât Pfizer, Merck, Lilly și Wyeth la un loc. Deținea mai multe brevete decât guvernul american.

— Ideea conform căreia cineva ar deține părți ale genomului uman li se pare unora ca fiind neobișnuită, spuse Bellarmino. Dar asta face ca America să fie o țară măreață și prin asta ne păstrăm forța inovatoare. Brevetarea genelor reprezintă viitorul. La încheierea depozității sale, dr. Bellarmino părăsi audierea și se îndreptă spre Aeroportul Reagan, de unde avea să zboare înapoi în Ohio, pentru a-și reîncepe cercetarea asupra “genei noutății”, cercetare ce se desfășura într-un parc de distracții de acolo. Bellarmino avea o echipă de filmare de la *60 Minutes*, care-l urma pas cu pas, realizând un reportaj care să pună în lumină cât de variată și de importantă era cercetarea sa genetică, dar care să spună și povestea lui personală. Timpul petrecut în Ohio reprezenta o parte importantă a filmului final. Pentru că acolo el interacționa cu oamenii obișnuiți și, așa cum spusese realizatorii reportajului, latura umană era cea cu adevărat importantă, în special pentru un savant și în special la televiziune.

OAMENII DE ȘTIINȚĂ CREEAZĂ O URECHE MINIATURALĂ ÎN LABORATOR

Prima "Formă parțială de viață" la MIT Aplicații posibile în tehnologia auzului.

Savanții de la MIT au creat pentru prima dată o ureche umană într-o cultură de țesut.

Artistul australian Stelare a colaborat cu laboratoarele de la Institutul de Tehnologie din Massachusetts pentru producerea unei urechi suplimentare pentru el însuși. Urechea este puțin mai mare decât un dop. Țesutul luat de la Stelare a fost cultivat într-un bioreactor de microgravitate, în timpul creșterii.

MIT a dat publicității o declarație conform căreia urechea suplimentară poate fi considerată "o formă de viață parțială - parțial construită și parțial crescută". Urechea e atât de mică, încât poate fi cuprinsă cu ușurință în palmă.

Anul trecut, același laborator MIT a produs bucăți de carne din țesut de broască, crescute pe plasă de polimeri. Totodată, ei au crescut bucăți de carne din celulele unui miel nenăscut. Și au creat ceea ce au numit "piele animală fără victime". E vorba de o piele care fusese cultivată artificial în laborator și era bună pentru pantofi, poșete, curele și alte articole din piele - probabil avându-se în vedere puternica piață vegetariană.

Mai multe companii de aparatură auditivă au început tratative cu MIT pentru cumpărarea tehnologiei lor de producere de urechi. Conform spuselor geneticianului Zack Rabi, "pe măsură ce populația americană îmbătrânește, mulți cetățeni în vârstă pot prefera să aibă urechi puțin mărite și modificate genetic, în locul tehnologiei bazate pe aparate auditive". Un purtător de cuvânt al companiei de aparate auditive Audion a remarcat: "Nu vorbim despre urechi de elefant. O simplă creștere cu 20% a pavilionului va dubla eficiența auditivă. Suntem de părere că piața pentru urechi mărite este uriașă. Atunci când o mulțime de oameni le vor avea, nimeni nu le va mai observa. Suntem de părere că urechile mari vor deveni noul standard, la fel ca implanturile cu silicon".

Era o zi proastă pentru Marty Roberts, care se făcu și mai rea în urma telefonului primit de la Emily Weller.

— Dr. Roberts, vă sun de la crematoriu. Se pare că este o problemă cu incinerarea soțului meu.

— Ce fel de problemă? Întrebă Marty Roberts, stând în biroul lui din laboratorul de patologie.

— Cei de aici spun că nu îl pot incinera pe Jack al meu dacă conține metal.

— Metal? Cum adică metal? Soțul dumneavoastră nu a avut vreun membru schimbat sau vreo rană în război, nu?

— Nu, nu. Ei spun că brațele și picioarele lui au țevi de metal în ele. Și că oasele au fost scoase.

— Serios?

Marty se îndreptă pe scaun și plesni din degete în aer, ca să îi atragă atenția lui Raza, aflat în camera de autopsie de alături.

— Mă întreb cum s-a întâmplat asta.

— Asta voiam și eu să vă întreb.

— Nu știu ce să spun. Mă depășește problema, doamnă Weller. Trebuie să vă spun că sunt de-a dreptul șocat.

Raza intrase și el în cameră.

— O să vă trec pe speaker, doamnă Weller, ca să pot să iau niște notițe, în timp ce vorbim. Sunteți la crematoriu acum, cu soțul dumneavoastră?

— Da, spuse ea. Și ei spun că are țevi de plumb în brațe și picioare, așa că nu îl pot incinera.

— Înțeleg, zise Marty, uitându-se la Raza.

Acesta clătină din cap și scrise repede pe o foaie: "Noi am luat doar un picior. Și am băgat o tijă de lemn".

— Doamnă Weller, nu-mi pot da seama cum s-a putut întâmpla asta, zise Marty. S-ar putea să fie necesară o anchetă. Mă tem că indivizii de la pompele funebre sau poate de la cimitir au făcut ceva nepotrivit.

— Ei spun că trebuie îngropat din nou. Dar spun și că ar trebui să sun la poliție, pentru că se pare că oasele lui au fost furate. Însă eu nu vreau să trec iar prin chinul cu poliția și cu toate celelalte.

O pauză lungă, tensionată.

— Ce părere aveți, domnule Roberts?

— O să vă sun eu, doamnă Weller, spuse el. Marty Roberts

închise telefonul.

— Idiotule! Ți-am spus: lemn, numai lemn!

— Știi, zise Raza. Nu noi am făcut treaba aia cu plumbul. Jur. Noi folosim întotdeauna lemn.

— Țeava de plumb..., spuse Marty, clătînând din cap. E o nebunie.

— Nu noi am făcut-o, Marty. Jur că nu noi. Trebuie să fi fost ticăloșii de la cimitir. Știi cât de ușor merge. Se ține ceremonia, familia aruncă puțin pământ și toată lumea pleacă acasă. Sicriul nu e acoperit cu pământ. Îngroparea efectivă are loc abia a doua zi. Așa că se întorc în aceeași noapte, ca să ia oasele. Știi cum merge.

— Tu de unde știi? Întrebă Marty, uitându-se urât la el.

— Pentru că anul trecut a sunat o femeie, care a spus că soțul ei fusese înmormântat cu verigheta, iar ea o voia înapoi. Voia să știe dacă o luasem noi, la autopsie. I-am spus că noi nu aveam nici un bun al decedatului, dar că voi suna la cimitir. Iar ei nu îl îngropaseră încă, așa că ea și-a primit verigheta înapoi. Marty Roberts se așază.

— Ascultă, dacă e vreo investigație, dacă încep să cerceteze conturile bancare...

— Nu, nu. Ai încredere în mine.

— Ce glumă!

— Marty, te asigur. *Nu am făcut-o noi*. Nu am pus țevi de plumb. Categorie, nu.

— Ok. Te-am auzit. Numai că nu te cred.

Raza bătu cu degetele în birou.

— Ar fi mai bine să folosești treaba cu rețeta, când discuți cu ea.

— Așa voi face. Iar acum, șterge-o de aici, ca să o pot suna.

Raza traversă sala de autopsie și intră în vestiar. Nu era nimeni acolo. Sună la telefonul mobil.

— Jesu, zise el. Ce naiba faci, omule? Ai pus țevi de plumb în tipul ăla cu accidentul. Marty e furios. Au încercat să-l incinereze pe individ, iar el are țevi de plumb în el... De câte ori trebuie să-ți spun, omule? Folosește lemn!

— Doamnă Weller, spuse Marty Roberts. Cred că ar fi mai bine să-l înmormândați din nou pe soțul dumneavoastră. Se pare că nu aveți altă opțiune.

— Adică în afară de a mă duce la poliție. În legătură cu oasele furate.

— Nu pot eu să vă spun ce să faceți, zise el. Dumneavoastră va trebui să decideți care este cea mai bună acțiune. Dar sunt sigur că o investigație prelungită a poliției va scoate la iveală o rețetă pe numele dumneavoastră pentru acid etacrinic, de la Farmacia Longwood, de pe Motor Drive.

— Era pentru mine.

— Oh, eu știu asta. Se pune întrebarea doar cum a ajuns acidul etacrinic în corpul soțului dumneavoastră. Ar putea fi o întrebare neplăcută.

— Laboratorul de la spitalul dumneavoastră a găsit urme de așa ceva?

— Da, dar sunt sigur că spitalul va spune laboratorului să se oprească din lucru, imediat ce renunțați la procesul împotriva lor. Să mă anunțați ce ați decis, doamnă Weller. La revedere. Închise și se uită la termometrul din camera de autopsie. Arăta 15 grade. Dar Marty transpira.

— Mă întrebam când o să apari, spuse Marilee Hunter, în laboratorul de genetică.

Nu părea prea fericită.

— Aș vrea să știu exact ce rol ai jucat în toate astea.

— În ce anume? întrebă el.

— Kevin McCormick a sunat azi. Există încă un proces intentat de acea familie Weller. De data aceasta e vorba de fiul decedatului, Tom Weller. Cel care lucrează pentru o companie de biotehnică.

— Pentru ce ne-a dat în judecată?

— Eu n-am făcut altceva decât să urmez protocolul, zise Marilee.

— Îhm... Pentru ce ne-a dat în judecată?

— Se pare că asigurarea lui de sănătate a fost anulată.

— De ce?

— Tatăl lui avea gena BNB71 pentru boli de inimă.

— Da? N-are nici o logică. Tipul era maniac cu sănătatea.

— Avea gena. Asta nu înseamnă că era și activă. Am găsit-o în țesuturi. Iar acest fapt a fost remarcat. Compania de asigurări a aflat și a anulat asigurarea fiului, ca "prebolnav".

— Ei cum au obținut informația?

— E online, spuse ea.

— E *online*?

— E vorba de o anchetă juridică, zise ea. Conform legilor

statului, totul trebuie declarat. Ni s-a cerut să postăm toate rezultatele de laborator pe o adresă FTP Teoretic, aceasta este protejată prin parolă, dar poate ajunge oricine la ea.

— Puneți informații genetice *online*?

— Nu datele tuturor. Doar în cazul proceselor. Oricum, fiul spune că el nu a autorizat transmiterea informațiilor sale genetice, ceea ce este adevărat. Dar dacă transmitem informațiile tatălui, așa cum ne cere legea să o facem, le transmitem și pe cele ale fiului, ceea ce legea ne interzice. Pentru că toți copiii lui au aceleași gene ca tatăl. Orice am face, încălcăm legea, spuse ea și oftă. Tom Weller își vrea asigurarea înapoi, dar nu o va primi.

Marty Roberts se sprijini de birou.

— Și atunci, cum stăm?

— Domnul Weller m-a dat în judecată și pe mine, odată cu spitalul. Cei de la juridic insistă ca acest laborator să nu se mai atingă de nici un material de la familia Weller.

Marilee Hunter pufni.

— Adică ni s-a luat cazul.

Li se luase cazul! Gata cu investigațiile, gata cu dezgroparea cadavrului! Marty Roberts se simțea ușurat, deși făcu tot posibilul să pară distrus.

— E atât de nedrept, spuse el. Modul în care avocații ne conduc societatea.

— Nu contează. S-a terminat, Marty, zise ea. Gata.

Mai târziu, Marty se întoarse în laboratorul de patologie.

— Raza, spuse el, unul dintre noi trebuie să părăsească acest laborator.

— Știu, zise Raza. Și îmi vei lipsi, Marty.

— Ce vrei să spui?

— Mi-am găsit o slujbă nouă, răspunse Raza, zâmbind. La Hamilton Hospital, în San Francisco. Asistentul de laborator tocmai a avut un atac de cord. Încep de poimâine. Așa că asta e ultima mea zi aici, ca să împachetez și să strâng totul.

Marty Roberts îl privi lung.

— Bine, spuse el.

Nu știa ce altceva putea să spună.

— Știu că ar fi trebuit să anunț înainte cu două săptămâni, zise Raza. Dar le-am spus celor de la spital că este un caz special și că vei înțelege. Apropo, am un tip care ar fi un bun înlocuitor

aici. E un prieten al meu, Jesu. Un tip foarte bun. Lucrează la o casă de servicii funerare acum, așa că nu ar fi o schimbare prea mare.

— O să mă întâlnesc cu el, spuse Marty. Dar mă gândeam să angajez un om al meu.

— Hei, sigur, nici o problemă, zise Raza. Îi strânse mâna lui Marty.

— Mulțumesc pentru tot, dr. Roberts.

— Ți-ai amintit, zâmbi Marty.

Raza se întoarse pe loc și ieși din laborator.

Josh Winkler se uita pe fereastra biroului său, care avea vedere spre zona de recepție de la BioGen. Totul mergea pe dos.

Asistentul lui, Tom Weller, își luase o săptămână liberă, pentru că tatăl lui murise într-un accident de mașină, în Long Beach. Iar acum avea și o problemă cu asigurarea de sănătate. Ceea ce însemna că Josh trebuia să lucreze cu un alt asistent, care nu cunoștea procedurile. Afară, echipele de întreținere reparau camerele de supraveghere din parcare. La biroul de recepție de la parter, Brad Gordon stătea iar la palavre cu frumoasa Lisa. Josh oftă. Ce pile avea Brad, de putea să facă tot ce-i trecea prin cap, inclusiv să se țină după amanta șefului? Fiindcă era clar că Brad n-avea să fie concediat niciodată.

Lisa avea niște sâni minunați.

— Josh? Mă auzi?

— Da, mamă.

— Te gândești la altceva?

— Nu, mamă.

De acolo, avea o vedere de sus la bluza decoltată a Lisei, care dezvăluia contururile line ale sânilor ei fermi. Fără îndoială, prea fermi, dar asta nu-l deranja pe Josh. În ziua de azi, toată lumea și totul era ameliorat chirurgical.

Inclusiv în cazul bărbaților. Chiar și cei de douăzeci de ani își făceau liftinguri faciale și implanturi peniene.

— Și atunci? zise mama lui.

— Cum? Scuză-mă, mamă. Ce spuneai?

— În legătură cu familia Levine. Verii mei.

— Nu știu. Unde ziceai că locuiesc?

— În Scarsdale, dragule.

Acum își aminti. Familia Levine avea părinți care cheltuiau prea mult.

— Mamă, nu este legal.

— Te-ai dus și i-ai făcut-o fiului lui Lois. I-ai făcut-o personal.

— Adevărat.

Dar o făcuse numai pentru că se gândise că nu-l va prinde nimeni, niciodată.

— Iar acum, băiatul acela a renunțat la droguri și lucrează. *La o bancă*, Josh. La o *bancă*.

— Și ce face el acolo?

— Nu știu, e casier sau ceva de genul ăsta.

— Asta-i grozav, mamă.

— E mai mult decât grozav, zise mama lui. Acest spray al tău ar putea aduce o grămadă de bani, Josh. Este medicamentul pe care-l vrea toată lumea. Ai putea, în sfârșit, să faci și tu ceva bun.

— Mulțumesc, mamă.

— Știi ce-am vrut să spun. Sprayul ar putea fi grozav. Mama lui făcu o pauză și adăugă:

— Dar trebuie să știi cum îi afectează pe vârstnici, nu? El oftă. Era adevărat.

— Da...

— De aceea ar fi potrivită familia Levine.

— Ok, zise el. O să încerc să mai fac rost de un tub.

— Pentru amândoi părinții?

— Da, mamă. Pentru amândoi.

Închise telefonul. Se gândi ce trebuia să facă în privința asta și, tocmai când decisese să facă cu totul altceva, auzi sunetul unor sirene. O clipă mai târziu, două mașini de poliție alb-negre traseră în fața clădirii. Patru polițiști ieșiră din mașini, intrară în clădire și se duseră direct la Brad, care stătea încă sprijinit de biroul Lisei.

— Sunteți Bradley A. Gordon?

O clipă mai târziu, unul dintre polițiști îl învârti pe loc, îi trase brațele la spate și îi puse cătușe. "Dumnezeule!" își spuse Josh. Brad urla de zor:

— Ce dracu' e asta? Ce mama dracului e asta?

— Domnule Gordon, sunteți arestat pentru atac cu circumstanțe agravante și viol asupra unei minore.

— *Cum?*

— Aveți dreptul să nu spuneți nimic...

— *Ce?* Care minoră? urlă Brad. La naiba, nu cunosc nici o scârbă de minoră.

Polițistul îl privi lung.

— Ok, stai puțin... nu m-am exprimat bine! Nu cunosc nici o minoră!

— Eu cred că cunoașteți, domnule.

— Faceți o mare greșală, băieți! spuse Brad, când polițiștii îl conduceau afară.

— Veniți cu noi, domnule.

— O să vă dau în judecată, de-or să vă meargă fulgii!

— Pe aici, domnule, spuseră ei.

Și ieșiră pe ușă, în soarele de afară.

După plecarea lui Brad, Josh se uită la oamenii care stăteau lângă balustrade. Jumătate din birou se uita în jos, discutând, șușotind. La capătul îndepărtat al balconului îl văzu pe Rick Diehl, șeful companiei.

Stătea acolo, cu mâinile în buzunare. Urmărind toată scena. Dacă era supărat, în mod categoric nu lăsa să se vadă.

Brad Gordon se încruntă nemulțumit privind la toaleta din celula lui. O bucată de hârtie igienică atârna pe marginea vasului metalic. În fața scaunului era o băltoacă de lichid maroniu, în care pluteau niște chestii mici. Brad voia să urineze, dar nu avea de gând să calce în lichidul ăla, ce naiba o fi fost el. Nici măcar nu voia să se gândească ce putea fi. O cheie se învârti în broască, în spatele lui. Se ridică. Ușa se deschise.

— Gordon? Să mergem.

— Ce este?

— Ți-a venit avocatul.

Polițistul îl împinse pe Brad pe un hol și apoi într-o cămăruță. La masă stătea un bărbat în vârstă, într-un costum cu dungulițe, și un puști într-o geacă Dodgers, cu un laptop în fața lor. Puștiul avea ochelari cu rame groase, din baga, iar asta îl făcea să semene cu o bufniță. Sau cu Harry Potter. Se ridicară amândoi la intrarea lui și îi strânseră mâna. Nu le reținu numele. Dar știa că erau de la firma de avocatură a unchiului său.

— Ce se întâmplă aici? îi întrebă.

Avocatul mai în vârstă deschise un dosar.

— O cheamă Kelly Chin, spuse el. Ai cunoscut-o la un meci de fotbal, te-ai dat la ea...

— *Eu m-am dat la ea?* zise Brad.

— Și apoi ai dus-o la Westview Plaza Hotel, camera 413...

— Nu știți povestea așa cum a fost...

— Iar în cameră ai întreținut cu ea sex oral, genital și anal. Iar ea are șaisprezece ani.

— Dumnezeu, spuse el. Nu s-a întâmplat așa. Avocatul mai vârstnic îl privi lung.

— Ești în rahat pân' la gât, amice.

— Vă spun că *nu s-a întâmplat așa*.

— Înțeleg. Ați fost fotografiați împreună de camerele de securitate ale hotelului, în hol și în lift. Camerele de pe hol de la etajul patru v-au înregistrat, pe tine și pe domnișoara Chin, când intrați în camera 413. Ați stat înăuntru o oră și șapte minute. După care, ea a plecat singură.

— Mda, sigur, dar...

— Plângea în lift.

— Cum?

— A mers cu mașina la Westview Community Hospital și a raportat că a fost atacată și violată. A fost examinată pe loc și au fost făcute fotografii. Avea rupturi și contuzii vaginale și rupturi anale. I s-a extras spermă din rect. Care este analizată chiar acum, dar ea spune că este a ta. Are dreptate?

— Of, băga-mi-aș! zise Brad, încet.

— E mai bine să fim exacti, spuse avocatul. Povestește-mi cum s-a întâmplat.

— A dracului curviștină!

— Să începem cu meciul de fotbal unde ai cunoscut-o. Martorii spun că ai mai fost văzut și altă dată la meciurile de fotbal ale fetelor. Ce făceai la acele meciuri, domnule Gordon?

Brad le spuse povestea, dar bătrânul îl întrerupse de mai multe ori. Avu nevoie de o oră și jumătate ca să explice exact ce se întâmplase. Și ca să ajungă la camera de hotel.

— Dumneata zici că fata s-a dat la tine, zise avocatul.

— Da, fără doar și poate.

— Nu au existat săruturi sau semne de afecțiune în lift, când ați urcat.

— Nu, era rezervată, la exterior. Știți cum e cu asiaticile.

— Înțeleg. Asiaticile. Din nefericire, pe înregistrări nu se vede că ea ar fi fost o participantă într-un totu voluntară.

— Cred că se răzgândise, spuse el.

— Când s-a întâmplat asta?

— Ei bine, eram în dormitor și ne sărutam, iar ea se cam încinsese, dar era și puțin cam ciudată, se împotriva. Ca și cum ar fi vrut să o facă, dar apoi n-ar mai fi vrut. Însă, în principiu, o voia. În definitiv, ea mi-a pus prezervativul. Eu eram pregătit, ea s-a întins pe spate, cu picioarele desfăcute, iar apoi a început să spună: "Nu, nu vreau să o fac". Eu stăteam lângă ea, cu scula ridicată, și începusem să mă enervez. Așa că ea a spus că îi părea foarte rău și a-nceput să mi-o sugă, până mi-am dat drumul în prezervativ. Era pricepută ca o profesionistă, dar știi cum e cu puicuțele tinere de azi. Oricum, după aia mi l-a scos, l-a luat cu ea la baie și am auzit-o trăgând apa. S-a întors la mine cu un prosop fierbinte, m-a șters, a spus că-i părea rău și că era mai bine să plece acasă. Eu i-am spus "cum vrei". Pentru că începusem deja să-mi dau seama că era ceva în neregulă cu gaga. Era perversă sau, poate că-i plăcea doar să ațâțe, mai văzusem de-astea... sau poate că era țăcănită, caz în care voiam să dispară din camera mea. Așa că i-am zis: "Sigur, scuze dacă

n-a fost prea bine pentru tine". Iar ea zice să mai stau puțin, după ce pleacă. Eu zic: "Sigur, Ok". Ea pleacă. Eu aștept. Apoi plec și eu. Jur că asta a fost tot.

— Nu ți-a spus niciodată ce vârstă are?

— Nu.

— N-ai întrebat-o?

— Nu. A spus că a absolvit liceul.

— Nu-i adevărat. E în anul doi.

— Of, băga-mi-aș!

Tăcere. Avocatul răsfoia paginile dosarului din fața lui.

— Deci dumneata susții că fata asta te-a sedus la meciul de fotbal, tu ai dus-o la o cameră de hotel, ea ți-a colectat sperma într-un prezervativ, te-a lăsat acolo, și-a provocat singură niște leziuni genitale, și-a pus sperma ta în rect, după care s-a dus la spital și a reclamat că a fost violată. Așa e?

— Așa trebuie să fi fost, zise Brad.

— Este o poveste dificil de crezut, domnule Gordon.

— Dar așa trebuie să fi fost.

— Ai vreo dovadă că povestea ta ar fi adevărată? Brad tăcu. Se gândea.

— Nu, zise el, în cele din urmă. N-am nimic.

— Asta va fi o mare problemă, spuse avocatul.

După ce Brad fu dus înapoi în celula lui, avocatul se întoarce spre tânărul în geacă Dodgers și cu ochelari cu rame de baga.

— Ai ceva care să ne ajute?

— Da, spuse acesta și întoarce ecranul, așa încât bărbatul mai în vârstă să vadă o serie de linii negre în formă de dinți de ferăstrău. Nivelurile audio de stres au rămas în limite normale. Nu au existat în nici un moment modele de ezitare care să indice o interferență prefrontală cu partea cognitivă. Tipul nu minte. Sau, cel puțin, el este convins că așa s-a întâmplat.

— Interesant, spuse avocatul. Dar asta nu contează. N-avem nici cea mai mică șansă să-l scăpăm.

Henry Kendall parcă în fața spitalului Long Beach Memorial și intră pe ușa laterală a instituției, ducând în mână un container pentru țesuturi. Se duse la subsol, la laboratorul de patologie, și ceru să îl vadă pe Marty Roberts. Fuseseră prieteni în liceu, în Marin County. Marty ieși imediat.

— Oh, Dumnezeuule, spuse el. Ți-am auzit numele și am crezut c-ai murit!

— Nu încă, zise Henry, strângându-i mâna. Arăți bine.

— Arăt gras. Tu arăți bine. Ce mai face Lynn?

— Bine. Și copiii la fel. Dar Janice?

— A șters-o cu un chirurg, acum doi ani.

— Îmi pare rău, n-am știut.

— Am trecut peste asta, spuse Marty Roberts. Viața e frumoasă. A fost o nebulă aici, dar acum lucrurile s-au rezolvat.

Zâmbi și continuă:

— Dar tu, nu ești cam departe de La Jolla? Parcă acolo lucrezi acum?

— Exact, exact. La Radial Genomics. Marty aprobă din cap.

— Și... ce s-a întâmplat?

— Vreau să te uiți la ceva, spuse Henry Kendall. La niște sânge.

— Ok, nici o problemă. Pot să întreb al cui e?

— Poți să întrebi, zise Henry. Dar eu nu știu. Adică, nu sunt sigur.

Îi întinse lui Marty containerul pentru țesuturi. Era o cutie mică din plastic special, căptușită cu izolație. În centru era un tub cu sânge. Marty scoase tubul.

— Pe etichetă scrie: "De la laboratorul lui Robert A. Bellarmino". Hei, nume mari, Henry.

Desprinse eticheta și se uită atent la cea mai veche, de dedesubt.

— Și aici ce e? Un număr? Parcă scrie F-102. Nu văd prea clar.

— Cred că așa este.

Marty se uită lung la prietenul lui.

— Ok, spune tot. Ce e cu asta?

— Vreau ca tu să-mi spui mie, zise Henry.

— Atunci, dă-mi voie să ți-o spun pe șleau, zise Marty. Nu fac nimic ilegal. Nu ne plac chestii de-astea aici.

— Nu e ilegal...

— Aha. Doar că nu vrei să faci analiza la laboratorul tău.

- Exact.
- Așa că ai făcut un drum de două ore cu mașina ca să mă vezi pe mine.
- Marty, fă-o. Te rog.

Marty Roberts se uită prin microscop, apoi ajustează ecranul video ca să poată vedea amândoi.

— Ok, zise el. Morfologia celulelor roșii, hemoglobina, fracțiuni proteice, totul e perfect normal. Este sânge și atât. Al cui e?

— E sânge uman?

— Da, la naiba, spuse Marty. Credeai că e sânge de animal?

— Doar te-am întrebat.

— Ei bine, dacă este un anumit tip de sânge de maimuță, nu putem face distincția, zise Marty. Nu putem face diferența între cimpanzei și oameni. Sângele e identic. Îmi amintesc că polițiștii au arestat un tip care lucra la grădina zoologică din San Diego și care era plin de sânge. Ei au crezut că era un criminal. S-a dovedit că era sânge menstrual de la o femeie cimpanzeu. Am dat de chestia asta când eram rezident.

— Nu-ți poți da seama? Cum rămâne cu acidul sialic?

— Acidul sialic este o particularitate a sângelui de cimpanzeu... Deci *tu* crezi că e sânge de cimpanzeu?

— Nu știu, Marty.

— Nu putem depista acidul sialic în laboratorul nostru. Nu ni se cere așa ceva. Cred totuși că la Radial Genomics, în San Diego, se poate face.

— Foarte amuzant.

— Nu vrei să-mi spui ce-i cu asta, Henry?

— Nu, răspunse acesta. Dar vreau să faci un test ADN probei. Și să-mi faci și mie unul.

Marty Roberts se lăsă pe spate în fotoliu.

— Mă sperii, spuse el. Ai intrat în ceva pervers?

— Nu, nimic de genul ăsta. E vorba de un proiect de cercetare. Din urmă cu câțiva ani.

— Așadar, tu crezi că ar putea fi sânge de cimpanzeu. Sau sângele tău?

— Mda.

— Sau ambele?

— Vrei să faci testul ADN, pentru mine?

— Sigur. O să iau o probă bucală de la tine și te sun în câteva săptămâni.

- Mulțumesc. Putem ține chestia asta între noi?
 - Doamne, iar mă sperii, spuse Marty Roberts. Sigur. Putem să o ținem între noi.
- Zâmbi și adăugă:
- Te sun când am terminat.

— Vorbim despre submarine, îi spuse avocatul de brevete lui Josh Winkler. Submarine importante.

— Continuă, zise Josh, zâmbind.

Erau într-un McDonald's, în afara orașului. Toți ceilalți de acolo aveau sub șaptesprezece ani. Nici un pericol să se afle la companie despre întâlnirea lor.

— M-ai pus să caut brevete sau cereri de brevete care să aibă legătură cu așa-numita genă a maturității, spuse avocatul. Am găsit cinci, cea mai veche din 1990.

— Aha.

— Două sunt submarine. Așa numim noi brevetele vagi, pentru care se depune cerere cu intenția de a le lăsa în expectativă, până când altcineva face o descoperire și pot fi folosite. Clasicul caz COX-2.

— Am înțeles, spuse Josh. Tactică veche.

Lupta pentru brevetul inhibitorului COX-2 era celebră. În 2000, Universitatea din Rochester primise un brevet pentru o genă numită COX-2, care producea o enzimă ce provoca durere.

Universitatea a dat imediat în judecată gigantul farmaceutic Searle, care scosese pe piață un medicament de succes contra artritei, Celebrex, care bloca enzima COX-2. Rochester spunea că Celebrex încălcase brevetul lor asupra genei, deși brevetul respectiv doar menționa utilizarea generală a genei pentru combaterea durerii. Universitatea nu ceruse un brevet pentru un medicament anume.

Și asta subliniase judecătorul, patru ani mai târziu, când Rochester pierduse. Tribunalul decisese că brevetul Rochester era "doar ceva mai mult decât un plan de cercetare", și hotărâse că reclamația acestora împotriva companiei Searle nu era întemeiată.

Dar astfel de hotărâri nu modificau comportamentul obișnuit al biroului de brevete. Acesta continua să acorde brevete pentru gene care conțineau doar liste de revendicări vagi. Un brevet putea revendica toate utilizările unei gene pentru controlul bolilor sau al durerii de inimă, sau pentru combaterea infecțiilor. Chiar dacă tribunalele declarau că aceste revendicări sunt neîntemeiate, biroul de brevete tot le acorda. Iar acordarea de brevete se accelera. Pe banii contribuabililor.

— Treci la subiect, spuse Josh.

Avocatul își consultă carnetelul.

— Cel mai bun candidat al tău este o cerere de brevet din 1998, pentru aminocarboximuconat metaldehidă dehidrogenază sau ACMMD. Brevetul revendică efectele asupra potențialelor neuroemițătoare din girusul cingulat.

— Asta e modul de acțiune al genei noastre, al genei maturității, zise Josh.

— Exact. Așa că, dacă ai fi proprietarul lui ACMMD, ai putea controla efectiv gena maturității, pentru că îi vei controla modul de exprimare. Frumos, nu?

— Cine este proprietarul patentului ACMMD? se interesă Josh. Avocatul se uită în hârtii.

— Brevetul este depus de o companie numită GenCoCom, cu sediul în Newton, Massachusetts. Depus pentru Capitolul 11 în 1995. Ca parte a unei înțelegeri, toate cererile de brevete merg la investitorul principal, Cari Weigand, care a murit în 2000. Brevetele au trecut în proprietatea soției. Ea este bolnavă, cancer terminal, și are intenția să doneze toate brevetele Spitalului Boston Memorial.

— Poți face ceva în privința asta?

— Trebuie doar să mi-o ceri.

— Dă-i drumul, zise Josh, frecându-și mâinile.

Rick Diehl aborda problema ca pe un proiect de cercetare. Citi o carte despre orgasmul feminin. Două cărți, de fapt. Dintre care una cu poze. Și urmări o casetă video. De trei ori, ba chiar își luă și notițe. Pentru că își jurase că va obține o reacție de la Lisa.

Acum era jos, între picioarele ei, muncind din greu de jumătate de oră, cu degetele înțepenite, dureri în limbă, genunchii juliți... dar corpul Lisei rămânea total inert, indiferent la atențiile lui.

Nu se întâmpla nimic din ceea ce scria în cărți. Nici o tumescență labială. Nici o congestionare perineală. Nici o retracție a capișonului clitoridian. Nici o schimbare în respirație sau o tensiune abdominală, nici gemete sau gâfâieli...

Nimic.

El se epuiza, în timp ce Lisa se uita la tavan, indiferentă, ca și cum ar fi fost la dentist. Asemenea cuiva care aștepta să se termine ceva relativ neplăcut.

Iar apoi... hopa... ritmul respirației ei se schimbă. Doar puțin la început, apoi clar. Suspinsese. Stomacul ei se încorda, o încordare ritmică. Lisa începu să își maseze sânii și să geamă încet.

Mergea.

Rick își dublă eforturile. Ea răspunse puternic. Era clar că mergea... mergea... Lisa gemea tare acum... respira sacadat, se zvârcolea, se încorda... spatele ei se arcui... Și, dintr-odată, se ridică brusc și țipă:

— *Da! Da! Brad! Daaaa!*

Rick se trase în spate, ca și cum ar fi fost lovit. Lisa își duse repede mâna la gură și se rostogoli pe pat, departe de el. Se cutremură scurt, apoi se ridică, își împinse părul la o parte din ochi și se uită în jos, la el. Avea obraji roșii și ochii întunecați de dorință.

— Îmi pare rău.

În acel moment stânjenitor, telefonul lui Rick începu să sune. Lisa se întinse după el, spre măsuta de lângă pat, și i-l întinse repede.

— Da, ce este? întrebă Rick tăios. Era furios.

— Domnul Diehl? Sunt Barry Sindler.

— Oh. Bună, Barry.

— S-a întâmplat ceva?

- Nu, nu.
- Lisa coborâse din pat și se îmbrăca, cu spatele la el.
- Ei bine, am niște vești bune pentru dumneavoastră.
- Spune.
- După cum știți, săptămâna trecută soția dumneavoastră a refuzat să se supună testelor genetice. Așa că am obținut un ordin judecătoresc. L-am primit ieri.
- Da...
- Și atunci când i-a fost pus în față ordinul, soția dumneavoastră a preferat să plece, decât să se supună testelor.
- Ce vrei să spui? zise Rick.
- A plecat. A părăsit orașul. Nimeni nu știe unde.
- Și copiii?
- I-a abandonat.
- Și cine are grijă de ei?
- Menajera. Nu vă sunați copiii în fiecare zi?
- Mda, de obicei o fac, dar am fost ocupat la serviciu...
- Când i-ați sunat ultima dată?
- Nu știu, poate acum trei zile.
- Ar fi bine să vă puneți posteriorul în mișcare și să mergeți acasă chiar acum, zise Sindler. Ați vrut custodia copiilor și ați primit-o. Nu strică să arătați tribunalului ceva responsabilitate parentală.
- Și închise. Părea supărat.
- Rick Diehl se lăsă pe spate, în genunchi, și se uită la Lisa.
- Trebuie să plec, spuse el.
- Ok, zise ea. Îmi pare rău. Ne mai vedem.

Cauțiunea fusese fixată la o jumătate de milion de dolari. Avocatul lui Brad Gordon o plăti. Brad știa că erau banii unchiului lui, dar măcar era liber să plece. În timp ce ieșea din sala de judecată, puștiul cu aspect ciudat, în geacă Dodgers, se apropie de el și îi spuse:

— Trebuie să stăm de vorbă.

— Despre ce?

— Ti s-a înscenat totul. Știi exact cum s-a întâmplat.

— Da?

— Da. Trebuie să stăm de vorbă.

Puștiul rezervase o sală de interogatoriu, într-o altă parte a tribunalului. Erau doar el și Brad. Puștiul închise ușa, își deschise laptopul și îi făcu semn lui Brad să se așeze. Întoarse laptopul așa încât Brad să poată să vadă ecranul.

— Cineva ți-a accesat înregistrările telefonice.

— De unde știi?

— Avem pile la operatorul de telefonie.

— Și?

— Au accesat înregistrările telefonului tău celular, când *nu* erai la serviciu.

— De ce?

— Așa cum știi, probabil, telefonul tău are tehnologie GPS. Asta înseamnă că locația ta este înregistrată de câte ori dai un telefon.

Apăsă o tastă.

— Urmărindu-ți locațiile pe o perioadă de treizeci de zile, am obținut asta.

Harta arăta puncte roșii în tot orașul, dar un grup de puncte era concentrat într-o parte a cartierului Westview. Tânărul mări zona respectivă.

— Aici e terenul de fotbal.

— Vrei să spui că ei știau că mă duc acolo?

— Mda. Miercurea și joia. Cineva știa asta, încă de acum două săptămâni.

— Deci *chiar a fost* o înscenare, spuse Brad.

— Da, exact asta îți spuneam.

— Cum rămâne cu fata?

— Încă lucrăm la asta. Nu este o adolescentă obișnuită. Credem că este filipineză. Apare pe o cameră web, masturbându-se

pentru bani. Oricum, ceea ce contează acum sunt nepotrivirile din povestea ei. Dacă te uiți la camera video de securitate, spuse puștiul, apăsând o altă tastă, vei vedea că stă cu spatele la cameră cât timp așteaptă liftul, își deschide poșeta și își atinge fața. Credem că își pune picături în ochi, sau ceva iritant. Când se urcă în lift, o clipă mai târziu, se vede că plânge. Dar fii atent... O presupusă victimă a unui viol, care plânge în lift, aparent foarte supărată, nu se duce direct la recepția hotelului, ca să declare că a fost violată. Oare de ce?

— Aha, spuse Brad, îngustându-și ochii.

— În loc să facă asta, traversează holul direct și se duce la mașina ei. Camera de securitate din parcare o arată plecând la 5:17 p.m. În funcție de trafic, drumul cu mașina de la hotel la spital durează între unsprezece și șaptesprezece minute. Ea nu apare la spital decât la 6:05 p.m. Patruzeci și cinci minute mai târziu. Ce a făcut tot timpul acesta?

— S-a rănit singură?

— Nu. Am pus câțiva experți să se uite la pozele de la spital, iar asistenta care a examinat-o era expertă în traume. Pozele sunt foarte clare. Credem că s-a întâlnit cu un complice, care i-a produs acele răni.

— Adică, un tip...

— Da.

— Atunci, ar fi trebuit să își lase ADN-ul, nu?

— A purtat prezervativ.

— Atunci, în chestia asta sunt implicați cel puțin doi oameni.

— De fapt, noi credem că a fost implicată o echipă întreagă, spuse puștiul. Ți s-a înscenat totul cu foarte mult profesionalism. Cine ți-ar fi putut face asta?

Brad se gândise la asta, cât timp stătuse în celulă. Și știa că exista un singur răspuns posibil.

— Rick. Șeful. A vrut să scape de mine, încă de când am început să lucrez acolo.

— Și mai încercăi și să i-o tragi amantei lui...

— Hei. Nu încercam. Chiar o făceam...

— Iar acum ești suspendat de la slujbă, ai nouă luni, minimum, înainte să fii judecat, și te așteaptă între zece și douăzeci de ani, dacă pierzi procesul. Frumos.

Tinerelul închise laptopul și se ridică.

— Ce se va întâmpla acum?

— Încercăm să aflăm mai multe despre fată. Dacă putem face

rost de ceva din trecutul ei, poate vreun film pe internet, putem forța procurorul să renunțe la acuzații. Dar dacă se ajunge la proces, n-o să fie bine.

— Nenorocitul de Rick.

— Mda. Îi ești dator, amice, zise puștiul și porni spre ușă. Dar, fă-ți un serviciu, da? Stai departe de terenul ăla de fotbal.

Din revista *Science*, "Știrile săptămânii":

OMUL DIN NEANDERTHAL: PREA PRUDENT CA SĂ SUPRAVIEȚUIASCĂ?

Savanții descoperă "Gena morții speciilor"

Un antropolog a extras o genă din schelete ale omului din Neanderthal, despre care spune că explică dispariția acestei specii.

"Oamenii nu realizează că neanderthalienii aveau creierul mai mare decât oamenii moderni de Cro-Magnon. Erau mai puternici și mai duri decât aceștia, și fabricau niște unelte excelente. Au supraviețuit câteva ere glaciare, înainte să apară oamenii de Cro-Magnon. Și atunci, de ce au dispărut oamenii din Neanderthal?"

Răspunsul, conform spuselor profesorului Sheldon Harmon de la Universitatea din Wisconsin, este acela că oamenii din Neanderthal aveau o genă care îi făcea să se opună schimbării.

"Oamenii din Neanderthal au fost primii ecologiști. Ei și-au creat un stil de viață? În armonie cu natura. Au limitat vânatoarea de animale și au controlat utilizarea uneltelor. Dar aceleași trăsături i-au făcut să fie prea conservatori și potrivnici schimbării. I-au privit dezaprobator pe nou-veniții Cro-Magnon, care pictau peșteri, făceau unelte decorate cu grijă și conduceau cirezi întregi de animale în prăpăstii, provocând dispariția speciilor. Astăzi, noi privim picturile din peșteri ca pe un semn de evoluție. Dar oamenii din Neanderthal le priveau cam cum privim noi graffiti din zilele noastre. Niște semne preistorice. Și erau de părere că uneltele migăloase ale oamenilor de Cro-Magnon erau inutile și distrugeau mediul. Dezaprobau toate aceste inovații și se agățau de stilurile vechi. Și, în cele din urmă, au dispărut ca specie."

Totuși, Harmon insistă asupra ideii că oamenii din Neanderthal s-au încrucișat cu modernii Cro-Magnon.

"Suntem siguri de asta, pentru că am identificat aceeași genă la ființele umane moderne. Această genă este, în mod clar, o moștenire de la omul din Neanderthal, și promovează un comportament prudent sau reacționar. Mulți dintre cei care doresc astăzi să se întoarcă la trecutul glorios sau măcar să păstreze lucrurile așa cum sunt acum, sunt conduși de această genă a omului din Neanderthal."

Harmon descrie gena ca fiind formată din receptori modificatori de dopamină, plasați în girusul cingulat posterior lateral și în lobul frontal drept.

“Nu există nici o îndoială asupra modului de acțiune”, spune el. Afirmările lui Harmon au produs o avalanșă de critici din partea colegilor lui universitari. O așa de aprigă controversă nu mai izbucnise de când E.O. Wilson își publicase, cu două decenii în urmă, teza sociobiologică. Conform geneticianului Vartan Gorvald de la Universitatea din Columbia, Harmon introduce politica în ceea ce ar fi trebuit să fie o cercetare pur științifică. “Câtuși de puțin”, a spus Harmon. “Gena este prezentă atât la omul din Neanderthal, cât și la omul modern. Corelația dintre această genă și comportamentul reacționar este indiscutabilă. Nu este o problemă de politică, de dreapta sau de stânga. Este vorba doar de o atitudine fundamentală... dacă ești deschis spre viitor sau dacă te temi de el. Dacă ești de părere că lumea progresează sau se deteriorează. Știm de mult timp că unii oameni au o atitudine favorabilă față de inovații și privesc pozitiv spre viitor, în timp ce alții se tem de schimbare și vor să oprească evoluția. Granița dintre aceste două tipuri este genetica și înseamnă prezența sau absența genei omului din Neanderthal.”

Povestea a fost preluată în *New York Times*, a doua zi:

GENA OMULUI DIN NEANDERTHAL DOVEDEȘTE UN COMPORTAMENT ECOLOGIST

Teama față de “progresul tehnologic accelerat” este justificată.

STUTTGART, Germania - Descoperirea de către antropologul Sheldon Harmon a unei gene a omului din Neanderthal, care promovează protecția mediului, “dovedește necesitatea unei politici de mediu raționale”, spune purtătorul de cuvânt al organizației Greenpeace, Marsha Madsden. “Faptul că oamenii din Neanderthal au pierdut bătălia pentru mediu ar trebui să servească drept un avertisment pentru noi toți. Ca și oamenii din Neanderthal, noi nu vom supraviețui, decât dacă întreprindem chiar acum o acțiune globală radicală.”

Iar în *Wall Street Journal*:

PRUDENȚA I-A UCIS PE OAMENII DIN NEANDERTHAL

“Principiul prudenței” este mortal?

“Opuneți-vă pieței libere pe propriul risc”, observă Clubul pentru Dezvoltare de Steve Weinberg

Un antropolog american a ajuns la concluzia că oamenii din Neanderthal au murit din cauza unei predispoziții genetice de a se opune schimbării. Cu alte cuvinte, “Oamenii din Neanderthal au aplicat Principiul Prudenței, atât de drag ecologiștilor bigoți și reacționari”.

Aceasta a fost opinia lui Jack Smythe de la Institutul American al Concurenței, un progresist din Washington. Smythe a spus: “Dispariția omului din Neanderthal servește drept un avertisment la adresa celor care vor să oprească progresul și să ne întoarcă la o viață urâtă, brutală și scurtă”.

În colțul biroului, la televizor se vedea cum Sheldon Harmon, profesor de antropologie și descoperitorul autoproclamat al "genei omului din Neanderthal", era atacat în timpul unei prelegeri cu o găleată de apă care i se turna în cap.

Pe ecran, schema era reluată continuu, cu încetinitorul, apa murându-l pe tipul slăbănog și chel, care părea ciudat de amuzat.

— Vezi? spuse Rick Diehl. Zâmbește. Este doar o șmecherie publicitară ca să promoveze gena.

— Probabil, zise Josh Winkler. Au avut camere acolo, ca să prindă faza.

— Exact, spuse Diehl. Și pe lângă publicitatea pe care tipul o primește pentru blestemata lui de genă Neanderthal, el revendică un mod de acțiune înrudit îndeaproape cu gena noastră a maturității. Activarea girusului cingulat și așa mai departe. Ar putea să ne fure asul.

— Mă îndoiesc, zise Josh. Zeci de gene lucrează în girusul cingulat.

— Chiar și așa, spuse Rick. Eu zic că ar trebui să anunțăm. Curând. Vreau să scoatem gena maturității pe piață.

— Cu tot respectul, Rick, ar fi prematur.

— Ai testat gena pe șobolani. Și a mers bine.

— Da, dar asta nu e ceva prea spectaculos. Să arăți pui de șobolani împingând fecale într-o cușcă - nu ajungi la știrile de seară cu așa ceva.

Diehl aprobă încet din cap.

— Mda. Așa e. Avem nevoie de ceva mai tare.

— De ce atâta grabă? spuse Josh.

— Comitetul. De la arestarea lui Brad, unchiul lui e furios foc. Pare să creadă că problemele lui Brad au apărut din vina noastră. Oricum, ne presează să aducem compania în prim-plan cu un anunț important.

— Bine, dar încă nu am ajuns acolo.

— Știu. Dar dacă am... dacă am *spune* că suntem gata pentru testarea umană?

Josh se cutremură.

— Eu nu aș face-o, zise el. Adică, nici măcar nu am cerut la FDA să...

— Știu. Primul pas. Să facem cererea.

— Rick, știi ce presupune cererea pentru faza întâi. Un vraf de date de cercetare și un teanc de formulare de trei metri înălțime. Asta doar ca *să începi* procesul. Și ar trebui să punem la dispoziție un grafic de dezvoltare...

Rick flutură din mână, nerăbdător.

— Știi. Am spus doar *să o anunțăm*.

— Adică, să o anunțăm, chiar dacă nu o facem?

— Nu. Să anunțăm că o vom face.

— Dar exact asta voiam să spun, zise Josh. Ar trece luni de zile înainte să depunem cererea.

— Reporterilor nu le pasă. Putem spune, pur și simplu, că BioGen Research din Westview Village este gata să înceapă testarea din prima fază și că este în curs de a depune o cerere la FDA.

— Pentru gena maturității...

— Da. Ca să fie introdusă cu un vector retrovirus.

— Și ce vom spune că face gena maturității? Întrebă Josh.

— Nu știu. Am putea spune că... elimină dependența de droguri. Josh simți un fior rece.

— De ce am spune așa ceva?

— Ei bine, nu crezi că e rațional? zise Rick Diehl. Gena maturității produce un comportament echilibrat și matur, care este exact definiția comportamentului nedependent.

— Presupun că așa e...

— *Presupui?*

Diehl se întoarse cu fața spre el.

— Hai să fim ceva mai entuziaști, Josh. Îți spun eu că e o idee grozavă. Care este rata recidiviștilor, în programele de tratament contra dependenței? Optzeci la sută?

Nouăzeci la sută? Sută la sută? Majoritatea programelor de reabilitare nu dau rezultate pentru cea mai mare parte a oamenilor. Asta e adevărul. Câți dependenți există în țara asta? Dumnezeuule, avem peste un milion în închisori. Și atunci, câți sunt încă pe stradă? Douăzeci de milioane? Treizeci de milioane?

Josh începuse să transpire.

— Asta ar însemna între opt și zece la sută din populație, spuse el.

— Cam așa. Eu aș zice că zece la sută din populația Americii este dependentă de droguri, dacă includem aici și alcoolul. Cel puțin zece la sută. Ceea ce face din gena maturității un produs

dat naibii!

Josh rămase tăcut.

— Ce zici, Josh?

— Aăă, presupun că e o idee bună...

— Nu faci mișto de mine, nu?

— Nu, spuse Josh. Sigur că nu.

— Nu mi-ai ascunde ceva, nu? Ca să dai lovitura singur?

— Nu, zise el. De ce spui asta?

— Mama ta a sunat azi, spuse Diehl.

“Of, la dracu.”

— Este foarte mândră de ce ai făcut și nu înțelege de ce nu te-am promovat.

Josh se afundă în fotoliu. Se simțea scăldat de o sudoare rece.

— Și ce vei face? întrebă el.

Rick Diehl zâmbi.

— O să te promovez, bineînțeles, zise el. Ai notat undeva dozele pe care le-ai administrat?

Într-o sală de ședințe cu pereți de sticlă, pe Madison Avenue, firma de marketing Watson&Naeme era angrenată în găsirea unui nume pentru un produs nou. Camera era plină de tineri, adolescenți și de douăzeci și ceva de ani, toți îmbrăcați normal, ca și cum ar fi participat la un concert rock și nu la prelegerea seacă a unui profesor care stătea la pupitru, purtând papion și vorbind despre o genă numită A58799-6B. Profesorul le arăta acum grafice cu acțiunea enzimatică, linii negre întretăiate, pe un fond alb. Puștii stăteau tolăniți în fotolii, jucându-se cu BlackBerry-urile lor. Doar câțiva încercau să se concentreze asupra materialului.

Stând în partea din spate a camerei, conducătorul echipei, un psiholog pe nume Paul Gode, ridică un deget în aer, făcându-i semn profesorului să scurteze. "Papion" îl privi surprins, dar încheie rapid.

— În concluzie, zise profesorul, echipa noastră de la Universitatea Columbia a izolat o genă care promovează armonia socială și coeziunea de grup. Face acest lucru prin activarea cortexului prefrontal al creierului, o zonă cunoscută ca fiind importantă în determinarea convingerilor și a credinței. Am demonstrat acțiunea acestei gene expunând subiecții experimentali atât la idei convenționale, cât și la idei controversate. Ideile controversate au produs o amprentă prefrontală distinctă, în timp ce ideile convenționale au creat o activitate difuză... ceea ce am putea numi o strălucire slabă. Astfel, subiecții care aveau gena au manifestat o preferință clară pentru gândirea convențională și pentru ideile familiare. De asemenea, au demonstrat o preferință pentru gândirea de grup de toate tipurile. Le place televiziunea. Le place Wikipedia. Le plac petrecerile. Le place să stea la palavre. Le place să fie de acord cu cei din jurul lor. Gena noastră este o forță importantă pentru stabilitatea socială și pentru civilizație. Cum gena este cea care promovează înțelepciunea convențională, noi îi spunem gena convențională. Auditoriul rămase tăcut. Șocat. În cele din urmă, umil dintre ei spuse:

- Cum îi spuneți?
- Gena convențională.
- Doamne, e oribil!
- Sinucidere.

- Las-o baltă.
- Sau gena civilizatoare, spuse repede profesorul. Gemete în sală.
- Gena *civilizatoare*? Asta e și mai rău! Mai rău!
- Groaznic.
- Mrr!
- Aruncă-te de pe un pod! Profesorul părea total nedumerit.
- Ce e rău la numele acesta? Civilizația este un lucru bun, nu?
- Sigur, spuse șeful echipei, venind în partea din față a sălii. Paul Gode se îndreptă spre pupitru.
- Singura problemă este că nici un om din țara asta nu vrea să se vadă ca fiind un membru de grup sau un tip civilizat. Ci exact opusul... suntem cu toții niște indivizi dificili. Suntem cu toții niște rebeli. Suntem împotriva stabilității. Noi ieșim în evidență, ne revoltăm, ne facem singuri treburile, mergem pe propriul nostru drum. Turma minților independente, cum a numit-o cineva. Nimeni nu vrea să simtă că nu este un rebel. Nimeni nu vrea să recunoască faptul că vrea, pur și simplu, să se integreze.
- Dar, de fapt, toată lumea *chiar vrea* să se integreze, zise profesorul. Sau aproape toată lumea. Cam nouăzeci și doi la sută din populație posedă gena înțelepciunii convenționale. Adevărații rebeli nu o au și ei sunt...
- Oprește-te, spuse șeful de echipă, ridicând mâna. Oprește-te. Vrei să faci ca gena ta să fie valoroasă. Asta înseamnă că gena trebuie să creeze ceva ce oamenii *vor* să aibă... ceva incitant și dorit. Înțelepciunea convențională nu este nici incitantă, nici dorită. Este ceva obișnuit. Este pâine cu unt și gem de grepfrut. Asta vrea să îți spună grupul.
- Făcu semn spre un scaun și continuă:
- Poate ar fi bine să luați loc, domnule profesor.
- Gode se întoarse spre grup, care părea acum ceva mai atent.
- În regulă. Băieți? Lăsați BlackBerry-urile deoparte. Să vă aud.
- Ce ziceți de "gena inteligentă"? spuse cineva.
- Bun, dar inexact.
- Gena simplității.
- O direcție bună...
- Gena socială.
- Exagerat.
- Gena socializării.
- Terapeutic.
- Gena înțelepciunii. Gena înțeleaptă.

- Gena înțeleaptă. Bine, foarte bine.
 - Gena gândirii corecte.
 - Prea maoist. Sau budist. Haide, trezirea!
 - Gena petrecerii.
 - Gena distracției.
 - Gena pantalonilor prespălați. Gena pantalonilor mulați.
 - Gena fericirii.
 - Gena vieții la maximum.
- Gode se încruntă și ridică din nou mâna.
- Redirecționați, spuse el. Dați înapoi. Regândiți. Care este problema noastră? Această genă este, de fapt, gena pentru înțelepciune convențională - gena înțelepciunii convenționale -, dar noi nu vrem să spunem asta. Atunci. Ce este bun la gândirea convențională? Cu ce se alege o persoană dacă alege înțelepciunea convențională? Haideți, repede.
 - Îți dă un sentiment de apartenență.
 - Nu ieși în evidență.
 - Gândești la fel ca toți ceilalți.
 - Reduce fricțiunile.
 - Te integrezi.
 - Înseamnă că citești *Times*.
 - Nimeni nu se uită chiorâș la tine.
 - Îți simplifică viața.
 - Fără certuri.
 - Te simți sigur pe tine când îți exprimi o opinie.
 - Toată lumea e de acord cu tine.
 - Ești o persoană bună.
 - Te simți bine.
 - Te face să te simți confortabil.
- Gode plesni din degete.
- *Bun*. Gândirea convențională ne face să ne simțim *confortabil*... Da! Nimic nu e surprinzător, nimic nu e deranjant. În lumea exterioară, totul se schimbă constant, în fiecare clipă. Nu este un loc confortabil. Și toată lumea vrea să se simtă confortabil, nu? O pereche veche de pantofi, un tricou confortabil, fotoliul favorit...
 - Gena confortabilă?
 - Configena.
 - Gena confortului.
 - Gena caldă și pufoasă. Gena caldă?
 - Gena fericită.

— Gena prietenoasă? Gena ușurică?

— Gena alinătoare. Gena lină.

— Gena calmă. Gena balsam.

Continuarea la fel o vreme, până când pe tablă rămaseră scrise nouă candidate. Urmă o controversă puternică, pe măsură ce numele erau șterse, deși, bineînțeles, toate aveau să fie testate pe grupuri țintă. În final, se puseră cu toții de acord că denumirea câștigătoare era “gena confortului”.

— Să o testăm pe teren, spuse Gode. Domnule profesor?

Spuneți-ne: ce beneficii ne va aduce gena, din punct de vedere comercial?

Profesorul le explică faptul că era prea devreme ca să se pronunțe. Izolaseră gena, dar nu cunoșteau încă toată gamă de boli asociate cu ea. Cu toate acestea, cum aproape toată lumea de pe glob avea gena confortului, se credea că mulți oameni sufereau, probabil, de anomalii genetice care aveau legătură cu acea genă. De exemplu: existau persoane exagerat de dornice să se alăture majorității - acesta se putea dovedi un defect genetic. Iar oamenii care se simțeau deprimați când erau singuri - plauzibil, o altă boală. Oamenii care se alăturau marșurilor de protest, cei care mergeau la meciuri sportive, cei care căutau situații în care să fie înconjurați de alte persoane cu idei similare - o potențială afecțiune genetică. Apoi, mai erau cei care se simțeau obligați să fie de acord cu cei din jur, indiferent ce spuneau aceștia - o altă boală. Și cum rămâne cu persoanele cărora le este frică să gândească singure? Teama de independență față de grupul înconjurător?

— Să fim sinceri, asta înseamnă o mulțime de oameni, spuse profesorul. Nimeni nu gândește singur dacă are o altă variantă.

— Vreți să spuneți că toate aceste comportamente vor fi considerate patologice? Întrebă cineva.

— Orice comportament compulsiv este patologic, răspunse profesorul.

— Dar comportamentul pozitiv? Marșurile de protest?

— Noi suntem de părere că ne aflăm aproape de punctul în care vom identifica o serie de boli legate de sociabilitate, spuse profesorul.

Aceste anomalii genetice care implicau gena confortului nu fuseseră încă stabilite clar, dar Universitatea Columbia ceruse un brevet asupra genei în sine, ceea ce însemna că gena urma

să aibă o valoare din ce în ce mai mare, pe măsură ce bolile de care era legată aveau să fie identificate.

Gode își dresă glasul.

— Am făcut o greșală. Toate acestea sunt boli ale sociabilității.

Aceasta trebuie să fie gena sociabilității.

Și așa a rămas.

De pe site-ul *Business*:

SAVANȚII DESCOPERĂ GENA SOCIABILITĂȚII

Tendința spre sociabilitate este moștenită? Asta cred savanții de la Morecomb Laboratories, de la Universitatea Columbia. Ei au raportat descoperirea unei gene care reglementează această tendința și au depus o cerere pentru patentarea genei...

Comentariul din *New York Times*:

O "GENĂ A SOCIABILITĂȚII"? CÂND SE VA TERMINA CU PROSTIILE ASTEA?

Cercetătorii de la Universitatea Columbia pretind acum că au descoperit o genă a sociabilității. Ce urmează? Gena timidității? Gena izolării? Gena monastică? Ce-ați zice de gena "lasă-mă-n pace"?

De fapt, cercetătorii profită de lipsa de cunoștințe a publicului, referitor la modul cum acționează efectiv genele. Nu există nici o genă care să controleze vreo trăsătură de caracter. Din nefericire, publicul nu știe asta. Oamenii cred că, din moment ce există o genă pentru culoarea ochilor, pentru înălțime și pentru părul creț, de ce să nu existe și o genă pentru sociabilitate? Geneticienii nu vor spune adevărul. Ei sunt cu toții în consiliile unor companii particulare și au intrat într-o cursă pentru identificarea genelor pe care să le poată breveta pentru propriul lor profit.

Se va termina vreodată cu asta? Evident că nu.

De pe site-ul *Grist*:

TE SIMȚI SOCIABIL? S-A BREVETAT ȘI ASTA

Biroul de Cercetare al Universității Columbia a solicitat un brevet pentru o genă despre care se spune că ar controla sociabilitatea. Asta înseamnă că, într-o bună zi, oricine ia antidepresive sau medicamente pentru boala deficitului de atenție sau contra anxietății va trebui să plătească o taxă Columbiei? Se spune că giganții farmaceutici din Elveția licitează frenetic pentru licența asupra acestei gene.

Audierea de constatare a Comisiei de Analiză în Bioetică de la Institutul Național de Sănătate din Bethesda era structurată cu atenție, așa încât să pară colegială și relaxantă. Toți stăteau la aceeași masă lungă, în camera de conferințe de la etajul trei al clădirii, într-un decor familiar, cu notițe referitoare la seminarele ce urmau prinse pe perete și cu filtrul de cafea vechi bolborosind în colț. Cafeaua era renumită ca fiind groaznică. Nimeni nu o bea.

Cei șase oameni de știință din comisia de analiză se îmbrăcaseră puțin mai protocolar pentru acea întâlnire. Majoritatea își pusese sacouri. Unul chiar purta cravată. Dar stăteau relaxați în fotolii, în timp ce discutau cu persoana investigată, dr. Ronald Marsh, patruzeci și unu de ani, care stătea la aceeași masă cu ei.

— Și cum anume a murit această fată de doisprezece ani? Dr. Marsh era profesor de medicină la Universitatea din Texas, în Austin.

— Suferea de o deficiență congenitală a factorului de transport. DCFT era o deficiență genetică fatală.

— Fata a fost tratată cu dietă și dializă renală, de la vârsta de nouă luni. A manifestat anumite probleme de creștere, dar nici un semn de retardare mintală. Și ea, și familia doreau această procedură, în speranța că va putea duce o viață normală. Fără să fie legată pe viață la o mașinărie. Așa cum știți, asta nu înseamnă o viață prea bună, mai ales pentru un copil.

Cei din jurul mesei ascultau impasibili.

— Privind în perspectivă, continuă Marsh, ne-am dat seama cu toții că nu putea să treacă de adolescență.

Schimbările hormonale îi afectau deja metabolismul. Era condamnată la o moarte sigură, în următorii trei sau patru ani. Pe baza acestei certitudini, am executat procedura de introducere a genei în corpul ei.

Făcu o pauză și spuse:

— Riscurile erau cunoscute.

Unul dintre oamenii de știință zise:

— Aceste riscuri au fost discutate cu familia?

— Desigur. Detaliat.

— Și cu pacienta?

— Da. Era o fetiță inteligentă. Ea a fost prima care a propus

procedura. Citise despre ea pe internet. Înțelegea că riscurile erau enorme.

— Ați comunicat familiei o estimare a acelor riscuri?

— Da. Le-am spus că șansele de succes erau de ordinul a trei procente.

— Și, cu toate acestea, ei au mers mai departe?

— Da. Fiica i-a împins de la spate. Ea voia ca, dacă oricum avea să moară, măcar să aibă o șansă.

— Era minoră...

— Da, spuse Marsh. Dar ea era cea bolnavă.

— Aveți aprobări scrise?

— Da.

— Am citit acele aprobări. O parte dintre noi au senzația că aprobările au un ton pozitiv nerealist, cu o tendință de minimalizare a riscurilor.

— Aprobările au fost pregătite de departamentul juridic al spitalului, zise Marsh. Și veți observa că familia a semnat o declarație în care se spune că au fost informați asupra tuturor riscurilor. Ceea ce li s-a spus este consemnat și în fișele pacientei. Nu am fi continuat fără un consimțământ acordat în deplină cunoștință de cauză.

În timpul acestui discurs, șeful consiliului, dr. Robert Bellarmino, se strecură în cameră și se așază la capătul mesei.

— Așa că ați executat procedura? fu întrebat dr. Marsh.

— Da.

— Ce vector a fost folosit?

— Infuzia adenovirusului modificat, în combinație cu protocoalele de imuno-supresie Barlow standard.

— Și rezultatul?

— A făcut febră aproape imediat. A ajuns la 42 de grade. A doua zi a prezentat semne de dereglare a mai multor sisteme organice. Funcționarea ficatului și a rinichilor nu a putut fi restabilită. A murit în a treia zi.

Urmă o tăcere scurtă.

— Dacă mi se permite să fac un comentariu personal, zise Marsh, a fost o experiență zguduitoare pentru toți cei din spital, și mai ales pentru mine, personal. O îngrijisem pe acea fetiță de când era bebeluș. Era... iubită de toți cei din personal. Era o mică rază de soare, de câte ori venea în clinică. Am încercat această procedură riscantă pentru că ea o dorise. Dar noaptea mă întreb dacă am făcut ceea ce trebuia. Și îmi răspund

întotdeauna că aveam obligația să ne asumăm acel risc, pentru pacientă, dacă asta dorea ea. Fetița voia să trăiască. Cum îi puteam refuza această șansă?

O tuse scurtă.

— Dar... ăă, echipa voastră nu avea experiență în transplantul de gene.

— Nu. Ne-am gândit să o trimitem la o altă echipă.

— De ce nu ați făcut-o?

— Nimeni altcineva nu era de acord să facă procedura.

— Și cum ați interpretat asta?

Marsh oftă.

— A văzut vreunul dintre dumneavoastră un pacient murind de DCFT? Se produce necroza rinichilor. Ficatul se oprește din funcționare. Corpul se umflă și capătă o culoare gri-purpurie. Pacientul nu poate să respire. Este în agonie. Durează zile întregi până moare. Ar fi trebuit să aștept să se întâmple asta acelei fetei adorabile? Eu cred că nu.

Urmă un nou moment de tăcere. Atmosfera era simțitor dezaprobatore.

— De ce vă dă familia în judecată acum? Marsh clătină din cap.

— Nu am reușit să vorbesc cu ei.

— Au depus la tribunal documente prin care spun că nu au fost informați.

— Au fost informați, zise Marsh. Cu toții am sperat că va merge bine. Toată lumea era optimistă. Iar părinții nu pot accepta prea repede adevărul. Acela că o rată de succes de 3% înseamnă că 97% dintre pacienți mor. Nouăzeci și șapte la sută. Este o moarte aproape sigură. Ei știau asta, iar atunci când speranțele le-au fost năruite, s-au simțit înșelați. Dar noi nu i-am indus nici o clipă în eroare.

După ce dr. Marsh ieși din cameră, consiliul se întruni în ședință deschisă. Dintre cei șapte membri ai consiliului, șase erau revoltați. Ei comentară că dr. Marsh nu spunea adevărul acum și că nu o făcuse nici înainte. Spuneau că fusese nechibzuit. Că dăduse un prost renume geneticii, care trebuia acum reabilitată. Vorbiră despre Vestul Sălbatic, despre faptul că se aruncase cu capul înainte.

Era clar că voiau să-l sancționeze pe Marsh și să recomande ca acesta să-și piardă licența și dreptul de a solicita granturi guvernamentale.

Șeful consiliului, Rob Bellarmino, nu spuse nimic mult timp. În cele din urmă, își dresе glasul și interveni:

— Nu mă pot împiedica să nu reflectez că aceste comentarii sunt identice cu cele făcute atunci când Christiaan Barnard a făcut primul transplant de inimă.

— Dar acum nu e vorba de o primă dată pentru ceva...

— “S-a aruncat cu capul înainte.” “N-a căutat să obțină autorizațiile corespunzătoare.” “Pasibil de a fi judecat.”

Permiteți-mi să vă amintesc care au fost datele statistice ale lui Barnard. Primii lui șaptesprezece pacienți au murit imediat. A fost numit ucigaș și șarlatan. Dar acum, sunt efectuate peste două mii de transplanturi de inimă în fiecare an, în această țară. Majoritatea celor operați trăiesc între cinci și cincisprezece ani. Transplanturile de rinichi sunt o operație de rutină.

Transplanturile de plămâni și ficat, care erau considerate scandaloase cu câțiva ani în urmă, sunt acceptate acum. Fiecare terapie nouă trece printr-o etapă periculoasă, de pionierat. Și ne vom baza întotdeauna pe indivizi curajoși, ca dr. Marsh, care să-și asume riscul.

— Dar au fost încălcate atât de multe reguli...

— Ce veți face cu dr. Marsh? spuse Bellarmino. Omul nu poate dormi noaptea. Ați văzut-o pe fața lui. Pacienta lui iubită a murit sub îngrijirea lui. Ce pedeapsă mai mare îi puteți da? Și cine sunteți voi, ca să-i spuneți că a greșit?

— Regulile de etică...

— Nici unul dintre noi nu a privit în ochii acelei fete. Nici unul dintre noi nu i-a cunoscut viața, durerea, speranțele. Dar dr. Marsh a făcut-o. O cunoștea de ani de zile. Iar acum noi îl vom judeca?

În cameră se așternu tăcerea.

În cele din urmă, votară sancționarea personalului juridic al Universității din Texas, fără nici o penalizare pentru dr. Marsh. Bellarmino îi făcuse să-și schimbe hotărârea, după cum remarcă unul dintre ei, mai târziu.

— O manevră clasică pentru Rob Bellarmino. Vorbește ca un predicator, invocându-l cu subtilitate pe Dumnezeu, făcându-i cumva pe toți să fie de acord, indiferent cine este rănit, indiferent ce se întâmplă. Rob poate găsi justificări pentru orice. E strălucit în chestia asta.

Dar, de fapt, înainte să aibă loc votul final, Bellarmino ieșise din cameră, pentru că întârzia la următoarea lui ședință.

De la întrunirea comisiei de bioetică, Bellarmino se întoarce la laboratorul lui, unde avea întâlnire cu unul dintre foștii săi doctoranzi. Puștiul venise la el de la Corneli Medical Center, unde desfășurase o activitate remarcabilă asupra mecanismelor care controlau formarea cromatinei.

În mod normal, ADN-ul unei celule era găsit în interiorul nucleului. Majoritatea își imaginau ADN-ul în forma unei spirale duble, faimoasa scară elicoidală descoperită de Watson și Crick. Dar acea scară era doar una dintre cele trei forme pe care le putea lua ADN-ul în interiorul celulei. ADN-ul putea forma și o singură spirală sau o structură mai condensată, numită centromer. Forma particulară era dependentă de proteinele asociate cu ADN-ul.

Asta era important deoarece, atunci când ADN-ul era comprimat, genele acestuia nu se găseau în celulă. Un mod de a controla genele era să schimbi cromatina din diverse secțiuni de ADN.

Astfel, de exemplu, atunci când genele erau injectate în celule noi, trebuia să se execute și măsuri pentru menținerea cromatinei într-o formă disponibilă, prin utilizarea de substanțe chimice suplimentare.

Noul fost doctorand al lui Bellarmino efectuase cercetări inovatoare asupra metilației de către anumite proteine și asupra efectului acestora asupra structurii cromatinei.

Lucrarea tânărului, *Controlul accesibilității proteinei-genom și adenino-metiltransferaza*, era un model de claritate. Era sigur că avea să fie importantă și să îi aducă un renume tânărului. Bellarmino era în biroul lui, cu tânărul care-l privea agitat, în timp ce Bellarmino studia lucrarea.

— Excelent, de-a dreptul excelent.

Bătu cu mâna peste articol.

— Cred că această muncă reconfirmă prestigiul laboratorului.

Și, bineînțeles, contribuie și la al tău.

— Mulțumesc, Rob, zise tânărul.

— Și i-ai pus pe cei șapte coautori la locul lor, iar eu sunt destul de sus pe listă, spuse Bellarmino.

— Al treilea, zise puștiul. Dar, dacă crezi că trebuia să te trec în poziția a doua...

— De fapt, îmi amintesc o conversație pe care am avut-o cu câteva luni în urmă, în care am discutat despre posibilele

mecanisme de metilație, iar eu ți-am sugerat...

— Da, îmi amintesc.

— Exact mecanismele pe care le-ai explicat aici. După părerea mea, eu ar trebui să fiu autorul principal.

Tânărul clipi des.

— Immm...

Înghiți în sec.

— Asta va asigura o citare mai deasă a articolului, zise Bellarmino, ceea ce este important pentru o contribuție de o asemenea amploare. În plus, listarea exactă este doar o formalitate. Ca al doilea autor, se va ști că tu ai executat munca de cercetare aici, munca de umplere a golurilor. Din punctul tău de vedere, este un câștig total.

Vei fi citat de mai multe ori și vei vedea că vei obține granturi tot mai importante.

Zâmbi și adăugă:

— Te pot asigura de asta. Următoarea ta muncă va fi total independentă. Și, într-un an sau doi, te voi susține pentru un laborator propriu.

— Eu, ăă..., zise tânărul, înghițind în sec. Înțeleg.

— Bravo, bravo. Fă aceste schimbări, trimite-mi-l înapoi și eu îl voi prezenta la *Nature*. Cred că merită o platformă mai bună decât *Science*, care nu este văzută prea bine în momentul de față. Voi suna la *Nature*, mă voi asigura că editorul înțelege importanța acestui articol, și voi avea grijă să fie publicat imediat.

— Mulțumesc, Rob, zise puștiul.

— Cu plăcere, răspunse Rob Bellarmino.

Expoziție de “wet art”

Organisme transgenice în galerii ml Creaturi vii de vânzare

În Londra, artista sud-africană Laura Cinti a expus un cactus transgenic ce conține material genetic uman și căruia îi crește păr uman. “Cactusul, cu tot acel păr care iese în afară, reprezintă toate dorințele, toate semnele sexualității”, a spus Cindi. “Nu vrea să fie încătușat. Vrea să fie liber.” Întrebată care a fost reacția publicului față de cactus, Cindi a comentat: “Chelioșii au fost deosebit de interesați”.

Artista Marta de Menezes a creat fluturi modificate, care aveau o aripă diferită de cealaltă.

“Oamenii au fost foarte șocați la început. Nu li s-a părut o idee bună”, a spus ea. Apoi a adăugat că, în continuare, va face ca dungile peștelui zebură să fie verticale, în loc să fie orizontale, așa încât peștele să semene și mai mult cu zebrele. Și că aceste schimbări vor fi moștenite.

Artistul finlandez Oron Catts a crescut aripi de porc din celulele stem din măduvă de porc. A spus că echipa sa a pus muzică celulelor de porc, pentru ca acestea să crească. “Am downloadat o mulțime de cântece pentru porci... și le-am creat celulelor un fond muzical adecvat.” Artistul susține că celulelor le-a mers mult mai bine cu muzică.

Artistul Eduardo Kac, din Chicago, a creat un iepure transgenic numit Alba, care strălucește în verde. Ovulul fertilizat al unui iepure alb a fost injectat cu GPF, gena pentru proteina fluorescentă verde a unei meduze din nord-vestul Pacificului. Animalul care a rezultat din ovul strălucește. A creat furori. Kac a remarcat că “[iepurele] îi face pe unii să se simtă inconfortabil”, dar a adăugat că GPF este un instrument de cercetare obișnuit și că a fost injectat în drojdie, mușegai, plante, șoareci și embrioni de vacă. Kac spune că abia așteaptă să creeze un câine fluorescent.

Alba a murit prematur, din cauze necunoscute. La fel și cactușii transgenici.

În 2003, primul animal de casă transgenic a fost oferit spre vânzare publicului. Un pește zebură roșu-fluorescent a fost creat de dr. Zhiyuan Gong din Singapore și brevetat de o companie din Austin, Texas. A fost comercializat sub numele de GloFish, după doi ani în care a fost supus analizelor de către agenții federale și de stat, care au ajuns la concluzia că peștii nu

prezentau nici un pericol, atâta timp cât nu erau mâncați.

- Madame Bond, spuse învățătoarea de la clasa întâi, fiul dumneavoastră este un copil încântător, dar are probleme cu matematica. Înțelege greu adunarea. Scăderea este și mai dificilă. Cu toate acestea, franceza lui s-a îmbunătățit mult.
- Mă bucur să aflu asta, zise Gail Bond. Mutarea aici, de la Londra, a fost dificilă pentru el. Dar trebuie să recunosc că sunt surprinsă de dificultățile lui la matematică.
- Sunteți surprinsă pentru că dumneavoastră sunteți om de știință?
- Da, cred că da. Eu lucrez la Institutul Național, aici, în Paris, iar tatăl lui Evan este bancher de investiții. Lucrează toată ziua cu numere.
- Ei bine, cum sunteți genetician, sunt sigură că știți că genele nu sunt totul, spuse învățătoarea. Uneori, copilul unui mare pictor nu știe să deseneze. Dar trebuie să vă spun că nu îl ajutați cu nimic pe fiul dumneavoastră dacă îi faceți temele.
- Poftim? întrebă Gail Bond. Să-i facem temele?
- Sunt sigură că asta se întâmplă, zise învățătoarea. Dumneavoastră sau altcineva din casă.
- Nu înțeleg.
- Temele lui Evan sunt întotdeauna perfecte. Dar când este vorba de un test în clasă, nu se descurcă deloc. Este clar că altcineva îi face temele.
- Gail Bond clătină din cap.
- Nu știu cine ar putea fi, zise ea. Fiul meu vine acasă, de la școală, și este acasă numai cu menajera, cât timp își face temele. Ea nu știe prea bine franceză. Eu mă întorc la cinci, iar până la acea oră temele sunt deja terminate. Sau, cel puțin, așa îmi spune el.
- Nu i le corecți?
- Nu. Niciodată. El spune că nu este nevoie.
- Ei bine, primește ajutor de undeva, spuse învățătoarea. Luă foile cu teme și le împrăstie pe birou.
- Vedeți. Fiecare problemă, de pe fiecare pagină. Perfecte.
- Văd, spuse Gail, uitându-se lung la hârtii. Și aceste pete... Pe foaie se vedeau niște pete mici, verzi și albe, niște picături.
- Aceste semne apar deseori. De obicei, la baza foii. Ca și cum ar fi fost vărsat ceva.
- Cred că știu cine îl ajută, spuse Gail Bond.

- Cine?
- Cineva de la laborator.

Descuie ușa apartamentului și îl auzi pe Gerard strigând:

— Bună, scumpo. Exact cum făcea soțul ei.

— Bună, Gerard, zise ea. Ce mai e nou?

— Trebuie să fac o baie.

— O să am grijă să ți se facă, spuse ea.

Intră în hol, unde Gerard stătea pe stîngia lui. Era un papagal cenușiu african transgenic, acum în vîrstă de doi ani. Când era pui, primise o varietate de gene umane care, până în acel moment, nu avuseseră vreun efect sesizabil.

— Arăți bine, scumpo, mi-a fost dor de tine, zise Gerard, imitând din nou vocea soțului ei.

— Mulțumesc, spuse ea. Vreau să te întreb ceva, Gerard.

— Ok, dacă insiști.

— Spune-mi. Cât face treisprezece minus șapte?

— Nu știu. Ea ezită.

— Care rămâne dacă din treisprezece scazi șapte? Așa ar fi formulat Evan întrebarea.

Pasărea răspunse prompt:

— Șase.

— Dacă din unsprezece scazi patru?

— Șapte.

— Și dacă din doisprezece scazi doi?

— Zece.

Gail se încruntă.

— Din douăzeci și patru scădem unsprezece?

— Oh, oh, oh, spuse papagalul, mișcându-se pe stîngie. Încerci să mă păcălești. Treisprezece.

— Cât rămâne dacă din o sută unu scădem șaptezeci?

— Treizeci și unu. Dar noi nu avem niciodată atît de multe cifre. Majoritatea sunt cu două cifre.

— Noi?

Gerard nu spuse nimic. Își clătina capul ritmic. Începu să cînte:

— Îmi place parada...

— Gerard, zise Gail. Evan ți-a cerut ajutorul?

— Oh, sigur.

Apoi, imitându-l perfect pe Evan, continuă:

— Hei, Gerrie, vino și ajută-mă. E prea greu pentru mine.

Și apoi, văitându-se:

— *E prea greeeeeeeeeuuuu...*

— Trebuie să iau camera video, spuse Gail.

— Sunt o vedetă? Sunt o vedetă?

— Da, ești o vedetă.

Apoi papagalul începu să folosească un accent american sudic:

— Ne pare rău că am întârziat, dar a trebuit să îl luăm pe fiul nostru, Hank[3].

— Asta din ce film e? întrebă ea.

— Ei, Jo, ia-o încet[4], zise el, cu același accent.

— N-o să-mi spui, nu? spuse ea.

— Trebuie să fac o baie, înainte să fiu filmat, zise el. Mi-ai promis o baie.

Gail Bond ieși repede să ia camera video.

În primul său an de viață, la Gerard se văzuseră puține efecte ale transgenelor umane care îi fuseseră injectate când era pui, de către Yoshi Tomizu și Gail Bond, în laboratorul lui Maurice Grolier, la Institutul Național din Paris. Ceea ce nu era surprinzător. Injectarea cu succes a transgenelor era o operațiune delicată și necesita zeci, chiar sute de încercări, înainte să dea rezultate. Asta deoarece era necesar să fie îndeplinite multe condiții, pentru ca gena să lucreze într-un mediu nou.

În primul rând, gena trebuia să fie încorporată corect în materialul genetic existent al animalului. Uneori, gena nouă nu era încorporată bine, rezultând fie un efect negativ, fie nici un efect. Uneori era inserată într-o regiune instabilă a genomului, caz în care declanșa un cancer mortal în corpul animalului. Iar asta se întâmpla destul de des.

Mai mult, transgenetica nu însemna niciodată doar introducerea unei singure gene. Cercetătorii erau nevoiți să introducă și gene asociate, necesare pentru ca gena primară să funcționeze. De exemplu, majoritatea genelor aveau izolatori și promotori.

Promotorii puteau face ca proteinele care opreau manifestarea genelor proprii ale animalului să le permită celor noi să ocupe locul central în sistem. Izolatorii mențineau gena nouă separată de genele din jurul ei. Totodată, ei aveau grijă ca noul material genetic să rămână disponibil în celulă.

Oricât de complexe erau, aceste aspecte nu luau în considerare complicațiile suplimentare care puteau să apară de la ARN-ul mesager din interiorul celulei. Sau de la genele care controlau

translația. Și așa mai departe.

În realitate, sarcina injectării unei gene într-un animal și punerea acesteia la lucru semăna mai mult cu depanarea unui program de computer decât cu orice alt proces biologic. Trebuia să corectezi tot timpul erorile, să faci ajustările necesare, să elimini efectele nedorite, până când îl făceai să funcționeze. Iar apoi, trebuia să aștepti să apară efectele, câțiva ani mai târziu. Acesta era motivul pentru care laboratorul considerase că era bine ca Gail Bond să îl ia pe Gerard acasă și să îl păstreze ca animal de companie, pentru o vreme. Ca să vadă dacă apărea vreun efect pozitiv sau vreunul nedorit. Era deosebit de important să-l crească în casă, deoarece papagalii cenușii africani erau extrem de inteligenți, fiind considerați, în general, la fel de inteligenți ca și cimpanzeii, și aveau aptitudini mult superioare în ceea ce privește limbajul. Folosind limbajul semnelor sau tastaturi de computer, câteva primate non-umane stăpâneau aproximativ 150 de cuvinte. Însă această valoare reprezintă doar o medie pentru un papagal cenușiu. Unii papagali cenușii au un vocabular de o mie de cuvinte. Așa că ei au nevoie de genul de interacțiune și stimulare din cadrul unui mediu uman. Nu pot fi lăsați într-o incintă pentru animale, printre șoareci și hamsteri, deoarece ar înnebuni, din cauza lipsei de stimulare.

De fapt, activiștii pentru drepturile animalelor cred că mulți papagali cenușii sunt deranjați mintal, ca rezultat al interacțiunii insuficiente. E ca și cum ar fi ținuti într-o celulă izolată ani de zile. Un papagal cenușiu are nevoie de interacțiune cel puțin la fel de mult ca o ființă umană. Ba chiar de mai multă, după părerea unor savanți.

Gerard fusese antrenat să stea pe deget și începuse să vorbească repede. Avea deja un vocabular dezvoltat atunci când Gail, care avea 31 de ani și era căsătorită cu un bancher de investiții, îl adusese acasă, în apartamentul ei. Când Gerard intrase în camera de zi, spusese:

— Hei, frumos loc, Gail. Bagă mare!

Din nefericire, prinsese câte ceva din argoul american, de la televizorul pe care-l urmărise în laborator.

— Mă bucur că îți place, Gerard, zise ea.

— Tocmai asta am spus și eu, spuse papagalul.

— Vrei să spui că nu îți place?

— Vreau să spun că tocmai asta am spus și eu.

— Ok.

— Doar o observație.

— Bine. Am înțeles.

Făcu imediat câteva notații într-un jurnal. Modul în care vorbea Gerard se putea dovedi foarte important. Unul dintre scopurile experimentului genetic era să vadă în ce măsură savanții puteau schimba comportamentul inteligent al animalelor non-umane. Primatele erau scoase din discuție - prea multe reguli și reglementări -, dar oamenii nu erau la fel de sensibili în cazul papagalilor. Nu existau comitete de etică pentru supravegherea experimentelor pe papagali. Așa că laboratorul Grolier lucra cu cenușii africani.

Printre aspectele pe care le urmăreau era conștiința de sine în cuvintele unui papagal. Se știa că papagalii aveau așa ceva. Se recunosc în oglindă. Dar cu vorbirea era altceva. Papagalii nu folosesc cuvântul "eu" când se referă la ei înșiși. În general, atunci când folosesc pronumele personal, o fac pentru a cita pe altcineva.

Întrebarea era dacă un papagal transgenic avea să folosească vreodată cuvântul "eu" în mod conștient. Iar Gail Bond avea impresia că Gerard tocmai făcuse asta.

Era un început bun.

Soțul ei, Richard, nu păruse prea interesat de noul sosit. Singura lui reacție fusese să ridice din umeri și să spună:

— Să nu te bazezi pe mine pentru curățarea coliviei.

Gail spusese că nu o va face. Fiul ei se dovedise mai entuziasmat. Evan începuse imediat să se joace cu Gerard, ținându-l pe deget și mai târziu pe umăr. Pe măsură ce săptămânile treceau, Evan se dovedi a fi cel care își petrecea timpul cu pasărea, care stabilea o legătură emoțională cu ea, care o ținea pe umăr aproape întotdeauna. Și care, se părea, primea ajutor de la acea pasăre.

Gail fixă camera pe un trepied, regla focalizarea și o porni. Unii papagali africani cenușii știau să numere și se spunea că unii aveau chiar o înțelegere rudimentară a conceptului de zero. Dar nici unul nu era capabil să facă singur calcule matematice.

Cu excepția lui Gerard.

Gail se străduia din greu să își ascundă entuziasmul.

— Gerard, zise ea, cu cea mai calmă voce posibilă. Îți voi arăta o

imagine și vreau să-mi spui ce este.

Îi arată una dintre temele fiului ei, împăturind-o așa încât să se vadă un singur exercițiu. Acoperi răspunsul cu degetul mare.

— Am făcut deja asta.

— Dar ce scrie aici? Întrebă Gail, arătând spre exercițiu. Era cincisprezece minus șapte.

— Trebuie să îmi spui tu ce scrie.

— Poți să te uiți la această hârtie și să îmi spui răspunsul? Întrebă Gail.

— Trebuie să îmi spui tu ce scrie, repetă Gerard.

Sărea de pe un picior pe celălalt, pe stîngia lui, devenind iritat. Se uita mereu la camera video. Lui Gerard nu-i plăcea să fie pus în situații stânjenitoare.

— Scrie cincisprezece fără șapte.

— Opt, răspunse imediat papagalul.

Gail rezistă tentației de a se întoarce spre cameră și de a striga de încântare. În schimb, întoarce calmă pagina, ca să-i arate un alt exercițiu.

— Acum. Cât face dacă din douăzeci și trei scădem nouă?

— Paisprezece.

— Foarte bine. Și acum...

— Mi-ai promis, zise Gerard.

— Ți-am promis?

— Da, mi-ai promis, spuse el. Știi tu... Se referea la baie.

— O să ți-o fac mai târziu, zise Gail. Acum...

— Mi-ai promis, spuse Gerard pe un ton morocănos. Baia mea.

— Gerard, o să-ți arăt exercițiul următor. Și te întreb: cât face dacă din douăzeci și nouă scădem opt?

— Sper că se uită, zise el, cu o voce ciudată. Vor vedea. Vor vedea și vor ști, și vor spune: "Ei, ea n-ar face rău nici măcar unei mușe"[\[5\]](#).

— Gerard. Te rog să fii atent. Cât rămâne dacă din douăzeci și nouă scădem opt?

Gerard deschise ciocul. Se auzi soneria de la ușă. Gail era suficient de aproape de pasăre ca să-și dea seama că Gerard scosese chiar el sunetul acela. Putea imita perfect tot felul de sunete: sonerii de ușă, tonuri de telefon, trasul apei la toaletă.

— Gerard, te rog...

Sunset de pași. Un clinchet și un scârțâit, ca și cum s-ar fi deschis ușa din față.

— Arăți bine, scumpo, mi-a fost dor de tine, spuse Gerard, imitând vocea soțului ei.

— Gerard, începu ea. O voce de femeie:

— Oh, Richard, a trecut atât de mult... Tăcere. Sunetul unui sărut.

Gail încremeni, uitându-se la Gerard. Papagalul continuă, abia mișcându-și ciocul. Era ca un casetofon. Vocea de femeie:

— Suntem singuri?

— Da, spuse soțul ei. Copilul se întoarce abia la trei.

— Și... ăă...

— Gail este la o conferință în Geneva.

— Oh, deci avem toată ziua la dispoziție. Oh, Dumnezeule! Alte săruturi.

Două sunete de pași. Traversând camera.

— Vrei să bei ceva? Întrebă soțul ei.

— Poate mai târziu, scumpule. În clipa asta, nu te vreau decât pe tine.

Gail se răsuși și opri camera video.

— Acum vrei să-mi faci baie? Întrebă Gerard.

Gail se uită urât la el.

Ușa dormitorului se auzi închizându-se cu zgomot. Scârțâitul arcurilor de la pat. O femeie chicotind și râzând. Alte arcuri scârțâind.

— Destul, Gerard, spuse Gail.

— Știam eu că ai vrea să știi, zise el.

— Urăsc pasărea aia blestemată, zise soțul ei în aceeași noapte, mai târziu.

Erau în dormitor.

— Nu asta contează, spuse ea. N-ai decât să faci ce vrei, Richard. Dar nu în casa mea. Nu în patul nostru.

Schimbase deja așternuturile, dar, chiar și așa, nu voia să se așeze în pat. Sau să se apropie de el. Stătea într-o parte a camerei, lângă fereastră. Afară se vedea traficul din Paris.

— S-a întâmplat doar o dată, spuse el.

Lui Gail nu-i plăcea când o mințea.

— Când am fost eu la Geneva, zise ea. Vrei să-l întreb pe Gerard dacă au mai fost și alte dați?

— Nu. Nu amesteca pasărea în asta.

— Au fost mai multe dați, spuse ea.

— Ce vrei să spun, Gail? Îmi pare rău, bine? Îmi pare rău.

— Nu vreau să spui nimic, zise ea. Vreau să nu se mai repete.
Vreau să-ți ții muierile tale blestemate departe de casa asta.
— Bine, bine. Așa o să fac. Putem să trecem peste asta, acum?
— Da, zise ea. Putem trece peste asta.
— Urăsc pasărea aia blestemată. Gail ieși din cameră.
— Dacă o atingi, te ucid, zise ea.
— Unde te duci?
— Afară.

Se întâlni cu Yoshi Tomizu la apartamentul lui. Legătura lor începuse cu un an în urmă și fusese reluată la Geneva. Yoshi avea o soție și un copil în Tokio și urma să se întoarcă acolo în toamnă. Așa că era vorba doar de o prietenie cu privilegii.
— Ești încordată, spuse el, mângâind-o pe spate. Avea niște mâini minunate.

— Te-ai certat cu Richard?

— Nu chiar. Doar puțin.

Gail se uita la lumina lunii, care pătrundea pe fereastră, surprinzător de strălucitoare.

— Atunci, ce este? întrebă Yoshi.

— Îmi fac griji pentru Gerard.

— De ce?

— Richard îl urăște. Îl urăște cu adevărat.

— Oh, n-o să facă nimic. Este un animal foarte valoros.

— E în stare să-i facă ceva, spuse ea și se ridică în pat.

Poate că ar trebui să mă întorc.

Yoshi ridică din umeri.

— Dacă crezi...

— Îmi pare rău, zise ea. El o sărută ușor.

— Fă ce crezi tu că e mai bine. Gail oftă.

— Ai dreptate, zise ea. Mă port prosteste. Se strecură înapoi sub cuverturi.

— Spune-mi că sunt prostituță. Te rog.

Brad Gordon închise televizorul și strigă:

— E deschis. Intră.

Era amiază. Stătea lungit, în apartamentul lui de la etajul trei, din Sherman Oaks, urmărind meciul și așteptându-l pe tipul care livra pizza. Dar, spre surprinderea lui, ușa se deschise și intră cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse vreodată. Era personificarea eleganței: cam treizeci de ani, înaltă, zveltă, îmbrăcăminte europeană, tocuri nu prea înalte. Sexy, dar stăpână pe sine. Brad se aplecă în șezlong și își trecu mâna peste barbă, pe care o simți aspră.

— Îmi pare rău, zise el. Nu așteptam musafiri...

— Sunt trimisă de unchiul dumneavoastră, domnul Watson, spuse femeia, îndreptându-se direct spre el.

Brad se ridică repede.

— Mă numesc Măria Gonzales.

Avea un accent slab, dar lui nu i se părea spaniol. Mai mult german.

— Lucrez la firma care se ocupă de investițiile unchiului dumneavoastră, zise ea, strângându-i mâna.

Brad aprobă din cap, inhalându-i parfumul fin. Nu era surprins să audă că lucra pentru unchiul Jack. Bătrânul se înconjura cu femei de afaceri frumoase și extrem de competente.

— Cu ce vă pot ajuta, domnișoară Gonzales?

— Pe mine, cu nimic, răspunse ea, uitându-se în jur, prin apartament, în căutarea unui loc unde să se așeze.

Decise să rămână în picioare.

— Dar puteți face ceva pentru unchiul dumneavoastră.

— Da, sigur. Orice.

— Nu trebuie să vă reamintesc că unchiul dumneavoastră v-a plătit cauțiunea și va acoperi costurile apărării dumneavoastră legale. Cum acuzația implică sexul cu o minoră, apărarea va fi dificilă.

— Dar mi s-a înscenat...

Ea ridică o mână.

— Nu este treaba mea. Ideea e următoarea. Unchiul dumneavoastră v-a ajutat de multe ori, de-a lungul timpului. Acum, are nevoie de ajutorul, de confidențialitatea dumneavoastră.

— Unchiul Jack are nevoie de ajutorul *meu*?

— Da.

— Ok. Sigur.

— *Strict* confidențial.

— Bine.

— Nu veți discuta asta cu nimeni. Niciodată.

— Da. Am înțeles.

— Nu trebuie să se afle niciodată. Dacă se va afla, veți pierde finanțarea apărării legale. Veți petrece douăzeci de ani în închisoare, ca violator de copii. Știți ce înseamnă asta.

— Da, spuse Brad și își șterse mâinile de pantaloni. Înțeleg.

— Fără greșeli de data asta, Brad.

— Ok, Ok. Spune-mi ce vrei să fac.

— Compania ta favorită, BioGen, este pe cale să anunțe o descoperire nouă importantă - o genă care vindecă dependența de droguri. Este primul pas spre un produs cu potențial comercial uriaș și va atrage o finanțare masivă. În prezent, unchiul tău deține o poziție importantă în companie și nu vrea să și-o piardă, prin apariția unor investitori suplimentari. Vrea ca acestora să le fie teamă să se implice.

— Da...

— Din cauza unor vești rele care să parvină de la BioGen.

— Ce fel de vești rele?

— Pentru moment, spuse Măria Gonzales, cel mai important produs comercial al companiei BioGen este o linie de celule, linia Burnet, pe care a cumpărat-o de la UCLA. Linia de celule produce citochine, importante pentru tratamentul împotriva cancerului.

— Mda...

— Contaminarea acestor linii de celule ar fi un dezastru. Căută în poșetă și scoase o sticlă mică de plastic, o marcă bine-cunoscută de picături de ochi. Sticlă conținea un lichid transparent. Deșurubă capacul și puse o singură picătură de lichid pe vârful fiecărui deget de la cealaltă mână.

— Ai înțeles?

— Da.

— O picătură pe fiecare deget. Apoi o lași să se usuce.

— Ok.

— Intri la BioGen. Cărdurile tale de acces încă sunt valabile. Verifici în baza de date ca să găsești locațiile de depozitare și cauți containerele care conțin linia Burnet. Numărul de depozitare este pe acest cărd.

Îi întinse un cârd mic, cu numărul BGOX6178990QD.

— Există niște mostre congelate și unele vii, în incubatoare în-vitro. Mergi la fiecare dintre ele și... le atingi.

— Doar le ating? Brad se uită la sticlă.

— Ce e în chestia aia?

— Nimic care să te rănească. Dar celulelor n-o să le placă.

— Camerele de securitate mă vor înregistra. Cârdurile de acces sunt înregistrate. Vor ști că eu am făcut-o.

— Nu și dacă te duci între unu și două noaptea. Sistemele sunt oprite atunci pentru verificare.

— Nu, nu sunt.

— Ba da, sunt. Numai săptămâna asta.

Brad luă sticla și o răsuci în mână.

— Îți dai seama că au și un depozit în altă parte, pentru linia aceea celulară, spuse el.

— Tu fă ce-ți cere unchiul tău, zise ea. Lasă restul în seama lui.

Își închise poșeta și adăugă:

— Încă ceva. Nu îl suna și nu îl contacta pe unchiul tău în această problemă și nici în altele. Vrea să nu existe înregistrat nici un contact cu tine. Clar?

— Clar.

— Baftă. Și îți mulțumesc, în numele unchiului tău.

Îi strânse mâna din nou și plecă.

PÂNĂ LA URMĂ, BLONZII NU VOR DISPĂREA

*Povestea de pe BBC este falsă și lipsesc dovezile.
Nici un studiu OMS, nici un studiu german.
Un banc prost cu blonde pentru 150 de ani.*

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a negat astăzi că ar fi desfășurat sau ar fi făcut public vreun studiu care să prezică dispariția genei părului blond. Conform purtătorului de cuvânt al Națiunilor Unite, “OMS nu cunoaște modul în care au fost generate aceste rapoarte noi, dar vrea să sublinieze că nu știm nimic despre soarta viitoare a blonzilor”.

Conform *Washington Post*, povestea de pe BBC a fost preluată din relatarea unei agenții de știri germane. Această poveste, la rândul ei, se baza pe un articol publicat cu doi ani în urmă în revista germană pentru femei *Allegro*., care cita ca sursă un antropolog al OMS. Dar nu există nici o dovadă că acel antropolog ar exista.

“Povestea nu ar fi circulat”, spune Len Euler, profesor de mass-media din Georgetown, “dacă redactorii de la BBC ar fi făcut o verificare minimă a dovezilor”. Unii observatori media au sesizat că organizațiile noi nu mai verifică nimic. “Noi doar publicăm comunicatul de presă și trecem mai departe”, remarcă un reporter. Un altul, vorbind sub acoperirea anonimatului, a spus: “Să fim sinceri, este o știre bună. Precizia ar fi omorât-o”. Cercetări ulterioare făcute de site-ul de legende urbane Snopes.com a descoperit multiple versiuni ale poveștii cu dispariția blonzilor, care circulă de 150 de ani, de pe vremea lui Abraham Lincoln. În toate cazurile, s-a făcut apel la o pretinsă justificare științifică, pentru a întări credibilitatea poveștii. Un exemplu tipic datează din 1906:

BLONDELE, CONDAMNATE SĂ DISPARĂ DE PE PĂMÂNT

Maiorul Woodruff cântă prohodul blondelor - E știință

Fata cu bucle aurii este condamnată, iar peste șase sute de ani, blondele vor dispărea total. Soarta blondei a fost prezisă azi de maiorul C. E. Woodruff, într-o prelegere la Asociația pentru Progres Științific, la Universitatea din Columbia...

“În mod sigur, blondele n-or să dispară, dar asta nu se va întâmpla nici cu poveștile care prezic dispariția lor, dacă ne gândim că aceste povești au fost perpetuate timp de un secol și jumătate, fără nici o bază reală”, spune profesorul Euler.

Soția lui Henry Kendall, Lynn, proiecta site-uri web, așa că era de obicei acasă în timpul zilei. Pe la trei după-amiaza primi un telefon ciudat.

— Sunt dr. Marty Roberts, de la Long Beach Memorial, spuse o voce. Henry este acasă?

— E la un meci de fotbal, zise ea. Să-i transmit ceva?

— Am sunat la biroul lui și pe telefonul mobil, dar nu răspunde. Tonul doctorului Roberts părea să spună că era vorba de ceva urgent.

— Mă întâlnesc cu Henry peste o oră, spuse Lynn. E bolnav, dr. Roberts?

— Oh, în nici un caz. Este bine. *El* este foarte bine. Spuneți-i să mă sune, vă rog.

Lynn spuse că o va face.

Mai târziu, când Henry veni acasă, ea se duse în bucătărie, unde el pregătea fursecuri și lapte pentru fiul lor de opt ani, Jamie.

— Cunoști pe cineva la Long Beach Memorial Hospital? întrebă Lynn.

Henry clipi.

— A sunat?

— Azi după-amiază. Cine este?

— Un prieten din școală. Patolog. Ce a spus?

— Nimic. A vrut să-l suni tu.

Lynn se abținu cu greu să nu-l întrebe pe soțul ei despre ce era vorba.

— Ok, zise el. Mulțumesc.

Lynn văzu cum Henry aruncă o privire spre telefonul din bucătărie, după care se întoarse pe loc și se duse în micul birou pe care îl foloseau amândoi. Închise ușa. Îl auzi vorbind încet la telefon. Nu reuși să audă ce spunea.

Jamie își mânca sandvișul. Tracy, fiica lor de treisprezece ani, asculta muzică foarte tare, la etaj. Lynn strigă pe casa scării:

— Ceva mai puțină gălăgie, te rog!

Tracy nu o auzi. Fu nevoită să se ducă la etaj, ca să îi repete.

Când se întoarse, Henry era în sufragerie, învârtindu-se dintr-o parte în cealaltă.

— Trebuie să fac o călătorie, zise el.

— Ok. Unde?

— Trebuie să mă duc la Bethesda.

— S-a întâmplat ceva la INS?

Institutul Național de Sănătate era în Bethesda. Henry se ducea acolo de câteva ori pe an, pentru conferințe.

— Da.

Ea îl privi cum se învârtea prin cameră.

— Ai de gând să-mi spui despre ce e vorba, Henry?

— Trebuie să fac niște cercetări... să verific ceva. Trebuie... nu sunt sigur.

— Trebuie să te duci la Bethesda, dar nu știi exact de ce?

— E, sigur că știu. Este... ăă... e ceva legat de Bellarmino.

Robert Bellarmino era șeful departamentului de genetică de la INS și nu era un prieten al soțului ei.

— Ce e cu el?

— Trebuie să... ăă... trebuie să mă ocup de ceva ce a făcut el.

Lynn se așează pe un scaun.

— Henry, zise ea, te iubesc, dar acum chiar nu înțeleg nimic. De ce nu-mi spui...

— Nu vreau să vorbesc despre asta, spuse el. Trebuie să mă întorc acolo, asta e tot. Pentru o singură zi.

— Ai probleme?

— Am spus că nu vreau să vorbesc despre asta, Lynn. Trebuie să mă întorc acolo.

— Ok... când?

— Mâine.

Ea aprobă încet din cap.

— În regulă. Vrei să îți rezerv...

— Am făcut-o deja. Am rezolvat.

Se opri din mers și se duse spre ea.

— Nu vreau să-ți faci griji, spuse el.

— E destul de greu, date fiind circumstanțele.

— Totul este bine. Este vorba doar despre ceva de care trebuie să mă ocup, după care totul va fi bine.

Și asta fu tot ce îi spuse.

Lynn era căsătorită cu Henry de cincisprezece ani. Aveau doi copii împreună. Știa mai bine ca oricine că Henry era predispus la ticuri nervoase și accese de fantezie. Aceleași salturi de imaginație care făceau din el un bun cercetător îl făceau să fie și puțin isteric. Era înclinat să se autodiagnosticheze cu boli îngrozitoare. Mergea la doctorul lui la fiecare două săptămâni și îi dădea telefon chiar și mai des. Era chinuit de dureri,

mâncărimi, iritații și temeri bruște, care îl trezeau în miez de noapte. Dramatiza problemele mărunte. Un accident minor era o încercare letală, dacă îl ascultai pe Henry povestind.

Așa încât, deși comportamentul lui legat de călătoria la Bethesda era ciudat, ea era înclinată să creadă că era vorba de ceva minor. Se uită la ceas și decise că era timpul să dezghețe sosul de spaghetti pentru cină. Nu voia ca Jamie să mănânce prea multe fursecuri, ca să nu-și strice pofta. Tracy dăduse iar muzica tare.

Pe scurt, problemele zilnice reveniră și îi scoaseră din minte pe Henry și călătoria lui. Ea avea alte lucruri de făcut, așa că se apucă de treabă.

Henry Kendall ieși de pe Aeroportul Dulles și porni cu mașina spre nord, pe 267, îndreptându-se spre Laboratorul de Pimate din Lambertville. Trecu aproape o oră până să vadă gardul de sârmă și ghereta de gardă din spatele porților duble. Dincolo de porți văzu arțarii uriași, care ascundeau complexul de clădiri, aflat mai în spate. Lambertville era unul dintre cele mai mari laboratoare de cercetare pe pimate din lume, dar Institutul Național nu făcea public acest fapt, și nici locația lui. Parțial din cauză că cercetările pe pimate erau atât de mult atacate din punct de vedere politic, și parțial de teama unor acte de vandalism ale activiștilor. Henry parcă la poarta exterioară, apăsă pe buton și spuse:

— Henry Kendall.

Apoi spuse numărul său de cod. Nu mai fusese acolo de patru ani, dar codul era încă valabil. Se aplecă afară din mașină, așa încât camera video să îi vadă clar fața.

— Mulțumesc, dr. Kendall.

Poarta se deschise. Trecu și se opri la a doua poartă. Prima se închise în spatele lui. Un paznic veni și îi verifică actele. Henry și-l amintea vag pe individ.

— Nu vă așteptam astăzi, dr. Kendall, spuse paznicul și îi întinse un cârd de acces temporar.

— Mi s-a spus că trebuie să-mi iau niște lucruri din dulap.

— Mda, vă cred. Lucrurile s-au cam înăsprit aici, de când... știți dumneavoastră.

— Mda, știu.

Se referea la Bellarmino.

Poarta interioară se deschise și Henry trecu dincolo de ea. Trecu pe lângă clădirea administrației și se îndreptă direct spre zona laboratoarelor. Cimpanzeii erau ținuti înainte în Clădirea B. Presupunea că se aflau tot acolo.

Deschise ușa exterioară și își trecu cârdul de acces prin fanta ușii interioare. Înainta pe un coridor spre Camera de monitoare B. Era o cameră plină cu ecrane, pe care se vedeau toți cimpanzeii de pe cele două etaje ale clădirii. Erau cam optzeci de animale, de diverse vârste și sexe.

Asistentul veterinar de serviciu era acolo, într-o uniformă kaki. Dar era și Rovak, șeful laboratorului. Probabil că fusese anunțat de la poarta din față. Rovak avea cincizeci de ani, părul de un

cenușiu metalic și o ținută militară.

Dar era un cercetător capabil.

— Chiar mă întrebam când o să apari, spuse Rovak. Își strânseseră mâinile. Părea prietenos.

— Ai sângele?

— Da, spuse Henry, aprobând din cap.

— Blestematul de Bellarmino a făcut spume, spuse Rovak. N-a fost aici încă, și noi credem că știm de ce.

— Ce vrei să spui? întrebă Henry.

— Hai să ne plimbăm puțin, spuse Rovak. Henry își consultă hârtia.

— O caut pe femela F-402.

— Nu, spuse Rovak. Îl cauți pe puiul femelei F-402. Pe aici. Porniră pe un coridor lateral. Acesta ducea într-o sală mică de antrenament, care era folosită pentru experimente scurte, de educație cu animale.

— Îl ții aici?

Intrară în sala de antrenament. La prima privire, semăna cu o cameră de joacă dintr-o grădiniță, cu jucării în culori vii împrăștiate peste tot și un covor albastru pe podea. Un vizitator obișnuit poate nici n-ar fi observat că jucăriile erau făcute dintr-un plastic dur, rezistent la impact. Pe una dintre laturi existau niște pereți de observare din sticlă. Din difuzoare se auzea Mozart.

— Îi place Mozart, spuse Rovak, ridicând din umeri.

Intrară într-o cameră mai mică, din lateral. Un fascicul de lumină intra prin tavan. În centru era o cușcă de 1,5 pe 1,5 metri. Înăuntru stătea un cimpanzeu tânăr, cam de mărimea unui copil de patru ani. Fața cimpanzeului era mai plată decât era normal, iar pielea palidă. Însă se vedea clar că era un cimpanzeu.

— Bună, Dave, zise Rovak.

— Bună, spuse cimpanzeul.

Avea o voce guturală. Se întoarse spre Henry și întrebă:

— Tu ești mama mea?

Henry Kendall rămase fără grai. Bărbia i se mișca, dar nu rostea nici un cuvânt.

— Da, el este, Dave, spuse Rovak. Se întoarse spre Henry și adăugă:

— Îl cheamă Dave.

Cimpanzeul îl privea fix pe Henry. Îl privea tăcut, stând acolo, în cușcă, ținându-și degetele de la picioare cu cele de la mâini.

— Știi că e un șoc, spuse Rovak. Gândește-te ce au simțit cei de aici când au aflat. Veterinarul era gata să leșine.

Nimeni n-a avut habar că ar fi diferit până când, din senin, a ieșit negativ la un test pentru detectarea acidului sialic.

L-au repetat, crezând că fusese o eroare. Dar n-a fost nici o greșală. Și apoi a început să vorbească, în urmă cu trei luni.

Henry oftă.

— Vorbește bine, spuse Rovak. Are ceva probleme cu timpurile verbelor. Dar nimeni nu l-a învățat. De fapt, a fost ținut departe de toți cei de aici. Vrei să-i dau drumul?

Kendall ezită.

— Este, ăă...

Cimpanzeii puteau fi răi și agresivi. Chiar și cei mici puteau fi periculoși.

— Oh, sigur, e foarte docil. Nu e un cimpanzeu, da? Deschise cușca și zise:

— Hai afară, Dave.

Dave ieși ezitând, ca un om eliberat din închisoare. Părea să-i fie frică să se afle în afara cuștii. Se uită la Henry.

— Voi locui cu tine?

— Nu știu, spuse Henry.

— Nu-mi place cușca.

Întinse laba și îl prinse pe Henry de mână.

— Putem merge să ne jucăm?

Merseră în camera de joacă. Dave îl conducea.

— Așa face de obicei? întrebă Henry.

— Exact. Iese cam o oră pe zi. De cele mai multe ori cu veterinarul. Uneori cu mine.

Dave se duse la jucării și începu să le aranjeze în forme. Un cerc, apoi un pătrat.

— Mă bucur că ai venit să-l vezi, spuse Rovak. Cred că e important.

— Ce se va întâmpla cu el?

— Tu ce crezi? Chestia asta e al dracu' de ilegală, Henry. O primată superioară transgenică? Știi că Hitler a încercat să împerecheze un om cu un cimpanzeu. Și Stalin a încercat. Ai putea spune că ei au pus bazele domeniului. Să vedem: Hitler, Stalin și acum un cercetător american de la INS? În nici un caz, prietene.

— Și atunci ce...

— Acesta e un experiment neautorizat. Care trebuie încheiat.

— Glumești?

— Ești la Washington și ai în față o dinamită politică, zise Rovak. INS are deja probleme legate de finanțare cu administrația curentă. Dacă ar transpira ceva, fondurile ar fi reduse la o zecime.

— Dar animalul ăsta e extraordinar, spuse Henry.

— Și neautorizat. Pe ei atât îi interesează. Rovak clătină din cap.

— Nu deveni sentimental. Ai un experiment trans-genic care nu a fost autorizat, iar regulamentele spun explicit că orice experiment neaprobat de consiliu va fi terminat imediat, fără excepții.

— Și cum o să...?

— Morfină, intravenos. Nu va simți nimic, zise Rovak. Nu trebuie să-ți faci probleme. Vom avea grijă de el. Iar după incinerare, nu va mai exista nici o dovadă că s-a întâmplat ceva. Făcu semn cu capul spre Dave și adăugă:

— De ce nu te duci să te joci cu el puțin? Îi va face plăcere compania. S-a plictisit de noi.

Jucară un fel de joc de dame improvizat, folosind jucării pe care le treceau unele peste celelalte, în timp ce stăteau amândoi pe podea. Henry observa detaliile: mâinile lui Dave, care erau de proporția celor umane, picioarele, cu care putea apuca, la fel ca un cimpanzeu, ochii, care aveau pete albastre, și zâmbetul, care nu era chiar uman, dar nici chiar de maimuță.

— E amuzant, spuse Dave.

— Asta din cauză că tu câștigi.

Henry nu înțelegea prea bine regulile, dar își spusese că trebuia să-l lase pe Dave să câștige. Așa făcea și cu copiii lui.

Apoi, își spuse: "Și el e copilul meu".

Nu gândea limpede, știa asta. Acționa din instinct. Era conștient că privea foarte atent cum Dave era dus înapoi în cușca lui, modul în care era încuiat cu o încuietoare cu cod numeric, felul...

— Lasă-mă să-i strâng din nou mâna, spuse Henry. Deschide.

— Îți faci rău degeaba, zise Rovak. Și n-o să-i fie bine nici lui.

— Vreau doar să-i strâng mâna.

Rovak oftă și descuie. Henry îl urmări. Codul era 01-05-04.

Îi strânse mâna lui Dave și îi spuse la revedere.

— Vii și mâine? întrebă Dave.

— Curând, spuse Henry.

Dave se întoarse cu spatele și nu se uită la Henry când acesta ieși din cameră și închise ușa.

— Știi ceva, trebuie să fii recunoscător că nu ești judecat și aruncat în închisoare, spuse Rovak. Să nu faci vreo prostie. Ne ocupăm noi. Tu du-te și vezi-ți de treburile tale.

— Ok, spuse Henry. Mulțumesc.

Ceru să rămână în clădire până la ora avionului său spre casă. Îl duseră într-o cameră cu un terminal pentru cercetători. Își petrecu după-amiaza citind despre Dave, precum și toate adnotările din dosarul acestuia. Printă tot dosarul. Se plimbă prin clădire, merse la baie de câteva ori, așa încât paznicii să se obișnuiască să-l vadă pe monitoare.

Rovak plecă acasă la patru, oprindu-se în drum ca să-și ia la revedere. Veterinarii și paznicii se schimbau la șase. La cinci și jumătate după-amiaza, Henry se întoarse în sala de antrenament și se duse direct la ușa lui Dave.

Descuie cușca.

— Bună, mamă, spuse Dave.

— Bună, Dave. Ți-ar plăcea să faci o călătorie?

— Da, zise Dave.

— Ok. Să faci exact ce îți spun eu.

Cercetătorii se plimbau deseori cu cimpanzeii mai blânzi, uneori ținându-i de mână. Henry merse cu Dave pe coridorul de antrenament, deplasându-se cu un pas calm și ignorând camerele video. Cotiră pe coridorul principal și se îndreptară spre ușa de ieșire. Își trecu cârdul de acces prin fanta ușii interioare, îl lăsă pe Dave să treacă și deschise ușa exterioară. Așa cum se aștepta, nu se auzi nici o alarmă.

Laboratorul din Lambertville era proiectat ca să nu poată pătrunde intrușii și ca să împiedice animalele să evadeze, dar nu ca să-i împiedice pe cercetători să scoată animale de acolo. De fapt, din diverse motive, cercetătorii aveau nevoie uneori să scoată animalele fără prea multă birocrație. Așa că Henry îl așează pe Dave pe podeaua mașinii lui, în spate, și conduse până la poartă.

Era ora schimbului și o mulțime de mașini intrau și ieșeau.

Henry își predă cârdul de acces și ecusonul. Paznicul de serviciu

spuse:

— Mulțumesc, dr. Kendall.

Și Henry ieși cu mașina în peisajul dealurilor verzi din vestul Marylandului.

— Vii înapoi cu mașina? De ce? întrebă Lynn.

— E o poveste lungă.

— De ce, Henry?

— N-am de ales. Trebuie să vin cu mașina.

— Te porți foarte ciudat, Henry, zise ea. Știi asta.

— E vorba de o problemă morală.

— Ce problemă morală?

— Am o responsabilitate.

— Ce responsabilitate? La naiba, Henry...

— E o poveste lungă, scumpo, spuse el.

— Ai mai spus asta.

— Crede-mă, vreau să îți spun totul, zise el. Chiar vreau. Dar trebuie să aștepti până ajung acasă.

— Este mama ta? întrebă Dave.

— Cine e în mașină cu tine? spuse Lynn.

— Nimeni.

— Cine a vorbit? Vocea aia răgușită.

— Chiar nu pot să-ți explic, zise Henry. Trebuie să aștepti până ajung acasă, iar atunci o să înțelegi.

— Henry...

— Trebuie să închid, Lynn. Pupă-i pe copii.

Și închise.

Dave îl privea cu niște ochi răbdători.

— Era mama ta?

— Nu. Altcineva.

— E furioasă?

— Nu, nu. Ți-e foame, Dave?

— Curând.

— Ok, găsim un drive-in. Dar, până atunci, trebuie să-ți pui centura de siguranță.

Dave păru nedumerit. Henry trase pe marginea drumului și îi prinse centura de siguranță. Nu prea i se potrivea. Dave era puțin mai mare decât un copil.

— Nu-mi place, spuse el și începu să tragă de centură.

— Trebuie să o porți.

— Nu.

— Îmi pare rău.

— Vreau să mă întorc.

— Nu poți să te întorci, Dave.

Dave încetă să se mai agite. Se uita pe fereastră.

— E întuneric.

Henry își trecu mâna peste capul animalului, prin blana scurtă.

Simți cum Dave se liniști când făcu asta.

— E în regulă, Dave. O să vezi c-o să fie bine, acum.

Henry intră din nou pe șosea și porni spre vest.

— Ce vrei să spui? Întrebă Lynn Kendall, uitându-se la Dave, care stătea liniștit pe canapeaua din camera de zi. Maimuța asta e *fiul* tău?

— Păi, nu chiar...

— Nu chiar?

Începu să se învârtă prin cameră.

— Ce naiba înseamnă asta, Henry?

Fusese o după-amiază normală de sâmbătă. Fiica lor adolescentă, Tracy, era în curtea din spate, bronzându-se și vorbind la telefon, în loc să-și facă temele. Fratele ei, Jamie, se bălăcea în bazinul lui mic. Lynn petrecuse ziua în casă, terminând un proiect cu termen limită strâns. Lucrase din greu la el în ultimele trei zile, așa că fusese surprinsă când deschisese ușa de la intrare și soțul ei intrase, ținând un cimpanzeu de mână.

— Henry? Este fiul tău sau nu?

— Este, într-un fel.

— Într-un fel. E clar. Mă bucur că am lămurit asta.

Se învârti pe loc și se încruntă la el. Un gând oribil îi trecuse prin cap.

— Stai puțin. Stai numai puțin. Încerci să îmi spui că ai făcut sex cu o...

— Nu, nu, zise soțul ei, ridicând mâinile. Nu, scumpo. Nimic de genul ăsta. A fost doar un experiment.

— Doar un experiment. Dumnezeu! Un experiment?

Ce fel de experiment, Henry?

Maimuța stătea încovrigată, ținându-se de degetele de la picioare. Se uita în sus, la cei doi adulți.

— Încearcă să nu țiți, zise Henry. Îl deranjează.

— Eu îl deranjez pe el? Îl deranjez? Este o maimuță, Henry, fir-ar să fie!

— Un simian.

— Simian, maimuță... Henry, ce caută aici? De ce se află în casa noastră?

— Ei bine... eu nu... De fapt, a venit ca să stea la noi.

— A venit să stea la noi. Așa, din senin. Ai un fiu maimuță și nu ai știut nimic despre asta. Și, dintr-odată, a venit cu tine.

Grozav. Foarte rațional. Foarte normal. Oricine poate înțelege asta. De ce nu mi-ai spus, Henry? Oh, lasă, mai bine să fie o

surpriză. Vin cu mașina acasă, cu fiul meu maimuță, dar o să-ți spun când intru pe ușă. Grozav, Henry. Mă bucur că am participat la toate acele ședințe de terapie despre intimitate și comunicare.

— Lynn, îmi pare rău...

— Ție îți pare întotdeauna rău. Henry, ce-o să faci cu el? O să-l duci la grădina zoologică sau ce?

— Nu-mi place la grădina zoologică, spuse Dave, vorbind pentru prima dată.

— Nu te-am întrebat pe tine, zise Lynn. Nu te băga în asta.

Apoi, îngheță.

Se întoarce spre el.

Holbându-se.

— Vorbește?

— Da, zise Dave. Ești mama mea?

Lynn Kendall nu leșină de-a binelea, dar începu să tremure, iar când genunchii i se înmuiară, Henry o prinse și o ajută să se așeze în fotoliul ei favorit, cu fața spre masa de cafea de lângă canapea. Dave nu se mișcă.

Doar îi privea, cu ochii mari. Henry se duse în bucătărie, îi pregăti soției sale niște limonada și i-o aduse.

— Uite, bea asta, zise el.

— Dă-mi un martini, la naiba.

— Zilele alea au trecut, scumpo.

Lynn era înscrisă în programul de reabilitare a alcoolicilor.

— Nu știu de care zile vorbești, spuse ea. Se uita fix la Dave.

— Vorbește. Maimuța vorbește.

— Simianul.

— Îmi pare rău că te-am supărat, îi spuse Dave.

— Mulțumesc, ăăă...

— Îl cheamă Dave, spuse Henry. Nu folosește întotdeauna corect timpurile verbale.

— Uneori oamenii sunt deranjați de mine, zise Dave. Se simt rău.

— Dave, spuse ea. Nu e vorba de tine, scumpule. Tu pari foarte drăguț. E vorba de el.

Întinse degetul mare în direcția lui Henry.

— Căcănaru' ăla.

— Ce este un cră-cănar?

— Probabil că nu a auzit niciodată cuvinte urâte, spuse Henry.

Trebuie să ai grijă cu limbajul.

— Cum să ai grijă cu limbajul? întrebă Dave. Înseamnă niște sunete. Cum poți să ai grijă de sunete?

— Sunt foarte confuză, zise Lynn, lăsându-se în fotoliu.

— Este o expresie, spuse Henry. O figură de stil.

— Oh, înțeleg, zise Dave.

Se lăsă tăcere. Soția lui oftă. Henry o bătea pe braț:

— Aveți copaci? întrebă Dave. Îmi place să mă cațăr în copaci.

În clipa aceea, Jamie intră în casă.

— Hei, mami, am nevoie de un prosop... Se întrerupse, holbându-se la cimpanzeu.

— Bună, zise Dave.

Jamie clipi, dar își reveni repede.

— Hei, marfă! spuse el. Eu sunt Jamie.

— Numele meu e Dave. Aveți copaci în care să mă cațăr?

— Sigur! Unul mare! Vino!

Jamie porni spre ușă. Dave se uită întrebător la Lynn și la Henry.

— Du-te, spuse Henry. E în regulă.

Dave sări de pe canapea și alergă spre ușă, urmându-l pe Jamie.

— De unde știi că n-o să fugă? întrebă Lynn.

— Nu cred c-o să facă asta.

— Pentru că e fiul tău...

Ușa se trânti cu zgomot. Afară o auziră pe fiica lor țipând ascuțit.

— Ce-i asta?

Îl auziră pe Jamie spunând:

— E un cimpanzeu și o să ne cățărăm în copaci.

— De unde-l ai, Jamie?

— E al lui tați.

— Nu mușcă?

Nu auziră răspunsul lui Jamie, dar văzură pe fereastră cum ramurile copacului se mișcau și se legănau. De afară se auzeau chicoteli și râsete.

— Ce-o să faci cu el? zise Lynn.

— Nu știu, spuse Henry.

— Ei bine, nu poate să rămână aici.

— Știu asta.

— N-am vrut să am un câine în casă. În mod sigur nu o să vreau o primată.

— Știu.

— În plus, nu e loc pentru el.
— Știu.
— E o mare porcărie, zise ea.
El nu spuse nimic, ci doar aprobă din cap.
— Cum naiba s-a întâmplat asta, Henry?
— E o poveste lungă, zise el.
— Ascult.

— Când genomul uman a fost decodat, explică el, savanții au descoperit că genomul unui cimpanzeu era aproape identic cu cel al omului. Tot ce diferențiază cele două specii sunt cinci sute de gene.

Bineînțeles, numărul putea fi înșelător, pentru că ființele umane și aricii de mare au, de asemenea, multe gene în comun. De fapt, aproape toate creaturile de pe Pământ au zeci de mii de gene comune. Există o unitate importantă a tuturor formelor de viață, din punct de vedere genetic.

Așa că asta trezise un mare interes față de ceea ce crea diferențele dintre specii. Cinci sute de gene nu erau multe, și totuși părea să existe un mare abis între cimpanzei și ființele umane.

— Multe specii se pot încrucișa, producând hibrizi - lei și tigrii, leoparzii și jaguarii, delfinii și balenele, bivolii și vacile, zebrele și caii, cămilele și lamele. Urșii grizzly și cei polari se împerechează uneori, rezultând grolari. Așa că se puneă întrebarea dacă cimpanzeii și oamenii pot hibridiza, pentru a crea un ompanzeu. Răspunsul pare să fie negativ.

— A încercat cineva?

— De multe ori. Încă din anii 1920. Dar chiar dacă hibridizarea era imposibilă, explică Henry, se puteau totuși insera gene umane direct într-un embrion de cimpanzeu, pentru crearea unui animal transgenic.

Cu patru ani în urmă, când era în practică la Institutul Național de Sănătate, Henry studiase autismul și voise să afle ce gene erau responsabile de diferența dintre capacitățile de comunicare ale oamenilor și ale simienilor.

— Pentru că cimpanzeii pot comunica, spuse el. Au o serie de strigăte și de gesturi cu mâinile. Se pot organiza în grupuri de vânatoare foarte eficiente pentru uciderea animalelor mici. Așa că au comunicare, dar nu și limbaj. Ca autiștii în stare gravă. Asta mă interesa.

- Și ce ai făcut? Întrebă soția lui.
- În laborator, inserase, la microscop, gene umane într-un embrion de cimpanzeu. Genele lui.
- Inclusiv gene pentru vorbire? Întrebă ea.
- De fapt, toate genele.
- I-ai inserat toate genele tale.
- Nu mă așteptam ca acest experiment să ajungă la nașterea propriu-zisă, spuse el. Eu încercam să obțin un fetus.
- Un fetus, nu un animal?
- Dacă fetusul transgenic supraviețuia opt sau nouă săptămâni înainte să fie avortat spontan, ar fi existat o diferențiere suficientă ca să poată diseca fetusul și să avanseze în înțelegerea vorbirii la maimuțe.
- Te așteptai ca fetusul să moară?
- Da. Speram doar să-l țină suficient de mult ca să...
- Și apoi aveai de gând să tai fetusul?
- Să îl disec, da.
- Genele tale proprii, propriul tău fetus... ai făcut asta ca să ai ceva de disecat?
- Se uita la el ca și cum ar fi fost un monstru.
- Lynn, a fost un experiment. Facem genul ăsta de lucruri tot... Se întrerupse. Nu avea rost să dea amănunte.
- Ascultă, genele mele erau la îndemână. Nu trebuia să mai obțin permisiunea nimănui ca să le folosesc. Era un experiment. Nu era vorba de mine.
- Acum este, zise ea.

Întrebarea la care încerca Henry să răspundă era fundamentală. Cimpanzeii și oamenii se desprinseseră dintr-un strămoș comun, cu șase milioane de ani în urmă. Iar savanții observaseră de mult timp că cimpanzeii semănau cel mai mult cu ființele umane, în stadiul de fetus. Asta sugerase că oamenii erau diferiți de cimpanzei parțial din cauza diferenței de dezvoltare intrauterină. Dezvoltarea umană putea fi privită drept întreruptă, în cazul stării de fetus a cimpanzeilor. Unii oameni de știință credeau că avea legătură cu dezvoltarea ulterioară a creierului uman, care se dublează în primul an după naștere. Dar Henry era interesat de vorbire, iar pentru ca să poată apărea vorbirea, corzile vocale trebuia să se deplaseze din gură în jos, pe gât, creând o cutie vocală. Asta se întâmpla la oameni, însă nu și la cimpanzei. Întreaga secvență de dezvoltare era

extraordinar de complicată.

Henry spera să extragă un fetus transgenic și să obțină din acesta ceva informații referitoare la ce producea la oameni acea dezvoltare care făcea vorbirea posibilă. Acesta fusese planul lui experimental inițial.

— De ce n-ai scos fetusul, așa cum intenționai? îl întreabă Lynn. Pentru că în acea vară câțiva cimpanzei contractaseră o encefalită virală, iar cimpanzeii sănătoși fuseseră mutați de acolo, pentru carantină. Fuseseră duși în diverse laboratoare de pe Coasta de Est.

— N-am mai auzit nimic despre embrionul pe care-l implantasem. Am presupus că femela avortase spontan, în carantină, pe undeva, și că materialul fetal fusese aruncat. Nu puteam pune prea multe întrebări...

— Pentru că făcuseși ceva ilegal.

— Mă rog, e un cuvânt cam dur. Am presupus că experimentul a eșuat și că totul se terminase.

— Dar n-a fost așa.

— Nu, spuse el. Se pare că nu.

De fapt, femela născuse un pui la termen și cele două animale fuseseră trimise înapoi la Bethesda. Puiul de cimpanzeu părăsise normal din toate punctele de vedere. Pielea lui era puțin mai palidă, în special în jurul gurii, unde nu avea păr. Dar cimpanzeii diferă foarte mult în pigmentație. Nimeni nu dăduse importanță. După ce-a crescut, puiul n-a mai părut la fel de normal. Fața, care fusese inițial plată, nu începuse să se bombeze, odată cu vârsta. Trăsăturile faciale rămăseseră infantile. Totuși, nimeni nu se întrebase în legătură cu aspectul puiului... până când au descoperit, la un examen obișnuit al sângelui, că puiul dădea rezultate negative la enzima Gc a acidului sialic. Cum toți simienii aveau acea enzimă, testul era evident greșit, așa că îl repetaseră. Ieșise din nou negativ. Puiul de cimpanzeu nu avea enzima respectivă.

— Absența acelei enzime este o caracteristică umană, zise Henry. Acidul sialic este un fel de zahăr. Nici un om nu are forma Gc a acidului sialic. Iar toți simienii o au.

— Dar acest pui, nu.

— Exact. Așa că au făcut o examinare totală a ADN-ului și au realizat rapid că puiul nu avea acea diferență obișnuită de 1,5% a genelor, față de ființele umane. Diferențele erau mult mai mici. Și au început să pună totul cap la cap.

— Și au comparat ADN-ul cimpanzeului cu al tuturor celor care lucraseră în laborator.

— Da.

— Și au descoperit că se potrivea cu ADN-ul tău.

— Da. Biroul lui Bellarmino mi-a trimis o mostră acum câteva săptămâni. Presupun că voiau să mă avertizeze.

— Ce ai făcut?

— Am dus-o unui prieten, pentru analiză.

— Prietenul tău din Long Beach?

— Da.

— Și Bellarmino?

— El nu vrea să fie făcut responsabil atunci când se va afla.

Clătină din cap.

— Veneam cu mașina acasă și eram la vest de Chicago, când am primit un apel de la Rovak, un tip de la laboratorul de animale.

Și el a spus că n-am decât să mă descurc singur în problema asta. Asta-i poziția lor. E problema mea, nu a lor.

Lynn se încruntă.

— Dar asta nu e o descoperire importantă? N-ar trebui să te faci faimos în întreaga lume? Ai creat prima maimuță transgenică.

— Problema e că pot fi sancționat, zise Henry, sau chiar băgat la închisoare. Pentru că nu am avut permisiunea comitetului care supraveghează cercetarea pe primat. Pentru că INS interzice acum experimentele transgenice pe orice animal, cu excepția șobolanilor. Pentru că toți ticniții care se împotrivesc experimentelor genetice și alimentelor modificate genetic vor protesta puternic. Pentru că INS nu vrea să fie implicat în nici un fel și va nega că știe ceva.

— Așa că nu poți să spui nimănui cum a apărut Dave? Asta e o problemă, Henry, pentru că n-o să-l poți ține niciodată ascuns.

— Știi, zise el, pe un ton nefericit.

— Tracy e la telefon chiar în clipa asta, spunându-le tuturor prietenelor ei despre maimuța dulce din curtea ei.

— Da...

— Prietenele ei vor fi aici în câteva minute. Cum le vei explica existența lui Dave? Pentru că după fete vor veni reporterii.

Lynn se uită la ceas.

— Intr-o oră, maximum două. Ce-o să le spui?

— Nu știu. Poate... O să le spun că experimentul a fost făcut

într-o altă țară. În China. Sau în Coreea de Sud. Și că ei l-au trimis aici.

— Și Dave ce va spune, când reporterii vor vorbi cu el?

— O să-i spun să nu discute cu ei.

— Reporterii n-or să se dea bătuți, Henry. Se vor posta în fața casei, cu obiectivele lor imense. Se vor învârti în elicoptere pe deasupra. Vor fi în următorul avion spre China sau Coreea, ca să vorbească cu cel care a făcut asta. Iar când nu vor găsi acea persoană... atunci?

Se uită lung la el, apoi se duse spre ușă. Se uită în grădină, unde Dave se juca cu Jamie. Cei doi țipau și se legănau printre crengi. Rămase tăcută pentru o clipă.

— Știi, pielea lui e destul de palidă, zise ea după aceea.

— Știu.

— Fața este plată, aproape umană. Cum ar arăta tuns?

Și așa a apărut sindromul Gandler-Kreukheim, o mutație genetică rară care producea o statură mică, păr corporal excesiv și diformități faciale care duceau la asemănarea cu un simian. Sindromul era atât de rar, încât fusese observat de numai patru ori în ultimul secol. Prima dată, într-o familie aristocrată ungară, la Budapesta, în 1923. Doi copii se născuseră cu acel sindrom și fuseseră descriși în literatura medicală de un doctor austriac, dr. Emil Kreukheim. A doua apariție se produsese la un copil eschimos născut în Alaska, în 1944. Un al treilea copil, o fată, se născuse în Sao Paulo, în 1957, dar murise din cauza unei infecții, la câteva săptămâni după naștere. Un al patrulea copil, în Bruges, Belgia, în 1988, fusese văzut pentru scurt timp de presă, după care dispăruse. Nu se știa unde se afla acum.

— Îmi place asta, zise Lynn, tastând pe laptopul ei. Care este numele celui sindrom legat de păr? Păr excesiv?

— Hipertricoza, zise Henry.

— Corect, spuse ea, continuând să tasteze. Deci, Gandler-Kreukheim este înrudit cu... hipertricoza. De fapt... cu langinoza hipertricoza congenitală. Și au fost raportate numai cincizeci de cazuri, în ultimele patru sute de ani.

— Scrii sau citești chestiile astea?

— Și una, și alta, spuse ea, lăsându-se pe spate. Ok, asta e tot ce ne trebuie pentru moment. Ar fi bine să-i spui lui Dave.

— Ce să-i spun?

— Că este om. Probabil că el oricum asta crede.

— Ok, zise Henry și se îndreptă spre ușă. Chiar crezi că o să meargă?

— Sunt sigură că o să meargă, spuse Lynn. California are legi împotriva invadării intimității copiilor cu nevoi speciale. Mulți dintre acești copii au malformații grave. Au destule de înfruntat când cresc și merg la școală, fără să mai pui la socoteală și stresul aparițiilor în presă. Se plătesc daune mari, în cazurile în care presa face așa ceva. Așa c-or să se abțină.

— Poate, zise el.

— E tot ce putem face pentru moment, zise ea și începu să tasteze din nou.

Henry se opri la ușă.

— Dacă Dave este o ființă umană, nu vom putea să-l trimitem la un circ.

— Oh, nu, spuse Lynn. Nu, nu. Dave locuiește cu noi. Face parte din familia noastră acum... mulțumită ție. Nu avem de ales. Henry ieși. Tracy și prietenele ei stăteau sub pom acum, arătând spre ramuri.

— Uitați-vă la maimuță! Uite-o!

— Nu, le zise Henry. Nu este o maimuță. Și vă rog să nu îl faceți să se simtă stânjenit. Dave suferă de un sindrom genetic rar... Și le explică, în timp ce ele îl priveau cu ochii măriți.

Jamie avea un pat pe rotile, pe care-l folosea când rămânea vreun prieten de-al lui peste noapte. Lynn îl scoase și Dave dormi pe el, lângă Jamie. Ultimele lui cuvinte fură:

— E foarte moale.

După care adormi aproape imediat, în timp ce Lynn își trecea mâinile, mângâietor, prin părul lui.

— E atât de marfă, mami, spuse Jamie. E ca și cum aș avea un frate.

— Nu-i așa?

Lynn stinse lumina și închise ușa. Când, mai târziu, îi verifică, văzu că Dave își strânsese cearceafurile în jurul lui, într-un cerc, făcând un fel de culcuș în mijlocul patului.

— Nu, zise Tracy, stând în bucătărie, cu mâinile în șolduri. Nu poate locui în casa noastră. Cum ai putut să-mi faci una ca asta, tată?

— Ce anume?

— Știi ce-or să spună ceilalți copii. Este o maimuță care arată ca un om, tată. Și vorbește ca tine, atunci când ai nasul înfundat. Era gata să izbucnească în lacrimi.

— Este rudă cu tine, nu-i așa? continuă ea. Are genele tale.

— Haide, Tracy...

— Sunt *atât* de stânjenită, zise ea și începu să suspine. Aveam ocazia să devin majoretă.

— Tracy, spuse el, sunt sigur că vei...

— Asta era anul meu, tată!

— Încă mai este.

— Nu și cu o maimuță în casă!

Se duse la frigider să își ia o Coca-Cola și se întoarse, încă suspinând. În clipa aceea intră mama ei.

— Nu este o maimuță, spuse Lynn cu fermitate. Este un băiețel nefericit, care suferă de o boală gravă.

— Da, mamă, sigur că da.

— Du-te și caută singură pe Google.

— Asta o să și fac!

Suspînând în continuare, se duse la computer. Henry îi aruncă o privire lui Lynn, apoi se duse să se uite peste umărul ficei lui.

O forma de hipertricoză raportată în 1923 (Ungaria)

Sindromul Gandler-Kreukheim, luni 1/ian06@5:05 p.m.
 Fără îndoială, hirsutismul este un efect secundar al QT/TD.
 Cazurile din Ungaria nu reprezintă indurație conform cu...

Dot.gka.org/9872767/9877676/490056 - 22K —Cached —
 Similar pages

Sindromul Gandler-Kreukheim - Procesul eschimoșilor (1944)

În zilele epidemiei de tuberculoză din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, un băiețel eschimos, suferind de Gandler-Kreukheim, în orașul Sanduk din nordul Alaskăi, a fost tratat de un doctor local...

dot.gks.org/FAQ_G-K_S/7844908Inuit_41K - Cached - Similar
 pages

O prostituată naște un copil-maimuță în Beijing

New Chină Post raportează un copil cu păr de maimuță, cu picioare și mâini mari, născut de o prostituată mongolă, care pretinde că s-a împerecheat cu o maimuță rusească pentru bani. Întrebarea este dacă acest sindrom Gandler-Kreukheim, o boală extrem de rară...

Dot.gks.org/4577878/9877676/490056 - 66K - Cached - Similar pages

Omul-maimuță” din Delhi - Un nou caz de Gandler-Kreukheim?

Hindustan Times raportează un bărbat cu aspectul și agilitatea unei maimuțe, capabil să sară de pe un acoperiș pe altul, sperînd locuitorii din zonă. 3 000 de polițiști chemați ca să...

Dot.gks.org/4577878/9877676/490056 - 66K - Cached - Similar pages

Syndrome Gandler-Kreukheim - De la Belgique.

Ressemblant a un singe, l'image du jeune garçon est apparue partout dans la presse de Bruxelles comme les publications dispersées à Paris et à Bonn. Après 1989, l'enfant dont le nom était Gilles, est disparu de la vue publique...[\[6\]](#)

Dot.gks.fr/4577878/77676/0056/9923.shtml - 36K - Cached - Similar pages

- Habar nu aveam, spuse Tracy, privind lung ecranul. Au fost numai patru cazuri în toată istoria. Bietul copil!
- Este foarte special, zise Henry. Sper că acum îl vei trata mai frumos.
- Puse o mână pe umărul fiicei lui și se uită în spate, la soția lui.
- Toate astea în numai două ore?
- Știi că mă pricep, spuse ea.

Erau cincizeci de reporteri în sala de conferințe a hotelului Hua Ting din Shanghai, stând așezați la rândurile de mese acoperite cu material textil verde. Camerele TV erau plasate toate în partea din spate a camerei, iar în partea din față erau fotografii, cu obiectivele lor telescopice masive.

Reflectoarele se aprinseră în clipa în care profesorul Shen Zhihong, șeful Institutului de Biochimie și Biologie Celulară din Shanghai, păși spre microfoane. Îmbrăcat într-un costum negru, Shen era un bărbat cu aspect distins, iar engleza lui era excelentă. Înainte să devină șeful Institutului, petrecuse zece ani la Cambridge, Massachusetts, ca profesor de biologie celulară, la MIT.

— Nu știu dacă ceea ce vă voi spune sunt vești bune sau vești rele, zise el. Dar bănuiesc că ar putea fi niște vești dezamăgitoare. Cu toate acestea, voi pune capăt, în sfârșit, anumitor zvonuri.

Din anumite motive, explica el, începuseră să circule zvonuri referitoare la cercetarea lipsită de etică din China, după al 12-lea Simpozion Unit din Asia de Est asupra Cercetării Biomedicale, din Shaoxing City, în provincia Zhejiang.

— Și nu știu de ce, zise Shen. Conferința a fost cât se poate de obișnuită și de natură tehnică.

Cu toate acestea, la următoarea conferință, din Seul, reporterii din Taiwan și Tokio puseseră niște întrebări foarte bine ținute.

— Așadar, am fost sfătuit de Bieong Jae Lee, șeful pentru biologie moleculară de la Universitatea Națională din Seul, să abordez direct această problemă. El are câteva experiențe neplăcute legate de puterea pe care o pot avea zvonurile.

În audiență se auziră niște chicoteli. Shen se referea, bineînțeles, la scandalul la scară mondială care erupsese în jurul eminentului genetician coreean Hwang Woo-Suk.

— Prin urmare, voi trece direct la subiect. Timp de mulți ani s-a zvonit că savanții chinezi încercau să creeze un hibrid între om și cimpanzeu. Conform acestei povești, în 1967, un chirurg pe nume Ji Yongxiang a fertilizat o femelă cimpanzeu cu spermă umană. Cimpanzeul era în luna a treia de sarcină, când cetățenii furioși au dat buzna în laboratorul lui și au pus capăt experimentului. Cimpanzeul a murit ulterior, dar se spune că cercetătorii de la Academia Chineză de Științe au declarat că

vor continua cercetarea.

Shen făcu o pauză scurtă și continuă:

— Aceasta este prima poveste. Este total falsă. Nici un cimpanzeu nu a fost fecundat vreodată de dr. Yongxiang sau de altcineva, în China. Nici un cimpanzeu nu a fost fecundat nicăieri în lume. Dacă s-ar fi întâmplat așa ceva, ați fi aflat despre asta.

O nouă pauză.

— Apoi, în 1980, a început să circule o poveste nouă, care spunea că cercetătorii italieni au văzut embrioni om-cimpanzeu într-un laborator din Beijing. Eu am auzit această poveste pe vremea când eram profesor la MIT.

Am cerut să mă întâlnesc cu cercetătorii italieni respectivi. Dar aceștia nu au putut fi găsiți niciodată. Întotdeauna se spunea că erau prietenii unui prieten și așa mai departe.

Shen așteptă, în timp ce Miturile fulgerau din nou. Cameramanii care se târau în jurul lui erau deranjați. După câteva clipe, continuă:

— Apoi, cu câțiva ani în urmă, a fost o poveste despre o prostituată mongolă, care a dat naștere unui copil cu trăsături de cimpanzeu. Se spunea că acest om-maimuță arăta ca o ființă umană, dar era foarte păros și avea mâini și picioare mari.

Omul-cimpanzeu bea whisky și vorbea în propoziții. Conform poveștii, acest cimpanzeu se află acum la sediul din Districtul Chao Yang al Agenției Spațiale Chineze. Poate fi văzut uneori la fereastră, citind un ziar și fumând. Se spune că va fi trimis pe Lună, pentru că trimiterea unui om este prea periculoasă.

O scurtă pauză.

— Și această poveste este falsă. Toate poveștile sunt false. Știu că sunt incitante... sau amuzante. Dar nu sunt adevărate. Nu îmi dau seama de ce trebuie să se întâmple toate în China. Mai ales când țara cu cele mai puține reglementări referitoare la experimentele genetice este America. Acolo poți face aproape orice. Acolo s-a produs împerecherea cu succes între un gibbon și un siamang - primate care sunt mai diferite între ele, din punct de vedere genetic, decât un om și un cimpanzeu. Au avut loc mai multe nașteri. Iar asta s-a întâmplat la Universitatea de Stat din Georgia. Cu aproape treizeci de ani în urmă.

Declară apoi că va răspunde la întrebări. Redare din stenograma discuțiilor:

Întrebare: Dr. Shen, Statele Unite lucrează pentru obținerea unui cimpanzeu hibrid? *Dr. Shen:* Nu am nici un motiv să cred asta. Am făcut doar observația că Statele Unite au cele mai puține reglementări.

Întrebare: Este posibil să fertilizezi un cimpanzeu cu spermă umană?

Dr. Shen: Părerea mea este că nu. Se încearcă asta de aproape un secol. Încă din 1920, când Stalin a ordonat celui mai faimos crescător de animale din Rusia să o facă, în încercarea de a crea o nouă rasă de soldați pentru el. Numele lui era Ivanov, și a eșuat, așa că a fost aruncat în închisoare. Câțiva ani mai târziu, au încercat și savanții lui Hitler, dar și ei au dat greș. Astăzi, știm că genomul oamenilor este foarte apropiat de cel al cimpanzeilor, dar condițiile uterine sunt fundamental diferite. În concluzie, eu cred că nu.

Întrebare: Se poate face asta prin inginerie genetică?

Dr. Shen: Greu de spus. Ar fi extrem de dificil, din punct de vedere tehnic. Din punct de vedere etic, eu aș spune că ar fi imposibil.

Întrebare: Dar un savant american a solicitat deja brevetul pentru un hibrid uman.

Dr. Shen: Profesorului Stuart Newman din New York i s-a refuzat un brevet pentru un hibrid parțial uman. Dar el nu a obținut acel hibrid. Dr. Newman a spus că a solicitat brevetul pentru a atrage atenția asupra aspectelor etice implicate. Problemele etice rămân nerezolvate.

Întrebare: Dr. Shen, credeți că va fi creat un hibrid până la urmă?

Dr. Shen: Am solicitat această conferință de presă ca să pun capăt speculațiilor, nu ca să le dau amploare. Dar, dacă cereți părerea mea personală, da, eu cred că, în cele din urmă, va fi creat.

Amintirea încă îl obseda pe Mark Sanger... În mintea lui persista imaginea acelui biet animal, întins pe plajă, noaptea, în Costa Rica, neajutorat, a jaguarului care sărea, îi reteza capul și începea să mănânce din el, în timp ce picioarele sale se mai mișcau încă. Și toate acestea în sunetul oaselor zdrobite. Oasele capului.

Mark Sanger nu se așteptase să vadă ceva atât de oribil. Venise pe plaja de la Tortuguero ca să vadă cum broaștele țestoase uriașe ieșeau din ocean ca să își depună ouăle în nisip. Ca biolog, știa că era vorba de o migrație uriașă, la care planeta asista din vremuri imemorabile. Țestoasele femele erau angajate într-una dintre cele mai mari demonstrații de dragoste maternă, târându-se mult pe plajă, depunându-și ouăle pe pământ, acoperindu-le cu aripioarele obosite și apoi așezând frumos nisipul la loc, așa încât să ascundă orice urmă a ouălor de dedesubt. Era o ceremonie lentă și calmă, condusă de genele care supraviețuiseră trecerii mileniilor.

Apoi apăruse jaguarul, o umbră neagră în nopte. Și brusc, în acea vară, totul se schimbase pentru Mark Sanger. Brutalitatea atacului, viteza și ferocitatea acestuia îl șocaseră profund. Îi confirma bănuiala că lumea naturală o luase pe căi greșite. Tot ce făcea omenirea pe planetă deranja echilibrul delicat al naturii. Poluarea, industrializarea tot mai puternică, pierderea habitatului. Atunci când erau strânse în menghină și înghesuite într-un colț, animalele se comportau feroce, într-un efort disperat de a supraviețui.

Aceasta era explicația atacului oribil la care fusese martor. Lumea naturală se prăbușea. Îi spusese asta chipeșului naturalist Ramon Valdez, care îl însoțea. Valdez clătinase din cap.

— Nu, senor, așa s-a întâmplat întotdeauna, încă de pe vremea tatălui meu, a bunicului și a străbunicului meu. Ei povesteau mereu despre atacurile nocturne ale jaguarilor. Face parte din ciclul vieții.

— Dar acum sunt mai multe atacuri, zise Sanger. Din cauza acestei poluări...

— Nu, senor. Nu e nici o schimbare. În fiecare lună, jaguarii omoară între două și patru țestoase. Avem dovezi că se întâmplă așa de ani de zile.

— Violența pe care o vedem aici *nu este* normală.

La mică distanță, jaguarul mânca în continuare din țestoasa mamă. Se auzea încă sunetul oaselor zdrobite.

— Ba *este* normal, zise Ramon Valdez. Așa e viața.

Sanger nu voia să mai discute despre asta. Era clar că Valdez era de partea marilor companii americane care dominau Costa Rica și alte țări latino-americane.

Nu era surprinzător să întâlnească o astfel de persoană aici, deoarece CIA controla Costa Rica de decenii întregi. Aceasta nu era o țară, ci o filială a intereselor de afaceri americane. Iar afacerile americane nu dădeau doi bani pe mediu.

— Și jaguarul trebuie să mănânce, spuse Ramon Valdez. Eu zic că e mai bine să mănânce o țestoasă, decât să fure copiii oamenilor.

Asta depindea de cum priveai lucrurile, își spuse Mark Sanger.

Întors acasă, la mansarda lui din Berkeley, Sanger se gândea ce să facă. Deși le spunea oamenilor că e biolog, Sanger nu avea o pregătire oficială în domeniu. Făcuse un an de colegiu, înainte să renunțe, ca să lucreze pentru scurt timp la o firmă de arhitectură a peisajului, Cather și Holly. Singurul curs de biologie pe care îl urmărise fusese în liceu. Fiu de bancher, Sanger avea un fond fiduciar substanțial și nu trebuia să muncească pentru a se întreține. Dar avea nevoie de un scop în viață. Știa din proprie experiență că averea complica și mai mult căutarea propriei identități. Și, cu cât înainta în vârstă, cu atât mai greu îi venea să se gândească să se întoarcă să-și termine colegiul.

Recent, începuse să se recomande drept artist, iar artiștii nu au nevoie de o pregătire oficială. De fapt, educația oficială afecta negativ capacitatea artistului de a simți spiritul vremii, de a merge pe valurile de schimbare ce influențau societatea și de a formula un răspuns la acestea. Sanger se informase bine când își făcuse această părere. Citea ziarele din Berkeley și uneori reviste de genul *Mother Jones* și unele reviste legate de protecția mediului. Nu în fiecare lună, ci doar uneori. E drept, adesea se uita doar la poze, sărind peste articole. Dar asta fusese suficient ca să înțeleagă spiritul vremii.

Arta înseamnă *sentiment*. Ce simți când trăiești în această lume materialistă, cu lux țiptător, promisiuni false și dezamăgiri profunde. Asta e în neregulă la oamenii de azi. Își ignoră

sentimentele.

Iar arta trebuie să reînvie sentimentele. Să trezească oamenii, șocându-i. Acesta e motivul pentru care mulți artiști tineri folosesc tehnici genetice și material viu ca să creeze artă. Artă umedă, cum o numeau ei. Artă a țesuturilor biologice. Mulți artiști lucrau acum în laboratoare științifice, iar arta rezultată era, categoric, științifică. Un artist crease cotlete într-o capsulă Petri și apoi le mâncase în public, într-un spectacol. (Se pare că aveau un gust groaznic. Oricum, erau modificate genetic. Ihh.) Un artist din Franța crease un iepure strălucitor, inserând gene luminescente de la un licurici sau ceva de genul ăsta. Iar alți artiști schimbaseră culoarea părului animalelor, creând nuanțe de curcubeu, și crescuseră ghimpi de porc spinos pe capul unui câțeluș drăguț.

Acele lucrări de artă provocau sentimente puternice. Mulți erau dezgustați. Dar așa și trebuia, își spuse Sanger. Trebuia să simtă aceeași repulsie pe care o simțise el, urmărind măcelărirea unei țestoase mamă de către un jaguar, pe o plajă din Costa Rica. Acea perversiune oribilă a naturii, acea sălbăticie respingătoare, pe care nu reușea să și-o alunge din minte.

Și acesta era, bineînțeles, motivul pentru care făceai artă. Nu artă de dragul artei. Ci artă în beneficiul lumii, artă ca să ajuți mediul. Acesta era obiectivul lui Mark Sanger și el era hotărât să îl atingă.

DOCTOR LOCAL ARESTAT PENTRU FURT DE ORGANE

Şeful personalului de la Spitalul Long Beach Memorial era implicat. Hoţii vindeau oase, sânge, organe.

Un cunoscut doctor de la Long Beach a fost arestat pentru vinderea de organe extrase ilegal din cadavrele de la Spitalul Long Beach Memorial. Dr. Martin Roberts, administrator-şef al Laboratorului de Patologie, responsabil cu autopsiile din spital, a fost acuzat de 143 de cazuri de extragere ilegală de organe din cadavre şi de vinderea lor, prin contrabandă, unor bănci de ţesuturi.

Procurorul din Long Beach, Barbara Bates, spune: "Această acuzaţie seamănă cu o poveste dintr-un film de groază de factură proastă". Bates a pretins, de asemenea, în acuzaţia formulată, că dr. Roberts a falsificat certificate de deces, rezultate de laborator şi a acţionat în complicitate cu cei de la serviciile funerare şi cimitire pentru a-şi ascunde acest regat al terorii.

Cazul este doar cel mai recent episod dintr-o epidemie naţională de furturi moderne de cadavre. Într-un alt caz, au fost implicaţi: "Dr. Mike" Mastromarino, un dentist milionar din Brooklyn; N.Y., care, într-o perioadă de cinci ani, a furat cu premeditare organe de la mii de cadavre, inclusiv oasele lui Alastair Cooke, de 95 de ani; o anumită firmă de biomedicină din Fort Lee, N.J., care a vândut organele furnizate de Mastromarino unor bănci de ţesuturi din toată ţara; un crematoriu din San Diego, despre care se crede că a furat organe din cadavrele care i se încredinţau, un altul din Lake Elsinore, California, la care organele erau păstrate în nişte congelatoare uriaşe, înainte să fie vândute, şi Centrul Medical al UCLA, unde 500 de cadavre au fost dezmembrate şi vândute pentru 700.000 de dolari, unele către firma Johnson & Johnson.

"Problema a căpătat o amploare mondială", spune procurorul Bates. "Furturi de ţesuturi au fost raportate în Anglia, Canada, Australia, Rusia, Germania şi Franţa. Suntem de părere că astfel de furturi se petrec la ora actuală peste tot în lume. Pacienţii sunt foarte îngrijaţi."

Dr. Roberts s-a declarat nevinovat la toate acuzaţiile în faţa Curţii Superioare de Justiţie, şi a fost eliberat pe o cauţiune de... un milion de dolari. ^ Au mai fost puşi sub acuzare alţi patru

membri ai personalului de la Spitalul Long Beach Memorial, inclusiv Marilee Hunter, șeful Laboratorului de Genetică al spitalului.

Administratorul de la Long Beach Memorial, Kevin McCormick, s-a declarat șocat de aceste acuzații și a declarat:

“Comportamentul doctorului Roberts contravine eticii instituției noastre”. Domnul McCormick a ordonat o examinare temeinică a procedurilor spitalului și a declarat că va face public raportul, atunci când acesta va fi încheiat.

Procurorii spun că evenimentele le-au fost aduse la cunoștință de un informator, Raza Rashad. Domnul Rashad este student la medicină în anul întâi, în San Francisco, și a lucrat înainte în Laboratorul de Patologie al doctorului Roberts, unde a asistat direct la numeroase activități ilegale. “Mărturia domnului Rashad a fost esențială pentru alcătuirea dosarului de acuzare”, spune Bates.

Josh Winkler intră grăbit în zona unde se aflau cuștile animalelor, ca să vadă despre ce vorbea Tom Weller.

— Câți șobolani au murit? Întrebă el.

— Nouă.

Corpurile înțepenite ale celor nouă șobolani, întinși pe o parte în nouă cuști succesive, îl făcură pe Josh Winkler să transpire.

— Va trebui să-i disecăm, spuse el. Când au murit?

— Majoritatea în timpul nopții, cred, zise Tom. Au fost hrăniți la șase. N-au fost observate probleme în acel moment.

Tom se uita la un clipboard.

— În ce grup de studiu erau? Întrebă Josh, temându-se că știa deja răspunsul.

— A-7, zise Tom. Studiul genei maturității.

“Dumnezeule!”

Josh încercă să rămână calm.

— Și cât de bătrâni erau?

— Hmmm... să vedem. Treizeci și opt de săptămâni și patru zile.

“Oh, Dumnezeule!”

Durata medie de viață a unui șobolan de laborator era de 160 de săptămâni, adică puțin peste trei ani. Acești șobolani muriseră în primul sfert al acelei perioade. Inspiră adânc.

— Și cum se simt ceilalți din grup?

— Au fost douăzeci în grupul inițial de studiu, zise Tom. Toți identici, toți de aceeași vârstă. Doi dintre ei au murit acum două zile, din cauza unei infecții respiratorii. Nu am dat prea mare importanță la momentul respectiv. Cât despre ceilalți... Hm, mai bine te-ai uita singur.

Îl conduse pe Josh în lungul șirului de cuști, la ceilalți șoareci.

Starea lor putea fi observată imediat.

— Blană mițoasă, inactivi, somn excesiv, au probleme când vor să stea pe labele din spate, scădere a forței musculare, paralizie a picioarelor din spate la patru dintre ei...

— Sunt *bătrâni*, spuse Josh, holbându-se la ei. Cu toții sunt *bătrâni*.

— Da, zise Tom. Se vede limpede: îmbătrânire prematură. M-am dus și am verificat șobolanii morți acum două zile. Unul avea un adenom pituitar, iar celălalt o degenerare a coloanei vertebrale.

— Semne de îmbătrânire...

— Exact, spuse Tom. Semne de îmbătrânire. Poate că gena asta

nu va fi produsul minune pe care mizează Rick. Mai ales dacă produce moarte prematură. Ar fi un dezastru.

— Cum mă simt? zise Adam, în timp ce serveau prânzul. Mă simt bine, Josh. Mulțumită ție. Sunt puțin cam obosit câteodată. Și am pielea uscată. Am făcut câteva riduri. Dar mă simt bine. De ce?

— Eram curios, spuse Josh, pe un ton cât mai indiferent. Se străduia să nu se holbeze la fratele lui. De fapt, aspectul lui Adam se schimbaseră radical. De unde înainte avea doar câteva fire cenușii la tâmplă, acum îi încărunțiseră tot părul. Linia părului se retrăsese. Pielea din jurul ochilor și al buzelor era ridată. Fruntea i se încrețiseră adânc. Arăta mult mai în vârstă. Adam avea treizeci și doi de ani.

“Dumnezeule!”

— Nici un fel de... ăă... droguri? întrebă Josh.

— Nu, nu. Am terminat cu asta, slavă Domnului, zise Adam. Comandase un hamburger, dar îl puse jos după câteva înghițituri.

— Nu e bun?

— Mă doare un dinte. Trebuie să mă duc la dentist, spuse Adam și își atinse obrazul. Nu-mi place să mă plâng. De fapt, mă gândeam că ar fi bine să fac niște sport. Am nevoie de exerciții. Uneori mă constip.

— O să intri în vechiul tău grup de baschet? întrebă Josh pe un ton vesel.

Înainte, fratele lui juca baschet, de două ori pe săptămână, cu colegii de la bancă.

— Ah, nu, zise Adam. Mă gândeam la tenis sau golf.

— Bună idee, spuse Josh.

La masă se lăsă tăcerea. Adam își împinse farfuria la o parte.

— Știu că arăt mai bătrân, zise el. Nu trebuie să te prefaci că n-ai observat. Toată lumea a observat. Am întrebat-o pe mama și ea a spus că tata a fost la fel. A început să arate brusc mai în vârstă, când avea treizeci și ceva de ani. Aproape peste noapte. Poate că e ceva genetic.

— Mda, s-ar putea.

— De ce? întrebă Adam. Știi ceva?

— Eu? Nu.

— Doar că ai vrut așa, brusc, să luăm prânzul împreună azi? Nu mai aveai răbdare?

- Nu te-am mai văzut de ceva vreme, asta e tot.
 - Termină cu prostiile, Josh, spuse Adam. Niciodată n-ai știut să minți.
- Josh oftă.
- Cred că ar trebui să facem niște teste, Adam, zise el.
 - Pentru ce?
 - Densitatea oaselor, capacitatea pulmonară. Și RMN.
 - Pentru ce? Pentru ce sunt aceste teste, întreabă Adam, privindu-l lung pe Josh. Pentru îmbătrânire?
 - Da.
 - Îmbătrânesc prea repede? E din cauza acelui spray cu gene?
 - Asta trebuie să aflăm, zise Josh. Vreau să îl sun pe Ernie.
- Ernie Lawrence era doctorul familiei.
- Ok, dă-i drumul.

Vorbind la Washington, la o informare pentru congresmeni desfășurată la amiază, profesorul William Garfield, de la Universitatea din Minnesota, spuse:

— În ciuda celor pe care le-ați auzit, nimeni nu a dovedit vreodată că o genă produce vreo trăsătură umană de comportament. Unii dintre colegii mei cred că astfel de asociații vor fi găsite în cele din urmă. Alții cred că asta nu se va întâmpla niciodată, că interacțiunea dintre gene și mediu este mult prea complexă. Dar, cu toate acestea, vedem zilnic în ziare rapoarte despre noi “gene pentru” una sau alta, și nici unul dintre ele nu s-a dovedit real până în prezent.

— Despre ce vorbești dumneata? spuse ajutorul senatorului Wilson. Cum rămâne cu gena homosexualilor, cea care produce homosexualitate?

— O asociere statistică. Nu întâmplătoare. Nici o genă nu cauzează orientarea sexuală.

— Dar gena violenței?

— Nu s-a verificat, după ultimele cercetări.

— A fost raportată o genă a somnului...

— La șobolani.

— Gena pentru alcoolism?

— Nu a rezistat.

— Dar gena diabetului?

— Până acum, am identificat nouăzeci și șase de gene implicate în diabet, spuse el. Fără îndoială, vom găsi mai multe.

Urmă o tăcere care dovedea perplexitatea auditoriului. În cele din urmă, unul dintre asistenți spuse:

— Dacă nu s-a dovedit că vreo genă provoacă un anumit tip de comportament, ce e cu toată agitația asta?

Profesorul Garfield ridică din umeri.

— Putem să spunem că e vorba de o legendă urbană. Sau de un mit mediatic. Dați vina pe lipsa de educație științifică a populației. Pentru că populația crede cu adevărat că genele provoacă un anumit comportament. Pare rațional. În realitate, nici măcar culoarea părului sau înălțimea nu sunt simple caracteristici stabilite de gene. Iar boli de genul alcoolismului în mod categoric nu sunt.

— Stați puțin. Înălțimea nu este genetică?

— La nivel de individ, este. Dacă sunteți mai înalt decât

prietenul dumneavoastră, asta se datorează, probabil, faptului că părinții dumneavoastră sunt mai înalți. Dar, la nivel de populație, înălțimea este în funcție de mediu. În ultimii cincisprezece ani, europenii au crescut cu câte doi centimetri și jumătate în fiecare deceniu. La fel și japonezii. Este o schimbare prea rapidă ca să fie genetică. Este în totalitate un efect al mediului: o mai bună îngrijire prenatală, alimentație, programe de sănătate și așa mai departe. Apropo, americanii nu au crescut deloc în această perioadă. Ei chiar au scăzut puțin în înălțime, posibil din cauza îngrijirii prenatale deficitare și a alimentației de tip *fast-food*. Ideea este că relația efectivă dintre gene și mediu este foarte complicată. Cercetătorii nu au înțeles încă nici măcar cum funcționează genele. De fapt, nu există un consens general nici asupra definiției genei.

— Vreți să repetați?

— În rândul cercetătorilor nu există o singură definiție pentru gene, spuse Garfield. Există patru sau cinci definiții diferite.

— Eu credeam că o genă este o secțiune a unui genom, zise cineva. O secvență a perechilor de bază, ATGC, care constituie codul pentru o proteină.

— Aceasta este una dintre definiții, zise Garfield. Dar nu este exactă. Pentru că o singură secvență ATGC poate coda o mulțime de proteine. Unele secțiuni ale codului sunt, de fapt, comutatoare care pornesc sau opresc alte secțiuni. Alte secțiuni rămân latente, până când sunt activate de anumiți stimuli ambientali. Iar altele sunt active numai în timpul unei perioade de dezvoltare și atât. Există și unele care pornesc și se opresc constant în timpul vieții individului. Așa cum am spus, este complicat.

Se ridică o mână. Un asistent al senatorului Mooney, care primea contribuții substanțiale de la companiile de medicamente, avea o întrebare.

— Domnule profesor, presupun că opinia dumneavoastră este una minoritară. Mulți oameni de știință nu ar fi de acord cu punctul dumneavoastră de vedere asupra genelor.

— De fapt, majoritatea oamenilor de știință sunt de aceeași părere, zise Garfield. Și pe bună dreptate.

Când genomul uman a fost decodat, oamenii de știință au fost surprinși să descopere că acesta conținea numai aproximativ treizeci și cinci de mii de gene. Se așteptaseră la mult mai

multe. În definitiv, un simplu vierme are douăzeci de mii de gene. Asta însemna că diferența dintre ființa umană și un vierme putea fi de numai cincisprezece mii de gene. Și atunci, cum se explica diferența uriașă de complexitate între cele două ființe?

Această problemă a dispărut când savanții au început să studieze interacțiunile dintre gene. De exemplu, o genă putea crea o proteină, iar o alta putea crea o enzimă, care “decupa” o parte din proteină și, astfel, o schimba. Unele gene conțin secvențe de codare multiple, separate de secvențe de cod indescifrabile. Gena respectivă poate folosi oricare dintre secvențele ei multiple, pentru a crea o proteină. Unele gene sunt activate numai dacă anumite alte gene sunt activate primele, sau atunci când se produc o serie de schimbări ambientale. Asta înseamnă că genele sunt mult mai sensibile la mediu, atât din interiorul, cât și din exteriorul ființei umane, decât a anticipat cineva vreodată. Iar existența unor interacțiuni multiple între gene înseamnă că există miliarde de rezultate posibile.

— Nu este surprinzător, spuse Garfield, că cercetătorii se îndreaptă spre ceea ce numim “studii epigenetice”, care analizează modul exact în care interacționează genele cu mediul, pentru a produce individul pe care îl vedem. Aceasta este o arie extrem de activă.

Începu să explice aspectele complexe ale acestor studii. Unul câte unul, asistenții congresmenilor terminară de mâncat și începură să plece. Rămaseră doar câțiva, care își verificau mesajele pe telefoanele celulare.

Oamenii din Neanderthal au fost primii blonzi.
Mai puternici, cu un creier mai mare și mai deștepți decât noi.

Mutațiile genetice pentru culoarea părului indică faptul că primii blonzi au fost oamenii din Neanderthal, nu Homo sapiens. Gena blondă a apărut cândva în timpul glaciațiunii Wurm, poate ca răspuns la lipsa relativă de lumină solară în era glaciară. Gena s-a răspândit printre oamenii din Neanderthal, care erau în majoritate blonzi, spun cercetătorii.

“Oamenii din Neanderthal aveau creierul cu o cincime mai mare decât al nostru. Erau mai înalți decât noi și mai puternici. Și, fără îndoială, erau și mai inteligenți”, spune Marco Svabo, de la Institutul de Genetică din Helsinki. “De fapt, este aproape sigur că omul modern este o variantă domesticită a celui din Neanderthal, la fel cum câinele modern este o versiune domesticită a mai puternicului și mai inteligentului lup. Omul modern este o creatură degradată, inferioară. Omul din Neanderthal era superior din punct de vedere intelectual și arăta mai bine. Gu păr blond, pomeți înalți și trăsături puternice, el ar fi părut o rasă de supermodele.”

“Homo sapiens - mai slabi și mai urâți decât neanderthalienii - erau atrași în mod natural de frumusețea, forța și inteligența blonzilor. Se pare că unor femei din Neanderthal li s-a făcut milă de amărății de Cro-Magnon și s-au împerecheat cu aceștia. Ceea ce e foarte bine pentru noi. Suntem norocoși că purtăm genele blondului din Neanderthal, pentru ca specia noastră să nu fie de o prostie iremediabilă. Dar, chiar și așa, dăm dovadă de suficientă prostie.”

Conform opiniei sale, să spui că blonzii sunt proști este “o prejudecată a bruneților, cu scopul de a distra atenția de la adevărata problemă a lumii, și anume lipsurile bruneților”.

“Faceți o listă cu cei mai proști oameni din istorie”, a adăugat el. “Veți constata că erau cu toții bruneți.”

Dr. Evard Nilsson, purtător de cuvânt pentru Institutul Marburg din Germania, care a desfăcut pe secvențe întregul genom Neanderthal, spune că teoria despre blonzi este interesantă.

“Soția mea este blondă”, spune Nilsson, “și eu fac mereu ce îmi spune ea, iar copiii noștri sunt blonzi și chiar inteligenți. Așa că sunt de acord că există ceva adevărat în teoria aceasta”.

Primele zile ale lui Dave în familia Kendall au mers surprinzător de bine. Când ieșea afară, purta o șapcă de baseball, ceea îi îmbunătățea mult înfățișarea. Cu părul tuns, purtând blugi, adidași și un tricou Quicksilver, semăna destul de bine cu orice alt puști. Și învăța repede. Avea o coordonare bună și învăța repede să își scrie numele, sub îndrumarea lui Lynn. Cu cititul mergea mai greu.

Dave se descurca bine la sporturile de weekend, deși uneori era de-a dreptul deconcertant. La un meci din Little League, o minge răzleață zbură de pe teren spre clădirea cu două etaje a școlii. Dave alergă, se cațără pe zid și prinse mingea la fereastra de la etajul doi. Puștii priviră asta cu un amestec de admirație și resentimente. Nu era corect și ar fi vrut să vadă geamul spărgându-se. Pe de altă parte, toți îl voiau pe Dave în echipa lor.

Așa că Lynn fu surprinsă când, într-o după-amiază de sâmbătă, Dave veni acasă mai devreme. Părea trist.

— Ce este? întrebă ea.

— Nu mă integrez.

— Toată lumea simte asta uneori, zise ea. El clătină din cap.

— Ei se uită la mine.

Lynn spuse, după o scurtă pauză:

— Nu ești la fel ca toți ceilalți copii.

— Da.

— Și ei râd de tine? El aprobă din cap.

— Uneori.

— Ce fac?

— Aruncă cu lucruri în mine. Mă strigă în tot felul.

— Cum îți spun?

Dave își mușcă buza lată.

— Maimuțache.

Era gata să izbucnească în lacrimi.

— Nu e prea plăcut, zise ea. Îmi pare rău.

Îi luă șapca de baseball și începu să îl mângâie pe cap și pe ceafă.

— Copiii pot fi răi.

— Uneori, sentimentele mele sunt rănite, spuse Dave. Trist, se întoarce cu spatele la ea. Își scoase tricoul. Ea își trecu degetele prin părul lui, căutând zgârieturi sau alte semne de lovituri. În

timp ce făcea asta, îl simți relaxându-se. Respirația lui se calmă. Dispoziția păru să i se îmbunătățească.

Abia mai târziu, Lynn realizează că îl "puricase", așa cum fac maimuțele în sălbăticie. Una se întoarce cu spatele, iar cealaltă îi curăță blana.

Decise să facă asta în fiecare zi. Doar ca să-l facă pe Dave să se simtă bine.

De la sosirea lui Dave, totul se schimbase în viața lui Lynn. Deși era clar că Dave era responsabilitatea lui Henry, cimpanzeul nu se arăta prea interesat de acesta. Fusesse atras imediat de ea și ceva din comportamentul lui, sau poate aspectul - ochii sensibili, comportamentul copilăresc -, atinsese ceva în sufletul ei.

Începuse să citească despre cimpanzei și aflase că, din cauză că femelele cimpanzeu își alegeau mai mulți parteneri pentru împerechere, nu se știa care era tatăl puiului lor, așa că cimpanzeii nu aveau noțiunea de tată. Cimpanzeii aveau doar mamă. Dave părea să fi fost un copil chinuit, de care mama cimpanzeu nu avusese grijă. Se uita la Lynn cu un dor fățiș, iar ea răspundea la asta. Totul era foarte emoționant... și foarte neașteptat.

— El nu e copilul tău, mamă, o repezise Tracy.

Tracy era la vârsta la care își dorea atenția părinților.

Era geloasă pe orice lucru le-ar fi distras-o.

— Știu, Trace, zise Lynn. Dar are nevoie de mine.

— Mamă! Nu e responsabilitatea ta! spuse ea, aruncându-și teatral mâinile în sus.

— Știu.

— Atunci, n-ai putea să-l lași în pace?

— Ți se pare că i se acordă prea multă atenție?

— Păi, daaa! Categorical.

— Îmi pare rău, nu mi-am dat seama.

O cuprinse cu brațul pe fiica ei și o îmbrățișă.

— Pe mine să nu mă tratezi ca pe o maimuță, zise Tracy și o împinse la o parte.

Dar, în definitiv, și ei erau primate. Ființele umane erau maimuțe. Experiența ei cu Dave o făcea pe Lynn să fie neliniștit de conștientă de cât de multe aveau oamenii în comun cu maimuțele: puricatul reciproc, atingerea, atenția fizică drept modalitate de relaxare. Ochii se lăsau în jos, în caz de amenințare, de neplăcere sau ca semn de supunere. (Tracy,

în preajma prietenilor ei, flirtând cu ochii plecați.) Contactul vizual direct însemna intimidare, un semn de furie. Pielea de găină, în caz de teamă sau enervare - aceiași mușchi ai pielii făceau perii unei maimuțe să se ridice, pentru a crea o impresie de masivitate, în prezența unei amenințări. Dormitul în comun, încovrigatul într-un fel de culcuș...

Și așa mai departe.

Maimuțe.

Erau cu toții niște maimuțe.

Din ce în ce mai mult, cea mai mare diferență părea să fie părul. Dave era păros. Cei din jurul lui, nu. Din ce citise ea, pierderea părului se produsese după ce ființele umane se despărțiseră de cimpanzei. Explicația cea mai frecventă era că ființele umane deveniseră pentru o vreme creaturi de mlaștină sau de apă. Pentru că majoritatea mamiferelor erau păroase, blana fiind necesară pentru a le ajuta să își mențină temperatura internă. Dar mamiferele acvatice, cum erau delfinii și balenele, își pierduseră părul pentru a fi hidrodinamice. Iar oamenii își pierduseră și ei părul.

Însă pentru Lynn, cel mai ciudat lucru era sentimentul persistent că Dave era atât uman, cât și neuman. Nu știa cum să se descurce cu acest sentiment. Și, pe măsură ce treceau zilele, nu devenea deloc mai simplu.

LITIGIUL GENEI CANAVAN SE ÎNCHEIE ETICA BREVETĂRII GENELOR ESTE PUSĂ ÎN DISCUȚIE

Boala Canavan este o boală moștenită genetic, fatală pentru copii în primii ani de viață. În 1987, Dan Greenberg și soția lui au aflat că fiul lor de nouă luni suferea de această boală. Cum nu exista nici un test genetic, familia Greenberg a mai făcut un copil, o fiică, iar aceasta a fost și ea diagnosticată cu aceeași boală.

Familia Greenberg a vrut să se asigure că alte familii nu vor avea parte de aceeași durere, așa că l-au convins pe Reuben Matalon, un genetician, să creeze un test prenatal pentru boala Canavan. Familia Greenberg și-a donat propriile țesuturi, țesuturile copiilor lor morți și s-au străduit să obțină țesuturi de la alte familii cu boala Canavan, din întreaga lume. În cele din urmă, în 1993 a fost descoperită gena pentru boala Canavan. În sfârșit, un test prenatal gratuit era pus la dispoziția familiilor, la nivel mondial.

Fără știrea familiei Greenberg, dr. Matalon a brevetat gena și apoi a cerut taxe mari pentru teste. Multe familii care contribuiseră cu țesuturi și bani ca să ajute la descoperirea acelei gene acum nu își puteau permite testul. În 2003, familia Greenberg și alte părți implicate l-au dat în judecată pe Matalon și Spitalul de Copii din Miami, sub acuzația de încălcare a regulii consimțământului dat în cunoștință de cauză, înavuțire incorectă, tănuire frauduloasă și însușire frauduloasă a secretelor comerciale. Procesul s-a rezolvat în afara tribunalului. Ca rezultat, testul este mai disponibil acum, deși taxele trebuie plătite în continuare Spitalului de Copii din Miami. Etica atitudinii doctorilor și a instituțiilor implicate în acest caz este încă destul de controversată.

Psychology News

ADULȚII NU SE MAI MATURIZEAZĂ

Cercetător britanic dă vina pe educația oficială.

Profesorii, cercetători “uimitor de imaturi”.

Dacă sunteți de părere că adulții din jurul vostru se poartă ca niște copii, este probabil să aveți dreptate. În termeni tehnici, asta se numește “neotenie psihologică”, persistența comportamentului copilăresc la maturitate. Și fenomenul ia amploare.

Conform părerii dr. Bruce Charlton, psihiatru specializat în probleme de evoluționism la Newcastle upon Tyne, ființele umane au nevoie acum de mai mult timp ca să atingă maturitatea psihologică... iar unii nu o ating niciodată. Charlton crede că aceasta este o consecință secundară a educației oficiale, care durează până la peste douăzeci de ani. "Educația oficială necesită o postură copilărească a receptivității", care "împiedică atingerea maturității psihologice" ce s-ar produce, în mod normal, la sfârșitul adolescenței sau puțin peste vârsta de douăzeci de ani. El observă că "academicienii, profesorii, oamenii de știință și mulți alți profesioniști sunt incredibil de imaturi". Îi numește "imprevizibili, neechilibrați în priorități și cu tendința de a reacționa exagerat".

Societățile umane anterioare, cum ar fi cele de vânători-culegători, erau mai stabile și, în consecință, maturitatea apărea în anii adolescenței. Acum totuși, din cauza schimbării sociale rapide și importanței reduse a forței fizice, maturizarea este deseori amânată. Charlton remarcă faptul că semne ale maturității, cum ar fi absolvirea colegiului, căsătoria și primul copil, aveau loc înainte la vârste fixe, dar acum se pot întâmpla la diferențe de decenii.

"Astfel", spune el, "într-un sens psihologic important, unii oameni moderni nu ajung niciodată adulți".

Charlton consideră că asta se poate datora adaptării. "O flexibilitate infantilă a atitudinilor, comportamentului și cunoștințelor" poate fi utilă în trecerea prin instabilitatea crescută a lumii moderne, spune el, în care probabilitatea ca oamenii să-și schimbe slujba este mult mai mare, așa cum e mai probabil să învețe meserii noi sau să se mute în locuri noi. Dar asta se produce cu prețul unei "arii reduse a atenției, a căutării frenetice de noutăți, chiar a unor cicluri mai scurte de modă arbitrară și... unei superficialități emoționale și spirituale atotcuprinzătoare". Charlton mai spune că oamenii moderni "nu au profunzimea de caracter care părea atât de normală în trecut".

— Ellis, ce este în tubul acela? întrebă doamna Levine. Fiul ei ținea în mână un tub argintiu, cu o ceașcă mică de plastic în vârf. Erau în camera de zi a casei părintești din Scarsdale. Afară, muncitorii lucrau gălăgios în garaj. Făceau reparații: pregăteau casa de vânzare.

— Ce este în tub? repetă ea.

— Este un nou tratament genetic, mamă.

— Nu am nevoie de el.

— Îți revigorează pielea. O întinerește.

— Nu asta i-ai spus tatălui tău, zise ea. I-ai spus că îi va îmbunătăți viața sexuală.

— Păi...

— El te-a pus să faci asta, nu?

— Nu, mamă.

— Ascultă-mă bine, zise ea. Eu nu vreau să-mi îmbunătățesc viața sexuală. Nu am fost niciodată mai fericită ca acum.

— Voi doi dormiți în camere separate.

— Pentru că sforăie.

— Mamă, sprayul acesta o să te ajute.

— Nu am nevoie de ajutor.

— Te va face să fii mai fericită, te asigur...

— Niciodată nu m-ai ascultat, nici când erai mic.

— Hai, mamă...

— Și nu te-ai schimbat nici ca adult.

— Mamă, te rog...

Ellis începuse să se enerveze. De fapt, nu el ar fi trebuit să facă asta, ci fratele lui, Aaron. Aaron era preferatul ei. Dar Aaron spusese că avea un caz la tribunal. Așa că totul căzuse în cârcă lui Ellis.

Se apropie de ea, cu tubul în mână.

— Pleacă de aici, Ellis.

El continuă să se apropie.

— Sunt *mama ta*, Ellis.

Ea îl calcă pe picior. Ellis urlă de durere, iar în clipa următoare o prinse de ceafă, îi apăsă tubul peste nas și apăsă. Ea începu să se zbată și să se zvârcolească.

— Nu vreau! Nu vreau!

Dar inspira gazul. Chiar în timp ce protesta.

— Nu, nu, *nu*!

Ellis îi ținu tubul la nas o vreme. Era ca și cum ar fi strangulat-o, același gen de prindere, aceeași senzație, în timp ce ea se zbătea în mâinile lui. Era foarte neplăcut. Pielea obrazului ei lipită de degetele lui, în timp ce femeia se zvârcolea și protesta. Simți parfumul pudrei ei.

Într-un târziu, Ellis se îndepărtă de ea.

— Cum îndrăznești?! zise ea. Cum îndrăznești?!

Ieși repede din cameră, blestemând.

Ellis se sprijini de perete. Se simțea amețit, după ce își atacase fizic mama în modul acela. Dar trebuia să o facă, își spuse singur. *Trebuia să o facă.*

Lucrurile nu mergeau bine, își spuse Rick Diehl, în timp ce își ștergea piureul de mazăre de pe față și se oprea ca să-și curețe ochelarii. Era cinci după-amiaza. În bucătărie era foarte cald. Cei trei copii ai lui stăteau la masa din bucătărie, țipând și lovindu-se unul pe celălalt. Aruncau cu resturi de hot dog și muștar. Muștarul păta totul.

Bebelușul, în scaunul lui înalt, refuza să mănânce și scuipa mâncarea înapoi. Conchita ar fi trebuit să o hrănească, dar Conchita dispăruse în după-amiaza aceea. Nu se mai putuse baza pe ea de la plecarea soției lui. Femeile erau solidare. Probabil că trebuia să o înlocuiască pe Conchita, care era un mare ghimpe în coastă, și să angajeze pe cineva nou. Bineînțeles, ea avea să îl dea în judecată. Ar fi putut negocia un aranjament cu ea, înainte să ajungă la tribunal.

— O vrei? Ia-o!

Jason, fiul cel mare, strivi hot dog-ul cu chiflă cu tot peste fața lui Sam. Sam urlă și mimă că se îneacă. Apoi începură să se rostogolească pe podea.

— Tată! Tată! Oprește-l! Mă sufocă.

— Jason, nu-l mai sufoca pe fratele tău!

Jason nu-i dădu nici o atenție. Rick îl prinse de guler și îl trase de pe Sam.

— Am spus să nu-l mai sufoci.

— Nu-i făceam nimic. El a căutat-o.

— Vrei să nu mai ai voie la televizor diseară? Nu? Atunci mănâncă-ți hot dog-ul și lasă-l pe fratele tău să-l mănânce pe al lui.

Rick luă lingurița ca să-i dea de mâncare bebelușului, dar fetița își închise gura, încăpățânată, privindu-l cu niște ochi ostili, mici ca niște mărgele. Rick oftă. Ce-i făcea pe copiii în scăunele înalte să refuze să mănânce și să își arunce toate jucăriile pe podea? Poate că nu era o idee prea bună că soția lui fugise. Cât despre slujbă, acolo lucrurile erau și mai rele. Fostul tip de la securitate se culcase cu Lisa, iar acum, când ieșise din închisoare, fără îndoială că i-o punea din nou. Fata aia n-avea nici un fel de gusturi. Dacă Brad era condamnat pentru pedofilie, asta ar fi însemnat publicitate proastă pentru companie, dar Rick tot și-o dorea. Medicamentul minune al lui Josh Winkler se părea că ucidea oameni. Josh o făcuse de capul

lui, toate acele teste neautorizate pe oameni, dar dacă era trimis la închisoare, și asta s-ar fi răsfrânt în mod negativ asupra companiei.

Tocmai încerca să-i înfigă lingurița în gură fetei sale când sună telefonul.

Iar lucrurile deveniră mult, mult mai rele.

— Ticălosul!

Rick Diehl se întoarse cu spatele la șirurile de ecrane de securitate.

— Nu-mi vine să cred, zise el.

Pe ecrane, detestatul Brad Gordon deschidea ușile laboratoarelor, atingând capsulele Petri de peste tot și trecând mai departe. Brad fusese înregistrat cum trecea metodic prin toate laboratoarele din clădire. Rick își strânse pumnii.

— A intrat în clădire la ora unu dimineața, spuse șeful temporar de securitate. Probabil că avea un cârd administrativ de care nu știam, pentru că al lui a fost dezactivat.

A mers la toate punctele de depozitare și a contaminat toate culturile din linia celulară Burnet.

— E un idiot, dar nu e nici o problemă, zise Rick Diehl. Avem depozite biologice în San Jose, la Londra și în Singapore.

— De fapt, eșantioanele au fost toate luate ieri, zise omul de la serviciul de securitate. Cineva a luat liniile celulare și a plecat. Aveau autorizațiile necesare. Transmisie electronică securizată a codurilor.

— Cine a autorizat totul?

— Dumneavoastră. Autorizația a venit din contul dumneavoastră de securitate.

— Oh, Dumnezeule, zise el și se întoarse cu fața. Cum s-a întâmplat așa ceva?

— Acum ne ocupăm de asta.

— Dar linia celulară, spuse Rick, avem alte sedii...

— Din nefericire, se pare că...

— Ei bine, atunci avem clienți care au închiriat...

— Mi-e teamă că nu.

— Ce vrei să spui? zise Rick, începând să țipe. Vrei să spui că toată blestemata aia de cultură Burnet a dispărut? Din toată lumea? A dispărut?

— Din câte știm noi, da.

— E un *dezastru*, fir-ar al dracului să fie.

- Evident.
- Ar putea să-nsemne sfârșitul companiei mele! Celulele alea erau plasa noastră de siguranță. Am plătit o avere pe ele celor de la UCLA. Vrei să spui că au dispărut?
- Rick se încruntă furios, înțelegând realitatea dură.
- Este vorba de un atac organizat și coordonat împotriva companiei mele. Au oameni în Londra și în Singapore. Cineva a aranjat totul.
- Da. Așa credem și noi.
- Ca să-mi distrugă compania.
- Posibil.
- Am nevoie de liniile acelea celulare. Acum.
- Nimeni nu le mai are. Bineînțeles, cu excepția lui Frank Burnet.
- Atunci, să-l chemăm pe Burnet.
- Din nefericire, se pare că și domnul Burnet a dispărut. Nu reușim să dăm de el.
- Minunat, zise Rick. De-a dreptul minunat.
- Se răsuși și urlă la asistentul lui.
- Cheamă-i pe blestemații ăia de avocați, adu-i pe cei de la UCLA și pe toți ceilalți, până la ora opt, în seara asta.
- Nu știu dacă...
- Acum!

Gail Bond intrase într-o rutină. Petrecea noaptea cu Yoshi, apoi venea la șase dimineața ca să-l scoale pe Evan, să-i pregătească micul dejun și să aibă grijă să plece la școală la timp. Într-o dimineață, imediat după ce descuie ușa, văzu că Gerard dispăruse. Colivia lui era în hol, neacoperită, iar stinghia era goală. Trase o înjurătură și se duse în dormitor, unde Richard dormea încă. Îl scutură, ca să-l trezească.

— Richard. Unde e Gerard?

El căscă.

— Cum?

— Gerard. Unde e Gerard?

— Mi-e teamă că a avut loc un accident.

— Ce accident? Ce-ai făcut?

— Colivia era curățată, în bucătărie, iar fereastra era deschisă.

A zburat afară.

— Nu se poate. Avea aripile tăiate.

— Știu asta, zise Richard, căscând din nou.

— N-are cum să zboare.

— Tot ce știu e că am auzit-o pe Nadejda țipând, iar când m-am dus în bucătărie, ea arăta spre fereastră. M-am uitat și am văzut pasărea planând spre sol. Bineînțeles, am alergat imediat în stradă, dar dispăruse.

Ticălosul se chinuia să nu zâmbească.

— Richard, este o problemă foarte serioasă. E un animal transgenic. Dacă scapă, e posibil să își transmită genele și altor papagali.

— Te asigur că a fost un accident.

— Unde e Nadejda?

— Vine la prânz acum. M-am gândit să reduc cheltuielile.

— Are telefon mobil?

— Tu ai angajat-o, iubire.

— Să nu-mi spui mie "iubire". Nu știu ce-ai făcut cu papagalul, dar e o problemă foarte serioasă, Richard.

— Nu știu ce să-ți spun, replică Richard, ridicând din umeri.

Bineînțeles, asta-i distrugea toate planurile. Intenționaseră să publice totul online, în luna următoare și, desigur, aveau să înceapă să apară strigăte din toată lumea, care să pretindă că spusele lor nu erau adevărate. Oamenii de știință aveau să

spună că este un efect Clever Hans, o simplă imitare, sau Dumnezeu știe ce altceva. Iar acum, pasărea dispăruse.

— Îmi vine să-l omor pe Richard, îi spuse ea lui Maurice, șeful laboratorului.

— Iar eu aș angaja pe cel mai bun avocat pentru apărarea ta, zise acesta, fără să zâmbească. Crezi că știe unde e pasărea?

— Probabil. Dar n-o să-mi spună niciodată. Îl ura pe Gerard.

— Aveți o dispută pe teme de custodie din pricina unei păsări.

— O să discut cu Nadejda. Însă cred că a plătit-o să tacă.

— Pasărea îți știe numele? Numele laboratorului? Numere de telefon?

— Nu, dar a memorat tonurile telefonului meu mobil. Obişnuia să le repete, ca o secvență de sunete.

— Atunci, poate o să ne sune, cândva.

— Poate, zise Gail oftând.

Alex Burnet era în mijlocul celui mai dificil proces din cariera ei, un caz de viol asupra unui băiețel de doi ani, din Malibu.

Acuzatul, Mick Crowley, de treizeci și unu de ani, era un redactor în probleme de politică din Washington, care venise în vizită la cumnata lui, când simțise un impuls copleșitor să facă sex anal cu fiul ei, încă în scutece. Crowley era un absolvent de la Yale, bogat și răsfățat, moștenitor al unei averi de origine farmaceutică. Îl angajase pentru apărare pe faimosul avocat din Washington, D.C., Abe ("Nu-i acolo") Ganzler.

Se dovedi că gusturile sexuale ale lui Crowley erau bine cunoscute în Washington, iar Ganzler, așa cum îi era obiceiul, prezentă cazul cu ardoare în presă, cu luni de zile înainte de proces, caracterizându-le în mod repetat pe Alex și pe mama copilului drept niște "fundamentaliste feministe cu imaginație", care inventaseră totul, cu "imaginația lor bolnavă și perversă". Asta în ciuda examinării bine documentate de la spital, făcute asupra copilului. (Penisul lui Crowley era mic, dar produsese totuși rupturi semnificative în rectul bebelușului.)

Era în toiul pregătirii frenetice pentru a treia zi de proces, când Amy, asistenta ei, o sună ca să-i spună că tatăl ei era la telefon. Alex răspunse.

— Sunt cam ocupată, tată.

— Nu te țin mult. Plec pentru două săptămâni.

— Ok.

Unul dintre ceilalți avocați intră și îi puse pe birou ultimele ediții ale ziarelor. În *Star* apăreau fotografii ale copilului violat, ale spitalului din Malibu și o poză deloc măgulitoare, cu Alex și mama copilului, cu ochii îngustați în lumina puternică a soarelui.

— Unde te duci, tată?

— Încă nu știu, zise tatăl ei, dar trebuie să stau puțin singur. Probabil că n-o să am semnal la mobil. O să-ți trimit o scrisoare când voi ajunge acolo. Și o cutie cu niște chestii. În caz că vei avea nevoie de ele.

— Ok, tată, distracție plăcută.

În timp ce vorbea cu el, răsfoise *L. A. Times*. *Times* lupta de ani de zile pentru dreptul de a avea acces și de a tipări toate documentele de la tribunal, indiferent dacă erau preliminare, confidențiale sau speculative. Judecătorii din California erau

extrem de refractari în sigilarea chiar și a acelor documente în care apăreau adresele de acasă ale femeilor urmărite de obsedați sau detaliile anatomice ale copiilor care fuseseră violați. Politica lui *Times* de publicare a tuturor acestora însemna și că avocații puteau să emită afirmații grosolane și nefondate, în timpul pregătirii procesului, știind că *Times* avea să le publice. Iar ziarul o făcea de fiecare dată. Dreptul publicului la informații. Da, publicul chiar trebuia să știe exact cât de lungă fusese ruptura bietului băiețel în...

— Totul e bine? întrebă tatăl ei.

— Da, tată, sunt bine.

— Nu te afectează?

— Nu. Aștept sprijin de la organizațiile de binefacere, dar acestea nu fac nici o declarație. O tăcere ciudată.

— Sunt sigur că ești șocată din cauza asta, spuse el. Netrebnicul are relații în lumea politică, nu? Nenorocitul. Trebuie să plec, Lexie.

— Pa, tată.

Se concentra din nou asupra cazului. Rezultatele comparației ADN-ului trebuia să ajungă în acea zi, dar acest lucru nu se întâmplase încă. Mostrele obținute erau extrem de mici și ea era îngrijorată în legătură cu rezultatele.

Luminile scăzură treptat în camera de prezentare de la Selat, Anney, Koss Ltd., cunoscuta firmă de publicitate londoneză. Pe ecran, imaginea unui magazin universal american, traficul neclar trecând în viteză pe lângă o îngrămădire jalnică de semne publicitare. Gavin Koss știa din experiență că acea imagine avea un impact imediat. Tot ce era critic la adresa Americii era perfect.

— Firmele americane cheltuiesc pentru publicitate mai mult decât orice altă țară din lume, spuse Koss.

Bineînțeles, este necesar să o faci, dată fiind calitatea produselor americane...

Din întineric se auziră chicoteli.

— Și inteligența publicului american...

Râsete potolite, înăbușite.

— Așa cum remarca recent unul dintre redactorii noștri, majoritatea americanilor nu-și pot găsi nici dosul cu propriile mâini.

Râsete la scenă deschisă. Spectatorii se încălzeau la spusele lui.

— Un popor primitiv și lipsit de cultură, care se felițită reciproc, în timp ce se scufundă din ce în ce mai mult în datorii.

Își spuse că era suficient și schimbă tonul.

— Dar eu vreau să vă atrag atenția asupra volumului de mesaje comerciale, așa cum vedeți pe ecran, așezate în lungul autostrăzii. Și fiecare vehicul care trece pe lângă ele are pornit radioul, unde se transmit alte mesaje comerciale. De fapt, se estimează că americanii ascultă trei mii de mesaje pe zi... sau, mai probabil, nu le ascultă. Psihologii au determinat că volumul mare de mesaje creează un fel de anestezie, care se instalează în timp. Într-un mediu suprasaturat de mass-media, toate mesajele își pierd impactul.

Imaginea se schimbă, apărând Times Square noaptea, apoi Shinjuku, în Tokio, și Piccadilly, în Londra.

— Saturația există astăzi la nivel global. Mesaje uriașe, inclusiv filme pe ecrane mari, apar în piețele publice, în lungul autostrăzilor, în stațiile de metrou, în gări. Punem ecrane video în punctele de vânzare din magazine. La toalete. În sălile de așteptare, în cârciumi și restaurante.

În sălile de așteptare din aeroporturi și la bordul avioanelor. Mai mult, am cucerit spațiul personal. Logo-uri, mărci și sloganuri

apar pe obiecte obișnuite, de la cuțite la veselă și computere. Apar pe tot ceea ce avem. Consumatorii poartă logo-uri pe haine, pe genți, pantofi, bijuterii. Se întâmplă foarte rar ca o persoană să apară în public fără așa ceva. Cu treizeci de ani în urmă, dacă ar fi prezis cineva că întreg publicul din lume se va transforma în niște pancarte vii, plimbându-se de colo-colo ca să facă reclamă produselor, ideea ar fi părut fantasmagorică. Și totuși, asta s-a întâmplat.

O pauză scurtă și continuă:

— Rezultatul este o saturație cu imagini, epuizarea senzorială și diminuarea impactului. Ce putem face acum?

Cum putem merge mai departe, în noua eră a tehnologiei?

Răspunsul poate părea eretic, dar *iată-l*.

Imaginea de pe ecran se schimbă radical, apărând acum o pădure. Copaci uriași se înălțau spre cer, umbrind solul. Apoi apăru un vârf muntos înzăpezit. O insulă tropicală, un arc de nisip, apă cristalină, palmieri. Și, în final, un recif subacvatic, cu pești înotând printre corali și bureți.

— Lumea naturală nu conține nici un fel de reclame, spuse Koss. Lumea naturală nu a fost îmblânzită încă. Nu a fost colonizată de comerț. A rămas virgină.

— Nu asta era ideea? Întrebă o voce din întuneric.

— Da, așa ar spune înțelepciunea omului comun. Dar înțelepciunea aceasta este întotdeauna depășită. Pentru că în perioada în care a devenit de bun-simț - adică până a ajuns ceva ce este crezut de toată lumea - lumea a mers mai departe. Înțelepciunea omului comun este o rămășiță a trecutului. Și la fel se întâmplă și în cazul de față.

Pe ecran, pe scena cu reciful apărură brusc reclame. Pe ramificațiile de coral scria "BP CLEAN". Un banc de peștișori trecu pe lângă acestea, pe fiecare sclipind cuvântul "VODAFONE", "VODAFONE". Un rechin lucios, peste botul căruia scria "CADBURY". Un pește-balon, pe care scria "LLOYDS TSB GRUP" cu litere negre, înotă peste circumvoluțiunile formațiunilor de corali "cerebrali", pe ale căror creștături era imprimat cu portocaliu "SCOTTISH POWER". Și, în fine, un tipar scoase capul dintr-o gaură. Pe pielea lui verzuie scria *MARKS & SPENCER*.

— Gândiți-vă la câte posibilități există, zise Koss.

Publicul era șocat, așa cum se așteptase. Continuă să explice.

Pe ecran apăru acum o scenă din deșert, cu vârfuri ascuțite de piatră roșie înălțându-se pe fondul unui cer albastru, presărat cu nori. După o clipă, norii se uniră într-unui mai mare și cețos, care plutea deasupra peisajului, sub forma unui mesaj:

“BP înseamnă energie pură”.

— Literele acelea au trei sute de metri înălțime, spuse Koss. Plutesc la patru sute de metri deasupra solului. Se văd clar cu ochiul liber și pot fi fotografiate ușor. La apus, devin chiar frumoase.

Imaginea se schimbă.

— Aici le vedeți în timp ce soarele coboară. Scrisul trece de la alb la roz, apoi la roșu și, în final, la un indigo închis. Deci are calitatea, dă senzația că este un element natural, în peisajul lui natural.

Se întoarce la imaginea inițială a norului în lumina zilei.

— Aceste litere sunt generate printr-o combinație de nanoparticule și bacterii *Clostridium perfringens* modificate genetic. Imaginea este, de fapt, un nanoroi, și rămâne vizibilă pe cer pentru o perioadă variabilă de timp, în funcție de condițiile meteorologice, la fel ca orice alt nor.

Poate să apară numai câteva minute. Altă dată poate să se vadă o oră întreagă. Poate să apară în imagini multiple...

Pe ecran, norii pufoși devin sloganul BP, repetat la infinit, nor după nor, întinzându-se spre orizont.

— Cred că toată lumea va recunoaște impactul acestui mediu nou. Mediul *natural*.

Se așteptase la aplauze spontane în urma acelor imagini dramatice, dar în întineric era doar liniște. Și totuși ar fi trebuit să aibă un fel de reacție. O reclamă repetată la infinit, pe cer? Asta ar fi trebuit să-i atragă.

— Dar acești nori sunt un caz special, spuse el.

Se întoarce la imaginea subacvatică, cu peștii înotând peste reciful de corali.

— În acest caz, sloganurile și reclamele sunt purtate chiar de ființe, prin modificarea genetică directă a fiecărei specii. Numim asta reclamă genomică. Pentru prinderea acestui mediu nou, viteza are o importanță copleșitoare.

Există numai un număr limitat de pești de recif care să trăiască în apele turistice. Unii pești sunt mai luminoși decât alții. Mulți sunt puțin monotoni. Așa că noi vrem să-i alegem pe cei mai

buni. Iar pentru modificarea genetică va fi nevoie de brevetarea fiecărui animal marin.

Astfel, noi vom breveta peștele clown Cadbury, coralul British Petroleum, tiparul Marks and Spencer, peștele-înger al Băncii Regale a Scoției și, plutind tăcut pe deasupra lor, pisica de mare British Airways. Koss își dresă glasul.

— Viteza contează pentru că intrăm într-o competiție.

Vrem să apară peștele nostru clown Cadbury, înainte ca peștele clown să fie brevetat de Hershey sau de McDonald's.

Și vrem un exemplar puternic, deoarece peștele clown Cadbury va concura, în mediul lui natural, cu peștii clown obișnuiți... și să sperăm că îi va învinge. Cu cât are mai mult succes peștele nostru brevetat, cu atât va fi văzut mai des mesajul nostru, în timp ce peștele original, fără mesaj, va dispărea. Intrăm în era reclamei darwiniene!

Fie ca reclama cea mai bună să învingă!

O tuse din public.

— Scuză-mă, Gavin, spuse o voce. Dar ăsta pare să fie un coșmar ecologic. Nume de firme pe pești? Sloganuri în nori? Ce urmează? Rinoceri în Africa, cu logoul Land Rover? Dacă începi să pui reclame pe speciile de animale, toți ecologiștii din lume se vor ridica împotriva ta.

— De fapt, nu o vor face, spuse Koss. Pentru că noi nu sugerăm doar ca niște corporații să asocieze speciilor niște branduri. Le cerem să *sponsorizeze* speciile. Ca serviciu public.

Făcu o pauză și continuă:

— Gândiți-vă câte expoziții de muzeu, companii de teatru și orchestre simfonice sunt total dependente de sponsorizarea corporativă. Chiar și porțiuni de drum sunt sponsorizate astăzi. De ce nu am direcționa același spirit filantropic spre lumea naturală care, fără îndoială, va avea mult mai mult de profitat, în comparație cu drumurile noastre? Speciile pe cale de dispariție pot atrage sponsorizări. Corporațiile pot să își clădească reputația pe baza supraviețuirii speciilor de animale, așa cum o făceau înainte pe calitatea unor programe plictisitoare de televiziune. Și același lucru este valabil și pentru animalele care nu sunt în pericol de dispariție. Pentru toți peștii din mare. Vorbim despre o eră a unei filantropii corporative magnifice... la o scară globală.

— Deci, acesta este rinocerul negru, pe care vi-l oferă Land

Rover? Jaguarul, adus în fața dumneavoastră de firma Jaguar?
— Eu n-aș spune-o chiar atât de brutal, dar, da, asta propunem noi. Ideea este că vorbim despre o situație în care câștigă toată lumea. Un câștig pentru mediu. Pentru corporații. Și pentru publicitate.

Gavin Koss făcuse sute de prezentări în cariera sa, iar simțul publicului nu-l înșelase niciodată. Simțea acum că acel grup nu era de partea lui. Era vremea să aprindă luminile și să răspundă la întrebări.

Se uită lung la rândurile de fețe încruntate.

— Recunosc că ideea mea este radicală, spuse el. Dar lumea se schimbă rapid. Cineva o să facă asta. Această colonizare a naturii va avea loc. Singura întrebare este cine o va face. Vă rog să vă gândiți la această ocazie cu cea mai mare atenție și să decideți dacă vreți să faceți parte din ea.

Gart Baker, șeful lui Midlands Media Associates Ltd, se ridică în picioare, în spatele sălii.

— Este o idee destul de novatoare, Gavin, zise el. Dar trebuie să îți spun, cu destulă certitudine, că n-o să meargă.

— Serios? Și de ce?

— Pentru că altcineva a făcut-o deja.

Nu era lună și nu se auzea nici un sunet, cu excepția tunetului valurilor în întuneric și a vântului umed.

Plaja Tortuguero se întindea pe aproape doi kilometri în lungul coastei atlantice abrupte din Costa Rica, dar, în noaptea aceea, se vedea doar ca o dungă întunecată care se unea cu un cer negru, plin de stele. Julio Manarez se opri, așteptând ca ochii să i se adapteze la întuneric. Un om poate vedea la lumina stelelor, dacă nu se grăbește.

După scurt timp, începu să distingă trunchiurile palmierilor și resturile împrăștiate pe nisipul întunecat, plantele joase și pipernicite bătute de vântul dinspre ocean. Și putea să vadă crestele albe ale valurilor, în apele agitate. Știa că oceanul e plin de rechini. Acea porțiune a coastei Atlanticului era stearpă și neospitalieră.

La patru sute de metri depărtare, pe plajă, îl văzu pe Manuel, o formă întunecată ghemuită sub mangrove. Se adăpostise de vânt. Nu mai era nimeni altcineva pe plajă.

Julio porni spre el, trecând pe lângă gropile adânci săpate de țestoase în zilele precedente. Plaja aceea era unul dintre terenurile de înmulțire pentru țestoase, care veneau din ocean, pe întuneric, pentru a-și depune ouăle. Procesul avea loc mai ales noaptea, iar țestoasele erau vulnerabile - pe vremuri din cauza braconierilor, iar acum, din cauza jaguarilor care bântuiau plaja, negri precum noaptea. În calitate de șef pentru conservarea regiunii, recent numit în funcție, Julio știa foarte bine că, de-a lungul coastei, erau omorâte țestoase în fiecare noapte.

Turiștii ajutau la prevenirea acestui lucru. Dacă se plimbau turiști pe plajă, jaguarii stăteau la distanță. Dar felinele atacau de multe ori după miezul nopții, după ce turiștii intraseră în hotelurile lor.

Era posibil să îți imaginezi o presiune selectivă evoluționistă, producând un fel de apărare împotriva jaguarului. Când era în liceu, în San Juan, el și alți studenți făceau glume pe tema asta. Turiștii erau niște agenți ai evoluției? Turiștii schimbau tot ce exista într-o țară, așa că de ce să nu schimbe și fauna? Pentru că, dacă se întâmpla ca o țestoasă să aibă o anumită calitate - poate toleranță față de lanterne sau capacitatea de a scoate un sunet tânguitor, îndurerat -, dacă țestoasele aveau ceva care să

atrage turiștii și să-i facă să stea pe plajă noaptea, atunci acele țestoase aveau șanse mai mari de supraviețuire, ouăle lor aveau șanse mai mari de supraviețuire și puii lor aveau șanse mai mari de supraviețuire.

Un grad diferit de supraviețuire, rezultat din faptul că reprezentau o atracție turistică. Aceasta fusese o glumă pe vremuri, în școală. Dar, bineînțeles, era posibilă, din punct de vedere teoretic. Iar dacă ceea ce îi spusese Manuel era adevărat...

Manuel îl văzu și îi făcu semn cu mâna. Când Julio se apropie, se ridică în picioare.

— Pe aici, zise el și porni pe plajă.

— Ai găsit mai multe în noaptea asta, Julio?

— Doar una. De tipul celor despre care ți-am vorbit.

— *Muy bien.*

Merseră pe plajă în tăcere. Dar nu trebui să meargă prea departe, poate cam o sută de metri, când Julio văzu sclipirea purpurie slabă, jos, în nisip, pulsând încet.

— Asta e?

— Asta e, spuse Manuel.

Era o femelă cam de o sută de kilograme, și de un metru și un sfert lungime. Avea plăcile carapacei normale, cam cât o palmă de om. Maronie, cu dungi negre. Era pe jumătate îngropată în nisip, săpând o groapă în spate, cu aripioarele.

— Începe și se oprește, zise Manuel.

Și în clipa aceea începu din nou. O strălucire purpurie care părea să fie emanată de anumite plăci ale carapacei. Unele plăci nu aveau acea strălucire și erau întunecate. Altele străluceau doar din când în când. Fiecare sclipire părea să dureze doar o secundă, crescând încet în intensitate și dispărând la fel.

— Câte țestoase de genul ăsta ai văzut? Întrebă Julio.

— Asta e a treia.

— Și lumina asta ține jaguarii la distanță? Continuă să privească sclipirea slabă. Avea senzația că acea calitate a sclipirii era ciudat de familiară. Aproape ca a unui licurici. Sau ca o bacterie sclipitoare din valuri. Ceva ce mai văzuse înainte.

— Da, jaguarii păstrează distanța.

— Stai puțin, zise Julio. Ce e asta? Întrebă el, arătând spre carapace, unde apăruse un model de plăci luminate și întunecate.

- Se întâmplă doar uneori.
- Dar o vezi?
- Da, o văd.
- Arată ca un hexagon.
- Nu știu...
- E ca un fel de simbol, nu ți se pare? Al unei corporații?
- Da, poate. E posibil.
- Dar la celelalte țestoase? Și la ele apare acest model?
- Nu, fiecare este diferit.
- Atunci, ar putea fi un model oarecare și care seamănă, întâmplător, cu un hexagon.
- Da, Julio, eu așa cred. Pentru că imaginea de pe carapace nu este chiar atât de bună, nu este simetrică...
- Chiar în timp ce vorbea, imaginea dispăru. Țestoasa era din nou întunecată.
- Poți fotografia modelul acela?
- Am făcut-o deja. Este cu expunere în timp, fără bliț, așa că e destul de neclară. Dar l-am fotografiat.
- Bine, zise Julio. Pentru că aici e vorba de o modificare genetică. Hai să verificăm jurnalul de vizitatori, ca să vedem cine ar fi putut face asta.

— Josh.

La telefon era mama lui.

— Da, mamă.

— M-am gândit că ar trebui să afli asta. Ți-l amintești pe fiul lui Lois Graham, Eric, care era dependent de heroină? S-a întâmplat o tragedie. A murit.

Josh oftă lung. Se lăsă pe spate pe scaun și închise ochii.

— Cum?

— Într-un accident de mașină. Dar apoi i-au făcut autopsia sau, mă rog, ce i-or fi făcut. Eric a avut un atac de inimă fatal. Avea douăzeci și unu de ani, Josh.

— S-a mai întâmplat în familie? Vreo chestie congenitală?

— Nu. Tatăl lui Eric trăiește în Elveția și are șazececi și patru de ani. Face alpinism. Iar Lois este bine. E distrusă, desigur. Cu toții suntem distruși.

Josh nu spuse nimic.

— Lucrurile mergeau atât de bine pentru Eric. Se lăsase de droguri, avea o slujbă nouă, voia să se întoarcă la școală, în toamnă... singura chestie era că începuse să chelească. Lumea credea că face chimioterapie. Pierduse foarte mult păr. Și mergea cam gârbovit. Josh? Mai ești acolo?

— Sunt aici.

— L-am văzut săptămâna trecută. Arăta ca un bătrân. Josh nu spuse nimic.

— Familia a organizat slujba. Trebuie să te duci și tu la priveghi.

— O să-ncerc.

— Josh. Și fratele tău arată bătrân.

— Știu.

— Am încercat să-i spun că seamănă cu tatăl lui. Ca să-l liniștesc. Dar Adam arată *foarte bătrân*.

— Știu.

— Ce se întâmplă? zise ea. Ce i-ai făcut?

— Ce i-am făcut *eu*?

— Da, Josh. Tu le-ai dat acestor oameni o genă. Sau ce era în sprayul acela. Și ei îmbătrânesc.

— Mamă, Adam și-a făcut-o singur. A inhalat din spray singur, crezând că e vreun drog. Nici măcar nu eram cu el în clipa aceea. Și tu mi-ai cerut să-i dau sprayul fiului lui Lois Graham.

— Nu știu cum poți spune așa ceva.

— Tu m-ai sunat.

— Ești ridicol, Josh. De ce te-aș fi sunat? Eu nu știu nimic despre munca ta. *Tu* m-ai sunat pe mine și m-ai întrebat unde locuiește Eric. Și mi-ai cerut să nu-i spun nimic mamei lui. Eu așa îmi amintesc.

Josh nu spuse nimic. Își apăsă vârfurile degetelor peste ochii închiși, până când începu să vadă cercuri luminoase. Ar fi vrut să fugă. Ar fi vrut să plece din biroul lui, din companie. Ar fi vrut ca nimic din toate acelea să nu fie adevărat.

— Mamă, zise el, în cele din urmă. Chestia asta s-ar putea să fie foarte serioasă.

Își spunea că era posibil să ajungă la închisoare.

— Sigur că e foarte serioasă. Sunt foarte înspăimântată acum, Josh. Ce-o să se întâmple? O să-mi pierd fiul?

— Nu știu, mamă. Sper să nu.

— Cred că există o șansă, zise ea. Pentru că am sunat la familia Levine, în Scarsdale. Cei doi sunt deja bătrâni. Peste șaizeci de ani. Și ei păreau foarte bine. Helen a spus că nu s-a simțit niciodată mai bine. George joacă mult golf.

— Asta-i bine, zise el.

— Poate că ei se simt bine.

— Eu așa cred.

— Și atunci, poate că și Adam o să fie bine.

— Sper, mamă. Sincer.

Josh închise telefonul. Sigur că familia Levine era bine. Le trimisese apă salină sterilă în sprayuri. Ei nu primiseră gena. Nu voise să-și trimită genele experimentale unor oameni din New York pe care nu-i cunoștea.

Iar dacă asta o făcea pe mama lui să spere, cu atât mai bine. Să rămână așa.

Pentru că, în acel moment, Josh nu avea prea multe speranțe.

Pentru fratele lui. Și nici pentru el însuși, până la urmă.

Era nevoit să-i spună lui Rick Diehl. Dar nu acum. Nu chiar acum.

Soțul lui Gail Bond, Richard, bancherul de investiții, lucra deseori până târziu, ținându-le de urât clienților importanți. Și nici unul nu era mai important decât americanul care stătea acum în fața lui, la masă. Barton Williams, faimosul investor din Cleveland.

— Vrei o surpriză pentru soția ta, Barton? zise Richard Bond. Cred că am exact ce îți trebuie.

Încovoiat peste masă, Williams ridică privirea, nu prea interesat. Barton Williams avea șaptezeci și cinci de ani și semăna foarte mult cu o broască râioasă. Avea o față fălcoasă, cu pori mari, un nas lat și plat și ochi mici. Obiceiul lui de a-și întinde brațele pe masă și de a-și sprijini bărbia pe degete îl făcea să semene și mai mult cu o broască. De fapt, el își odihnea gâtul atacat de artrită, deoarece nu-i plăcea să poarte guler susținător. I se părea că îl făcea să arate bătrân.

Din punctul de vedere al lui Richard Bond, Barton Williams ar fi putut să stea întins cu totul pe masă. Era destul de bătrân și destul de bogat ca să facă orice voia, iar ceea ce dorise întotdeauna, toată viața lui, fuseseră femeile. În ciuda vârstei și a aspectului, continua să le aibă în cantități mari, la orice oră a zilei. Richard aranjase ca diverse femei să apară la masă, la sfârșitul mesei. Trebuia să se dea drept colege de serviciu, care treceau ca să-i aducă niște documente. Sau prietene mai vechi, venite pentru un pupic și o scurtă prezentare. Câteva urma să fie alte cliente din restaurant, admiratoare ale marelui investor, atât de copleșite încât se simțiseră obligate să vină să-l cunoască.

Nimic din toate acestea nu-l păcălea pe Barton Williams, dar îl amuzau și se aștepta ca partenerul lui de afaceri să se agite puțin pentru el. Când valorezi zece milioane de dolari, oamenii fac eforturi să fii fericit. Așa mergeau treburile. Considera asta un fel de omagiu.

Și totuși, în acel moment, Barton voia, mai mult decât orice altceva, să o satisfacă pe cea cu care era căsătorit de patruzeci de ani. Din motive inexplicabile, Evelyn, în vârstă de șaiszeci de ani, nu se mai simțea mulțumită de căsnicia ei și se săturase de escapadele nesfârșite ale lui Barton, cum le numea ea. Un cadou ar fi picat tocmai bine.

— Dar ar fi bine să fie ceva deosebit, la naiba, zise Barton. E

obișnuită cu toate. Vile în Franța, iahturi în Sardinia, bijuterii de la Winston, bucătari aduși cu avionul de la Roma pentru ziua de naștere a câinelui ei. Asta e problema. Nu mai am cu ce s-o cumpăr. Are șaiszeci de ani și e blazată.

— Te asigur că acest cadou e unic în lume, spuse Richard. Soția ta iubește animalele, nu?

— Are propria ei grădină zoologică, chiar acolo, pe proprietate.

— Și are și păsări?

— O, Doamne. Cred că peste o sută. Avem cintezoii și în solar. Ciripesc toată ziua. Ea îi împerechează.

— Papagali?

— De toate felurile. Slavă Domnului, nici unul nu vorbește. N-a prea avut noroc la papagali.

— Norocul ei e pe cale să se schimbe. Barton oftă.

— Nu mai vrea încă un papagal.

— Pe ăsta o să-l vrea, spuse Richard. E unic în lume.

— Plec mâine dimineață, la șase, mormăi Barton.

— O să îl găsești în avion, zise Richard.

Rob Bellarmino zâmbi liniștitor.

— Nu luați în seamă camerele, le zise el puștilor. Erau în biblioteca școlară a Liceului George Washington, în Silver Spring, Maryland. Trei semicercuri de scaune, în jurul unui scaun central, pe care stătea dr. Bellarmino, în timp ce le vorbea elevilor despre aspectele etice ale geneticii.

Televiziunea avea trei camere de filmare, una în partea din spate a sălii, una pe lateral, aproape de Bellarmino, și una cu fața spre copii, pentru a le înregistra fețele fascinate de ceea ce auzeau despre viața unui genetician care lucra la INS. După spusele producătorului spectacolului, era important să arate interacțiunea lui Bellarmino cu comunitatea, iar el era perfect de acord cu asta. Copiii erau aleși special, așa încât să fie inteligenți și bine informați.

Își spuse că avea să fie amuzant.

Le vorbi despre trecutul și pregătirea sa timp de câteva minute, apoi spuse că va răspunde la câteva întrebări. Prima îl făcu să stea puțin pe gânduri.

— Dr. Bellarmino, întrebă o puștoaică asiatică. Ce părere aveți despre femeia din Texas care și-a clonat pisica moartă?

În realitate, Bellarmino considera că toată afacerea cu pisica moartă era ridicolă. I se părea că diminuea importanța muncii lui și a altora. Dar nu putea spune asta.

— Este vorba de o situație dificilă, legată de sentimente, zise cu diplomație Bellarmino. Cu toții suntem foarte atașați de animalele noastre de companie, dar...

Ezită și continuă:

— Această operație a fost făcută de o companie din California, numită Genetic Savings and Clone, și s-a declarat că a costat cincizeci de mii de dolari.

— Credeți că este etic să clonezi o pisică de casă? întrebă fata.

— Așa cum știți, până acum au fost clonate deja mai multe animale, răspunse el, printre care oi, șoareci, câini și pisici. Așa că nu mai pare ceva chiar atât de deosebit... Una dintre probleme este faptul că animalul clonat nu are aceeași durată de viață ca un animal normal.

— Este etic să plătești cincizeci de mii de dolari ca să clonezi un animal de companie, atunci când atât de mulți oameni mor de foame în lume? întrebă un alt elev.

Bellarmino gemu în gând. Cum să facă să schimbe subiectul?
— Eu nu sunt prea entuziasmat de această procedură, zise el. Însă nu aş merge atât de departe încât să o numesc lipsită de etică.

— Nu este lipsită de etică deoarece creează un climat de normalitate pentru donarea unei ființe umane.

— Nu cred că donarea unui animal de companie are vreun efect asupra problemelor referitoare la donarea umană.

— Ar fi etic să clonezi o ființă umană?

— Din fericire, această problemă ține de viitorul îndepărtat, zise Bellarmino. Astăzi, sper să ne gândim la problemele contemporane reale. Avem oameni care își exprimă îngrijorarea în legătură cu mâncărurile modificate genetic. Avem probleme legate de terapia genelor și de celulele stern. Iar acestea sunt probleme reale. Este vreunul dintre voi interesat de așa ceva? Un băiețel din spate ridică mâna.

— Da?

— Credeți că este posibil să clonezi o ființă umană? Întrebă băiatul.

— Da, cred că este posibil. Nu acum, dar în viitor, da.

— Când?

— Nu aş vrea să fac o presupunere asupra momentului. Aveți întrebări și asupra altui subiect?

O altă mână ridicată.

— Da?

— După părerea dumneavoastră, donarea umană este lipsită de etică?

Bellarmino ezită din nou. Era teribil de conștient de faptul că răspunsul lui avea să fie transmis la televiziune. Și cine știe cum avea să-i editeze răspunsurile rețeaua de televiziune. Probabil că ar fi încercat să-l facă să apară într-o lumină cât mai proastă posibil. Reporterii aveau prejudecăți clare împotriva oamenilor credincioși. Iar cuvintele lui aveau și o greutate profesională, deoarece conducea un departament al INS.

— Probabil că ați auzit multe lucruri despre clonare, și cele mai multe dintre ele sunt false. Vorbind ca om de știință, trebuie să recunosc că nu văd nimic fundamental greșit în clonare. Nu văd nici o problemă morală. Este doar o altă procedură genetică. Am făcut deja asta cu o varietate de animale, așa cum am menționat. Cu toate acestea, știu și faptul că procedura de clonare are o rată mare de eșec. Multe animale mor, înainte ca

unul să fie clonat cu succes. Este clar că așa ceva ar fi inacceptabil pentru ființele umane. Așa încât, pentru moment, consider donarea ca fiind o problemă inexistentă.

— Clonarea nu înseamnă că te joci de-a Dumnezeu?

— Eu, personal, n-aș defini așa problema, zise el. Dacă Dumnezeu a creat ființele umane și a creat restul lumii, este clar că tot Dumnezeu a creat și instrumentele ingineriei genetice. Așa încât, prin asta, Dumnezeu a făcut deja posibilă modificarea genetică. Aceasta este munca lui Dumnezeu, nu a omului. Și, ca întotdeauna, de noi depinde să utilizăm cu înțelepciune ceea ce ne dă Dumnezeu. Se simțea mai bine acum. Era unul dintre răspunsurile lui clasice.

— Deci donarea este o folosire înțeleaptă a ceea ce ne-a dat Dumnezeu?

Fără voia lui, își șterse fruntea cu mâneca sacoului. Spera ca acea bucățică de film să nu fie folosită, deși era sigur că o vor face. *Niște copii îl fac să transpire pe șeful INS.*

— Unii oameni cred că știu ceea ce vrea Dumnezeu, spuse el. Dar eu nu am pretenția asta. Nu cred că poate ști cineva asta, cu excepția lui Dumnezeu. Cred că oricine susține că ar cunoaște intențiile lui Dumnezeu se dovedește extrem de înfumurat.

Voia să se uite la ceas, dar se abținu. Puștii îl priveau neîncrezători, nu vrăjiți, așa cum se așteptase.

— Există o gamă largă de aspecte legate de genetică, spuse el. Haideți să trecem mai departe.

— Dr. Bellarmino, zise un puști din stânga. Voiam să vă întreb despre boala personalității antisociale. Am citit că există o genă pentru ea, care este asociată cu violența și crima, cu comportamentul sociopat...

— Da, este adevărat. Gena apare cam la doi la sută din populația lumii.

— Cum rămâne cu Noua Zeelandă? Este prezentă la treizeci la sută din populația albă a Noii Zeelande, la șaiszeci la sută din populația Maori...

— Așa s-a declarat, dar trebuie să fii atent...

— Dar asta nu înseamnă că violența e ereditară? Adică, nu ar trebui să încercăm să scăpăm de această genă, așa cum am scăpat de variolă?

Bellarmino făcu o pauză. Începu să se întrebe cât de mulți dintre acei copii aveau părinți care lucrau la Bethesda. Nu se

gândise să întrebe înainte numele copiilor. Întrebările lor erau prea în cunoștință de cauză, prea rapide. Oare vreunul dintre numeroșii lui inamici încerca să îl discrediteze, folosindu-se de acei copii? Oare întreaga rețea de televiziune plănuise să-i întindă o capcană, ca să-l facă să aibă o imagine proastă? Primul pas ca să-l elimine de la INS? Se aflau în era informației și așa se făceau acum lucrurile astea. Făceai în așa fel încât cineva să arate rău, să pară slab. Îl împingeai să spună ceva prostesc și apoi așteptai, cât timp lumea repeta asta la nesfârșit, în următoarele patruzeci și opt de ore, în toate emisiunile de știri de la televiziune și în articole din toate ziarele. Apoi, puneai un congressman să îi ceară să-și retragă declarațiile. Plescăiri din limbă, clătinări din capete... Cum a putut să fie atât de insensibil? Oare era potrivit pentru slujba pe care o deținea? Oare nu reprezenta un pericol în acel post?

Și apoi erai dat afară.

Așa mergeau lucrurile astăzi.

Acum, Bellarmino se afla în fața unei întrebări cu o încărcătură periculoasă, referitoare la genetica populației Maori. Oare trebuia să spună ce credea cu adevărat, riscând să fie acuzat de defăimarea unei minorități etnice asuprite? Să își rețină comentariile, dar să riște să fie criticat pentru promovarea eugeniei? Ce ar fi putut, de fapt, să spună?

Decise să nu o facă.

— Știți, zise el, aceasta este o zonă de cercetare extrem de interesantă, dar încă nu știm suficient ca să putem da un răspuns. Următoarea întrebare?

În sudul Sumatrei plouase toată ziua. Solul junglei era umed. Frunzele erau umede. Totul era umed. Echipele de filmare din întreaga lume plecaseră de mult într-o altă misiune. Acum, Hagar se întorsese cu un singur client. Un bărbat pe nume Gorevici. Un faimos fotograf al faunei, care venise cu avionul din Tanzania.

Gorevici se instala sub un ficus mare, trase fermoarul raniței și scoase o plasă de nailon, ca un hamac. O așază cu grijă pe pământ. Apoi scoase o cutie metalică, o deschise și asambla o pușcă.

— Știi, asta e ilegal, spuse Hagar. Aceasta e o rezervație.

— Pe bune?

— Dacă vin pădurarii, ar fi bine să ascunzi chestia aia.

— Nici o problemă.

Gorevici încarcă compresorul și deschise cutia cu gloanțe.

— Cât de mare e individul?

— E tânăr, are doi sau trei ani. Cam treizeci de kilograme. Poate mai puțin.

— Ok. Zece centimetri cubi.

Gorevici scoase o săgeată din cutie, verifică nivelul și o introduse în magazie. Apoi încă una. Și încă una. Închise camera.

— Când l-ai văzut ultima dată? îl întrebă pe Hagar.

— Acum zece zile.

— Unde?

— Cam pe-aici.

— Se întoarce? Aici e zona lui?

— Așa se pare.

Gorevici se uită prin telescop. Îl roti într-un arc, apoi în sus, spre cer, și înapoi. Satisfăcut, puse pușca jos.

— Doza e suficient de mică?

— Nu-ți face griji, zise Gorevici.

— Iar dacă e sus, între crengi, nu poți trage pentru că...

— Am spus să nu-ți faci griji, spuse Gorevici și se uită la Hagar.

Știu ce am de făcut. Doza este doar atât cât să-l amețească. Va coborî singur, mult înainte să leșine. S-ar putea să fim nevoiți să îl urmărim la sol, pentru o vreme.

— Ai mai făcut asta? Gorevici aprobă din cap.

— Cu urangutani?

- Cimpanzei.
- Cimpanzeii sunt diferiți.
- Serios? replică Gorevici, sarcastic.

Urmă o tăcere jenată. Gorevici scoase o cameră video și un trepied și le instala. Apoi, un microfon cu rază mare și cu o antenă de treizeci de centimetri diametru, pe care o prinse deasupra camerei video, pe un suport. Hagar se gândi că era o aparatură greoaie, dar eficientă.

Gorevici se lăsă pe vine și începu să privească cu atenție în junglă. Cei doi ascultau sunetul ploii, așteptând.

Urangutanul vorbitor dispăruse din presă în ultimele săptămâni. Povestea dispăruse, la fel cum se întâmplase și cu alte relatări despre animale care nu se dovediseră adevărate: acea ciocănitoare din Arkansas pe care nimeni nu o mai putea găsi acum, maimuța de doi metri din Congo, pe care nimeni nu o putea localiza, în ciuda povestirilor insistente ale băștinașilor, sau liliacul uriaș, cu aripi de patru metri, despre care se spunea că fusese văzut în Noua Guinee.

Din punctul de vedere al lui Gorevici, scăderea interesului era ideală. Pentru că atunci când maimuța avea să fie redescoperită, în fine, atenția presei avea să fie și mai mare.

Mai ales pentru că Gorevici avea intenția să facă mai mult decât să înregistreze maimuța vorbitoare. Voia să o prindă vie.

Își încheie strâns gulerul jachetei ca să se apere de ploaie și așteptă.

Era după-amiază târziu și începuse să se întunece. Gorevici moțăia, când auzi o voce joasă și gravă, care spuse:

— *Alors. Merde.*

Deschise ochii. Se uită la Hagar, care stătea alături. Acesta îi făcu semn că nu.

— *Alors. Comment ça va?* Gorevici se uită încet în jur.

— *Merde. Scumbag. Espece de con.*

Era un sunet jos, gutural, ca al unui bețiv într-un bar.

— *Funгле a usted.*

Gorevici porni camera. Nu își dădea seama de unde venea vocea, dar putea să o înregistreze. Învârti obiectivul într-un arc lent, în timp ce urmărea nivelul microfonului. Cum microfonul era direcțional, putea să determine de unde venea sunetul... dinspre sud.

Din stânga, față de poziția lui. Se uită prin obiectiv, mări amplificarea. Nu vedea nimic. Jungla se întuneca cu fiecare clipă.

Hagar stătea nemișcat alături, privind.

Se auzi un foșnet de crengi, iar Gorevici zări o umbră care trecu prin raza obiectivului. Ridică privirea și văzu umbra urcând din ce în ce mai mult, legănându-se pe crengi, în timp ce se cățara în bolta de deasupra. În câteva clipe, urangutanul ajunsese la douăzeci de metri deasupra lor.

— *Gods vloek het. Asshole wijkie. Vloek.*

Scoase camera de pe trepied și încercă să-l filmeze. Imaginea era neagră. Nimeni. Trecu pe vedere nocturnă. Nu văzu nimic altceva, decât niște dungi verzi, când animalul apărea sau dispărea din frunzișul verde. Urangutanul se deplasa în sus și în lateral.

— *Vloek het. Moeder fucker.*

— Frumos mai vorbește.

Dar vocea era din ce în ce mai slabă.

Gorevici realizează că trebuia să ia o decizie, și repede. Puse jos camera video și întinse mâna după carabină. O ridică și se uită prin lunetă. Vedere nocturnă militară, un verde strălucitor, foarte clar. Văzu maimuța, îi văzu ochii strălucind ca niște puncte albe...

— Nu! spuse Hagar.

Urangutanul sări spre un alt copac, rămânând suspendat în aer pentru o clipă.

Gorevici trase.

Auzi șuieratul gazului și sunetul săgeții trecând printre frunze.

— L-am ratat.

Ridică din nou carabina.

— Nu face asta...

— Gura!

Gorevici ținti, trase.

În copacii de deasupra, zgomotul produs de mișcarea crengilor încetă pentru o clipă.

— L-ai nimerit, spuse Hagar.

Gorevici așteptă.

Foșnetul frunzelor și crengilor reîncepu. Urangutanul se mișcă acum aproape, exact deasupra lor.

— Nu, nu l-am nimerit. Gorevici ridică iar carabina.

— Ba da. Dacă tragi din nou...

Gorevici trase.

Un şuierat de gaz lângă urechea lui, apoi liniște. Gorevici coborî pușca și reîncepu să o încarce, ținându-și privirea îndreptată spre bolta de deasupra. Se ghemui, deschise cutia metalică și pipăi după alte cartușe. Se uita tot timpul în sus. Liniște.

— L-ai nimerit, spuse Hagar.

— Poate.

— Știu sigur că l-ai nimerit.

— Nu, nu știi.

Gorevici introduse alte trei cartușe în carabină.

— Nu știi asta.

— Nu se mișcă. L-ai nimerit.

Gorevici își reluă poziția, ridică pușca, exact la timp ca să vadă o umbră întunecată prăbușindu-se. Era urangutanul, căzând direct din funzișul junglei, de la aproape cincizeci de metri.

Animalul se prăbuși pe pământ la picioarele lui Gorevici, împrăștiind noroi. Și nu se mai mișcă. Hagar aprinse o lanternă. Trei săgeți ieșeau din corpul animalului. Una în picior, două în piept. Urangutanul nu se mai mișca. Ochii lui erau deschiși, privind în sus.

— Minunat, spuse Hagar. Bună treabă.

Gorevici se lăsă în genunchi, în noroi, își puse gura peste buzele mari ale urangutanului și suflă aer în plămânii acestuia, încercând să-l resusciteze.

Şase avocaţi stăteau la masa lungă, toţi răsfoind prin hârtiile din faţa lor. Făceau un zgomot ca de furtună. Rick Diehl aştepta agitat, muşcându-şi buzele. În cele din urmă, Albert Rodriguez, avocatul lui principal, ridică privirea.

— Iată care e situaţia, spuse Rodriguez. Ai motive bune, sau măcar suficiente, ca să crezi că Frank Burnet a conspirat pentru distrugerea liniilor de celule din posesia ta, aşa încât să le poată vinde din nou, unei alte companii.

— Exact, zise Rick. Chiar aşa.

— Trei tribunale au decis că celulele lui Burnet sunt proprietatea ta. În consecinţă, ai dreptul să le iei.

— Vrei să spui, să le iau *din nou*.

— Corect.

— Numai că tipul a dispărut, s-a ascuns.

— Acesta este un inconvenient. Dar asta nu schimbă situaţia esenţial. Tu eşti proprietarul liniei de celule Burnet, spuse Rodriguez. Oriunde apar aceste celule.

— Adică...

— La copiii lui. La nepoţii lui. Probabil că ei au aceleaşi celule.

— Vrei să spui că pot lua celule de la copii?

— Celulele sunt proprietatea ta, zise Rodriguez.

— Dar dacă aceşti copii nu îmi permit să le iau?

— Este foarte posibil să nu fie de acord. Dar, cum celulele sunt proprietatea ta, copii nu au nici un cuvânt de spus în această problemă.

— Vorbim despre biopsii prin înţepare ale ficatului şi splinei, spuse Diehl. Nu sunt nişte proceduri prea simple.

— Dar nici foarte complicate, spuse Rodriguez. Cred că sunt proceduri ambulatorii normale. Bineînţeles, vei avea obligaţia să te asiguri că extragerea celulelor va fi executată de un doctor competent. Presupun că vei face asta.

Diehl se încruntă.

— Să vedem dacă am înţeles bine. Vrei să spui că pot să-i iau pur şi simplu pe copii de pe stradă, să-i duc la un doctor şi să le extrag celulele? Indiferent dacă ei vor sau nu?

— Da. Asta spun.

— Şi cum poate fi legal aşa ceva? întrebă Rick Diehl.

— Pentru că ei umblă cu celule care sunt ale tale, din punct de vedere legal, deci reprezintă o proprietate furată. Iar asta este o

infracțiune. Conform prevederilor legii, dacă asisti la comiterea unei infracțiuni, ești îndreptățit să execuți o arestare civilă și să-l iei pe infractor în custodia ta. Așa că, dacă îi vezi pe copiii lui Burnet mergând pe stradă, poți să-i arestezi, în mod legal.

— Eu, personal?

— Nu, nu, zise Rodriguez. În aceste circumstanțe, poți apela la un profesionist... un agent de recuperare a fugarilor.

— Vrei să spui, un vânător de recompense.

— Nu le place această denumire, și nici nouă.

— În regulă. Cunoașteți vreun agent de recuperare a fugarilor?

— Cunoaștem, spuse Rodriguez.

— Atunci, dă-i un telefon, zise Diehl. Chiar acum.

Capitolul 053

Vasco Borden stătea în fața oglinzii și se examina cu un ochi de profesionist, în timp ce își dădea cu fard pe marginile argintii ale ciocului. Vasco era un bărbat solid, de 1,90 metri și 120 de kilograme, numai mușchi, nouă la sută grăsime corporală. Capul ras și ciocul negru tuns îl făceau să semene cu un diavol. Un diavol dat dracului. Intenția lui era să aibă un aspect intimidant și reușea asta.

Se întoarse spre valiza de pe pat. În ea împachetase o salopetă cu emblema Con Ed pe piept, o jachetă de sport ținătoare, un costum italian negru elegant, o jachetă de motociclist pe spatele căreia scria "MORI ÎN IAD", un trening de velur, un ghips de picior detașabil, un Mossberg 590 cu țeava scurtă și două Parabellum negre, de 45. Pentru acea zi, se îmbrăcase într-un sacou sport de tweed, pantaloni obișnuiți și pantofi maronii cu șireturi.

În fine, întinse pe pat trei fotografii.

Prima, bărbatul, Frank Burnet. Cincizeci și unu de ani, bine făcut, fost infanterist marin.

Fiica tipului, Alex, abia trecută de treizeci de ani, avocat.

Nepotul tipului, Jamie, opt ani.

Bătrânul dispăruse și Vasco nu avea nici un motiv să mai încerce să-l găsească. Burnet putea fi oriunde în lume: Mexico, Costa Rica, Australia. Era mult mai ușor să ia celulele direct de la alți membri ai familiei.

Se uită la fotografia fetei, Alex. Avocat - niciodată o țintă potrivită. Chiar dacă te comportai perfect cu ei, tot te alegeai cu un proces. Fata asta era blondă și părea să fie într-o formă fizică decentă. Destul de atrăgătoare, dacă îți plăcea genul. Prea slabă, după gustul lui Vasco. Și probabil că făcea cine știe ce ore de autoapărare israeliană, în week-end-uri. Nu aveai de unde să știi. Oricum, părea periculoasă.

Deci, rămânea puștiul.

Jamie. Opt ani, clasa a doua, școala locală. Vasco putea să meargă acolo, să îl ia, să colecteze mostrele și să termine totul până după-amiază. Ceea ce era foarte convenabil. Vasco avea un bonus final de cincizeci de mii de dolari dacă termina în prima săptămână. Care scădea la zece mii după patru săptămâni. Așa că avea toate motivele să încerce să termine repede.

"Fă-o cu puștiul", își spusese el. Scurt și la obiect.

Intră Dolly, cu o hârtie în mână. În acea zi purta un costum bleumarin, pantofi fără toc, cămașă albă. Avea o servietă maronie, de piele. Ca de obicei, trăsăturile ei comune îi permiteau să nu atragă atenția.

— Cum ți se pare? întrebă ea, întinzându-i hârtia.

Se uită repede peste ea. Era o notiță gen “Pentru cei interesați”, semnată de Alex Burnet, care-l împuternicea pe purtător să îl ia de la școală pe fiul ei, Jamie, și să îl ducă la doctorul de familie, pentru examinare.

— Ai sunat la biroul doctorului? spuse Vasco.

— Da. Am spus că Jamie are febră și că îl doare gâtul, iar ei au zis să îl duc la cabinet.

— Așadar, dacă cei de la școală sună la doctor...

— Suntem acoperiți.

— Și ești trimisă de la biroul mamei?

— Da.

— Ai actul?

Ea scoase o carte de vizită cu logo-ul firmei de avocatură.

— Și dacă o sună pe mamă?

— Numărul ei de telefon este listat pe hârtie, așa cum vezi.

— Și e al lui Cindy?

— Da.

Cindy era dispecerul de la biroul lor, în Playa del Rey.

— Ok, să mergem, spuse Vasco. Îi puse mâna pe umăr.

— Nu ai probleme cu chestia asta?

— Sigur că nu, de ce?

— Știi de ce.

Dolly avea o slăbiciune pentru copii. De câte ori se uita în ochii lor, se înmuia. Avuseseră un fugar în Canada, îi dăduseră de urmă în Vancouver, copilul lui răspunsese la ușă, iar Dolly întrebase dacă tatăl era acasă. Copilul era o fetiță de opt ani și spusese că nu, nu era acolo. Dolly spusese “Ok” și plecase. Intre timp, tipul conducea pe stradă, în drum spre casă. Dragul lui copil închisese ușa, se dusese la telefon, îl sunase pe individ și îi spusese să nu oprească acasă. Copilul avea experiență. Erau fugari de când ea avea cinci ani. Nu mai dăduseră niciodată de individul acela.

— S-a întâmplat doar o dată, spuse Dolly.

— Ba de mai multe ori.

— Vasco, zise ea. Totul va fi în regulă azi.

— Ok, spuse el.

Se aplecă și o lăsă să îl sărute pe obraz.

Afară, pe alee, ambulanța era parcată, cu ușile din spate deschise. Vasco simți miros de țigări. Ocoli mașina. Nick stătea în partea din spate, într-un halat alb de laborator, fumând.

— Of, Nick. Ce faci?

— Doar una, spuse Nick.

— Stinge-o, zise Vasco. Plecăm chiar acum. Ai tot ce trebuie?

— Da.

Nick Ramsey era doctorul pe care îl foloseau în cazurile în care aveau nevoie de un doctor. Lucrase la urgențe, până când dependența de droguri și alcool îi veniseră de hac. Acum ieșise de la reabilitare, dar era greu să-și găsească un serviciu permanent.

— Vor biopsii înțepate din ficat și splină, și mai vor sânge...

— Am citit. Aspirări cu ac fin. Sunt pregătit. Vasco făcu o pauză.

— Ai băut, Nick?

— Nu. Nu, la dracu'.

— Simt un miros în respirația ta.

— Nu, nu. Haide, Vasco, știi că n-aș...

— Am un nas bun, Nick.

— Nu.

— Deschide gura.

Vasco se aplecă în față și mirosi.

— Am doar un gust în gură, asta e tot, zise Nick. Vasco întinse mâna.

— Sticla.

Nick băgă mâna sub banchetă și îi întinse o sticluță mică de Jack Daniel's.

— Minunat, spuse Vasco și se apropie, oprindu-se exact în fața lui. Ascultă-mă bine, zise el calm. Dacă mai faci o tâmpenie ca asta de azi, te arunc personal din ambulanță pe 405. Dacă vrei să-ți transformi viața într-o tragedie, pot să te ajut eu. Ai priceput?

— Da, Vasco.

— Bine. Mă bucur că ne-am înțeles. Făcu un pas în spate.

— Întinde mâinile.

— Sunt bine...

— Întinde mâinile.

Vasco nu ridica niciodată vocea în momente de tensiune. O cobora. Asta-i făcea să-l asculte. Să își facă griji.

— Întinde mâinile acum, Nick.
Nick Ramsey întinse mâinile. Nu tremurau.
— Ok. Urcă în mașină.
— Dar...
— Urcă în mașină, Nick. Am terminat cu vorbitul.
— Vasco se urcă în față, cu Dolly, și începă să conducă.
— E totul bine, acolo, în spate? Întrebă ea.
— Mai mult sau mai puțin.
— N-o să-i facă rău copilului, nu?
— Nu, zise Vasco. Sunt numai câteva ace. Câteva secunde, asta-i tot.
— Ar fi bine să nu-i facă rău copilului.
— Hei, spuse Vasco. Chestia asta e în regulă pentru tine sau nu?
— Mda, e în regulă.
— Ok. Atunci, să-i dăm drumul.
Conduse mai departe.

Brad Gordon avea un presentiment urât când intră în Border Cage, pe bulevardul Ventura, și se uită la separeuri. Locul era o speluncă murdară, plină cu actori. Un tip făcu semn cu mâna dintr-un separeu din spate. Brad se duse spre el.

Tipul purta un costum cenușiu deschis. Era scund, aproape chel și părea nesigur pe el. Strânsoarea lui de mână era slabă.

— Willy Johnson, spuse el. Sunt noul tău avocat pentru procesul care urmează.

— Credeam că unchiul meu, Jack Watson, este cel care asigură avocatul.

— Așa este, zise Johnson. Eu sunt acela. Pederastia e specialitatea mea.

— Ce înseamnă asta?

— Sex cu un băiat. Dar am experiență cu orice partener minor.

— Eu n-am făcut sex cu nimeni, zise Brad. Minor sau nu.

— M-am uitat în dosarul tău și în rapoartele poliției, spuse Johnson, scoțând un carnet. Cred că avem câteva soluții pentru apărarea ta.

— Cum e cu fata?

— Ea nu e disponibilă, a părăsit țara. Mama ei e bolnavă, în Filipine. Dar mi s-a spus că se va întoarce pentru proces.

— Credeam că n-o să fie nici un proces, spuse Brad. Veni chelnerița. Îi făcu semn să plece.

— De ce ne întâlnim aici?

— Trebuie să fiu în tribunal, la Van Nuys, la ora zece.

Mi s-a părut mai convenabil.

Brad se uită în jur, neliniștit.

— Locul ăsta e plin de oameni. Actori. Care vorbesc mult.

— Nu vom discuta detaliile cazului, zise Johnson. Dar vreau să stabilim structura apărării tale. În acest caz, propun o apărare genetică.

— Apărare genetică? Ce înseamnă asta?

— Oamenii cu diverse anomalii genetice nu își pot reprima anumite impulsuri, spuse Johnson. Asta îi face nevinovați, teoretic vorbind. Vom propune această explicație în cazul tău.

— Ce boală genetică? N-am nici o boală genetică.

— Hei, asta nu înseamnă ceva rău, zise Johnson. Gândește-te că ar fi vorba de diabet. Nu ești tu responsabil pentru asta. Așa te-ai născut. În cazul tău, ai un impuls irezistibil de a face sex cu

femei tinere și atrăgătoare.

Zâmbi și continuă:

— Este un impuls pe care îl are nouăzeci la sută din populația masculină adultă.

— Ce dracu' apărare mai e și asta? Întrebă Brad Gordon.

— Una foarte eficientă.

Johnson frunzări paginile unui dosar.

— Au fost câteva articole recente în ziare...

— Vrei să-mi spui că există o genă pentru sexul cu fete tinere?

Johnson oftă.

— Aș vrea să fi fost atât de simplu. Din păcate, nu.

— Și atunci, care e apărarea?

— D4DR.

— Adică?

— A fost denumită "gena noutății". Este gena care ne împinge să ne asumăm riscuri, să avem un comportament periculos. Vom argumenta că gena noutății, prezintă în organismul tău, te-a făcut să acționezi riscant.

— Mie mi se pare o tâmpenie.

— Da? Să vedem. Ai sărit vreodată dintr-un avion?

— Da, în armată. Nu mi-a plăcut.

— Scufundări?

— De câteva ori. Aveam o prietenă căreia îi plăcea.

— Alpinism?

— Nu.

— Serios? Nu a urcat clasa ta din liceu pe Muntele Rainer?

— Mda, dar asta a fost...

— Ai escaladat un vârf american important, spuse Johnson, aprobând din cap. Conduci mașini sport rapide?

— Nu prea.

— Ai cinci amenzi pentru depășire de viteză în Porscheul tău, în ultimii trei ani. Conform legii californiene, riscai să-ți pierzi permisul.

— Doar o depășire normală a vitezei...

— Eu nu cred că-i așa. Dar sexul cu prietena șefului?

— Păi...

— Și sexul cu soția șefului?

— Doar o dată, cu câteva slujbe în urmă. Dar ea a fost cea care a...

— Au fost niște partenere de sex riscante, domnule Gordon.

Orice juriu va fi de acord cu asta. Cum e cu sexul neprotejat?

Boli venerice?

— Stai puțin, spuse Brad. Nu vreau să intru în...

— Sunt sigur că nu vrei, zise Johnson, și asta nu e surprinzător, ținând cont de cele trei cazuri de *pediculosis pubis* - păduchi.

Două episoade de gonoree, unul de chlamidia, două episoade de condilom, sau vegetații veneriene, inclusiv una... hmm, aproape de anus. Și asta numai în ultimii cinci ani, conform fișelor doctorului tău din California de Sud.

— Cum ai făcut rost de ele?

Johnson ridică din umeri.

— Parașutism, scufundări, alpinism, condus imprudent, partenere de sex cu risc ridicat, sex neprotejat. Dacă asta nu denotă un comportament extrem de riscant, dornic de senzații tari, nu știu ce să mai spun.

Brad Gordon rămase tăcut. Trebuia să recunoască faptul că micuțul acela știa cum să construiască un caz. Nu se gândise niciodată așa la viața lui până atunci. De exemplu, atunci când o pusese cu soția șefului, unchiul lui îi făcuse un scandal monstru. "De ce ai luat o decizie atât de idioată?" îl întrebase unchiul lui. "Ține-ți-l în pantaloni, fă-o singur!" Brad nu avusese nici un răspuns la vremea respectivă. Sub privirea încruntată a unchiului său, acțiunile lui i se păruseră destul de stupide. Tipa nici măcar nu arăta prea bine. Dar acum se părea că Brad avea un răspuns la acea întrebare a unchiului său. Nu se putuse abține. Era o moștenire genetică ce îi controla comportamentul. Johnson continuă să explice, intrând în detalii. După spusele lui, Brad era la mila acelei gene D4DR, care controla nivelurile chimice în creier. Ceva numit dopa-mină îl împingea pe Brad să-și asume riscuri și să îi placă acele experiențe, să și le dorească. Scanări cerebrale și alte teste dovedeau că oamenii ca Brad nu își puteau controla dorința de a-și asuma riscuri.

— Este vorba de gena noutății, zise Johnson, și a fost numită astfel de cel mai important genetician al Americii, dr. Robert Bellarmino. Dr. Bellarmino este cel mai mare cercetător în genetică de la Institutul Național de Sănătate. Are un laborator uriaș. Publică cincizeci de articole pe an. Nici un juriu nu-i poate ignora cercetările.

— Ok, deci am această genă. Chiar crezi c-o să țină?

— Da, dar vreau să văd niște glazură pe tort, înainte să ajungem la tribunal.

- Adică?
- Înainte de proces, ești, bineînțeles, îngrijorat, stresat.
- Mda...
- Așa că vreau să faci o călătorie, să nu te mai gândești la nimic. Vreau să călătorești prin țară și vreau să-ți asumi riscuri, oriunde te-ai afla.
- Johnson explică: amenzi de viteză, parcuri de distracții, să se implice în bătăi, montagne rousse, expediții de alpinism în parcuri naționale... și tot timpul să aibă grijă să intre în conflict, o dispută despre siguranță, să pretindă că echipamentul nu era sigur. Orice putea face pentru ca numele său să fie trecut pe un document care să poată fi folosit în tribunal.
- Asta e, spuse Johnson. Dă-i drumul. Ne vedem peste câteva săptămâni.
- Îi întinse o foaie de hârtie.
- Ce e asta?
- O listă cu cele mai mari parcuri de distracții din SUA. Ai grijă să le vizitezi pe primele trei.
- Dumnezeuule! Ohio... Indiana... Texas...
- Nu vreau să aud, spuse Johnson. Te așteaptă douăzeci de ani de pușcărie, prietene, în compania unor tipi solizi, cu tatuaje, care o să-ți facă o grămadă de lucruri mai rele decât leziunile anale. Așa că fă cum îți zic eu. Și pleacă din oraș chiar azi.

Întors în apartamentul lui din Sherman Oaks, Brad începu să-și facă bagajul. Gândul la tipul solid, cu tatuaje, îl îngrijoră câteva clipe. Se întrebă dacă să-și ia pistolul. Să mergi prin toată țara, prin locuri nebunești ca Ohio... cine știe peste cine dădea. Își puse o cutie cu muniție în bagaj și pistolul în tocul de la picior. În timp ce se îndrepta spre mașină, Brad constată că se simțea mai bine. Era o zi însorită, Porscheul lui strălucea de curățenie și avea un plan.

La drum!

Lynn Kendall intră alergând în școala La Jolla și ajunsese la biroul directoarei cu respirația tăiată.

— Am venit cât de repede am putut, zise ea. Care este problema?

— David, spuse directoarea, o femeie la patruzeci de ani. Copilul pe care îl educați acasă. Fiul dumneavoastră, Jamie, l-a adus astăzi la școală.

— Da, ca să vadă cum...

— Și mi-e teamă că nu s-a comportat bine. A mușcat un alt copil pe terenul de joacă.

— Oh, Doamne.

— Aproape că i-a dat sângele.

— Groaznic.

— Vedem deseori asta la copiii educați acasă, doamnă Kendall. Le lipsesc abilitățile de socializare și autocontrolul. Nu există substitute pentru mediul școlar zilnic, alături de colegi.

— Îmi pare rău că s-a întâmplat așa ceva...

— Trebuie să vorbești cu el, spuse directoarea. Este în detenție, în sala alăturată.

Lynn intră într-o cameră mică. Era plină cu fișete metalice verzi, foarte înalte. Dave stătea încovrigat pe un scaun de lemn, părând foarte mic, cu pielea maronie.

— Dave. Ce s-a întâmplat?

— L-a rănit pe Jamie, zise Dave.

— Cine?

— Nu-i știu numele. Ie dânc la clasă șase.

— "Clasa a șasea?" își spuse Lynn. Asta însemna că era un copil mult mai solid.

— Și ce s-a întâmplat, Dave?

— L-a pus pe Jamie la pământ. L-a rănit.

— Și tu ce-ai făcut?

— Am sărit în spate la el.

— Pentru că ai vrut să-l protejezi pe Jamie? Dave aprobă din cap.

— Dar nu trebuia să-l muști, Dave.

— El m-a mușcat primul.

— Da? Unde te-a mușcat?

— Aici.

Dave ridică un deget bont și puternic. Pielea era palidă și

groasă. Era posibil să fie urme de mușcătură, dar Lynn nu-și putea da seama cu siguranță.

— I-ai spus directoarei?

— Ea nu e cu mama mea.

Lynn știa că acela era modul lui Dave de a spune că directoarea nu-l plăcea. Cimpanzeii tineri trăiesc într-o societate matriarhală, unde loialitatea față de femele era foarte importantă și permanent urmărită.

— I-ai arătat degetul? Dave clătină din cap. Nu.

— O să vorbesc eu cu ea, zise Lynn.

— Deci asta e varianta lui? spuse directoarea. Nu sunt surprinsă. El a sărit în spatele copilului. La ce se aștepta?

— Atunci, celălalt copil a mușcat primul?

— Mușcatul nu este permis, doamnă Kendall.

— Celălalt copil l-a mușcat?

— El spune că nu.

— Acel copil e în clasa a șasea?

— Da. În clasa domnișoarei Fromkin.

— Aș vrea să vorbesc cu el, spuse Lynn.

— Nu aveți voie, zise directoarea. Nu este copilul dumneavoastră.

— Dar el l-a acuzat pe Dave. Iar situația este foarte gravă. Și, dacă vreau să fiu corectă cu Dave, trebuie să știu ce s-a întâmplat între ei.

— V-am spus ce s-a întâmplat.

— Ați văzut cum s-a întâmplat?

— Nu, dar întâmplarea mi-a fost relatată de domnul Arthur, supraveghetorul terenului de joacă. El este foarte precis în cazul disputelor, pot să vă asigur de asta. Ideea este că noi nu permitem mușcăturile, doamnă Kendall.

Lynn simțea cum o mână invizibilă o apăsa. Conversația devenise limpede anevoioasă.

— Poate că ar trebui să vorbesc cu fiul meu, Jamie, zise Lynn.

— Sunt sigură că versiunea lui Jamie va fi la fel cu a lui Dave. Chestia e că domnul Arthur spune că nu s-a întâmplat așa.

— Nu cumva băiatul mai mare l-a atacat primul pe Jamie?

Directoarea deveni rigidă.

— Doamnă Kendall, spuse ea. În cazul unor dispute disciplinare, facem apel la camera de securitate din curte. Putem face asta, dacă este necesar, acum sau mai târziu. Dar eu v-aș sfătui să vă

gândiți la problema mușcatului. Care este o problemă a lui David. Oricât de neplăcut ar fi.

— Înțeleg, zise Lynn. Situația era clară. În regulă, o să discut cu Dave, când o să ajungă acasă.

— Cred că ar trebui să-l luați cu dumneavoastră.

— Aș prefera să termine orele și să vină acasă cu Jamie, spuse Lynn.

— Nu cred...

— Dave are o problemă cu integrarea într-o clasă, așa cum ați explicat chiar dumneavoastră, zise Lynn. Nu cred că îl ajutăm dacă îl scoatem din clasă acum. O să discut cu el când va veni acasă.

Directoarea acceptă, înclinând din cap fără tragere de inimă.

— Bine...

— O să mă duc la el acum și o să-i spun că poate rămâne aici până la terminarea orelor, zise Lynn.

Alex Burnet sări din taxi și alergă spre școală. Când văzu ambulanța, inima începu să-i bată cu putere. Cu câteva minute înainte era cu o clientă care plângea, când recepționista o apelase pe interfon, ca să-i spună că sunase învățătoarea lui Jamie. Ceva despre o vizită a fiului ei la doctor. Povestea era neclară, dar Alex nu mai așteptase. Îi întinsese clientei o cutie de batiste din hârtie și o luase la fugă. Sărise într-un taxi și îi spusese tipului să nu oprească la semafoare.

Ambulanța era lângă bordură, cu ușile deschise și un doctor în halat alb aștepta în spate. Lui Alex îi veni să urle. Nu mai simțise niciodată asta până atunci. Lumea devenise alb-verzuie. Îi era rău de frică. Alergă pe lângă ambulanță și intră în curtea școlii. Mămica de serviciu de la recepție spuse:

— Pot să vă ajut...

Dar Alex știa unde era clasa lui Jamie, la parter, în curtea din spate. Se îndreptă direct spre ea.

Îi sună telefonul. Era învățătoarea lui Jamie, domnișoara Holloway.

— Femeia aceea așteaptă în fața clasei, șopti ea. Mi-a dat o scrisoare cu numărul dumneavoastră de telefon pe ea, dar nu am avut încredere. Am folosit numărul pe care-l aveam în dosarul școlar și am sunat la...

— Foarte bine, zise Alex. Aproape am ajuns.

— Vedeți că e-n fața clasei.

Alex dădu colțul și văzu o femeie într-un costum albastru stând în fața clasei. Alex se duse direct la ea.

— Tu cine naiba ești?

Femeia zâmbi calm și întinse mâna.

— Bună ziua, doamnă Burnet. Sunt Casey Rogers. Îmi pare rău că a trebuit să bateți atâta drum.

Era atât de liniștită și de relaxată, încât Alex se simți dezarmată. Își puse mâinile în șolduri, gâfâind și încercând să-și regleze respirația.

— Care este problema, Casey?

— Nu este nici o problemă, doamnă Burnet.

— Lucrezi la biroul meu?

— Nu, Dumnezeule. Lucrez la cabinetul doctorului Hughes.

Domnul doctor vrea să-l iau pe Jamie și să-l duc la cabinet, pentru vaccinul antitetanos. Nu este o urgență, dar trebuie să o

facă. S-a tăiat la gleznă, cu o săptămână în urmă, nu?

— Nu...

— Nu? Dar... Să fi fost vorba de un alt copil? Dați-mi voie să-l sun pe dr. Hughes...

Își scoase telefonul celular.

— Da, te rog, spuse Alex.

Copiii se uitau la ele, din clasă, prin geam. Alex îi făcu semn cu mâna lui Jamie, care-i zâmbi.

— Poate că ar trebui să mergem mai încolo, zise Casey Rogers. Să nu-i întrerupem.

Apoi, vorbind la telefon:

— Cu dr. Hughes, te rog. Da. Sunt Casey.

Porniră împreună spre intrarea în școală. Când ajunseră la arcada de la intrare, Alex văzu ambulanța.

— Ați adus o ambulanță? Întrebă ea.

— Nu, Dumnezeule. N-am idee ce e cu ea, spuse femeia, după care arătă spre parbriz. Se pare că șoferul își ia prânzul.

Alex văzu prin parbriz un bărbat solid, cu un cioc negru, molfăind un sandviș. Se oprise lângă școală doar ca să-și ia prânzul? Ceva nu părea în regulă. Dar nu putea să-și dea seama ce.

— Dr. Hughes? Sunt Casey. Da, sunt aici, cu doamna Burnet, iar dânsa spune că Jamie nu s-a tăiat la picior.

— Nu s-a tăiat, repetă Alex.

Trecură pe sub arcadă și ieșiră, apropiindu-se de ambulanță.

Șoferul își puse sandvișul pe bord și deschise ușa de pe partea sa. Cobora.

— Da, dr. Hughes, spuse Casey. Chiar acum ieșim din școală. Îi întinse telefonul lui Alex.

— Vreți să vorbiți cu dr. Hughes?

— Da, zise Alex.

Când duse telefonul la ureche, auzi un țuit electronic care o dezorienta. Dădu drumul telefonului, când Casey Rogers o prinse de coate și îi trase brațele la spate. Șoferul ocolea prin fața ambulanței, venind spre ea.

— Nu avem nevoie de copil, spuse el. E bună și ea.

Avu nevoie de câteva clipe, înainte să-și dea seama ce se întâmpla. Era răpită. Ceea ce urmă fu instinctiv. Lovi cu capul în spate, izbind-o pe Casey în nas. Femeia țipă și îi dădu drumul.

Din nas îi țâșni sânge. Alex o prinse pe Casey de braț și o împinse în față, peste bărbatul solid. Acesta se feri cu grație, iar

Casey căzu pe ciment și se rostogoli, urlând de durere. Alex căută în poșetă.

— Înapoi, îl avertiză ea.

— Nu vă facem nici un rău, doamnă Burnet, spuse bărbatul.

Era cam cu un cap și jumătate mai înalt decât ea, solid și musculos. Chiar în clipa în care întindea mâna să o prindă, Alex apăsă cu degetul pe buton și îi pulveriza piper drept în față.

— Dar-ar dracii! La naiba!

Bărbatul își ridică repede brațul ca să-și protejeze ochii și se întoarse pe jumătate. Alex știa că asta era șansa ei. Lovi cu piciorul în sus, rapid și tare, izbindu-l în gât cu tocul înalt. Omul urlă de durere, iar Alex căzu pe spate, pe trotuar, nereușind să-și mențină echilibrul. Se ridică imediat în picioare. Femeia se ridicase și ea, în timp ce sângele i se scurgea pe asfalt. Uită de Alex și se duse să-l ajute pe bărbatul solid, care stătea sprijinit de ambulanță, îndoit din mijloc, ținându-se cu mâinile de gât și gemând de durere.

Alex auzi sirene în depărtare. Cineva chemase poliția. Femeia îl ajuta acum pe bărbatul solid să urce în ambulanță, așezându-l pe scaunul din dreapta al mașinii. Totul se întâmplă foarte repede. Alex începu să se îngrijoreze că indivizii aveau să scape înainte să apară polițiștii. Dar nu avea ce să facă. Femeia urcă în ambulanță și îi strigă lui Alex:

— Tot te vom aresta!

— Ce? întrebă Alex.

Începea să realizeze cât de ireal părea întregul incident.

— *Ce-o să faceți?*

— O să ne-ntoarcem, japiță! urlă femeia, pornind motorul. N-o să scapi!

Luminile roșii de alarmă ale ambulanței porniră odată cu sirena. Femeia trecu mașina în prima treaptă de viteză.

— De ce? strigă Alex din nou.

Nu-i trecea prin minte decât că toată afacerea aceea fusese o greșeală îngrozitoare. Dar Vern Hughes chiar era doctorul ei. Și folosiseră numele ei. Veniseră pentru Jamie...

Nu. Nu era o greșeală.

“Tot te vom aresta!”

Ce putea să însemne asta? Se întoarse și intra grăbită în școală. Singura ei grijă acum era Jamie.

Era ora gustării. Copiii stăteau cu toții la mesele lor, mâncând

bucăți de fructe tăiate. Unii mâncau iaurt. Erau destul de gălăgioși. Domnișoara Holloway îi dădu lui Alex hârtia pe care o adusese femeia. Părea să fie o copie a tipizatelor de la firma de avocatură a lui Alex, semnată de ea. Nu era un bilet de la biroul doctorului.

Asta însemna că femeia în costum albastru se pricepea la ce făcea. Prinsă, își schimbase imediat povestea. Zâmbise, dăduse mâna cu Alex. Găsise o scuză subtilă ca să iasă împreună afară... Îi oferise telefonul, iar atunci când îl luase...

“Nu avem nevoie de copil, e bună și ea.”

Veniseră să-l răpească pe Jamie. Dar erau gata să o răpească și pe ea, în schimb. De ce? Răscumpărare? Nu avea bani ca răpirea să merite. Era vorba de vreun proces în care era implicată? Avusese procese periculoase în trecut, însă nimic de genul acela în prezent.

“E bună și ea.”

Fie ea, fie fiul ei.

— E ceva ce ar trebui să știu? Întrebă domnișoara Holloway. Sau ce ar trebui să știe școala?

— Nu, spuse Alex. Dar îl voi lua pe Jamie acasă.

— Aproape că și-au terminat gustarea.

Alex înclină din cap spre Jamie și apoi îi făcu semn să se apropie. Jamie veni, fără tragere de inimă.

— Ce este, mamă? zise el.

— Trebuie să plecăm.

— Dar eu vreau să rămân.

Alex oftă. Îndărătnic, exact ca de obicei.

— Jamie..., începu ea.

— Am pierdut mult pentru că am fost bolnav. Întreab-o pe domnișoara Holloway. Și n-am apucat să-mi văd prietenii. Vreau să rămân. Și avem hot dog la prânz.

— Îmi pare rău, spuse ea. Du-te la dulăpiorul tău și ia-ți lucrurile. Trebuie să plecăm.

În fața școlii, două mașini de poliție și patru polițiști examinau pavajul.

— Sunteți doamna Burnet? Întrebă unul dintre ei.

— Da.

— Avem un raport de la o femeie din biroul directoarei, care a văzut totul, spuse polițistul, arătând spre o fereastră din apropiere. Este foarte mult sânge aici, doamnă Burnet.

- Da, femeia s-a lovit la nas când a căzut.
- Sunteți divorțată, doamnă Burnet?
- Da.
- De cât timp?
- Cinci ani.
- Deci nu este ceva recent.
- Deloc.
- Iar relația cu fostul...
- Foarte cordială.

Discută cu poliția alte câteva minute, în timp ce Jamie aștepta nerăbdător. Alex avu impresia că, în mod ciudat, polițiștii nu voiau să se implice. Erau detașați și păreau să aibă senzația că interveniseră peste o problemă privată, de genul unei certe conjugale.

- Depuneți o plângere?
- Am s-o fac, dar acum trebuie să-mi duc "copilul acasă, zise Alex.

— Putem să vă dăm hârtiile acasă.

— E foarte bine, spuse ea.

Unul dintre polițiști îi întinse o carte de vizită și îi spuse să sune dacă mai avea nevoie de ceva. Alex zise că așa va face. Apoi plecă împreună cu Jamie spre casă.

Pe stradă, lumea din jurul ei părea, dintr-odată, total diferită. Nu exista nimic mai vesel decât lumina soarelui în Beverly Hills. Dar acum, Alex vedea în jur numai pericole. Nu știa din partea cui venea acel pericol și nici de ce. Îl ținea pe Jamie de mână.

— Mergem acasă *pe jos*? întrebă el oftând.

— Da, pe jos.

Dar, chiar în clipa în care el puse întrebarea, Alex începu să cugete. Locuiau la câțiva pași de școală. Era sigur să meargă acasă? Oare oamenii aceia cu ambulanța nu-i așteptau? Sau poate data viitoare aveau să se ascundă mai bine?

— E prea mult de mers, zise Jamie, rămânând în urmă.

Și prea cald.

— Mergem pe jos, Jamie. Și gata, nu mai avem ce discuta.

În timp ce mergeau, Alex își deschise telefonul și formă numărul de la birou. Răspunse asistenta ei, Amy.

— Amy, vreau să verifici depunerile recente de dosare la tribunale. Vezi dacă numele meu apare în calitate de acuzat pe

undeva.

— Este ceva ce ar trebui să aflu? Întrebă Amy râzând.

Dar era un râs nervos. Ilegalitățile făcute de un avocat puteau să-i ducă la închisoare și pe asistenții lui. Se întâmplase de câteva ori, recent.

— Nu, spuse Alex. Dar cred că sunt niște vânători de recompense pe urmele mele.

— Ai încălcat condițiile cauțiunii pe undeva?

— Nu, zise Alex. Tocmai asta este. Nu știu ce vor indivizii ăștia. Asistenta spuse că va verifica.

— Ce este un vânător de recompense? Întrebă Jamie, mergând lângă ea. De ce te urmărește, mami?

— Asta încerc să aflu, Jamie. Cred că este o greșeală.

— Au încercat să te *rănească*?

— Nu, nu. Nimic de genul acesta.

Nu avea nici un rost să-l îngrijoreze.

Asistenta o sună.

— Ok, există o plângere împotriva ta. La Curtea Superioară, Ventura County.

Asta era la o oră de Los Angeles, dincolo de Oxnard.

— Care e plângerea?

— Este depusă de BioGen Research Incorporated, din Westview Village. Nu pot citi plângerea online. Dar se specifică faptul că nu te-ai prezentat.

— Când să mă prezint?

— Ieri.

— Mi s-a dat citația?

— Așa scrie aici.

— Nu am primit-o, spuse Alex.

— Aici scrie că da.

— Deci, există o citație de sfidare a curții? Un mandat pentru arestarea mea?

— Nu apare nimic. Dar informațiile pe internet apar cu întârziere de o zi, așa că este posibil să existe.

Alex închise telefonul.

— O să fii arestată? Întrebă Jamie.

— Nu, scumpule. În nici un caz.

— Atunci, pot să mă duc înapoi la școală după prânz.

— Vom vedea.

Clădirea în care se afla apartamentul ei, pe partea nordică a

Roxbury Park, avea un aspect liniștit în soarele amiezii. Alex se opri la marginea parcului și o privi o vreme.

— De ce așteptăm? întrebă Jamie.

— Numai un minut.

— A trecut deja un minut.

— Ba nu.

Alex îl urmărea pe bărbatul în salopetă care ocolea partea laterală a casei. Arăta ca un cititor de contoare pentru compania de utilități. Numai că era solid, cu o perucă proastă și un cioc negru tuns cu grijă, pe care îl mai văzuse undeva înainte. Iar cititorii de contoare nu intrau niciodată prin față. Ei veneau pe aleea din spate.

Își spuse că, dacă acel tip era un vânător de recompense, avea dreptul să intre pe proprietatea ei fără nici un avertisment și fără mandat. Putea să dărâme ușa dacă voia. Avea dreptul să-i percheziționeze apartamentul, să caute prin lucrurile ei, să îi ia computerul și să-i examineze hard disk-ul. Putea să facă orice voia ca să prindă un fugar. Dar ea nu era...

— Putem să intrăm, mami? se tângui Jamie. Te rog?

Fiul ei avea dreptate, dintr-un punct de vedere. Nu puteau sta acolo. În mijlocul parcului era o groapă de nisip, câțiva copii, cu menajere și mame în jurul lor.

— Hai să te joci la groapa cu nisip.

— Nu vreau.

— Ba da.

— E pentru copiii mici.

— Doar puțin, Jamie.

El bătu din picior și se așeză pe marginea gropii cu nisip. Începu să lovească iritat cu piciorul în nisip, în timp ce Alex forma numărul asistentei ei.

— Amy, în legătură cu BioGen, compania care a cumpărat linia celulară a tatălui meu. Nu avem nici o moțiune în așteptare, nu?

— Nu. Mergem la Curtea Supremă a Californiei tocmai peste un an.

— „Și atunci, ce se întâmplă? Ce proces a intentat BioGen?”

— Sună la asistentul judecătorului din Ventura. Află despre ce e vorba.

— Ok.

— Avem vreo veste de la tatăl meu?

— Nimic, în ultima perioadă.

— Ok.

De fapt, nu era în regulă, pentru că acum avea tot mai clar senzația că totul era în legătură cu tatăl ei. Sau cu celulele lui. Vânătorii de recompense aduseseră o ambulanță, cu un doctor în spate, pentru că voiau să ia o mostră sau să execute vreo procedură chirurgicală. Ace lungi. Când doctorul din ambulanță răscolea printre lucruri văzuse lumina soarelui reflectându-se pe niște ace lungi împachetate în plastic.

Și atunci își dădu seama. *Voiau celulele lor.*

Voiau celule de la ea sau de la fiul ei. Nu-și putea da seama de ce. Dar era clar că se simțeau îndreptățiți să le obțină. Oare trebuia să sune la poliție? Nu încă. Dacă exista un mandat pentru faptul că nu se prezentase la tribunal, poliția ar fi luat-o în custodie. Și atunci, ce ar fi făcut cu Jamie? Clătină din cap. În acel moment, avea nevoie de timp ca să înțeleagă ce se întâmpla. Timp ca să pună totul cap la cap. Ce să facă? Ar fi vrut să-l sune pe tatăl ei, dar acesta nu mai răspundea de zile întregi. Dacă tipii aceia știau unde locuia ea, atunci știau și ce mașină conducea și...

— Amy, spuse Alex. Ți-ar plăcea să conduci mașina mea câteva zile?

— BMW-ul? Sigur. Dar...

— Iar eu o voi conduce pe a ta, spuse Alex. Dar trebuie să mi-o aduci tu. Termină, Jamie. Nu mai da cu piciorul în nisip.

— Ești sigură? Este o Toyota plină de bușituri.

— De fapt, e exact ce-mi doream. Vino pe partea de sud-vest a Roxbury Park și trage în fața clădirii spaniole albe, care are o poartă din fier forjat.

Temperamentul și educația n-o ajutau pe Alex să facă față situației cu care se confrunta. Își petrecuse toată viața în lumina soarelui. Respectase legile. Era un slujitor al justiției. Jucase jocul așa cum trebuia. Nu trecea la semafoare pe galben, nu parcase neregulamentar, nu înșelase în privința impozitelor. La firmă, era privită ca fiind prea strictă și corectă. Le spunea clienților: "Regulile sunt făcute ca să fie urmate, nu interpretate". Și vorbea sincer.

Cu cinci ani înainte, când descoperise că soțul ei o înșela, îl aruncase afară la o oră după ce aflase adevărul. Îi făcuse bagajul, i-l pusese în fața ușii și schimbase încuietorile. Când el se întorsese de la "pescuit", vorbise cu el prin ușă și-i spusese să dispară. Matt o înșelase cu una dintre cele mai bune prietene

ale ei - ăsta era stilul lui -, iar ea nu mai vorbise niciodată cu acea femeie.

Bineînțeles, Jamie trebuia să-și vadă tatăl și ea avusese grijă ca asta să se întâmple. Își ducea fiul la Matt la ora stabilită, la fix. Bineînțeles, el nu îl adusese niciodată pe Jamie înapoi la timp. Dar Alex era de părere că situația avea să se echilibreze, în timp. Dacă ea își făcea datoria, era de părere că și ceilalți aveau să și-o facă, în cele din urmă.

La muncă, era considerată de colegi idealistă, lipsită de simț practic, nerealistă. Ea le răspundea în limbajul avocaților, spunând că "realist" însemna, de fapt, "necinstit". Și rămânea pe poziție.

Dar era adevărat că uneori se simțea limitată la genul de cazuri care nu-i puneau la îndoială iluziile. Șeful firmei, Robert A. Koch, îi spusese: "Tu ești ca un contestatar scrupulos, Alex. Îi lași pe alții să lupte. Dar uneori trebuie să luptăm. Uneori nu putem evita conflictul".

Koch era un fost infanterist marin, ca și tatăl ei. Același limbaj dur și direct. Mândru de el. Iar ea nu-i dăduse niciodată prea multă atenție. Dar acum nu mai putea face la fel. Nu știa ce se întâmpla, dar simțea foarte clar că nu putea să scape din asta doar prin vorbe.

Totodată, era sigură că nimeni nu va înfige un ac în ea sau în fiul ei. Era gata să facă orice ca să evite asta.

Orice.

Revăzu în minte incidentul de la școală. Nu avusese nici o armă. Nu avea nici o armă. Dar își dorea să fi avut una. "Dacă ar fi încercat să-i facă ceva fiului meu, i-aș fi ucis?"

Și răspunse: "Da, i-aș fi ucis!".

Și știa că era adevărat.

O Toyota Highlander albă, cu bara din față îndoită, trase lângă trotuar. O văzu pe Amy stând în mașină.

— Jamie? Să mergem, spuse Alex.

— În sfârșit!

Băiatul porni spre apartamentul lor, dar ea îl conduse în altă direcție.

— Unde mergem?

— Facem o mică excursie, zise ea.

— Unde?

Jamie era suspicios.

— Nu vreau nici o excursie.
— O să-ți cumpăr un PSP[7], zise ea, fără să ezite. De un an refuza cu înverșunare să-i cumpere unul dintre jocurile acelea electronice. Dar acum spunea orice-i trecea prin minte.
— Pe bune? Hei, mulțumesc!
Jamie se încruntă iar.
— Dar care joc? Îl vreau pe *Toy Hawk 3* și îl vreau pe *Shrek...*
— Pe oricare îl vrei, spuse ea. Hai să urcăm în mașină. O s-o ducem pe Amy înapoi la muncă.
— Și după aia? Unde mergem dup-aia?
— La Legoland, spuse ea.
Primul lucru care-i venise în minte.

În drum spre birouri, Amy spuse:

— Am adus pachetul tatălui tău. M-am gândit că o să-l vrei.

— Ce pachet?

— A venit la birou săptămâna trecută. Nu l-ai deschis. Erai în proces cu cazul de viol al lui Mick Crowley. Mai ții minte, reporterul căruia-i plăceau băiețiii.

Era o cutie mică FedEx. Alex o deschise și vărsă conținutul în poală.

Un telefon celular ieftin, genul pe care-l cumperi ca să pui o cartelă în el.

Două cartele preplătite.

Un pachet de bani învelit în folie: cinci mii de dolari în bancnote de o sută.

Și un bilețel misterios: "În caz de nevoie. Nu-ți folosi cărțile de credit. Închide-ți telefonul celular. Nu spune nimănui unde te duci. Împrumută mașina cuiva. Trimite-mi un semnal când ajungi la un motel. Ține-l pe Jamie cu tine".

Alex oftă.

— Ticălosul!

— Ce este?

— Uneori, tatăl meu mă înfurie, spuse ea.

Nu era cazul ca Amy să audă detaliile.

— Știi ceva, azi e joi. Ce-ar fi să-ți iei un weekend prelungit?

— Asta voia și prietenul meu să facem, spuse Amy. Vrea să mergem la Pebble Beach și să vedem parada de mașini de epocă.

— Bună idee, zise Alex. Ia mașina mea.

— Serios? Nu știu... dacă se întâmplă ceva cu ea?

Dacă am un accident sau ceva de genul ăsta?

— Nu-ți face probleme, spuse Alex. Ia mașina și gata. Amy se încruntă. Urmă o tăcere lungă.

— Sigur?

— Bineînțeles.

— Nu știu în ce ești implicată, zise Amy.

— Nu e nimic grav. E vorba de o confuzie de identitate. O s-o rezolv până luni, te asigur. Adu mașina înapoi duminică noaptea, asta e tot. Iar luni ne vedem la birou.

— Sigur?

— Absolut.

— Poate să conducă prietenul meu? întrebă Amy.

— Sigur.

Georgia Bellarmino n-ar fi aflat niciodată dacă n-ar fi fost cutia de cereale. Georgia era la telefon cu un client din New York, un bancher de investiții care tocmai primise o numire la Departamentul de Energie. Discutau despre casa pe care el o cumpăra pentru a se muta cu familia în Rockville, Maryland. Georgia, care fusese "Cel mai bun agent imobiliar al anului" în Rockville timp de trei ani la rând, era ocupată să recapituleze termenii vânzării, când fiica ei de șaisprezece ani, Jennifer, strigă din bucătărie:

— Mamă, întârzii la școală. Unde sunt cerealele?

— Pe masa din bucătărie.

— Nu sunt.

— Mai uită-te o dată.

— Mamă, e goală! Poate le-a mâncat Jimmy. Doamna Bellarmino acoperi telefonul cu mâna.

— Atunci ia altă cutie, Jen, spuse ea. Ai șaisprezece ani, nu ești neajutorată.

— Unde e? Întrebă Jennifer. Uși trântite în bucătărie.

— Caută deasupra aragazului, spuse doamna Bellarmino.

— Am căutat. Nu-i acolo.

Doamna Bellarmino îi spuse clientului că o să-l sune ea și se duse în bucătărie. Fiica ei purta blugi cu talie joasă și o bluză scurtă, genul pe care l-ar fi purtat o prostituată la muncă. Acum, chiar și fetele din liceu se îmbrăcau așa. Georgia oftă.

— Uită-te deasupra aragazului, Jen.

— Ți-am spus. M-am uitat.

— Mai uită-te o dată.

— Mi-o dai tu, mamă? Întârzii. Doamna Bellarmino rămase fermă.

— Deasupra aragazului.

Jennifer se ridică pe vârfuri, deschise ușile și se întinse după cutia de cereale, care era chiar acolo, bineînțeles. Dar doamna Bellarmino nu se uita la cutie. Se uita la stomacul expus al fiicei ei.

— Jen... iar ai vânătăile acelea.

Fiica ei luă cutia și își trase tricoul în jos, acoperindu-și burta.

— Nu-i nimic.

— Le aveai și ieri.

— Întârzii, mamă.

Fata se duse la masă și se așează.

— Jennifer. *Arată-mi.*

Cu un oftat exasperat, fiica ei se ridică în picioare și trase în sus de bluză, expunându-și abdomenul. Doamna Bellarmino văzu o dungă orizontală de doi centimetri lungime, chiar deasupra liniei bikinilor. Și încă una, mai slabă, pe cealaltă parte a stomacului.

— Nu-i nimic, mamă. Mă tot lovesc de marginea biroului.

— Dar n-ar trebui să faci vânătăi...

— Nu-i nimic.

— Ți iei vitaminele?

— Mamă? Pot să mănânc?

— Știi că poți să-mi spui orice...

— Mamă, o să întârzii la școală din cauza ta! Am test la franceză!

Nu avea nici un rost să insiste în acel moment. Oricum, telefonul începuse să sune. Fără îndoială, era clientul din New York.

Clienții erau mereu nerăbdători. Se așteptau ca agenții imobiliari să fie la dispoziția lor în orice moment al zilei. Se duse în cealaltă cameră ca să răspundă la telefon și deschise documentul, ca să examineze cifrele. Cinci minute mai târziu, fiica ei strigă:

— Pa, mamă!

Și Georgia auzi ușa din față trântindu-se.

Era foarte neliniștită.

Avea un *presentiment*. Formă numărul laboratorului soțului ei, din Bethesda. De data aceasta, Rob nu era în nici o ședință și i se făcu legătura imediat. Îi spuse toată povestea.

— Ce crezi că ar trebui să facem? întrebă ea.

— Controlează-i camera, spuse el prompt. Avem o obligație.

— Ok, zise ea. O să sun la birou și o să le spun că întârzii.

— Eu vin târziu, dar ține-mă la curent, spuse el.

Boeing-ul 737 al lui Barton Williams opri pe terminalul privat Hopkins din Cleveland, Ohio, iar vuietul motoarelor se stinse. Interiorul avionului era amenajat foarte luxos. Existau două dormitoare, două băi cu duș și un compartiment cu opt locuri pentru servirea mesei. Dar dormitorul principal, care ocupa toată treimea din spate a avionului, cu un pat dublu mare, o cuvertură de blană și iluminare ambientală, era locul în care Barton își petrecea cea mai mare parte a zborului. Avea nevoie de o singură stewardesă, dar întotdeauna zbura cu trei. Îi plăcea să aibă companie. Îi plăceau râsetele și pălăvrăgelile lor. Îi plăcea pielea tânără și netedă pe blană, cu lumina ambientală redusă, caldă, roșiatică, senzuală. Și, la naiba, la doisprezece mii de metri deasupra solului, era singurul loc în care putea fi sigur că nu-l prinde nevasta.

Gândul la ea îi strică dispoziția. Se uită la papagalul care stătea pe stinghie, în camera de zi a avionului.

— M-ai răpit, spuse papagalul.

— Cum ziceai că te cheamă? Întrebă Barton.

— Riley. Doghouse Riley^[8], zise papagalul, cu o voce ciudată.

— N-o face pe deșteptul cu mine.

— Mă numesc Gerard.

— Așa. Gerard. Nu prea-mi place. Sună a nume străin. Ce zici de Jerry? Îți convine?

— Nu, spuse papagalul. Deloc.

— De ce?

— E stupid. E o idee stupidă.

Urmă o tăcere stânjenitoare.

— Chiar așa? zise Barton Williams, pe un ton ușor amenințător. Williams știa că era doar un animal, dar nu era obișnuit să i se spună că e prost, mai ales de către o pasăre, și nimeni nu făcuse asta, de foarte mulți ani. Simți cum entuziasmul față de cadoul său scădea.

— Jerry, zise el. Ar fi cazul să te obișnuiești cu mine, pentru că eu sunt proprietarul tău acum.

— Oamenii nu pot fi proprietatea nimănui.

— Dar tu nu ești om, Jerry. Ești o blestemată de pasăre.

Barton se apropie de stinghie.

— Și acum, dă-mi voie să-ți spun cum stă treaba. O să te dau soției mele și vreau să te porți frumos, vreau să fii amuzant,

vreau să-i faci complimente, să o flatezi, să o faci să se simtă bine. E clar?

— Toată lumea o face, zise Gerard.

Imita vocea pilotului, care o auzi din carlingă și întoarse repede capul.

— Doamne, câteodată mă satur de moșul ăsta puturos, continuă Gerard.

Barton Williams se încruntă.

Apoi auzi o imitare exactă a sunetului motoarelor avionului și, peste acel sunet, vocea unei fete, a uneia dintre stewardese:

— Jenny, i-o sugi tu sau eu?

— E rândul tău. Un oftat.

— Ok...

— Nu uita să-i duci băutura.

Zgomotul deschiderii și al închiderii unei uși. Barton Williams începu să se înroșească. Pasărea continuă:

— Oh, Barton! Oh, dă-mi-o! Oh, ești atât de mare!

Oh, Barton! Da, scumpule. Da, băiat mare ce ești! Oh, ce-mi place! Atât de mare, atât de mare, aaaah!

Barton Williams privea fix pasărea.

— Cred că nu vei fi bine-venit în casa mea.

— Tu ești motivul pentru care copiii noștri sunt urâți, drăguțule[9], zise Gerard.

— Ajunge, spuse Barton și se întoarse să plece.

— Oh, Barton! Oh, dă-mi-o! Oh, ești atât de mare! Oh...

Barton Williams aruncă pânza peste colivia păsării.

— Jenny, scumpo, tu ai familia în Dayton, nu?

— Da, domnule Williams.

— Crezi că celor din familia ta le-ar plăcea o pasăre vorbitoare?

— Hm, cred că... da, domnule Williams, sunt sigură că le-ar plăcea.

— Bine, bine. Ți-aș fi recunoscător dacă l-ai duce acolo azi.

— Bineînțeles, domnule Williams.

— Și, dacă din întâmplare, familiei tale nu-i plac animalele de companie cu pene, leagă-i niște greutate mari de picioare și aruncă-l în râu. Pentru că eu nu vreau să mai văd niciodată pasărea asta.

— Da, domnule Williams.

— Am auzit tot, zise pasărea.

— Foarte bine, spuse Barton Williams.

După ce limuzina bătrânului plecă, Jenny rămase pe pistă, ținând în mână cușca acoperită.

— Ce să fac cu chestia asta? zise ea. Tatăl meu urăște păsările. Le împușcă.

— Du-l la un magazin de animale de companie, spuse pilotul. Sau dă-l cuiva care să-l trimită în Utah, în Mexico sau în alt loc de genul ăsta.

Refreshing Paws era un magazin elegant din Shaker Heights. În magazin erau mai mult căței. Tânărul din spatele tejghelei era drăguț, poate puțin mai tânăr decât Jenny. Avea un corp frumos. Ea intră, ducându-l pe Gerard în colivia acoperită.

— Aveți papagali?

— Nu. Doar câini, zise el și îi zâmbi. Ce ai acolo? Eu sunt Stan. Pe ecusonul lui scria "Stan Milgram".

— Bună, Stan. Eu sunt Jenny. Iar el e Gerard. E un cenușiu african.

— Hai să-l vedem, spuse Stan. Vrei să-l vinzi?

— Sau să-l dau.

— De ce? Care e problema?

— Proprietarului nu-i place de el.

Jenny îndepărtă pânza de pe colivie. Gerard clipi și își întinse aripile.

— Am fost răpit, zise el.

— Hei, vorbește destul de bine, spuse Stan.

— Oh, e tare vorbăreț, zise Jenny.

— Oh, e tare vorbăreț, repetă Gerard, imitându-i vocea. Nu mă mai lua de sus.

Stan se încruntă.

— Ce vrea să spună? întrebă el.

— Sunt înconjurat de proști, zise Gerard.

— Vorbește mult, spuse Jenny, ridicând din umeri.

— E ceva în neregulă cu el?

— Nu, nimic.

Gerard se întoarse spre Stan.

— Îți spun eu, zise el, infatuat. Am fost răpit. Ea e implicată. Este unul dintre răpitori.

— Este furat? întrebă Stan.

— Nu furat, interveni Gerard. *Răpit.*

— Ce accent e ăsta? întrebă Stan, zâmbindu-i lui Jenny. Ea se întoarse într-o parte, ca să-i arate sânii din profil.

- Franțuzesc.
- Parcă ar fi britanic.
- Vine din Franța, din câte știu eu.
- *Ooo la la*, spuse Gerard. Nu vrei să mă asculți?
- Se consideră o persoană, zise Jenny.
- *Sunt* o persoană, prostănacă mică, spuse Gerard. Și dacă vrei să-l călărești pe armăsarul ăsta, dă-i drumul și fa-o. Numai nu mă face să aștept, în timp ce-ți fluturi dotările prin fața lui. Jenny se înroși. Puștiul se uită într-o parte și apoi îi zâmbi.
- Are-o gură cât o șură, spuse Jenny, roșind în continuare.
- Înjură vreodată?
- Nu l-am auzit făcând asta.
- Pentru că știu pe cineva căruia s-ar putea să-i placă, atâta timp cât nu înjură, zise Stan.
- Cine?
- Mătușa mea din California. Stă în Mission Viejo. Asta e în Orange County E văduvă și locuiește singură. Îi plac animalele și se simte singură.
- A, ok. Cred că e în regulă.
- Mă dai *pe degeaba*? spuse Gerard, pe un ton îngrozit. Asta e *sclavie*! Nu sunt ceva pe care *să-l dai așa, pe nimic*.
- Trebuie să merg acolo cu mașina peste vreo două zile, spuse Stan Milgram. Aș putea să-l iau cu mine. Sunt sigur că mătușii i-ar plăcea. Dar... ăă... ce faci diseară, mai încolo?
- Aș putea fi liberă, zise Jenny.

Depozitul era amplasat lângă aeroportul din Medan. Avea un luminator, așa încât lumina din cameră era bună, iar tânărul urangutan din cușcă părea destul de sănătos, agil și cu ochii luminoși. Părea să-și fi revenit complet după efectul săgeților. Dar Gorevici se învârtea într-o parte și-n alta, extrem de frustrat, uitându-se la ceas. Pe masa de alături, camera lui video era așezată pe o parte, cu carcasa crăpată și apă murdară scurgându-se din ea. Gorevici ar fi desfăcut-o bucăți, ca să o usuce, dar nu avea sculele necesare. Nu avea... nu avea...

Mai într-o parte, Zanger, reprezentantul rețelei, spuse:

— Ce-o să faci acum?

— Așteptăm altă cameră, ce naiba să fac? zise Gorevici. Se întoarse spre reprezentantul DHL, un tânăr malaiezian în uniformă galbenă.

— Cât mai durează?

— Au spus că în maximum o oră, domnule. Gorevici pufni.

— Au spus asta acum două ore.

— Da, domnule. Dar avionul a plecat din Bekasi și e în drum spre noi.

Bekasi era pe coasta nordică a Javei. La o mie trei sute de kilometri depărtare.

— Și camera e în avion?

— Da, așa cred.

Gorevici continuă să se învârtă pe loc, evitând privirea acuzatoare a lui Zanger. Era o adevărată comedie a erorilor. În junglă, Gorevici se chinuise să resusciteze maimuța aproape o oră, înainte ca animalul să dea semne de viață. Apoi se luptase să lege urangutanul și să-l tranchilizeze din nou, mai puțin, de data aceasta, monitorizând cu atenție reacțiile lui, pentru ca acesta să nu intre în șoc anafilactic, în timp ce îl transporta spre nord, la Medan, cel mai apropiat oraș cu aeroport.

Urangutanul supraviețuise călătoriei fără incidente, ajungând în cele din urmă în depozit, unde începuse să înjure ca un marinăr. Gorevici îl anunțase pe Zanger, care venise imediat cu avionul, din New York.

Până la sosirea lui Zanger, maimuța făcuse laringită și acum nu mai vorbea, cu excepția unei șoapte răgușite.

— Ce naiba e asta? întrebă Zanger. Nici nu poți să-l auzi.

— Nu contează, spuse Gorevici. O să-l înregistrăm și apoi o să-i

dublez vocea. O să facem o sincronizare cu mișcarea buzelor lui.

— O să-i dublezi vocea?

— N-o să-și dea nimeni seama.

— Ești nebun? *Toată lumea* o să-și dea seama. Toate laboratoarele din lume vor verifica banda cu echipamente sofisticate. Își vor da seama de dublaj în cinci minute.

— Bine, spuse Gorevici. Atunci vom aștepta să se facă mai bine. Lui Zanger nu-i convenea nici asta.

— Pare destul de bolnav. A prins vreo răceală de undeva?

— Posibil, zise Gorevici.

De fapt, era aproape sigur că maimuța luase răceala de la el, în timpul resuscitării gură la gură. Era o răceală inofensivă pentru Gorevici, dar părea să fie destul de serioasă pentru urangutan, care se încovoia acum în accese de tuse.

— Are nevoie de un veterinar.

— Nu se poate, zise Gorevici. Este un animal protejat, iar noi l-am furat, ai uitat?

— *Tu* l-ai furat, spuse Zanger. Și, dacă nu ești atent, tot tu o să-l și omori.

— E tânăr. O să-și revină.

Într-adevăr, în ziua următoare, maimuța începu din nou să vorbească, dar tușind spasmodic și scuipând urât, niște cheaguri galben-verzui. Gorevici decise că era mai bine să filmeze animalul atunci, așa că se duse să-și ia echipamentul din mașină, se împiedică și scăpă camera într-un șanț cu noroi. Carcasa se crăpă. Și toate astea doar la trei metri de ușa depozitului.

Bineînțeles, în tot orașul Medan nu reușiseră să găsească nici măcar o cameră video decentă. Așa că fuseseră nevoiți să aducă una cu avionul, din Java. Iar acum așteptau sosirea camerei, în timp ce maimuța înjura, lovea cu picioarele, tușea și îi scuipa, din interiorul cuștii.

Zanger stătea la distanță, clătinând din cap.

— Dumnezeuule, ce temperament!

Gorevici se întoarse din nou spre tânărul malaiezian și întrebă:

— Cât mai durează?

Puștiul se mulțumi să clatine din cap și să ridice din umeri.

În cușcă, urangutanul tușea și înjura.

Georgia Bellarmino deschise ușa dormitorului fiicei ei și începu o percheziție rapidă. Bineînțeles, în cameră era o harababură totală. Firimituri printre pliurile așternuturilor mototolite, CD-uri zgâriate pe podea, cutii de Cola rostogolite sub pat, alături de o perie de păr murdară, un ondulator și un tub gol de crema autobronzantă. Georgia deschise sertarele măsuței de lângă pat și dădu peste o grămadă de ambalaje de gumă de mestecat, chiloți făcuți ghemotoc, bomboane de mentă pentru respirație, rimeluri, fotografii de la balul de anul trecut, chibrituri, un calculator, șosete murdare, numere vechi din *Teen Vogue* și *People*. *Și un pachet de țigări, ceea ce nu o bucură prea tare.* Apoi, trecu la rafturile somierei, căutând prin ele rapid și pipăind până în fundul lor. Urmă dulapul, care îi luă ceva mai mult. O harababură de pantofi și adidași la bază. Dulăpiorul de sub chiuveta din baie și chiar și coșul de rufe.

Nu găsi nimic care să explice vânătăile. Bineînțeles, își zise, nu avea nici un rost să pună un coș de rufe în cameră, din moment ce Jennifer își arunca hainele peste tot, pe podeaua băii. Georgia Bellarmino se aplecă și le ridică, fără să se concentreze asupra lor. În momentul acela observă niște dâre pe podeaua din baie. Urme de cauciuc. Slabe. Și paralele.

Știa ce putea produce acele dungi: o scară.

Se uită la tavan și văzu o trapă pe unde se putea intra în pod. Pe trapă se vedeau urme de degete murdare.

Georgia se duse să aducă scărița.

Împinse trapa într-o parte și mai multe ace și seringi căzură pe podea.

“Dumnezeule”, își spuse. Întinse mâna în spațiul podului, pipăind împrejur. Atinse o grămadă de tuburi de carton, ca de pastă de dinți. Le scoase. Toate aveau etichete medicale: LUPRON, GONAL-F, FOLLESTIM.

“Medicamente de fertilitate.”

Ce făcea oare fata ei?

Decise să nu-și sune soțul. S-ar fi enervat prea tare. În schimb, scoase celularul și formă numărul școlii.

În birourile din Chicago ale doctorului Martin Bennett interfonul suna, dar doctorul nu-i dădea nici o atenție. Rezultatul biopsiei era mai rău decât se așteptase, mult mai rău. Își trecu degetele pe marginea hârtiei, întrebându-se cum să-i spună pacientei sale.

Martin Bennett avea cincizeci și cinci de ani. Era internist practicant de aproape o treime de secol și dăduse vești proaste multor pacienți până atunci. Dar nu devenise mai ușor. Mai ales dacă erau tineri, cu copii mici. Aruncă o privire spre fotografiile de pe birou cu fiii săi. Erau amândoi la colegiu acum. Tad era în ultimul an la Stanford, Bill era la Columbia. Iar Bill participa la studiile premedicale.

Un ciocănit la ușă și asistenta lui, Beverly, băgă capul înăuntru. — Îmi pare rău, dr. Bennett, dar nu ați răspuns la interfon. Și cred că este important.

— Știu. Încercam doar... să găsesc un mod în care să-i comunic. Se ridică în picioare, în spatele biroului.

— O s-o primesc pe Andrea acum.

— Andrea nu a venit încă, spuse Beverly, clătinând din cap. Eu vorbesc despre cealaltă femeie.

— Care femeie?

Beverly intră în birou și închise ușa în spatele ei. Își coborî vocea.

— Fiica dumneavoastră, zise ea.

— Ce tot spui? Nu am nici o fiică.

— Ei bine, în sala de așteptare e o tânără care spune că este fiica dumneavoastră.

— Imposibil, spuse Bennett. Cine e?

Beverly aruncă o privire pe o carte de vizită.

— Se numește Murphy. Locuiește în Seattle. Mama ei lucrează la universitate. Are cam douăzeci și opt de ani și are cu ea un bebeluș, cam de un an și jumătate. O fetiță.

— Murphy? Seattle?

Bennett se gândea la trecut.

— Douăzeci și opt de ani, ai spus? Nu, nu. Imposibil. Avusese și el relații când era la colegiu, și chiar și în facultate. Dar se căsătorise cu Emily cu aproape treizeci de ani în urmă, iar de atunci, singurele ocazii în care îi fusese necredincios fuseseră conferințele medicale. Era adevărat, asta însemna cel puțin de

două ori pe an, în Cancun, în Elveția, în locuri exotice. Dar începuse cu asta cam cu zece, cincisprezece ani în urmă. Nu credea că era posibil să aibă un copil atât de mare.

— Nu poți fi niciodată sigur, zise Beverly. O primiți?

— Nu.

— O să-i spun, spuse Beverly și își coborî vocea la nivel de șoptă. Dar nu am vrea să facă o scenă în fața pacienților. Pare să fie puțin cam...ăă... instabilă. Și, dacă nu este fiica dumneavoastră, poate ar trebui să lămuriți chestia asta în particular.

Bennett aprobă din cap încet. Se lăsă înapoi pe scaunul lui.

— Ok, zise el. Spune-i să intre.

— Mare surpriză, nu?

Femeia care stătea în pragul ușii, legănând un copil în brațe, era o blondă neatrăgătoare de înălțime medie, purtând blugi și un tricou, haine de calitate inferioară. Fața copilului era murdară și îi curgea nasul.

— Îmi pare rău că nu m-am îmbrăcat pentru ocazie, dar știți cum e.

Bennett se ridică în picioare, în spatele biroului.

— Vă rog să intrați, domnișoară... ăăă...

— Murphy. Elizabeth Murphy.

Făcu semn cu capul spre copil și adăugă.

— Ea e Bess.

— Eu sunt dr. Bennett.

Îi făcu semn cu mâna spre scaunul din partea cealaltă a biroului. O privi cu atenție, în timp ce se așeza. Nu sesiză nici cea mai mică asemănare. El era brunet, cu piele albă, puțin supraponderal. Ea avea pielea măslinie, era slabă moartă, fragilă, încordată.

— Mda, știu, spuse ea. Vă gândiți că nu semănăm deloc. Dar, dacă aș avea culoarea naturală a părului și aș fi ceva mai grasă, s-ar vedea asemănarea.

— Îmi pare rău, zise Bennett, așezându-se. Sincer să fiu, nu văd nici o asemănare.

— Nici o problemă, spuse ea, ridicând din umeri. Presupun că trebuie să fie un șoc pentru dumneavoastră. Apariția mea aici, așa.

— Categorie, este o surpriză.

— Am vrut să sun înainte și să vă avertizez, dar apoi am decis să

vin direct. În eventualitatea în care ați fi refuzat să mă vedeți.

— Înțeleg. Ce vă face să credeți că sunteți fiica mea, domnișoară Murphy?

— Oh, sunt sigură că sunt a dumneavoastră. Nu e nici o îndoială în privința asta.

Vorbea cu o încredere neobișnuită.

— Mama dumneavoastră spune că mă cunoaște? Întrebă Bennett.

— Nu.

— Că m-a cunoscut vreodată?

— Nu, Dumnezeule. El râsuflă ușurat.

— Atunci, mă tem că nu înțeleg...

— O să trec direct la subiect. V-ați făcut rezidențiatul în Dallas. La Southern Memorial.

El se încruntă.

— Da...

— Toți rezidenții donau sânge, pentru cazul în care era nevoie de ei ca donatori de urgență.

— Asta s-a întâmplat cu mult timp în urmă, spuse el, încercând să-și amintească.

Trecuseră treizeci de ani.

— Mda, așa e. Ei bine, ei au păstrat sângele, tată. Bennett auzi din nou acea convingere în vocea ei.

— Adică?

— Femeia se foi pe scaun.

— Vrei să o ții în brațe pe nepoata ta?

— Nu acum, mulțumesc. Ea zâmbi strâmb.

— Nu ești așa cum mă așteptam. Credeam că un doctor este mai... Înțelegător. La clinica de dezintoxicare cu metadonă din Bellevue au oameni mai înțelegători.

— Domnișoară Murphy, spuse el, dați-mi voie să...

— Dar atunci când am renunțat la droguri și am avut-o pe această fetiță frumoasă, am vrut să dau un sens vieții mele. Am vrut ca fiica mea să-și cunoască bunicii. Și am vrut să te cunosc, în sfârșit.

"E vremea să termine cu asta", își zise Bennet. Se ridică în picioare.

— Domnișoară Murphy, vă dați seama că pot face un test genetic, și acesta va arăta...

— Da, spuse ea. Îmi dau seama de asta.

Împinse o foaie de hârtie împăturită pe birou. Bennett o

deschise încet. Era un raport de la un laborator genetic din Dallas. Examina paragrafele. Simțea că amețește.

— Scrie că, în mod sigur, ești tatăl meu, spuse ea. O șansă la patru miliarde ca să nu fii. Au testat materialul meu genetic și l-au comparat cu sângele tău congelat.

— E o nebunie, spuse el, lăsându-se să cadă înapoi în fotoliu.

— Credeam că o să mă feliciți, zise ea. Nu a fost ușor să înțeleg totul. Mama locuia în St. Louis, cu douăzeci și opt de ani în urmă. Era căsătorită pe vremea aceea...

Bennett făcuse școala medicală în St. Louis.

— Dar nu mă cunoaște?

— A fost inseminată artificial de la un donator anonim. Care ai fost tu.

Bennett simți că amețește.

— Am bănuir că donatorul trebuia să fie un student la medicină, continuă ea, pentru că ea s-a dus la clinica de la facultate. Iar aceștia aveau propria bancă de spermă. Studenții la medicină donau spermă pentru bani, pe vremea aceea, nu?

— Da. Douăzeci și cinci de dolari.

— Vezi? Bani buni de buzunar, în acele zile. Și puteai să o faci... de câte ori? O dată pe săptămână? Te duceai acolo și rezolvai rapid?

— Ceva de genul ăsta.

— Clinica a ars acum cincisprezece ani și toate evidențele au fost pierdute. Dar am găsit albumele anuale ale studenților și am căutat în ele. În fiecare an, erau o sută douăzeci de studenți, din care jumătate femei. Asta însemna șaizeci de bărbați. I-am eliminat pe asiatici și alte minorități și am rămas cu treizeci și cinci pe an. Pe vremea aceea, sperma se păstra doar un an. Am rămas cu o sută patruzeci de nume de verificat. A mers mai repede decât credeam.

Bennett se prăbuși pe scaunul lui.

— Dar vrei să știi adevărul? Când ți-am văzut poza în albumul de an, am știut imediat. Ceva legat de părul tău, sprâncenele... Ridică din umeri.

— În fine, iată-mă.

— Dar asta nu ar fi trebuit să se întâmple niciodată, spuse Bennett. Eram donatori anonimi, cu toții. Imposibil de depistat. Nimeni nu trebuia să afle dacă am avut copii sau nu. Iar pe vremea aceea, anonimatul nostru era ceva sigur.

— Mda, ei bine, zilele alea au trecut.

— Dar eu n-am fost niciodată de acord să fiu părintele tău. Asta vreau să spun.

Ea ridică din umeri.

— Și eu ce să fac?

— Nu făceam un copil. Ajutam cuplurile nefertile, așa încât ele să aibă un copil.

— Ei bine, eu sunt copilul tău.

— Dar ai părinți...

— Sunt copilul tău, doctore Bennett. Și pot să o dovedesc la tribunal.

Urmă o tăcere scurtă. Se uitau fix unul la celălalt. Copilul saliva și se agita. În cele din urmă, Bennett spuse:

— De ce ai venit aici?

— Am vrut să-mi cunosc tatăl biologic...

— Ei bine, l-ai cunoscut.

— Și am vrut ca el să-și îndeplinească îndatoririle și obligațiile. Din cauza a ceea ce mi-a făcut.

Deci, asta era. În sfârșit, cărțile erau puse pe masă.

— Domnișoară Murphy, zise el încet, nu vei primi nimic de la mine.

Se ridică în picioare. Femeia se ridică și ea.

— Motivul pentru care sunt dependentă sunt genele tale, spuse ea.

— Nu fi absurdă.

— Tatăl tău era alcoolic, iar tu ai avut probleme cu drogurile. Ai genele dependenței.

— Ce gene?

— AGS3. Dependența de heroină. DAT1. Dependența de cocaină. Ai aceste gene și le am și eu. Tu mi-ai dat aceste gene. Nu ar fi trebuit niciodată să donezi spermă cu deficiențe.

— Ce tot spui? zise el, brusc agitat.

Era clar că femeia aceea urmărea un scenariu memorat. Simți pericolul.

— Am donat spermă cu treizeci de ani în urmă. Pe vremea aceea nu existau teste... și nu există nici o responsabilitate acum...

— Tu știai, îi tăie ea vorba. Știai că aveai o problemă cu cocaina. Știai că este o problemă de familie. Dar tot ți-ai vândut sperma. Ți-ai pus sperma plină de probleme și periculoasă pe piață. Fără să-ți pese că erai infectat.

— Infectat?

— Nu trebuia să faci asta. Ești o rușine pentru profesia de

medic. Să împovărezi alți oameni cu bolile tale genetice. Și să nu-ți pese.

În toată acea agitație, Bennett reuși să își recapete controlul. Se îndreptă spre ușă.

— Domnișoară Murphy, nu mai am nimic să vă spun.

— Mă dai afară? Vei regreta asta, spuse ea. O vei regreta foarte, foarte mult.

Și ieși furtunos din birou.

Simțindu-se secătuit dintr-odată, Bennett se prăbuși pe scaunul din spatele fotoliului. Era în stare de șoc. Se uită lung la birou, la dosarele pacienților care așteptau. Toate acestea păreau să nu mai conteze acum. Formă numele avocatului său și îi explică rapid situația.

— Voia bani? zise avocatul.

— Cred că da.

— A spus câți?

— Doar nu o iei în serios, Jeff, spuse Bennett.

— Din nefericire, trebuie să o facem, zise avocatul. S-a mai întâmplat asta în Missouri, iar Missouri nu avea legi clare privind paternitatea prin inseminare artificială, pe vremea aceea. Cazuri ca al tău nu au fost niciodată o problemă, până de curând. Dar, ca o regulă în disputele legate de paternitate, tribunalul ordonă sprijinirea copilului.

— Are douăzeci și opt de ani.

— Da, și are părinți. Totuși, poate să prezinte cazul în fața curții. Pe baza chestiei ăsteia cu genele, poate pretinde că e vorba de o punere în pericol prin imprudență, poate invoca abuzul asupra copilului și multe altele. Poate că va primi ceva de la un judecător, poate nu. Nu uita, regulile paternității sunt gândite împotriva bărbaților. Să zicem că lași o femeie însărcinată și ea decide să facă un avort. Ea poate face asta fără să te consulte. Dar dacă ea decide să nască acel copil, îi vei plăti pensie alimentară, chiar dacă nu ai fost niciodată de acord să faci un copil cu ea. Curtea va spune că era responsabilitatea ta să nu o lași însărcinată. Sau, să spunem că faci niște teste genetice copiilor tăi și descoperi că nu sunt ai tăi. Soția ta te-a înșelat. Curtea tot îți va cere să plătești întreținerea unor copii care nu sunt ai tăi.

— Dar ea are douăzeci și opt de ani. Nu mai e un copil...

— Problema se pune cam așa: e dispus un doctor cu greutate să

ajungă la tribunal, într-un proces în care e acuzat că refuză să își sprijine propria fiică?

— Nu, zise Bennett.

— Exact, nu vrei. Iar ea știa asta. Și te asigur că știe și prevederile legale din Missouri. Așa că așteaptă să sune, aranjează o întâlnire și cheamă-mă și pe mine. Dacă ea are un avocat, cu atât mai bine. Fii sigur că va veni și el. Până atunci, trimite-mi prin fax buletinul de analize genetice pe care ți l-a dat.

— Va trebui să o plătesc?

— Fără doar și poate, spuse avocatul și închise.

Ofițerul de la recepție din Secția de Poliție Rockville era o negresă atrăgătoare, cu piele fină, de douăzeci și cinci de ani. Pe plăcuța de pe birou scria: "Ofițer J. Lowry". Uniforma ei era impecabilă.

Georgia Bellarmino o împinse pe fiica ei aproape de birou. Puse punga de hârtie cu seringi în fața polițiștei și spuse:

— Ofițer Lowry, vreau să știu de ce fiica mea are aceste lucruri, iar ea refuză să îmi spună.

Fata îi aruncă o privire încruntată.

— Te urăsc, mamă.

Ofițerul Lowry nu se arătă surprinsă. Aruncă o privire către seringi și se întoarse spre fiica Georgiei.

— Ți-au fost prescrise de un doctor?

— Da.

— Este vorba de probleme de reproducere?

— Da.

— Câți ani ai?

— Șaisprezece.

— Pot să văd un act de identitate?

— Așa este, are șaisprezece ani, spuse Georgia Bellarmino, aplecându-se în față. Și vreau să știu...

— Îmi pare rău, doamnă, zise polițista. Dacă are șaisprezece ani, iar aceste medicamente sunt legate de probleme reproductive, nu aveți nici un drept să fiți informată.

— Cum adică nu am nici un drept să fiu informată? E *fiica* mea. Și are *șaisprezece* ani.

— Asta este legea, doamnă.

— Dar această lege este pentru avorturi. Ea nu vrea să avorteze. Nu știu ce naiba face. Acestea sunt medicamente de fertilitate. *Își injectează medicamente de fertilitate.*

— Îmi pare rău, nu am cum să vă ajut.

— Vreți să spuneți că fiica mea are dreptul să își injecteze medicamente, iar eu nu am dreptul să aflu de ce?

— Nu, dacă ea nu vrea să vă spună.

— Dar doctorul ei?

Ofițerul Lowry clătină din cap.

— Nici el nu vă poate spune. Păstrarea confidențialității doctor-pacient.

Georgia Bellarmino luă seringile și le aruncă înapoi în pungă.

- E ridicol.
- Nu eu fac legile, spuse polițista. Eu doar le aplic.

Erau în mașină, în drum spre casă.

- Scumpo, spuse Georgia. Încerci să rămâi însărcinată?
- Nu, răspunse furioasă fiica ei, stând cu brațele încrucișate.
- Ai șaisprezece ani, așa că nu ar trebui să fie o problemă... Și atunci, *ce* încerci să faci?
- M-ai făcut să mă simt ca o *proastă*.
- Sunt doar îngrijorată, scumpa mea.
- Nu, nu ești. Ești o ticăloasă băgăcioasă și diabolică. Te urăsc și urăsc mașina asta.

Continuară la fel pentru o vreme, până când, în cele din urmă, Georgia o duse pe fiica ei înapoi la școală. Jennifer coborî din mașină, trântind portiera.

- Și, *în plus*, m-ai făcut să întârzii la franceză!

Fusese o dimineață epuizantă și își anulase două întâlniri. Acum trebuia să încerce să își reprogrameze clienții. Georgia se duse la birou, puse punga cu ace pe podea și începu să formeze un număr la telefon.

Managerul biroului, Florence, intră și văzu punga.

- Ei, nu ești cam bătrână pentru asta? zise ea.
- Nu este a mea, replică Georgia, iritată.
- Atunci... doar nu e a fiicei tale? Georgia aprobă din cap.
- Ba da.
- E doctorul acela, Vandickien, zise Florence.
- Cine?
- În Miami. Adolescente le iau hormoni, își stimulează ovarele, îi vând lui ovulele și bagă banii în buzunar.
- Și ce fac cu ei? întrebă Georgia.
- Își cumpără implanturi de sâni. Georgia oftă.
- Grozav, zise ea. De-a dreptul grozav.

Își dorea ca soțul ei să discute cu Jennifer, dar, din nefericire, Rob zbură spre Ohio, unde filmau un reportaj TV despre el. Acea discuție, despre care era sigură că urma să fie foarte aprinsă, trebuia să mai aștepte.

Mergând cu tramvaiul subteran de la clădirea Senatului către sala de mese a Senatului, senatorul democrat de Vermont, Robert Wilson, se întoarse către senatorul democrat de California, Dianne Feinstein, și spuse:

— Cred că trebuie să fim mai activi în legătură cu chestia asta cu genetica. De exemplu, ar trebui să ne gândim la o lege care să împiedice tinerele să își vândă ovulele.

— Tinerele fac deja asta, zise Feinstein. Își vând deja ovulele.

— De ce, ca să aibă bani pentru colegiu?

— Câteva, poate. Majoritatea ca să cumpere o mașină nouă pentru prietenul lor sau ca să-și facă vreo operație estetică.

Senatorul Wilson o privi nedumerit:

— De cât timp se întâmplă asta?

— De vreo doi ani, zise Feinstein.

— Poate în California...

— Peste tot, Bob. O adolescentă din New Hampshire a făcut-o ca să achite cațiunea prietenului ei.

— Și asta nu te deranjează?

— Nu îmi place, spuse Feinstein. Cred că e o atitudine nesocotită. Cred că procedura prezintă pericole, din punct de vedere medical. Cred că este posibil ca aceste fete să își riște capacitatea de reproducere. Dar pe ce bază să interzici asta? Este corpul lor, sunt ovulele lor.

Feinstein ridică din umeri.

— Oricum, lucrurile au scăpat deja de sub control, Bob. De foarte multă vreme.

Iar!

Ellis Levine o găsi pe mama lui la al doilea etaj al magazinului Polo Ralph Lauren, la intersecția dintre Madison Avenue și Strada 75. Stătea în fața unei oglinzi, purtând un costum de pânză crem, cu o eșarfă verde. Se întorcea într-o parte și în cealaltă.

— Bună, dragă, zise ea, când îl văzu. O să faci iar o scenă?

— Mamă, spuse el. Ce faci aici?

— Îmi cumpăr câte ceva pentru vară, dragă.

— Am discutat despre asta, zise Ellis.

— Doar câteva lucrșoare, spuse mama lui. Pentru vară. Ți plac manșetele de la pantalonii aceștia?

— Mamă, am mai purtat discuția asta.

Ea se încruntă și își aranja părul, absentă.

— Ți place eșarfa? zise ea. Mi se pare puțin cam exagerată.

— Trebuie să stăm de vorbă, spuse Ellis.

— Luăm prânzul?

— Sprayul nu a dat rezultate.

— Oh, nu știu, zise ea, scărpinându-se pe obraz. Am simțit o ușoară umectare. Cam la o săptămână după aceea. Dar nu mare lucru.

— Și continui să faci cumpărături.

— Foarte puține.

— Trei mii de dolari săptămâna trecută.

— Oh, nu-ți face griji. Multe lucruri le-am dus înapoi. Trase de eșarfă și zise:

— Cred că verdele ăsta nu se potrivește cu tenul meu.

Mă face să par bolnavă. Dar o eșarfă roz ar fi drăguță. Mă întreb dacă au așa ceva și pe roz.

Ellis o privea cu atenție, cu un presentiment tot mai neplăcut.

Ceva era în neregulă cu mama lui. Stătea în fața oglinzii, exact în același loc în care se aflase cu câteva săptămâni înainte, când arătase o indiferență totală față de el, față de ceea ce el îi spunea, față de situația familiei ei și față de situația lor financiară. Atitudinea ei era total nepotrivită.

Fiind contabil, Ellis era îngrozit de oamenii care nu știau cum să își folosească banii. Banii erau ceva real, tangibil, erau fapte reale și cifre. Acele fapte și cifre nu erau interpretabile. Nu conta cum le priveai. Mama lui nu înțelegea realitatea crudă a

situației ei financiare.

O văzu zâmbind, întrebând-o pe fată dacă avea acea eșarfă și pe roz.

Fata răspunse că, anul acela, creatorul nu făcea nimic pe roz.

Aveau doar verzi sau albe. Mama lui ceru s-o încerce pe cea albă. Vânzătoarea plecă. Mama lui îi zâmbi lui Ellis.

Foarte nepotrivit. Aproape ca și cum...

“Ar putea fi un început de demență”, își spuse el. “Ar putea fi primul semn.”

— De ce te uiți așa la mine?

— Cum mă uit, mamă?

— Nu sunt nebună. Nu o să mă duci la azil.

— De ce spui asta?

— Știu că voi, băieții, vreți banii. De aceea vindeți casele din Vail și din Virgin Islands. Pentru bani. Sunteți lacomi, cu toții.

Sunteți ca niște vulturi, care așteptați ca părinții voștri să moară. Iar dacă n-o să murim, o să ne ajutați voi. O să ne duceți la azil. O să ne dați la o parte. O să ne declarați nebuni. Asta e planul, nu?

Vânzătoarea se întoarse cu o eșarfă albă. Mama lui Ellis și-o aranja în jurul gâtului, o aruncă peste umăr cu un gest extravagant.

— Ei bine, domnule Istețescovici, n-ai să mă duci pe mine la azil. Să-ți intre bine asta în cap, chiar acum, spuse ea și se întoarse spre vânzătoare. O iau.

Spuse asta continuând să zâmbească.

Frații se întâlniră în aceeași seară. Jeff, care era chipeș și avea relații la toate restaurantele din oraș, făcu rost de o masă lângă cascadă, la Sushi Hana. Deși era devreme, locul era plin de manechine și actrițe, iar Jeff se uita în toate părțile.

— Cum merg lucrurile acasă? zise Ellis enervat. Jeff ridică din umeri.

— Bine. Uneori trebuie să lucrez până târziu. Știi cum e.

— Nu, nu știu. Pentru că eu nu sunt un mare bancher de investiții și fetele nu îmi fac cu ochiul, așa cum îți fac ție.

Aaron, fratele cel mai tânăr, avocatul, vorbea la celular. Termină și îl închise.

— Terminați, amândoi. Este aceeași conversație pe care o aveți din liceu. Ce e cu mama?

— Ceea ce ți-am spus la telefon, zise Ellis. Mă sperie. E

zâmbitoare și fericită. Nu-i pasă de nimic.

- Trei miare, săptămâna trecută.
- Nu-i pasă. Cumpără mai mult ca oricând.
- Ne-am convins ce e și cu sprayul genetic, zise Aaron. Apropo, de unde-l aveai?
- De la un tip care lucrează la o companie din California. BioGen.

Jeff se uita peste umărul fratelui lui. Dar acum se întoarse din nou spre masă.

- Hei, am auzit ceva despre BioGen. Au niște probleme.
- Ce probleme? Întrebă Aaron.
- Niște produse ale lor au fost contaminate, le-au scăzut câștigurile. Au fost neatenți, o greșeală, ceva.

Nu-mi amintesc ce. Pregătesc o vânzare publică de acțiuni, dar o să se prăbușească, e sigur. Aaron se întoarse spre Ellis.

- Crezi că sprayul pe care l-ai luat o afectează pe mama?
- Nu, nu cred. Cred că pur și simplu nu a dat rezultate.
- Dar, dacă au avut o contaminare..., zise Aaron.
- Nu mai fi avocat tot timpul. Fiul unei verișoare a mamei ni l-a trimis, ca pe o favoare.
- Dar terapia genetică este periculoasă, spuse Aaron. Au existat morți din cauza terapiei genetice. O mulțime. Ellis oftă.
- Aaron, nu o să dăm pe nimeni în judecată, zise el. Cred că avem în față începutul unei deteriorări mintale. Alzheimer sau ceva de genul ăsta.
- Mama are numai șaiszeci și doi de ani.
- Poate că a început mai devreme.

Aaron clătină din cap.

- Haide, Ellie. Se simțea perfect. Era în formă. Iar acum îmi spui că își pierde controlul. Poate să fie din cauza sprayului.
- Contaminare, le reaminti Jeff, zâmbindu-i unei fete.
- Jeff, fir-ar să fie, poți să fii și tu un pic atent?
- Sunt. Uită-te ce dotări are.
- Sunt falși.
- Așa-ți place ție să strici totul.
- Și are operație la nas.
- E frumoasă.
- E paranoică, spuse Ellis.
- Nu știi asta.
- Vorbesc despre mama, zise Ellis. Crede că vrem să o ducem la

azil.

— Și s-ar putea să fim nevoiți să o facem, spuse Aaron. Iar asta va fi foarte scump. Dar, dacă o facem, va fi din cauza acelei companii de genetică. Știți că publicul nu are nici o simpatie față de aceste companii de biotehnică. Sondajele de opinie publică arată că 90% sunt împotriva lor. Sunt percepuți ca niște ticăloși fără scrupule, cărora nu le pasă de ființele umane. Culturi modificate genetic... Își bat joc de mediu. Patentează gene, pun stăpânire pe moștenirea noastră comună, profitând de neatenția generală. Încasează mii de dolari pentru medicamente care costă câțiva bănuți. Pretinzând că fac cercetări, când, de fapt, nu fac. Pur și simplu cumpără munca altora. Pretind că au costuri de cercetare mari, când ei cheltuiesc cea mai mare parte a banilor pe reclamă. Și apoi ne mint în acele reclame. Vicleni, ticăloși, neglijenți, hrăpăreți. Ar fi un caz gata câștigat.

— Nu vorbim aici despre un proces, zise Ellis. Ci despre mama.

— Tata e bine, spuse Jeff. Să-l lăsăm pe el să se descurce cu ea. Se ridică și plecă de la masă, ducându-se să se așeze lângă trei fete cu picioare lungi, în fuste scurte.

— Nu au mai mult de cincisprezece ani, zise Ellis, strâmbând din nas.

— Au băutură pe masă, spuse Aaron.

— El are doi copii la școală.

— Cum merg lucrurile acasă? zise Aaron.

— Du-te dracului.

— Hai să rămânem la subiect, spuse Aaron. Poate că mama o ia razna sau poate nu. Dar vom avea nevoie de o grămadă de bani dacă o ducem la azil. Nu sunt sigur că ne putem permite.

— Și atunci, ce propui?

— Vreau să aflu mai multe despre BioGen și despre sprayul acela pe care ni l-au trimis. Mult mai multe.

— Se pare că te pregătești deja pentru un proces.

— Gândesc preventiv, asta-i tot, spuse Aaron.

E pe bune, bă!

Mergând pe skateboard-ul lui, Billy Cleever, tânărul furios din clasa a șasea, ieși în viteză de pe terenul de joacă, cu un salt de modă veche, ateriza cu o piruetă de trei sute șazeci de grade cu spatele, ținând placa cu mâna, și vira din călcâi pe trotuar. Reuși manevra fără greșală, ceea ce era bine, pentru că simțea că în acea zi își pierduse ceva din stilul lui marfă. Cei patru puști care-l urmau erau tăcuți, în loc să urle, ca de obicei. Și era vorba de marea coborâre spre Market Street, din San Diego.

Dar ei tăceau. Ca și cum își pierduseră încrederea în el.

Billy Cleever fusese umilit în ziua aceea. Îl durea mâna groaznic. Îi spusese proastei de asistente să-i pună doar un plasture pe ea, dar ea insistase pentru o chestie mare și albă. O rupsesse în clipa în care se terminase școala, dar totuși! Arăta ca dracu'. Arăta ca un invalid. Ca un bolnav.

Umilit. La unsprezece ani, Billy Cleever avea 1,75 metri și 54 de kilograme, mușchi solizi pentru un puști de vârsta lui și era cu cel puțin treizeci de centimetri mai înalt decât oricine din școală. Era mai solid chiar și decât cea mai mare parte a profesorilor. Nimeni nu se punea cu el.

Slăbănogul ăla de Jamie, nepricopsitul ăla cu dinți ca de iepure, ar fi trebuit să nu stea în calea lui Billy. Markie Lester the Pester îi trimisese o pasă, iar când se dăduse în spate să o prindă, se împiedicase de Bucky Beaver și căzuse, luându-l pe Bucky cu el. Billy era nervos și stânjenit, întins așa la pământ, în fața tuturor, cu Sarah Hardy și ceilalți chicotind. Puștiul era întins în continuare la pământ, așa că Billy îi trăsese două șuturi cu adidașii lui Van. Nu ceva serios, doar un avertisment. Iar când puștiul se ridicase în picioare, îl plesnise puțin. Nu mare lucru. În clipa următoare, se trezise cu Maimuțache în spate, trăgându-l de păr și mârâindu-i în ureche ca o maimuță blestemată, așa că Billy întinsese mâna în spate, îl înhățase, iar Maimuțache îl mușcase ca... Oooo! Ce durere! Văzuse stele verzi.

Bineînțeles, supraveghetorul, domnul Mucinceai, nu făcea nimic, văicărindu-se:

— Despărțiți-vă băieți. Gata, băieți.

Îl duseseră pe Maimuțache în camera de pedeapsă și o chemaseră pe mama lui să vină să-l ia, dar se părea că ea nu-l

luase acasă, ceea ce era foarte rău pentru el.
Pentru că acum erau acolo, mergând la poalele dealului,
începând să traverseze terenul de baseball.
Jamie și Maimuțache.
Și e pe bune!

Billy îi lovi din lateral, venind în viteză, iar cei doi zburară ca niște popice, exact lângă groapa de la marginea terenului. Jamie alunecă frecându-se cu bărbia de sol, ridicând un nor de praf maroniu, iar Maimuțache se izbi de parapetul din sârmă din spatele terenului de baseball. Din apropiere, amicii lui Billy urlau:

— Sânge! Vrem sânge!

Văzând că puștiul, Jamie, gemea în praf, Billy se duse direct spre Maimuțache. Îl atacă cu placa, cu roțile spre el, și îl nimeri pe micul negrotei blestemat în spatele urechii, gândindu-se că așa-i va da o lecție. Picioarele lui Maimuțache cedară și el căzu la pământ ca o păpușă de cârpă, iar Billy îi trase una zdravănă cu piciorul drept în bărbie, ridicându-l cu totul de jos. Dar Billy nu voia ca maimuța aia să sângereze pe adidașii lui de firmă, așa că se retrase, roti din nou placa, vrând să-l izbească pe maimuțoi drept în față, poate să-i spargă nasul și bărbia și să-l facă și mai urât decât era.

Dar Maimuțache țâșni într-o parte, placa se agăță în gard, *zdrang-zdrang-zdrang*, și Maimuțache își înfipse dinții în încheietura lui Billy, mușcând *al dracului de tare*! Billy urlă și scăpă placa, iar Maimuțache mușca în continuare. Billy simțea cum mâna îi amorțea, îi curgea sânge din braț, pe bărbia lui Maimuțache, iar acesta mârâia ca un câine, cu ochii holbați, uitându-se la el. Și parcă părul i se ridicase, iar Billy își spuse, într-o clipă de panică pură: "Băga-mi-aș, idiotul ăsta negru o să mă-nfulece".

Dar atunci, tovarășii săi de skate alergară spre ei, repezindu-și cu toții plăcile spre maimuță. Patru plăci îl izbiră în cap, în timp ce Billy urla și maimuța mârâia... Parcă trecu o veșnicie până când Maimuțache dădu drumul mâinii, sări la Markie Lester și îl lovi drept în piept, iar Pester se prăbuși și ceilalți se repeziră după ei, pe când se rostogoleau în praf. Timp în care Billy își îngrijea mâna însângerată.

Câteva secunde mai târziu, durerea deveni suportabilă și Billy ridică privirea. Văzu cum maimuța se cățăraseră pe gard și era

cam la trei metri deasupra lor. Îi privea de sus. Iar amicii lui stăteau cu toții jos, urlând și amenințându-l cu skateboard-urile. Dar nu se întâmpla nimic. Billy se ridică clătinându-se și spuse:

— Arătați ca un grup de maimuțe.

— Vrem să coboare!

— N-o s-o facă, zise Billy. Nu e prost. Știe că-l batem de-i sună apa-n cap, dacă o face. Cel puțin, eu așa intenționez.

— Și atunci, cum îl dăm jos?

Billy se simțea rău acum, era cuprins de o furie oarbă, voia să rănească pe cineva. Așa că se duse direct la Jamie și începu să-l lovească cu piciorul, încercând să-i prindă unul în boabele lui mici, dar puștiul se rostogolea și urla după ajutor, ca un bebeluș ce era. Unora dintre amicii lui nu le plăcu asta.

— Hei, lasă-l în pace. E un puști.

Dar Billy își spuse: "Dă-l naibii. Vreau ca maimuța să coboare". Iar asta era calea, nepricopsitul de puști care se rostogolea în praf. Lovește, lovește... lovește... puștiul urla după ajutor... Dintr-odată, amicii lui țipară:

— Au, rahat!

— Rahat! Rahat!

— *Rahat!*

Și o luară la fugă. Apoi ceva fierbinte și moale îl izbi pe Billy în ceafă, iar el simți un miros ciudat. Nu-i venea să creadă, întinse mâna în spate și... Dumnezeu! Nu-i venea să creadă.

— Rahat! Aruncă cu rahat!

Maimuțache stătea acolo, sus, cu pantalonii coborâți, și arunca cu rahat în ei. Și nu rata nici o lovitură. Puștii erau acoperiți de rahat, iar următoarea lovitură îl izbi pe Billy drept în față. Avea gura pe jumătate deschisă.

— Îhhh!

Începu să scuipe, să se șteargă pe față, să scuipe iar, încercând să scape de gustul ăla din gură. Rahat de maimuță. Futu-i! La dracu'! Billy îi arată pumnii.

— Animal nenorocit!

Și primi încă una, în frunte. *Pleosc!*

Își înhață placa și o luă la fugă. După amicii lui. Și ei scuipau. Era dezgustător. Se lipise de hainele lor, de fețele lor. La naiba. Se uitau cu toții la Billy, spunând parcă: "Uite în ce ne-ai băgat!". Era momentul să pună piciorul în prag. Și Billy știa exact cum.

— Individul e un animal, spuse el. Cu animalele nu poți face

decât un lucru. Tata are o armă. Știu unde e.

— Numai gura e de tine, zise Markie.

— Mănânci rahat, spuse Hurley.

— Da? Stați să vedeți. Maimuțache nu va mai ajunge la școală mâine. Stați să vedeți.

Billy porni spre casă cu placa în mână, iar ceilalți îl urmară. În timp ce Billy își spunea: "Of, mamă, ce am promis să fac?".

Stan Milgram începuse lunga călătorie ca să își vadă mătușa din California și conducea doar de o oră, când Gerard începu să se plângă.

— Pute, zise Gerard, cocoțat pe spătarul scaunului.

Pute până la ceruri.

Se uită pe fereastră.

— Ce văgăună mai e și asta?

— Suntem în Columbus, Ohio, răspuse Stan.

— Dezgustător.

— Știi cum se spune, zise Stan. Columbus este Cleveland fără pompă.

Pasărea nu spuse nimic.

— Știi ce înseamnă “pompă”?

— Da. Taci și condu.

Gerard părea țâfnos. Și nu ar fi trebuit să fie, își spuse Stan, ținând cont de cum fusese tratat papagalul în ultimele două zile.

Stan intrase pe internet, ca să afle ce mâncau africanii cenușii, și îi adusese lui Gerard niște mere delicioase și verdețuri speciale. Lăsase televizorul pornit peste noapte, la magazin, pentru ca Gerard să se poată uita. Iar după o zi, Gerard încetase să își mai muște ghearele. Chiar îi permisesese lui Stan să îl pună pe umărul lui, fără să-l muște de ureche.

— Mai avem mult? întrebă Gerard.

— Da. Am plecat abia de o oră.

— Cât mai este?

— Trebuie să mergem trei zile cu mașina, Gerard.

— Trei zile. Asta înseamnă douăzeci și patru ori trei, adică șaptezeci și două de ore.

Stan se încruntă. Nu mai auzise niciodată de o pasăre care să știe matematică.

— Unde ai învățat asta?

— Sunt o persoană cu talente multiple.

— Nu ești deloc o persoană, râse Stan. A fost cumva o replică dintr-un film?

Știa sigur că pasărea repeta, uneori, replici din filme.

— Dave, spuse Gerard, pe un ton monoton. Conversația asta nu mai are nici un rost. La revedere[\[10\]](#).

— Oh, stai, pe asta o știu. E din *Star Wars*.

— Legați-vă centurile de siguranță, va fi o noapte agitată[\[11\]](#).

Era o voce de femeie. Stan se încruntă.

— Un film cu avioane...

— L-au căutat aici, l-au căutat acolo, franțuzoi l-au căutat peste tot...[\[12\]](#)

— Știu, nu e un film, e o poezie.

— Fir-aș al naibii![\[13\]](#)

Acum avea accent englezesc.

— Renunț, spuse Stan.

— Și eu, zise Gerard, cu un oftat teatral. Cât mai avem?

— Trei zile.

Papagalul se uita pe fereastră, la orașul pe lângă care treceau.

— Ei bine, ei sunt salvați de binecuvântările civilizației[\[14\]](#), spuse el, cu vorbirea târăgănată a unui cowboy.

Și începu să imite un banjo.

Mai târziu, papagalul începu să cânte melodii franțuzești... sau poate erau arăbești, Stan nu era sigur. Oricum, într-o limbă străină. Se părea că fusese dus la un concert live, sau cel puțin ascultase unul înregistrat, pentru că imita sunetele mulțimii, acordarea instrumentelor și urale, când apăreau interpreții, înainte să înceapă cântecul propriu-zis. Suna ca și cum ar fi cântat "Didi" sau ceva de genul ăsta.

Fusese interesant pentru o vreme, ca și cum ar fi ascultat un post de radio dintr-o țară străină, dar Gerard avea tendința să se repete. Pe o porțiune îngustă de drum, se bloca în spatele unei femei la volan. Stan încercă să o depășească o dată sau de două ori, dar nu reuși.

După o vreme, Gerard începu să spună:

— *Le soleil c'est beau.*

Și apoi scotea un sunet ca un foc de armă.

— Asta e franceză? întrebă Stan.

Alte focuri de armă.

— *Le soleil c'est beau. Bang! Le soleil c'est beau. Bang! Le soleil c'est beau. Bang!*

— Gerard...

— *Les femmes au volant c'est la lâcheté personifiée*, spuse pasărea și scoase un huruit. *Pourquoi elle ne dépasse pas?... Oh, oui, merde, des travaux*[\[15\]](#).

Șoferița coti, în sfârșit, în dreapta, dar luă curba atât de încet, încât Stan fu nevoit să frâneze puțin, când trecu pe lângă ea.

— *Il ne faut jamais freiner... Comme disait le vieux pere Bugatti, les voitures sont faites pour rouler, pas pour s'arreter*[\[16\]](#).

Stan oftă.

— Nu înțeleg o iotă din ce spui, Gerard.

— *Merde, les flics arrivent!*[\[17\]](#)

Începu să scoată sunetele unei sirene de poliție.

— Ajunge, spuse Stan.

Porni radioul. Se apropia seara. Trecuseră pe lângă Maryville și se îndreptau spre St. Louis. Traficul era mai dificil.

— Am ajuns? întrebă Gerard. Stan oftă.

— Las-o baltă, zise el.

Avea să fie o călătorie lungă.

Lynn stătea pe marginea căzii și îl atingea cu prosopul cu multă grijă, ca să îi curețe tăietura din spatele urechii.

— Spune-mi ce s-a întâmplat, Dave, zise Lynn.

Își dădea seama că tăietura era adâncă, dar el nu se plângea.

— Au venit după noi, mamă! zise Jamie agitat, mișcându-și brațele.

Era plin de praf și avea vânătăi pe stomac și pe umeri, dar în rest nu era rău lovit.

— Noi n-am făcut nimic! Erau din clasa a șasea! Niște duri!

— Jamie, lasă-l pe Dave să-mi spună. Cum te-ai ales cu tăietura asta?

— Billy l-a lovit cu placa, spuse Jamie. Noi nu le-am făcut nimic!

— Nu le-ai făcut nimic? zise Lynn, ridicând o sprânceană. Vrei să spui că toate astea s-au întâmplat fără nici un motiv?

— Da, mamă! Jur! Noi veneam acasă! Și ei s-au luat după noi!

— A sunat doamna Lester, zise Lynn calmă. Fiul ei a ajuns acasă plin de excremente.

— Nu, era caca, spuse Jamie.

— Cum...

— Dave a aruncat în ei! A fost grozav! Ne băteau rău, iar el a aruncat și ei au fugit! N-a ratat nici o lovitură!

Lynn continuă să curețe cu blândețe tăietura.

— E adevărat, Dave?

— Îl răneau pe Jamie. Îl băteau și îl loveau cu picioarele.

— Și tu ai aruncat cu... caca în ei?

— Îl răneau pe Jamie, repetă el, ca și cum asta ar fi explicat totul.

— Pe bune? spuse Henry, mai târziu, când se întoarse acasă. A aruncat cu fecale? Asta e un comportament clasic pentru cimpanzei.

— Poate, dar e o problemă, zise Lynn. Au spus că deranjează în clasă. Se ia la harță pe terenul de joacă. I-a bătut pe alți copii. Acum aruncă cu fecale...

Lynn clătină din cap.

— Nu știu să fiu părintele unui cimpanzeu.

— Pe jumătate cimpanzeu.

— Chiar și pe sfert, Henry. Nu pot să-l fac să înțeleagă că nu se poate comporta așa.

— Dar ei s-au luat de el, nu? spuse Henry. Iar ceilalți copii erau de clasa a șasea, nu? Băieți cu skateboard-uri? Puștii ăștia ajung tot timpul la școala de corecție. Și ce caută niște copii de clasa a șasea să se ia de cei de clasa a doua?

— Jamie spune că puștii râdeau de Dave. Îi spun “Maimuțache”.

— Crezi că Dave a început bătaia?

— Nu știu. E agresiv.

— Totul s-a întâmplat pe terenul de joacă. Sunt sigur că există o cameră de securitate acolo.

— Henry, nu înțelegi ce vreau să spun, zise Lynn.

— Ba da, înțeleg. Tu crezi că Dave a început totul. Iar eu am impresia că un puști idiot și îngâmfat...

În clipa aceea, auziră focuri de armă în curtea din spate.

Traficul abia se mișca. Autostrada 405 era un râu de lumini roșii în noapte. Alex Burnet oftă.

— Cât mai este? întrebă Jamie de lângă ea.

— O să mai dureze ceva, Jamie.

— Sunt obosit.

— Vezi dacă te poți întinde în spate, ca să te odihnești.

— Nu pot. E plictisitor.

— O să mai dureze ceva, repetă ea.

Deschise noul telefon celular și găsi numărul pe care-l introdusese în memorie, numărul fostei sale prietene din copilărie. Nu știa pe cine altcineva să sune. Lynn o ajutase întotdeauna. Atunci când Alex și soțul ei erau în divorț, ea și copilul se duseseră în vizită la Lynn și Henry. Copiii, amândoi cu numele Jamie, se jucaseră împreună.

Alex rămăsese acolo o săptămână.

Dar acum nu reușea să o prindă pe Lynn la telefon. La început, se îngrijorase că nu avea numărul corect. Apoi, că se întâmplase ceva cu telefonul ei mobil ieftin. Însă, după aceea, răspunsese robotul, iar acum...

— Alo? Alo, cine este?

— Lynn, sunt Alex. Știi, eu...

— Oh, Alex! Îmi pare rău, nu pot vorbi acum...

— Cum?

— Nu acum. Îmi pare rău. Mai târziu.

— Dar ce...

Auzi tonul.

Lynn închisese deja.

Se uită fix înainte, la luminile roșii care se târau în trafic.

— Cine a fost? întrebă fiul ei.

— Mătușa Lynn, zise ea. Dar nu putea vorbi acum. Păreau foarte ocupați.

— Deci tot mergem acolo?

— Poate mâine.

Ieși de pe autostradă la San Clemente și începu să caute un motel. Era ciudat de dezorientată de faptul că nu putea să o vadă pe Lynn. Nu realizase cât de mult se bazase pe asta.

— Unde mergem, mamă? întrebă Jamie, nerăbdător.

— Vom sta la un motel.

— La ce motel?

— Acum caut unul. Jamie o privi lung.

— Știi unde este?

— Nu, Jamie. Caut.

Trecură pe lângă unul, un Holiday Inn, dar era prea mare și părea expus. Găsi un Best Western care nu bătea la ochi, pe Camino Real, și parcă acolo. Îi spuse lui Jamie să rămână în mașină, iar ea intră în hol. Un puști deșirat și plin de coșuri stătea la recepție. Bătea cu degetele în suprafața de granit lustruită, fredonând pentru sine. Părea să n-aibă stare.

— Bună, spuse Alex. Aveți vreo cameră pentru o noapte?

— Da, doamnă.

— Aș vrea una.

— Sunteți singură?

— Nu, pentru mine și băiatul meu. Puștiul se uită dincolo de ușă, la Jamie.

— Are mai puțin de doispe' ani?

Bătea în continuare cu unghiile în birou.

— Da, de ce?

— Dacă merge la piscină, trebuie să îl însoțiți.

— În regulă.

Bătea în continuare în birou. Alex îi întinse cârdul de credit și el îl trecu prin aparat, tot timpul bătând darabana cu cealaltă mână. Începea să o calce pe nervi.

— Pot să vă întreb de ce faceți asta?

El începu să cânte pe un ton monoton:

— Probleme pe unde mă duc, probleme pe unde-am fost.

Bătu ritmul în birou.

— Pentru că "Problemă" e porecla mea și problemele sunt păcatul meu.

Zâmbi.

— E un cântec.

— E foarte ciudat, zise ea.

— Tatăl meu obișnuia să-l cânte.

— Înțeleg.

— A murit.

— Înțeleg.

— S-a sinucis.

— Îmi pare rău să aud asta.

— Cu o pușcă.

— Îmi pare rău.

— Vreți să o vedeți? Ea clipi des.
— Poate altă dată.
— O țin chiar aici, zise el, arătând cu capul sub tejghea.
Neîncărcată, bineînțeles.
Bătea în continuare ritmul și cântă:
— Numai probleme am avut.
— Dați-mi să semnez acum, spuse Alex.
Tânărul îi înapoie cârdul și Alex completează formularul. Același răpăit, neîncetat. Se gândi să meargă în altă parte, dar era prea obosită. Jamie o aștepta. Trebuia să-i dea ceva să mănânce, să-i cumpere niște haine noi, o periută de dinți și altele.
— Gata, zise băiatul, dându-i cheile camerei.
Abia când se întoarce la mașină și parcă în apropierea camerei, își aminti că nu ar fi trebuit să utilizeze cârdul de credit.
“Acum e prea târziu.”
— Mi-e foame, mami.
— Știu, scumpule. O să luăm ceva.
— Vreau un burger.
— Ok, așa vom face.
Traversă parcare și se întoarseră în stradă. Era mai bine să-i ia de mâncare înainte să meargă în cameră.

Se auziră alte două focuri de armă, în timp ce Lynn alerga în curtea din spate. Fiica ei, Tracy, țipa, Dave era în copac, strigând și scuturând crengile, iar Jamie era întins la pământ, cu sânge curgându-i din cap.

Îi veni rău. Porni spre ei, dar Tracy strigă:

— Mamă! Stai jos!

Se părea că focurile de armă veneau din stradă. Cineva trăgea prin gardul lor de lemn. În depărtare se auzeau sirene. Lynn nu-și putea lua ochii de la Jamie. Începu să înainteze spre el. Alte focuri de armă, gloanțele lovind frunzele copacului. Trăgeau în Dave. Acesta țipa și mârâia, scuturând furios crengile.

— Ești mort! striga el. Ești mort, băiete!

— Stai liniștit, Dave, strigă ea. Începu să se târască spre Jamie. Tracy striga în telefonul ei celular, dând adresa celor de la 911. Jamie gemea în iarbă. Nu-și putea lua ochii de la el. Spera că Henry ieșise pe ușa din față, ca să vadă cine era, dar fără să fie rănit. Era clar că cineva încerca să-l omoare pe Dave.

Sirenele se auzeau mai puternic. Auzi strigăte și pași fugind pe stradă. O mașină frână, lumini puternice străluceau prin gard, aruncând umbre răzlețe.

Deasupra lor, Dave scoase un urlet de război și dispăru. Tracy țipa. Lynn ajunse la Jamie. Sângele se aduna în jurul capului lui.

— Jamie, Jamie...

Se lăsă în genunchi și îl întoarse cu grijă. Jamie avea o zgârietură uriașă în frunte. Sângele roșu îi curgea pe o parte a feței.

Băiatul zâmbi slăbit.

— Bună, mamă.

— Unde ești lovit, Jamie?

— Nu...

— Unde, Jamie?

— Am căzut. Din copac.

Lynn își luă marginea fustei în mână și începu să ștergă cu grijă rana. Nu văzu nici o gaură de glonț. Doar o zgârietură uriașă, care sângera rău.

— N-ai fost împușcat, scumpule?

— Nu, mami, zise el, clătinând din cap. Oricum, nu trăgea în mine, ci în Dave.

— Cine a fost?

— Billy.

Lynn ridică privirea spre copac. Crengile se legănau încet în lumina felinarelor. Dave dispăruse.

Dave ajunsese dintr-un salt pe trotuar și începu să alerge după Billy Cleever, care fugea pe stradă, spre casa lui. Dave putea să se miște rapid când voia, alergând pe toate cele patru picioare. Alerga paralel cu trotuarul, pe iarbă, pentru că asfaltul îi rănea încheieturile. Mârâia continuu, pe măsură ce se apropia de Billy. La capătul străzii, Billy se întoarse și îl văzu pe Dave venind după el. Ridică arma cu mâinile tremurând și trase un foc, apoi încă unul. Dave se apropia în continuare. Pe stradă, oamenii se uitau pe ferestre. Toate ferestrele erau luminate în albastru, de la televizoare.

Billy se întoarse ca să o ia din nou la fugă, dar Dave îl prinse și îl izbi cu capul de un stâlp de semafor. Acesta zăngăni la impact. Billy încercă să se întoarcă, dar era îngrozit. Dave îl ținea cu fermitate și îl izbi cu capul de asfalt. L-ar fi ucis, fără îndoială, dar sunetul sirenelor care se apropiau îl făcură să se oprească și să ridice capul.

În clipa aceea, Billy se zbatu, reuși să se ridice și o luă la fugă pe aleea celei mai apropiate case. Se urcă într-o mașină parcată pe alee. Dave îl urmări. Billy închise portiera și o încuie chiar în clipa în care Dave ateriza pe parbriz. Alunecă pe suprafața capotei, uitându-se în interior.

Billy ridică din nou arma, dar era prea zguduit și îngrozit ca să tragă. Dave coborî pe partea din dreapta a mașinii, încercă ușa, trăgând de portieră de mai multe ori. Billy îl privea, gâfâind puternic.

Apoi Dave se lăsă din nou jos, dispărând total.

Sirenele se apropiară.

Billy realiză încet în ce situație disperată se afla. Venea poliția. El era închis în mașină, cu o armă în mână, mânjită de sângele lui și plină de amprentele lui. Urme de pulbere și o tăietură roșie acolo unde îl ciupise percutorul. Nu știuse cum să tragă. Vrusese doar să-i sperie, asta era tot.

Poliția avea să-l găsească. Blocat în mașina aceea.

Se uită cu prudență pe geamul de pe partea dreaptă, încercând să-l vadă pe Dave.

Dave sări în sus, ca o arătare neagră și urlătoare, și se izbi de geam. Billy țipă și se trase în spate. Arma trase, lovind bordul. Bucățele de plastic îl tăiară pe braț, iar mașina se umplu de fum. Dădu drumul armei pe podea și se lăsă pe spate, pe scaun.

Respira greu.

Sirene. Mai aproape.

Chiar dacă îl găseau acolo, era autoapărare. Asta era evident. Maimuțache era un animal sălbatic. Polițiștii aveau să-i arunce o privire și să-și dea seama că tot ce făcuse Billy fusese autoapărare. Fusese nevoit să se apere. Copilul-maimuță era sălbatic. Arăta ca o maimuță și se purta ca o maimuță. Era un ucigaș. Locul lui era în spatele gratiilor, într-o grădină zoologică...

Luminile roșii trecură peste capota mașinii. Sirenele se opriră.

Billy auzi o portavoce.

— Aici Poliția. Ieși din mașină imediat. Foarte încet și cu mâinile la vedere.

— Nu pot! strigă el. Dihania e afară!

— Ieși din mașină imediat! bubui vocea. Cu mâinile sus.

Billy așteaptă puțin, apoi ieși, ținând mâinile sus, clipind în reflectoarele puternice ale mașinilor de poliție. Un polițist se apropie și îl împinse la pământ. Îi puse rapid cătușele.

— N-a fost vina mea, zise Billy, cu fața lipită de iarbă. A fost puștiul ăla, Dave. E sub mașină.

— Nu e nimeni sub mașină, băiete, spuse polițistul, ridicându-se în picioare. Doar tu. Nimeni altcineva. Iar acum vrei să ne spui ce s-a întâmplat?

Veni tatăl lui. Billy știa că avea să încaseze o bătaie. Dar tatăl lui nu dădea semn că voia să facă asta. Ceru să vadă arma. Îl întrebă pe Billy unde erau gloanțele. Billy spuse că trăsese într-un puști sălbatic, care îl atacase.

Tatăl lui Billy înclină din cap, cu o față impenetrabilă. Dar spuse că îi va urma pe polițiști la secție, unde îl duceau pe Billy ca să-l aresteze.

— Cred că trebuie să recunoaștem că nu merge, spuse Henry.

— Ce vrei să spui? întrebă Lynn, trecându-și degetele prin părul lui Dave. Nu e vina lui Dave, ai spus-o chiar tu.

— Știu. Dar se pare că sunt probleme tot timpul. Mușcat, bătaie... Acum, focuri de armă, pentru Dumnezeu. Ne pune în

pericol pe toți.

— Dar nu este vina lui, Henry.

— Mi-e teamă de ce-o să se-ntâmple data viitoare.

— Ai fi putut să te gândești la asta mai înainte, zise ea, într-o izbucnire bruscă de mânie. Acum patru ani, de exemplu, când ai decis să faci experimentul ăla. Pentru că acum e puțin cam târziu să ai regrete, nu crezi? El este responsabilitatea ta și va rămâne cu noi.

— Dar...

— Noi suntem familia lui.

— Au tras în Jamie.

— Jamie e bine.

— Dar *au tras cu arma...*

— A fost un copil nebun. Din clasa a șasea. Poliția l-a prins.

— Lynn, nu mă ascuți.

Lynn se încruntă la el.

— Ce crezi, că poți scăpa de el liniștit, ca de o capsulă Petri care nu a dat rezultate? Nu poți să-l arunci pe Dave, pur și simplu, într-o pubelă biologică. Tu ești cel care nu ascultă. Dave este o ființă vie, o creatură rațională, și *tu* l-ai creat. *Tu* ești motivul pentru care el există pe acest pământ. Nu ai dreptul să-l abandonezi, doar pentru că e incomod și are probleme la școală. Se opri ca să-și recapete respirația. Era furioasă.

— Oricum, eu nu-l dau, spuse ea. Și nu vreau să mai discutăm despre asta.

— Dar...

— Nu acum, Henry.

Henry cunoștea tonul acela. Ridică din umeri și plecă.

— Mulțumesc, spuse Dave, înclinându-și capul, pentru ca ea să își poată trece degetele prin blana de pe gât.

Mulțumesc, mamă.

Alex își duse fiul la un drive-in În-N-Out, și comandă burgeri, cartofi prăjiți și sucuri de căpșuni. Afară era deja întuneric. Se gândi să o sune din nou pe Lynn, dar aceasta păruse distrusă. Hotărî să nu o facă.

Plăti burgerii în numerar. Apoi merse la o băcănie Walston, unul din acele magazine lungi, care aveau de toate. Îi cumpără lui Jamie lenjerie și un schimb de haine. La fel și pentru ea. Cumpără două periute de dinți și pastă.

Se îndrepta spre casă, când văzu arme de vânzare, lângă camerele video și ceasuri. Se duse să se uite. Fusesse de multe ori la partide de tir cu tatăl ei. Știa să mânuiască o armă. Îi spuse lui Jamie să se ducă să se uite la raionul de jucării, iar ea merse la rastelul cu arme.

— Să vă ajut?

Era un tip jalnic, cu mustață.

— Aș vrea să văd acel Mossberg cu acțiune dublă, zise ea, făcând semn cu capul spre perete.

— Este modelul nostru 590, douăsprezece cartușe, perfect pentru apărarea casei. Avem un preț special, numai săptămâna asta.

Lynn îl cântări în mână.

— Ok, îl iau.

— Am nevoie de un act de identitate și de un avans, ca să-l păstrez.

— Nu, zise ea. Voiam să spun că-l cumpăr acum.

— Îmi pare rău, doamnă, în California e o perioadă de așteptare de zece zile.

Alex îi întinse arma înapoi.

— Mă mai gândesc, zise ea.

Se întoarse la Jamie, îi cumpără jucăria Spider Man cu care se juca și ieșiră în parcare.

Un bărbat stătea în spatele mașinii ei, aplecat spre plăcuța de înmatriculare. Nota numărul. Era un bărbat în vârstă, într-un gen de uniformă. Arăta ca un paznic de la magazin.

“Fugi. Pleacă acum”, își spuse Alex.

Dar nu avea ce face. Avea nevoie de mașină. Trebuia să gândească repede. Îi spuse lui Jamie să se urce în mașină și se duse în spatele ei.

— Știți că e un mincinos nenorocit, zise ea.

— Cine anume? Întrebă paznicul.

— Fostul meu soț. Pretinde că mașina asta e a lui, dar nu e adevărat. Vrea doar să mă hărțuiască. Am un ordin judecătoresc împotriva lui și am câștigat un proces împotriva paznicului de la Wal-Mart.

— Cum așa? zise el.

— Nu o face pe prostul, zise ea. Știu că ai primit un telefon de la el. Sustine că e avocat, altădată că e vânător de recompense sau agent al curții, și vrea ca să verifici dacă mașina mea e în parcare. Spune că e vorba de o problemă legală în derulare.

— Păi, da...

— Minte, iar acum tu ești complice. Ți-a spus că sunt avocat?

— Nu, doar a...

— Ei bine, sunt. Iar tu ești complice la încălcarea unui ordin al tribunalului, de către el. Asta te face să fii complice. Încălcarea intimității și hărțuire.

Scoase un carnețel din poșetă.

— Deci, te numești...

Se uită la ecusonul cu nume și începu să scrie.

— Nu vreau necazuri, doamnă...

— Atunci dă-mi foaia aceea de hârtie pe care ai notat numărul mașinii și ar fi bine să-i spui că nu m-ai văzut, altfel o să ne-ntâlnim la tribunal și te asigur că vei avea noroc dacă îți vei pierde doar slujba.

Omul aprobă din cap și îi dădu hârtia. Îi tremurau mâinile. Alex se urcă în mașină și porni.

În timp ce ieșea din parcare, își spuse: "Poate că o să meargă". Dar poate nu. Era șocată mai ales de cât de repede o localizase acel vânător de recompense.

Fără îndoială că urmărise mașina ei spre nord, câteva ore, după care realizase că făcuse schimb de mașini cu asistenta ei. El și ai lui cunoșteau numele asistentei și aflaseră numărul de înregistrare al mașinii ei. Așa că acum știau ce mașină conducea Alex.

Apoi, Alex își folosisese cârdul de credit, iar vânătorul de recompense aflase după câteva minute și îi reperase poziția, la un motel din San Juan Capistrano. Știind că ea avea nevoie de provizii, vânătorul de recompense sunase, probabil, la toate magazinele potrivite, pe o rază de zece kilometri de motel, și spusese vreo poveste celor de la pază. Să fie atenți la o Toyota albă, cu numărul...

Iar tipul acela o găsisese.

Imediat.

Dacă nu se înșela, vânătorul de recompense era în drum spre Capistrano chiar în clipa aceea. Dacă venea cu mașina, avea să ajungă acolo în trei ore. Dar, dacă avea acces la un elicopter, poate că era deja acolo.

„Deja.”

— Mamă, pot să mă uit la televizor, când ne întoarcem la motel?

— Sigur, scumpule.

Dar, desigur, nu se întorceau la motel.

Parcă la colț, înainte de motel. Din poziția aceea, putea să vadă holul și pe puștiul dinăuntru. Vorbea la telefon, uitându-se în jur. Alex își porni vechiul telefon mobil și formă numărul motelului. Puștiul lăsa cealaltă convorbire în așteptare și îi răspunse.

— Best Western.

— Sunt doamna Colson. M-am înregistrat mai devreme.

— Da, doamnă Colson.

Părea agitat. Se uita în toate direcțiile, înnebunit.

— Mi-ai dat camera 204.

— Da...

— Cred că e cineva în camera mea.

— Doamnă Colson, sunt sigur că...

— Vreau să vii aici și să deschizi ușa.

— Dacă este cineva, probabil că e menajera...

— Eu cred că-i un bărbat.

— Oh, nu, nu se poate...

— Vino aici și deschide ușa. Sau trebuie să sun la Poliție?

— Nu, sunt sigur că... Vin imediat.

— Mulțumesc.

Puștiul comută pe cealaltă convorbire, vorbe rapid și apoi ieși din hol, alergând spre camerele din spate.

Alex coborî din mașină și traversă strada în fugă. Intră repede în hol, se duse în spatele biroului de recepție, luă arma și ieși din nou. Era un Remington cu țeava retezată, cu douăsprezece cartușe. Nu asta ar fi ales ea, dar era bună pentru moment. Avea să facă rost de cartușe mai târziu.

Se întoarse în mașină.

— Pentru ce e arma? întrebă Jamie.

— Pentru orice eventualitate, zise ea.

Porni mașina, cotind pe Camino Real.

Îl văzu prin oglinda retrovizoare pe puști întorcându-se în hol,

cu o expresie nedumerită.

— Vreau să mă uit la televizor, spuse Jamie.

— Nu astă seară, zise ea. În seara asta vom avea o aventură.

— Ce fel de aventură?

— O să vezi.

Porni spre est, departe de lumini, în întunericul munților.

Stan Milgram se rătăcise într-un întuneric nesfârșit. Drumul din față era o bandă luminoasă, dar de o parte și de cealaltă a lui nu vedea nici un semn de viață, nimic cu excepția deșertului negru ca smoala, care se întindea în depărtare. Spre nord putea distinge cu greu culmile munților, o linie slabă de negru pe fond negru. Dar nimic altceva, nici lumini, nici orașe, nici case, nimic. Așa era de o oră întreagă. Unde naiba se afla?

De pe scaunul din spate, pasărea scoase un țipăt strident. Stan sări în sus. Îl dureau timpanele. "Dacă vrei vreodată să mergi cu mașina spre vest", își spuse, "să nu iei niciodată o pasăre blestemată cu tine pe autostradă." Pusese o pânză peste colivie cu câteva ore în urmă, dar asta nu-i închisese gura. Din St. Louis, prin Missouri, apoi în Gallup, New Mexico, pasărea nu tăcuse nici o clipă tot drumul. Stan se cazase la un motel din Gallup, iar pasărea începuse să țipe pe la miezul nopții. Niște tipete asurzitoare.

Nu avusese de ales. Își părăsise camera, însoțit de urletele nemulțumite ale celorlalți cazați la motel, și se suise din nou la volan. De cum porniseră, pasărea tăcuse din nou. Dar trăsese pe marginea drumului pentru câteva ore, în timpul zilei, ca să doarmă, însă mai târziu, când oprise în Flagstaff, Arizona, pasărea începuse iar să țipe. Începuse înainte ca măcar să se cazeze la hotel.

Continuase să conducă. Winona, Kingman, Barstow, spre San Bernardino - San Berdoo, cum îi spunea mătușa lui - și nu se gândea decât că nu mai avea mult. "Te rog, Doamne. Nu mă lăsa să omor papagalul înainte să ajung la destinație."

Dar Stan era epuizat și, după ce condusese peste trei mii de kilometri, devenise ciudat de dezorientat. Ori ratase curba de la San Berdoo, ori... Ori nu era sigur.

Se rătăcise.

Iar pasărea continua să țipe.

— Inima-ți asudă, corpul îți tremură, încă un sărut e de ajuns...

[18]

Trase pe dreapta. Deschise ușa din spate. Dădu cârpa la o parte.

— De ce faci asta, Gerard?

— Nu poți dormi, nu poți mânca...

— Termină, Gerard. De ce?

— Mi-e frică.

— De ce?

— Suntem prea departe de casă.

Pasărea clipi, se uită la întunericul de afară și întreabă:

— Ce iad nou mai e și ăsta?

— E deșertul.

— E frig.

— În deșert e frig noaptea.

— Ce căutăm aici?

— Te duc la noua ta casă, zise Stan, privind lung pasărea. Dacă nu-ți mai pun cârpa, o să taci?

— Da.

— N-o să mai spui nimic?

— Da.

— Promiți?

— Da.

— Ok. Trebuie să fie liniște, ca să-mi dau seama unde suntem.

— Nu știu de ce te iubesc așa, după câte s-au schimbat...[\[19\]](#)

— Încearcă să mă ajuți, Gerard. Te rog.

Stan ocoli din nou și se urcă la volan. Reveni pe drum. Pasărea tăcea. Kilometrii treceau, unul după celălalt. Apoi văzu un indicator spre un oraș numit Earp, aflat la cinci kilometri în față.

— Sal'tare din parcare, gașcă[\[20\]](#), zise Gerard.

Stan oftă.

Continuă să conducă în noapte.

— Îmi amintești de un om, zise Gerard.

— Ai promis, spuse Stan.

— Nu, tu trebuia să spui: "Ce om?".

— Taci, Gerard.

— Îmi amintești de un om, spuse Gerard.

— Ce om?

— Omul cu putere.

— Ce putere?

— Puterea datuu.

— Datuu? întreabă Stan.

— Da, tu.

— Eu ce?

— Îmi amintești de un om.

— Ce om? întreabă Stan. Apoi se prinse.

— *Taci, Gerard, sau te arunc afară, chiar acum.*

— Oh, ce iepuraș sucit. Stan se uită la ceas.

"Încă o oră", își spuse. Încă o oră și scăpa de pasăre.

Ellis stătea în fața fratelui său Aaron, în biroul acestuia de la firma de avocatură. Fereastra biroului avea vedere spre sud, spre oraș, spre Empire State Building. Era o zi cețoasă, dar priveliștea era spectaculoasă, plină de forță.

— Ok, zise Ellis. Am vorbit cu tipul acela din California, Josh Winkler.

— Aha.

— Spune că nu i-a dat nimic mamei.

— Aha.

— Spune că ceea ce a trimis era apă.

— Și ce te-ai fi așteptat să zică?

— Aaron, i-au dat apă, spuse Ellis. Winkler spune că n-avea de gând să transporte nimic dincolo de granița statului. Mama lui voia să se rezolve, așa că a trimis apă, ca să testeze efectul placebo.

— Iar tu l-ai crezut, zise Aaron, clătinând din cap.

— Cred că are documente.

— Sigur că are, spuse Aaron.

— Fișe de ieșire, rapoarte de laborator, alte documente ținute de compania lui.

— Falsificate, zise Aaron.

— Aceste documente sunt cerute de FDA. Falsificarea lor este un delict federal.

— La fel și trimiterea de terapie genetică unor prieteni.

Aaron scoase un teanc de hârtii.

— Știi istoria terapiei genetice, Ellis? Este o poveste de groază. Începând cu sfârșitul anilor '80, tipii din bio-tehnică au luat-o razna și au ucis oameni în stânga și-n dreapta. Cel puțin șase sute de oameni de care știm. Și mult mai mulți de care nu știm. Și știi de ce nu știm?

— Nu, de ce?

— Pentru că ei au pretins, reține aspectul, că morțile nu au putut fi raportate, pentru că acestea erau informații private. Uciderea propriilor pacienți era un secret comercial.

— Chiar au spus asta?

— Crezi că așa inventa așa o porcărie? Și apoi au trimis factura celor de la Medicare pentru costul experimentului care a ucis pacientul. Eiucid, noi plătim. Iar dacă universitățile sunt prinse, atunci pretind că nu sunt obligați să acorde subiecților dreptul

la consimțământ în cunoștință de cauză, pentru că ele sunt instituții nonprofit. Duke, Penn, Universitatea din Minnesota... instituții mari, care au fost prinse. Academicienii cred că ei sunt deasupra legii. Șase sute de morți!

— Nu văd ce legătură are asta cu..., zise Ellis.

— Știi cum ucide terapia genetică? în tot felul de moduri. Ei habar n-au ce se va întâmpla. Inserează gene în oameni și acestea se transformă în gene canceroase, iar oamenii mor de cancer. Sau au reacții alergice foarte puternice și mor. Nenorociții ăștia habar nu au ce fac. Sunt lipsiți de scrupule și nu respectă regulile. Iar noi o să le dăm la cap.

Ellis se foi pe scaun.

— Dar dacă Winkler spune adevărul? Dacă ne înșelăm?

— Nu noi am încălcat regulile, ci ei, zise Aaron. Iar acum mama are Alzheimer, iar ei sunt în rahat până peste cap.

Când declanșa bătaia din bar, la Lucky Lucy Saloon, pe Pearl Street, în Jackson Hole, Wyoming, Brad Gordon nu avusese intenția să ajungă în spital. Cei doi țipi în cămăși strâmte, cu buzunare cu butoane perlate i se păruseră niște poponari și își spusese că-i va pune jos cu ușurință. Nu avea de unde să știe că erau frați, nu iubiți, și că remarcile lui referitoare la ei nu le plăceau deloc.

Și nu avea de unde să știe că tipul mai tânăr preda karate la Wyoming State și câștigase niște campionate la un turneu Bruce Lee pentru arte marțiale, în Hong Kong.

Kickboxing cu cizme de cowboy cu vârfuri metalice. Brad rezistase treizeci de secunde. Și își pierduse o grămadă de dinți. Stătea întins de trei ore în pat, în blestemata aia de infirmerie, în timp ce încercau să-i împingă dinții la loc. Îl tot sunau pe un dentist, dar acesta nu răspundea, posibil pentru că era la vânătoare în timpul weekend-ului, după cum îi explică un intern. Îi plăcea carnea de elan. Avea gust bun.

Elan! Pe Brad îl durea groaznic gura.

Așa că îl lăsară acolo, cu pachete de gheață pe față și cu falca plină de novocaină. Reuși cu greu să adoarmă. A doua zi dimineată, umflătura se retrăsese suficient ca să poată vorbi la telefon, așa că își sună avocatul, pe Willy Johnson, în Los Angeles, ținându-i cartea de vizită între degetul mare și arătător, amândouă umflate. Secretara era veselă:

— Johnson, Baker și Halloran.

— Cu Willy Johnson, vă rog.

— O clipă, vă rog.

Se auzi un clinchet, dar telefonul nu fu trecut pe așteptare, așa că o auzi pe femeie spunând:

— Faber, Ellis și Condon.

Brad se uită din nou la cartea de vizită din mână. Adresa era o clădire de birouri din Encino. Știa despre ce era vorba. Era o clădire în care avocații care lucrau pe cont propriu puteau închiria un birou mic, și exista o secretară care era învățată să răspundă la telefon ca și cum ar fi lucrat la o firmă de avocatură mare, așa încât clienții să nu bănuiască faptul că avocații lor lucrau individual. Într-o astfel de clădire stăteau numai avocații fără nici un pic de succes. Cei care se ocupau de traficantii de droguri neînsemnați. Sau care făcuseră și ei închisoare.

— Scuzați-mă, zise el, la telefon.
— Îmi cer scuze, domnule, încerc să-l găesc pe domnul Johnson.

Secretara acoperi telefonul cu mâna și întrebă:

— L-a văzut cineva pe Willy Johnson?

Și Brad auzi o voce înăbușită răspunzând:

— Willy Johnson e un puțoi!

Stând la intrarea camerei de urgență, slăbit și cu dureri groaznice în bărbie, Brad nu era prea fericit de ceea ce auzea.

— L-ați găsit pe domnul Johnson?

— O clipă, domnule, îl căutăm...

Închise.

Îi venea să plângă.

Se duse să servească micul dejun, dar îl durea prea tare când mânca, iar oamenii din cafenea îl priveau ciudat. Își văzu reflexia în geam și realizează că toată bărbia lui era albăstruie și umflată. Totuși, era mai bine ca în noaptea precedentă. Nu-și făcea griji pentru nimic, cu excepția avocatului său, Johnson. Bănuielile lui inițiale referitoare la individ se confirmaseră. De ce se întâlniseră la un restaurant și nu la firma lui de avocatură? Pentru că Johnson nu lucra pentru o firmă de avocatură. Nu avea ce face, trebuia să-l sune pe unchiul Jack.

— John B. Watson Investment Group.

— Cu domnul Watson, vă rog.

Îi făcură legătura cu secretara, care îi făcu legătura cu unchiul său.

— Bună, unchiule Jack.

— Unde naiba ești? zise Watson, pe un ton clar neprietenos.

— În Wyoming.

— Fără să intri în belele, sper.

— De fapt, avocatul meu m-a trimis aici, zise Brad, și de aceea te sun. Sunt cam îngrijorat. Individul ăsta...

— Ascultă, te așteaptă o acuzație de molestare și ai primit un expert în molestări, care să se ocupe de cazul tău, spuse Watson. Nu trebuie să-ți placă de el. Eu unul am auzit că e un netrebnic.

— Păi...

— Dar câștigă cazuri. Fă ce ți-a spus el. De ce vorbești așa ciudat?

— Nu...

— Sunt ocupat, Brad. Și ți s-a spus să nu mă suni.

Clic.

Brad se simțea mai rău ca oricând. Când se întorsese în camera de motel, tipul de la recepție îi spusese că îl căutase cineva de la poliție. Era vorba de un delict de discriminare. Brad decise că era vremea să plece din frumosul Jackson Hole.

Se duse în camera lui să-și strângă lucrurile, urmărind o emisiune despre criminali, unde poliția prindea un fugar periculos, prefăcându-se că îl transmiteau la televizor.

Aranjaseră un decor de interviuri TV fals și imediat ce tipul se relaxase, îi puseseră cătușele. Iar acum, pe individ îl aștepta execuția.

Poliția era din ce în ce mai vicleană. Brad termină cu împachetatul, își plăti factura și porni repede spre mașina sa.

Autoproclamatul artist ecologist Mark Sanger, recent întors dintr-o călătorie în Costa Rica, ridică uimit privirea de la computerul lui, când patru bărbați țâșniră pe ușă în apartamentul lui din Berkeley. Bărbații erau îmbrăcați din cap până-n picioare în costume albastre din cauciuc, pentru materiale periculoase, cu căști mari de cauciuc și viziere mari, mănuși de cauciuc și cizme, și aveau carabine și revolvere uriașe, care arătau amenințător.

Încă nu-și revenise din șoc când se repeziră la el, prinzându-l cu mânușile lor de cauciuc și trăgându-l cu forța din dreptul computerului.

— Porcilor! Fasciștilor! urlă Sanger, dar brusc parcă toată lumea începu să țipe și să urle în cameră. E scandalos! Porci fasciști! continuă Sanger să urle, în timp ce îi puneau cătușe. Dar când le văzu figurile în spatele măștilor, realizează că se temeau.

— Dumnezeuule, ce credeți că fac aici? întrebă. Iar unul dintre ei îi răspunse, răsucindu-l:

— Știm ce faceți aici, domnule Sanger.

— Hei! Hei!

Îl traseră cu brutalitate pe trepte, până în stradă. Sanger spera că presa îi aștepta acolo, cu camerele pregătite ca să filmeze acel abuz strigător la cer, în plină zi.

Însă presa era blocată în spatele unui cordon, pe partea cealaltă a străzii. Puteau să-l audă pe Sanger strigând și să-l filmeze, dar distanța împiedica prim-planurile, acea confruntare directă pe care o sperase. Sanger realizează cum arăta scena văzută prin obiectivele lor. Niște polițiști îmbrăcați în costume înspăimântătoare de protecție contra materialelor periculoase, escortând un bărbos de treizeci și ceva de ani, în blugi și cu un tricou Che Guevara, care se zbătea în mâinile lor, înjurând și tipând.

Înțelese că arăta ca un nebun. Ca unul dintre acei Ted: Ted Bundy, Ted Kaczynski[21]. Polițiștii aveau să spună că avea echipament microbiologic în apartament, că avea instrumente pentru inginerie genetică și că era pe cale să creeze o molimă, un virus, o boală... ceva oribil. Un nebun.

— Lăsați-mă jos, spuse el, forțându-se să fie calm. Pot să merg și singur. Lăsați-mă să merg singur.

— În regulă, domnule, zise unul dintre ei.
Îl lăsară pe propriile picioare, ca să meargă singur.
Sanger încercă să pășească cu cât mai multă demnitate, îndreptându-și umerii și scuturându-și părul lung, în timp ce era condus la o mașină care-i aștepta. Bineînțeles, era o mașină fără număr de înmatriculare. Ar fi trebuit să se aștepte la asta. Blestemații de la FBI, CIA sau ceva de genul ăsta. Agenții guvernamentale secrete, oamenii din umbră. Elicoptere negre. Criptonaziștii neștiuți din mijlocul nostru.
Spumegând de mânie, nu se aștepta să o vadă pe doamna Malouf, doamna de culoare care locuia la etajul doi al clădirii lui, stând afară, cu cei doi copii ai ei. Când trecură pe lângă ea, femeia se aplecă și începu să urle la el:
— Ticălosule! Mi-ai pus familia în pericol! Ai pus în pericol viața copiilor mei! Frankenstein! Frankenstein!
Sanger era extrem de conștient cum avea să apară acel moment la știrile de seară. O mamă de culoare urlând la el și numindu-i "Frankenstein". Iar copiii de lângă ea plângeau, înspăimântați de ce se întâmpla în jurul lor. Apoi, polițiștii îl împinseră pe Sanger în mașina neînmatriculată, cu o mână îmbrăcată în mănușă de cauciuc pe capul lui, ajutându-l să se așeze pe canapeaua din spate. Când ușa se trânti în urma lui, Sanger își spuse: "Am dat de dracu".

Stătea în celula lui, privind la televizorul din hol, încercând să audă comentariul, peste discuțiile celorlalți din celulă, încercând să ignore mirosul vag de vomă și senzația adâncă de disperare care îl cuprindea în timp ce privea.
Mai întâi apăru o imagine cu el însuși, cu părul lung, îmbrăcat ca un vagabond, mergând între doi indivizi în costume de protecție biologică. Arăta chiar mai rău decât se temuse.
Reporterul care citea știrea, un lacheu al companiilor mari, rostea răspicat cuvintele cheie: Sanger era *somer*. Era un *ratat lipsit de educație*. Era un *fanatic* și un *singuratic*, care avea materiale de *inginerie genetică*, în apartamentul lui *înghesuit și murdar*; și era considerat *periculos* pentru că se potrivea *profilului clasic al teroristului biologic*.
Alături, un avocat bărbos din San Francisco, reprezentantul unui grup de protecție a mediului, spunea că Sanger avea să fie judecat și condamnat la pedeapsa maximă permisă de lege.
Sanger produsese un rău ireparabil unor specii pe cale de

dispariție și pusese în pericol chiar existența acelor specii, prin acțiunile lui.

Sanger se încruntă: despre ce naiba vorbea?

În continuare, la televizor apăru imaginea unei țestoase și o hartă cu Costa Rica. Se părea că autoritățile fuseseră alertate de activitățile lui Sanger pentru că acesta vizitase Tortuguero, pe coasta atlantică din Costa Rica, cu ceva timp în urmă. Și pentru că exercitase niște *amenințări serioase la adresa mediului*, referitor la țestoasele pieloose.

Sanger nu înțelegea. Nu amenințase niciodată pe nimeni. Voise să ajute, asta era tot. Iar adevărul era că, atunci când se întorsese în apartamentul lui, fusese incapabil să-și ducă la îndeplinire planurile. Cumpăraseră o grămadă de cărți despre genetică, dar toată chestia aia era prea complicată. Deschisese textele cele mai scurte și se uitase la unele dintre explicațiile pozelor: "O plasmidă care găzduiește un LoxP normal are puține șanse să rămână integrată într-un genom, într-o poziție similară cu LoxP, deoarece recombinaza Cre va elimina fragmentul ADN integrat..."; "Vectorii lentivirali injectați în embrionii unei celule sau incubati cu embrionii din care a fost extrasă zona pellucida sunt deosebit de..."; "Un mod mai eficient de a înlocui o genă se bazează pe utilizarea celulelor ES mutante lipsite de gena HPRT (hipoxantina fosfo-ribozil transferaza). Aceste celule nu pot supraviețui în mediul HAT, care conține hipoxantina, aminopterină și timidină. Gena HPRT este introdusă în locația dorită de o recombinare omoloagă dublă...".

Și Sanger încetase să mai citească.

Acum, pe ecranul TV apăreau țestoase pe plajă, noaptea, strălucind într-o culoare purpurie ciudată... iar ei credeau că el făcuse asta?

Chiar și gândul că așa ceva ar putea fi adevărat îi păru ridicol. Dar un stat fascist cere sânge pentru orice păcat, real sau imaginar. Sanger se și vedea aruncat în închisoare pentru o crimă pe care nu o comisese. O crimă pe care nici măcar nu știa *cum* să o comită.

*Gândaci uriași, cățeluși permanenți
Artiștii, o industrie pusă pe treabă*

Artista absolventă la Yale Lisa Hensley colaborează cu firma de genetică Borger and Snodd Ltd. pentru crearea unor gândaci uriași, care să fie vânduți ca animale de companie. Gândacii modificați genetic vor avea un metru lungime și aproximativ treizeci de centimetri înălțime. "Vor avea dimensiunile unor șoricari mari", spune Hensley, "deși, bineînțeles, nu vor lătra". Hensley consideră animalele de casă opere de artă, având scopul de a trezi conștiința umană față de comunitatea insectelor. "Majoritatea copleșitoare a materiei vii de pe planeta noastră este reprezentată de insecte", spune ea. "Cu toate acestea avem o repulsie irațională împotriva lor. Ar trebui să avem grijă de insecte. Să le sărutăm. Să le iubim."

Ea remarcă faptul că "adevăratul pericol al încălzirii globale este acela că insectele ar putea să dispară". Hensley recunoaște ca a fost inspirată de munca artistei Catherine Chalmers (inginerie, Universitatea Stanford), al cărei proiect, *Gândacul american*, a făcut pentru prima dată din gândaci o temă majoră a artei contemporane.

Între timp, în suburbiile din New Jersey, firma Kumnick Genomics lucrează din greu pentru crearea unui animal pe care ei cred că și l-ar dori proprietarii de câini: cățelușul permanent. "Perma-Cățelușii lui Kumnick nu vor crește niciodată", conform spuselor purtătoarei de cuvânt Lynn Kumnick. "Atunci când vei cumpăra un Perma-Cățeluș, acesta va rămâne pui tot timpul." Firma lucrează pentru eliminarea comportamentului nedorit al cățelușilor, cum ar fi rosul pantofilor, care îi calcă pe nervi pe proprietarii de câini. "Odată ce le cresc dinții, acest comportament dispare", spune Kumnick. "Din nefericire, în acest moment, intervențiile noastre genetice împiedică total creșterea dinților, dar vom rezolva asta". Ea spune că zvonurile conform cărora vor scoate pe piață un animal fără dinți numit "Câinele-Gingie", sunt false.

Kumnick observă că, din moment ce maturitatea ființelor umane este înlocuită de o adolescență permanentă, oamenii își doresc în mod natural să fie însoțiți în viață de câini la fel de tineri. "Ca și Peter Pan, noi nu vrem să ne maturizăm nicio dată", spune ea.

“Genetica face posibil acest lucru!”.

Încă rătăcit, conducând acum pe un teren foarte deluros, Stan Milgram se uită la indicatorul rutier care apărea din întunericul din față. Munții Palomar, 60 de kilometri. Unde naiba era asta? Nu realizase niciodată că statul California era atât de mare. Trecuse prin câteva orașe, dar la trei dimineața totul era închis, inclusiv stațiile de benzină. Iar apoi ajunsese din nou într-un peisaj de țară întunecat și pustiu.

Ar fi trebuit să ia o hartă cu el.

Stan era epuizat, iritat și avea nevoie să oprească și să doarmă. Dar blestemata de pasăre începea să țipe de fiecare dată când oprea mașina.

Gerard tăcuse în ultima oră, dar acum, în mod inexplicabil, începuse să scoată sunete ce semănau cu niște tonuri telefonice. Ca și cum ar fi sunat pe cineva.

— Încetează, Gerard, zise Stan.

Iar pasărea se opri. Cel puțin pentru moment. Stan reuși să conducă în tăcere. Bineînțeles, situația nu dură prea mult.

— Mi-e foame, spuse Gerard.

— Și mie.

— Ai luat chipsuri?

— S-au terminat.

Le mâncaseră pe ultimele în orașul Earp. Cu o oră în urmă? Cu două?

— Nimeni nu știe ce necazuri am avut, fredona Gerard.

— Nu începe, îl avertiză Stan.

— Nimeni nu știe, în afară de Isus[\[22\]](#)...

— Gerard... Tăcere.

Era ca și cum ar fi călătorit cu un copil, își spuse Stan. Pasărea era la fel de încăpățânată și de imprezvizibilă ca un copil. Era obositoare până la epuizare. Trecură pe lângă niște șine de tren aflate în dreapta drumului.

Gerard începu să scoată niște pufăituri și un şuierat de locomotivă.

— N-am mai văzut lumina soarelui de nu mai țin minte când...

Stan decise să nu spună nimic. Strânse mai tare volanul și conduse în continuare, în noapte. În spate se vedea o luminare ușoară a cerului. Asta însemna că mergea spre vest. Și asta și voise. Mai mult sau mai puțin.

Iar atunci, în tăcerea încordată, Gerard reîncepu.

— Doamnelor și domnilor, *Mesdames et Messieurs, damen und herren*, din ceea ce a fost odată o masă nearticulată de țesuturi fără viață, vă prezint acum un om de lume cultivat și rafinat! Aplauze!

— Te întreci cu gluma, spuse Stan. Iar eu te avertizez.

— Este viața mea... nu uita! [\[23\]](#) cântă pasărea, țipând cât putea de tare.

Parcă toată mașina vibra. Stan se temu să nu se spargă geamurile.

Se crispa și strânse volanul mai tare. Deodată, țipătul se opri.

— Suntem atât de fericiți că ați venit atât de mulți aici, în această seară, spuse Gerard, pe tonul unui prezentator. Stan clătină din cap.

— Dumnezeu!

— Să fim fericiți, fericiți, fericiți, repetați și voi acum. Fericiți, fericiți, fericiți, încercați și voi acum...

— Încetează, zise Stan.

Gerard continuă:

— Fericiți, fericiți, fericiți, fericiți, oh, baby, da, fericiți, fericiți...

— Gata! urlă Stan, trăgând mașina la marginea drumului.

Coborî și trânti portiera.

— Nu mă sperii, șmechere, spuse Gerard.

Stan înjură și deschise ușa din spate.

Gerard cânta din nou:

— Am niște vești pentru tine, și vei afla că sunt adevărate, așa că va trebui să iei masa singur...

— Nici o problemă, zise Stan. Pentru că tu ai zburat de-aici, amice!

Prinse pasărea cu brutalitate, iar Gerard îl ciupi tare, însă lui Stan nu-i mai păsa. Îl puse pe Gerard jos, pe marginea drumului, în praf.

— Se pare că te dai bătut, și dacă e adevărat, nu vreau să...

— E cât se poate de adevărat, mârâi Stan. Gerard flutură din aripi.

— Nu poți să-mi faci una ca asta, zise el.

— Oh, nu? Ia fii atent.

Stan se întoarse în partea din față a mașinii și deschise portiera.

— Vreau stinghia mea, spuse Gerard. Măcar atât poți să...

— Du-te dracului cu stinghie cu tot!

— Nu pleca furios, nu poate fi așa rău, nu pleca...

— Pa, Gerard.

Stan trânti portiera și își înfipse piciorul în pedală, pornind în viteză, ca să fie sigur că ridica un nor mare de praf. Se uită în spate, dar nu reuși să vadă pasărea. Cu toate acestea, văzu toate excrementele de pasăre de pe bancheta din spate. Dumnezeule, îi trebuiau câteva zile ca să curețe totul.

Dar acum era liniște.

O liniște binecuvântată.

“În sfârșit.”

Aventurile lui Gerard se încheiaseră.

Acum, când în mașină era liniște, oboseala acumulată îl lovi cu forță. Stan începu să moțăie. Porni radioul, lăsă în jos geamul, scoase capul în vântul rece. Nu îl ajuta cu nimic. Realiză că avea să adoarmă și că trebuia să oprească.

Pasărea aceea îl ținuse treaz. Se simțea puțin vinovat pentru că o lăsase așa, pe drum. Era ca și cum ar fi ucis-o. O astfel de pasăre nu avea cum să reziste mult în deșert. Aveau să-i vină de hac rapid un șarpe cu clopoței sau vreun coiot. Probabil că asta se întâmplase deja. Nu avea nici un rost să se întoarcă.

Stan opri pe marginea drumului, într-un crâng de pini. Opri motorul și inhala parfumul pomilor. Adormi instantaneu.

Gerard se plimba înainte și înapoi prin praf, în întuneric. Voia să se ridice de la sol și încercă de câteva ori să sară pe tufe de pelin care-l înconjurau. Dar acestea nu-i suportau greutatea și se prăbușea la loc de fiecare dată. Într-un târziu, pe jumătate sări, pe jumătate zbură prin aer și ateriza pe o tufă de ienupăr, cam la un metru deasupra solului. Stând pe acea stinghie improvizată, poate că ar fi adormit dacă temperatura nu ar fi fost mult prea scăzută pentru o pasăre tropicală. Și îl țineau treaz urletele unei haite de animale, din deșert.

Urletele se apropiu.

Gerard își înfoie penele, semn de neliniște. Se uită în direcția sunetului. Văzu mai multe umbre întunecate mișcându-se printre tufe. Prinse licărirea unor ochi verzi.

Își înfoie din nou penele.

Și văzu cum haita se îndrepta spre el.

Elicopterul Robinson R44 ateriza într-un nor de praf, iar Vasco Borden coborî, încovoiindu-se sub elice. Urcă într-un Hummer negru, care-l aștepta.

— Povestește-mi, îi zise lui Dolly, care conducea.

Ea venise mai devreme, în timp ce Vasco continuase să urmărească pista greșită, până pe Pebble Beach.

— A luat o cameră la Best Western, la șapte și jumătate, astă-seară, zise Dolly, apoi s-a dus la Walston, unde un paznic i-a identificat mașina. Ea l-a amețit cu o poveste despre un fost soț și tipul a crezut-o.

— Când a fost asta?

— Puțin înainte de opt. De acolo, s-a întors la motel și i-a spus puștiului de la recepție o poveste, cum că ar fi cineva în camera ei. În timp ce puștiul verifica, ea i-a luat arma de sub birou și a fugit cu ea.

— Da? zise Burden. Femeiușcă asta are ceva tupeu.

— Se pare că a încercat să cumpere o armă într-un magazin, dar a împiedicat-o durata de așteptare de zece zile.

— Și acum?

— Îi urmăream telefonul mobil, dar l-a închis. Înainte să se întâmple asta, am detectat-o deplasându-se spre est, spre autostrada Ortega.

— În deșert, zise Vasco, aprobând din cap. O să doarmă în mașină și va porni din nou dimineată.

— Putem descărca imagini din satelit la opt dimineată.

E cel mai rapid timp de procesare.

— Va pleca înainte de opt dimineată, spuse Vasco. Se lăsă pe spate.

— Va pleca la răsărit. Așa că hai să vedem. Se opri, meditănd.

— A condus toată după-amiaza spre sud. În clipa în care a început totul, doamna noastră a pornit spre sud.

— Te gândești la Mexic? întrebă Dolly.

Vasco negă din cap.

— Nu vrea să lase urme, iar trecerea graniței ar lăsa urme.

— Poate că o va lua spre est, încercând să treacă la Brown Field sau Calxico, zise Dolly.

— Poate.

Vasco își frecă barba gânditor. Simți, prea târziu, cum i se lua vopseaua pe degete. La naiba, trebuia să nu mai uite asta.

— E speriată. Cred că se îndreaptă spre un loc unde speră să găsească ajutor. Poate să se întâlnească cu tatăl ei acolo. Sau cu cineva cunoscut. Un fost prieten? O prietenă din școală? O “soră” dintr-o organizație studentească? Un fost profesor? Un fost partener la firmă? Ceva de genul ăsta.

— Am cercetat toate bazele de date de pe net, în ultimele două ore, zise Dolly. Și n-am găsit nimic până acum.

— Cum e cu înregistrările telefonice?

— Nici un apel către prefixul regional San Diego.

— Cât ați mers în urmă?

— Un an. Numai atât avem la dispoziție, fără un ordin special.

— Atunci, oricine ar fi, nu i-a mai sunat de un an, zise Vasco și oftă. Va trebui să așteptăm.

Se întoarse spre Dolly.

— Hai să mergem la acel Best Western. Vreau să aflu ce fel de armă a luat mica doamnă. Și putem să dormim vreo două ore, înainte de răsărit. Sunt sigur că o s-o prindem mâine. Am un presentiment. Se bătu în piept și adăugă:

— Și eu nu mă înșel niciodată.

— Ți-ai pătat cu vopsea cămașa asta frumoasă, scumpule.

— Ah, la naiba, zise Vasco și oftă.

— O să iasă, spuse Dolly. Mă ocup eu de asta pentru tine.

Gerard urmări cum umbrele întunecate se apropiau. Se mișcau în salturi și scoteau sunete ca niște pufnituri sau mârâituri, iar uneori ca niște mieunaturi. Aveau corpurile aproape de sol. Spinările lor abia se vedeau peste pelin. Îi încercuiseră crenguța pe care stătea cocoțat, apropiindu-se și apoi retrăgându-se. Dar era clar că îl mirosiseră, pentru că se apropiau din ce în ce mai mult. Erau șase animale în total. Gerard își înfoie penele, parțial într-o încercare de a-și încălzi corpul. Animalele aveau boturi lungi. Ochi verzi strălucitori. Aveau un miros distinctiv, de mosc, foarte neplăcut. Și niște cozi lungi și zbârlite. Acum vedea că nu erau negre, ci mai curând maronii-cenușii. Se apropiară și mai mult.

— Vaaaiiii, tremuuur, tremur acum.

Și mai aproape. Foarte aproape.

Cel mai mare dintre animale se opri la câțiva pași distanță și se uită la Gerard. Papagalul nu se clinti. După câteva secunde, animalul masiv se apropie puțin.

— Poți să te oprești chiar în clipa asta, domnule!

Animalul se opri instantaneu și chiar făcu câțiva pași înapoi. Celelalte animale din grup se retraseră și ele. Păreau foarte derutate de acea voce.

Dar nu pentru mult timp. Animalul masiv începu din nou să se apropie.

— Hei, stai pe loc!

De data aceasta, se opri doar pentru o clipă. Și apoi continuă să înainteze.

— Te simți norocos, șmechere? Da? Ce zici?[24]

Animalul se apropia foarte încet. Adulmecându-l pe Gerard, din ce în ce mai aproape... Creatura mirosea groaznic. Nasul lui era doar la câțiva centimetri depărtare...

Gerard se aplecă și îl ciupi tare pe animal de nasul moale.

Creatura urlă și sări în spate, aproape doborându-l pe Gerard de pe stîngia lui. Papagalul își recapătă echilibrul.

— De fiecare dată când te întorci, să te aștepti să mă vezi, spuse Gerard. Pentru că, la un moment dat, te vei întoarce, iar eu voi fi acolo. Și te voi uide, Matt.[25]

Animalul se întinsese la pământ, frecându-și botul rănit cu labele din față. Continuă să facă asta o vreme. Apoi se ridică, mârâind.

— Viața e grea, dar e și mai grea dacă ești prost.
Acum toată haita mârâia. Înaintau într-un semicerc.
Păreau că se organizează. Gerard își înfoie o dată penele, apoi încă o dată. Chiar flutură din aripi, încercând să pară cât mai mare și mai activ. Însă acelor creaturi se părea că nu le păsa de asta.

— Ascultați, proștilor, sunteți în pericol, nu vedeți?
Sunt pe urmele voastre, sunt pe urmele noastre, ale tuturor![\[26\]](#)
Dar vocile păreau să nu mai aibă efect. Animalele continuau să înainteze încet. Unul sări în spatele lui Gerard. Papagalul întoarse capul, ca să se uite. Nu era deloc bine.

— Întoarce-te acolo unde ți-a fost cândva locul![\[27\]](#) Gerard bătu din aripi din nou, nervos, dar se părea că anxietatea îi dădea mai multă forță, pentru că se înălță puțin de pe stînghia pe care stătea. Animalele se apropiau, mârâind...

Iar Gerard își flutură din nou aripile, tare, foarte tare, și simți că se ridică în aer. Trecuseră săptămâni întregi de când îi tăiaseră ultima dată aripile, acesta era motivul. Putea să zboare! Se înălță mult deasupra pământului și descoperi că putea să planeze. Nu prea mult. Animalele mirositoare erau mult sub el, urlând în sus, dar Gerard coti spre vest, urmând drumul pe care plecase Stan. Se îndepărta de răsărit, mergând spre întuneric. Cu mirosul lui puternic simți aromă de mâncare și zbură în direcția ei.

Alex Burnet dormise pe scaunul din față al mașinii, iar când deschise ochii, văzu că era înconjurată de oameni. Trei dintre ei se uitau în mașină. Purtau pălării de cowboy și aveau bețe ascuțite mari, cu lațuri la capăt. Se ridică repede. Unul dintre ei îi făcu semn să stea nemișcată.

— Doar o clipă, doamnă.

Alex se uită la fiul ei, Jamie, care dormea liniștit pe scaunul de lângă ea. Nu se trezise. Nimic nu-l trezea pe Jamie.

Când se uită iar afară, icni. Unul dintre cowboy își ridicase bățul. Un șarpe cu clopoței uriaș, de cel puțin un metru și jumătate lungime și gros cât antebrațul uman se zbătea la capătul bățului, scoțând un fel de sfârâit cu clopoței lui.

— Acum puteți să vă dați jos, dacă vreți, spuse cowboyul, aruncând cât colo șarpele.

Alex deschise ușa cu prudență.

— Din cauza căldurii motorului, zise unul dintre ei. Îi atrage sub mașină dimineața.

Alex văzu că erau șase bărbați. Aveau cu toții bețe și niște saci al căror conținut se zvârcolea.

— Ce faceți?

— Adunăm șerpi cu clopoței.

— De ce?

— Pentru Expoziția Șerpilor cu Clopoței, de săptămâna viitoare. În Yuma.

— Aha...

— Se ține în fiecare an. E un concurs. Cine aduce cei mai mulți șerpi.

— Înțeleg.

— Se calculează după greutate, așa că îi căutăm pe cei mari. N-am vrut să vă speriem.

— Mulțumesc.

Grupul de bărbați porni. Cel care vorbise cu ea zăbovi în urmă.

— N-ar trebui să fiți singură aici, doamnă. Deși văd că aveți o armă, spuse el, făcând semn cu capul spre bancheta din spate a mașinii.

— Da, dar n-am cartușe, zise Alex.

— Ei, asta nu e bine, spuse bărbatul.

Se îndreptă spre mașina lui, parcată pe partea cealaltă a drumului.

- E de calibrul doisprezece?
- Da.
- Atunci astea sunt bune, spuse el și îi dădu o mână de cartușe roșii.
- Alex le băgă în buzunare.
- Mulțumesc. Cât vă datorez? El îi făcu semn că nimic.
- Doar să aveți grijă, doamnă.
- Se întoarse ca să se alăture celorlalți.
- Un Hummer negru a trecut pe acest drum acum o oră. Un tip solid, cu barbă, spunea că este în căutarea unei femei și a băiețelului ei. Zicea că e unchiul lor și că au dispărut.
- Aha. Și ce i-ați spus?
- Nu vă văzusem încă. Așa că nu i-am putut spune nimic.
- În ce parte s-a dus? întrebă ea.
- Spre Elsinore. Da' mă gândesc că s-ar putea întoarce dintr-o clipă-n alta.
- Mulțumesc.
- El îi făcu cu mâna.
- Nu vă opriți pentru benzină, spuse el. Și baftă.

TRANSCRIERE: CBS 5 SAN FRANCISCO

Teroristul biologic acuzat a fost eliberat astăzi

(CBS 5) Mark Sanger, suspectat de terorism, a fost eliberat astăzi din închisoarea Comitatului Alameda, pentru doi ani sub supraveghere, pentru posesiune de materiale biologice periculoase. Conform unor surse bine informate, complexitatea tehnică a acuzațiilor guvernului împotriva lui Sanger i-a făcut pe procurori să ajungă, fără plăcere, la concluzia că este posibil să nu reușească să îl trimită pe suspect în spatele gratiilor. Astfel, acuzația împotriva lui Sanger precum că acesta a modificat genetic țestoase din America Centrală este acum pusă sub semnul întrebării. Am discutat cu Julio Manarez, din Costa Rica.

(Manarez) Este adevărat că țestoasele din Atlantic au suferit o modificare genetică ce produce o culoare purpurie pe carapacea lor. Încă nu există o explicație a modului în care s-a întâmplat asta. Dar vârsta țestoaselor indică faptul că modificarea genetică s-a produs în urmă cu 5 - 10 ani.

(CBS 5) La scurt timp după arestarea lui Sanger, investigatorii au stabilit că acesta nu fusese în Costa Rica cu destul de mult timp în urmă ca să poată produce acea modificare genetică. El a fost acolo abia anul trecut. În consecință, Mark Sanger, suspectul de terorism, este acum liber, după plata unei amenzi de cinci sute de dolari.

În Camera de audieri a Congresului nr. 443, în timp ce aștepta începerea procedurilor, congressmanul democrat de Wisconsin, Marvin Minkowski, se întoarse spre congressmanul democrat de California, Henry Wexler și zise:

— Nu ar trebui să avem niște reglementări mai dure referitoare la posibilitățile de achiziție a tehnologiei ADN recombinante?

— Te gândești la Sanger?

— El e cel mai recent caz. De unde a luat toate materialele acelea?

— De pe internet, spuse Wexler. Poți cumpăra truse recombinante de la magazine din New Jersey și Carolina de Nord. Costă câteva sute de dolari.

— Asta e ca și cum ai căuta-o cu lumânarea, nu?

— Știi ceva, zise Wexler. Soția mea se ocupă cu grădinăritul. A ta nu?

— Acum, după ce au plecat copiii? E înnebunită după trandafirii ei.

— Clubul de grădinărit local? Toate astea?

— Mda, sigur.

— O mulțime de grădinari care făceau hibridi prin grefarea unor crengi tăiate pe rizomi folosesc acum truse ADN, pentru a duce lucrurile cu un pas mai departe, spuse Wexler. Oamenii creează trandafiri modificați genetic peste tot în lume. Se spune că o companie japoneză a creat un trandafir albastru folosind metode de modificare genetică. Trandafirul albastru este visul cultivatorilor de ani de zile. Ideea este că această tehnologie este peste tot, Marv. Este în companiile mari și este în grădinile noastre. Peste tot.

— Ce facem în privința asta? Întrebă Minkowski.

— Nimic, zise Wexler. Nu am de gând să fac nimic care să o supere pe soția ta. Sau pe a mea.

Își puse mâinile sub bărbie, cu un gest care părea întotdeauna inteligent în imaginile filmate.

— Dar poate că a sosit timpul pentru un discurs în care să-mi exprim îngrijorarea în legătură cu pericolele acestei tehnologii necontrolate.

— Bună idee, zise Minkowski. Cred că voi ține și eu unul.

NOUTĂȚILE LIPOSUCTIEI

Grăsimea primului-ministru se vinde cu 18.000 de dolari

Urmează: Celebritățile donează grăsime pentru opere de caritate

BBC News: O bucată de săpun făcută din grăsimea extrasă prin liposucție de la primul-ministru italian Silvio Berlusconi a fost vândută cu 18.000 de dolari unui colecționar particular. Săpunul este o lucrare de artă intitulată "Mani Pulite" ("Mâini curate"), realizat de artistul Gianni Motti, care locuiește în Elveția. Motti a cumpărat grăsimea de la o clinică din Lugarno, unde Berlusconi a suferit operația de liposucție. Apoi, Motti a modelat-o în forma unei bucăți de săpun, ce a fost vândută la târgul de artă din Basel unui colecționar elvețian, care "poate să se spele acum pe mâini cu Berlusconi".

Comentatorii au remarcat că Berlusconi nu este popular în Europa, ceea ce se poate să fi scăzut prețul grăsimii lui.

Grăsimea celebrităților din lumea filmului ar fi valorat mult mai mult. "Prețul maxim l-ar avea produsele derivate de la Brad Pitt și Pamela Anderson", spunea cineva.

Oare celebritățile și-ar vinde grăsimea? "De ce nu?", spune un chirurg plastic din Beverly Hills. "Ar putea fi o operă de caritate. În definitiv, ei oricum își fac liposucții. Pentru moment, acea grăsime este aruncată. Dar ar putea foarte bine să își folosească grăsimea ca să servească o cauză nobilă."

Bogătașul și barca

Dosul cel mai amuzant

WIRED NEWS SERVICE. Bogătașul neozeelandez Peter Bethune va încerca să atingă un nou record mondial pe o barcă cu motor alimentată cu grăsime din propriul posterior. Trimaranul lui ecologic de 26 de metri, *Earthrace*, este alimentat în întregime cu un combustibil biodiesel, făcut din ulei vegetal și alte grăsimi. De fapt, dosul lui Bethune va reprezenta doar o contribuție minoră la călătoria lui în jurul lumii. Din fesele lui abia a fost scos un litru de combustibil. Cu toate acestea, Bethune spune că are niște vânătași zdrene și că producția aceluia combustibil a

reprezentat un "sacrificiu personal".

Un artist care își gătește cu și își mănâncă propria grăsime corporală

Proteste față de risipa din societatea occidentală

REUTERS. Artistul conceptual Ricardo Vega, din New York, a făcut o liposucție, și-a gătit grăsimea și a mâncat-o. A spus că scopul lui a fost să atragă atenția asupra risipei din societatea occidentală. De asemenea, a pus deoparte alte părți ale grăsimii sale pentru vânzare, declarând că asta va permite oamenilor să guste carne umană și să experimenteze canibalismul. Vega nu a stabilit un preț pentru grăsimea lui, dar un comerciant de artă a estimat că valorează mult mai puțin decât a lui Berlusconi. "Berlusconi este prim-ministru", a subliniat el. "Vega este un necunoscut. În plus, același lucru a fost deja făcut de artistul Marcos Evaristta, care a gătit chiftele din propria lui grăsime corporală."

Marcos Evaristta era un artist născut în Chile, care locuia în Danemarca. Afirmația că ar fi fost vândute chiftelele din grăsimea lui corporală, la licitație, de către renumita firmă Christie's din New York, nu a putut fi confirmată, deoarece reprezentanții firmei nu ne-au răspuns la telefon.

Ambulanța mergea cu viteză spre sud, pe autostradă. Stând pe scaunul șoferului și echipată, cu noua sa cască Bluetooth, Dolly discuta cu Vasco. Acesta era furios, dar Dolly nu avea ce face în privința asta. Vasco pornise pentru a doua oară într-o direcție greșită. Și era singurul vinovat pentru asta.

— Ascultă, zise Dolly. Tocmai am primit înregistrările telefonice din ultimii cinci ani. Chiar în clipa asta au ajuns. Alex sunase în acea zonă o anumită familie Kendall, Henry și Lynn. El este biochimist, dar nu știm exact ce face ea. Însă Alex și Lynn sunt de aceeași vârstă. Credem că este posibil să fi crescut împreună.

— Și unde sunt? întrebă Vasco. Familia Kendall.

— La Jolla. E la nord de...

— Știi unde e, la naiba, zise Vasco.

— Tu unde ești acum? întrebă Dolly.

— Mă întorc din Elsinore. Sunt la cel puțin o oră de La Jolla. Drumul e al naibii de întortocheat. La naiba, sunt sigur că ea doarme pe drumul ăsta, undeva.

— De unde știi?

— Pur și simplu știu. Mă mănâncă nasul.

— Ok, probabil că acum e deja în drum spre La Jolla. Este posibil să fi ajuns deja.

— Și tu unde ești?

— La douăzeci de minute de casa Kendall. Vrei să-i ridicăm noi?

— Doctorul cum e? întrebă Vasco.

— Treaz.

— Sigur?

— Bun și pentru o muncă guvernamentală, spuse Dolly. Bea cafea dintr-un termos.

— Ai verificat termosul?

— Da. Sigur. Deci, îi săltăm sau te așteptăm?

— Dacă este tipa, Alex, lăsați-o în pace. Dar dacă-l vedeți pe puști, puneți mâna pe el.

— Am înțeles, zise Dolly.

— Bob, spuse Alex, ținând telefonul la ureche. Auzi un geamăt la celălalt capăt al legăturii.

— Ce oră este?

— E șapte dimineața, Bob.

— Au, Doamne.

O bufnitură, când capul lui lovi perna.

— Ar fi bine să fie ceva important, Alex.

— Ai fost la vreo degustare de vinuri?

Robert A. Koch, distinsul șef al firmei de avocatură, avea o pasiune pentru vin. Își ținea colecția în seifuri prin tot orașul. Cumpăra la licitații, la Christie's, făcea călătorii în Napa, Australia, Franța. Dar, din câte știa Alex, toate acestea erau doar o scuză ca să se îmbete în mod regulat.

— Aștept, Alex, zise el. Ar fi bine să fie ceva important.

— Ok, în ultimele douăzeci și patru de ore am avut parte de un vânător de recompense, un tip uriaș, care arată ca un dulap ambulant. Se ține după mine și copilul meu, încercând să înfigă în noi niște ace pentru biopsie și să ne ia celulele.

— Foarte amuzant. Aștept.

— Vorbesc serios, Bob. Un vânător de recompense este pe urmele mele și ale puștiului meu.

— Așa, din senin?

— Nu. Are legătură cu BioGen.

— Am auzit că BioGen are probleme, zise Bob. Și ei încearcă să vă ia celulele? Probabil că nu pot face asta.

— *Probabil* este un cuvânt pe care nu vreau să-l aud.

— Știi că legea e neclară.

— Ascultă, zise ea. Îl am cu mine pe fiul meu de opt ani. Ei încearcă să-l arunce într-o ambulanță și să-i înfigă ace în ficat. Nu vreau să aud "neclar". Vreau să aud: "O să-i oprim".

— O să-ncercăm, poți să fii sigură de asta, zise el. Este vorba de cazul tatălui tău?

— Mda.

— L-ai sunat?

— Nu răspunde.

— Ai sunat la Poliție?

— Există un mandat pentru arestarea mea. În Oxnard. Acolo are loc o audiere, astăzi. Am nevoie să se ducă cineva bun acolo și să apară în locul meu.

— O să-l trimit pe Dennis.

— Am spus “cineva bun”.

— Dennis e bun.

— Dennis e bun dacă are o lună la dispoziție. Audierea e azi, Bob.

— Atunci pe cine vrei?

— Te vreau pe tine, zise ea.

— Of, Doamne! Oxnard? E atât de departe... Nu mi-am luat doza...

— Am o carabină cu țeava retezată pe bancheta din spate, Bob. Chiar nu-mi pasă dacă drumul pe care trebuie să-l faci e prea lung.

— Ok, bine, ia-o încet, spuse el. Trebuie să aranjez câteva chestii.

— O să te duci?

— Da, o să mă duc. Vrei să-mi spui cam despre ce este vorba?

— O să găsești totul în dosarul Burnet. Presupun că e ceva legat de preluare, prin domeniu eminent sau conversie simplă.

— Să-ți ia celulele?

— Ei pretind să sunt proprietatea lor.

— Cum pot fi proprietarii celulelor *tale*? Sunt proprietarii celulelor tatălui tău. Oh, am înțeles. Aceleași celule. Dar e o tâmpenie, Alex.

— Spune-i asta judecătorului.

— Nu pot viola integritatea corpului tău sau a corpului copilului tău, doar pentru că...

— Zi-i asta judecătorului, zise ea. Te sun mai târziu să-mi spui cum a mers.

Alex închise telefonul.

Se uită în jos la Jamie. Dormea încă, liniștit ca un înger.

Dacă Koch ajungea la Oxnard aproape de prânz, putea să prindă o audiere de urgență, programată după-amiază. Probabil că trebuia să-l sune înjur de patru după-amiaza. Mai era o veșnicie până atunci.

Porni spre La Jolla.

“E ultimul lucru de care aveam nevoie”, își spuse Henry Kendall. “Musafiri!” Privea neliniștit cum Lynn își arunca brațele în jurul lui Alex Burnet și se apleca să-l sărute pe copilul lui Alex, Jamie. Alex și Jamie tocmai apăruseră, fără să anunțe în prealabil. Femeile discutau agitate, fluturându-și brațele, fericite să se revadă, în timp ce mergeau în bucătărie ca să găsească ceva de mâncare pentru Jamie al lui Alex. În acest timp, fiul său Jamie și Dave se jucau *Drive or Die!* pe PlayStation. Sunetul metalului zdrobit și al scârțâitului de cauciucuri umplea camera. Henry Kendall era depășit. Se duse în dormitor să se gândească. Tocmai se întorsese de la secția de Poliție, unde revăzuse imaginile filmate de camera de securitate pe terenul de joacă, din ziua precedentă. Calitatea imaginii nu era prea bună, slavă Domnului, pentru că imaginea acelui puști, Billy, lovindu-l cu piciorul și bătându-l pe fiul său era prea tulburătoare ca să o poată privi. Fusese nevoit să își îndepărteze privirea de câteva ori. Iar ceilalți băieți, gașca de skateri, ar fi trebuit să fie cu toții în închisoare. Cu puțin noroc, aveau să fie eliminați din școală. Dar Henry știa că nu avea să se termine acolo. Niciodată nu se termina. Toată lumea dădea în judecată acum și, fără îndoială, părinții skater-ilor aveau să dea școala în judecată, pentru ca puștii să fie reprimiți. Aveau să dea în judecată familia lui Henry, pe Jamie și pe Dave. Iar din aceste procese în mod sigur avea să reiasă că nu exista un sindrom Gandalf-Crikey, sau cum se numea cel inventat de Lynn. Era sigur că va reieși că Dave era, de fapt, un cimpanzeu transgenic. Și apoi? Un circ media dincolo de orice imaginație. Reporteri îngrămădiți pe peluză, săptămâni întregi. Urmărindu-i oriunde s-ar fi dus. Filmându-i cu camere ascunse zi și noapte. Distrugându-le viața. Iar când reporterii aveau să se plictisească, urma să apară credincioșii și ecologiștii. Henry și familia lui aveau să fie numiți oameni fără Dumnezeu. Criminali. Periculoși și neamericani, o amenințare pentru biosferă. Îi văzu în minte pe comentatorii de la televizor, într-o babilonie de limbi, engleză, spaniolă, germană, japoneză. Toți vorbind, cu poza lui și a lui Dave pe fundal. Și acesta era doar începutul. Dave avea să fie luat de la ei. Era posibil ca Henry să ajungă la închisoare. (Deși se îndoia de asta; oamenii de știință încălcau

regulile referitoare la testarea genetică de două decenii și nici unul nu ajunsese la închisoare, nici chiar când pacienții muriseră.) Dar în mod sigur avea să i se interzică să mai facă cercetare. Putea fi dat afară din laborator pentru cel puțin un an. Cum avea să-și mai întrețină familia? Lynn nu o putea face singură, iar de afacerea ei web în mod sigur avea să se aleagă praful. Și cu Dave ce avea să se întâmple? Sau cu fiul lui? Cu Tracy? Și comunitatea lor? La Jolla era o zonă destul de liberală (sau cel puțin părți ale ei), dar oamenii nu aveau să înțeleagă, probabil, ideea unui ompanzeu care să meargă la școală cu copiii lor. Era prea radical, fără îndoială. Oamenii nu erau pregătiți pentru asta. Liberalii erau doar liberali și nimic mai mult.

Era posibil să fie nevoiți să se mute. Să își vândă casa și să meargă undeva departe, poate în Montana. Deși acolo oamenii poate erau și mai puțin înțelegători.

Toate aceste gânduri îi goneau prin minte, în acompaniamentul scrâșnetului de mașini care se izbeau una de cealaltă și în timp ce soția lui și prietena ei râdeau în bucătărie. Se simțea copleșit. Și, peste toate acestea, în miezul tuturor lucrurilor, era sentimentul său adânc de vinovăție.

Un lucru era clar. Trebuia să stea cu ochii pe copiii lui. Trebuia să știe unde se aflau. Nu putea risca alte incidente de genul celui petrecut în ziua precedentă. Lynn ținuse copiii acasă încă o oră, cu intenția de a-i lăsa să plece la școală mai târziu, așa încât să nu existe incidente cu copiii mai mari. Acel puști, Cleever, era un pericol, și era puțin probabil să ajungă în închisoare. Probabil că doar îl speriaseră și îl predaseră în custodia tatălui său. Henry știa că tatăl era analist la o companie locală de consultanță și un împătimit al armelor. Unul dintre acei intelectuali cărora le plăcea să tragă în tot felul de chestii. Un intelectual viril. Nu se știe ce se putea întâmpla. Se întoarse spre pachetul pe care-l adusese acasă de la laborator. Pe el scria TrackTech Industries, Chiba City, Japonia. Înăuntru erau niște tuburi argintii lucioase de 13 centimetri lungime, puțin mai subțiri decât niște paie de suc. Le scoase afară și se uită la ele. Acele minuni ale miniaturizării aveau încastrate în ele tehnologie GPS, precum și senzori pentru temperatură, puls, respirație și tensiune arterială. Erau activate de un magnet pe care îl atingeai la unul din capete. Vârful

lumina o dată în albastru și gata.

Erau proiectate pentru urmărirea primatelor de laborator, a maimuțelor și babuinilor. Tuburile erau introduse cu un instrument medical special, care semăna cu o seringă uriașă.

Erau plasate sub pielea gâtului, chiar deasupra claviculei.

Bineînțeles, Henry nu le putea face asta copiilor lui. Așa că întrebarea era: unde să le pună?

Se întoarse în sufragerie, unde se aflau copiii. Să pună senzorii în sacii de școală? Nu. Pe gulerul cămășilor? Clătină din cap. I-ar fi simțit.

Și atunci, unde?

Instrumentul chirurgical funcționa perfect. Dispozitivele intrară ușor în cauciucul din tocul adidasului. O făcu la adidasul lui Dave, apoi la al lui Jamie și apoi, dintr-un impuls, se duse și luă și un adidas al fiului lui Alex, Jamie.

— Pentru ce? întrebă Jamie.

— Vreau să-l măsoar. Mă întorc într-o secundă.

Îi mai rămâneau două. Henry se gândi o vreme. Îi veniră în minte mai multe posibilități.

Hummerul parcă în spatele ambulanței și Vasco se dădu jos. Se duse la ambulanță. Dolly trecu pe scaunul din dreapta al vehiculului.

— Cum stăm? întrebă Vasco, urcând.

Dolly făcu semn cu capul spre casa de la capătul străzii.

— Acea e reședința Kendall. Vezi mașina lui Burnet în față. E acolo de o oră.

Vasco se încruntă.

— Ce se întâmplă?

Ea clătină din cap.

— Aș putea plasa un microfon direcțional, dar ar trebui să fim perpendiculari pe ferestre, și presupun că nu ai fi vrut să parchez mai aproape.

— Exact, n-aș fi vrut.

Vasco se lăsă pe spate, pe scaun. Oftă lung și se uită la ceas.

— Oricum, nu putem intra acolo.

Vânătorii de recompense aveau voie să intre în casele fugarilor chiar și fără un mandat de arestare, dar nu puteau intra în casele altor oameni, chiar dacă știau că fugarii erau înăuntru.

— Mai devreme sau mai târziu trebuie să iasă, zise el.

Iar atunci când o vor face, noi vom fi aici.

Gerard era obosit. Zburase o oră de la ultima oprire, care fusese un dezastru. La scurt timp după răsărit, aterizase la un complex de clădiri, unde mirose mâncare. Clădirile erau din lemn acoperit cu o vopsea decolorată. Erau și niște mașini vechi, în jurul cărora creștea iarbă. Animale mari scoteau niște sunete ca niște sforăituri, din spatele unui gard. Gerard stătea pe un stâlp al gardului și văzu un băiețel în salopetă albastră ieșind cu o găleată în mână. Gerard simți miros de mâncare.

— Mi-e foame, zise Gerard.

Băiețelul se întoarse pe loc. Se uită repede în jur, apoi își continuă drumul.

— Vreau mâncare, spuse Gerard. Mi-e foame. Băiatul se opri din nou și se uită iar în jur.

— Care e problema, nu știi să vorbești? zise Gerard.

— Ba da, spuse copilul. Unde ești?

— Aici.

Puștiul îl văzu. Se apropie de gard.

— Mă numesc Gerard.

— Ce chestie! Știi să vorbești!

— Ce incitant pentru tine, spuse Gerard.

Acum simțea puternic mirosul din găleată. Simțea miros de porumb și de alte cereale. Mai simțea și un miros urât. Dar foamea era copleșitoare.

— Vreau de mâncare.

— Ce mâncare vrei? Întrebă copilul.

Băgă mâna în găleată și scoase o mână de mâncare.

— Vrei asta?

Gerard se aplecă și gustă. O scuiță imediat.

— Îhhh!

— E mâncare pentru pui. Nu e nimic rău. *Ei* o mănâncă.

— Ai legume proaspete? Puștiul râse.

— Ești amuzant. Parcă ai fi englez. Cum te cheamă?

— Gerard. O portocală? Ai o portocală?

Țopăia într-o parte și în alta pe stâlp, nerăbdător.

— Îmi plac portocalele.

— Cum de vorbești așa de bine?

— Aș putea să te întreb același lucru.

— Știi ceva? O să te arăt tatălui meu, spuse copilul. Întinse mâna.

— Ești îmblânzit, nu-i așa?

— Fir-aș al naibii! zise Gerard și se așeză pe mâna lui. Copilul îl puse pe Gerard pe umăr și porni înapoi spre clădirea de lemn.

— Pariez că am putea lua pe tine o mulțime de bani, spuse el. Gerard croncăni și zbură pe acoperișul unei case.

— Hei! Vino înapoi!

Din interiorul casei se auzi o voce:

— Fă-ți treburile, Jared!

Gerard văzu cum puștiul se întoarse, fără tragere de inimă, la un coteț, unde începu să arunce grăunțe din găleată, cu mâna.

Un grup de păsări galbene începură să cloncăne și să sară spre mâncarea aruncată către ele. Păreau incredibil de proaste.

Trecură câteva momente înainte ca Gerard să decidă că avea să mănânce acea mâncare până la urmă. Zbură spre sol și scoase un țipăt puternic, ca să alunge acele păsări stupide, după care începu să le mănânce grăunțele.

Erau dezgustătoare, dar trebuia să mănânce ceva. Atunci, puștiul se aruncă spre el, cu mâinile întinse. Gerard se înălță în aer și îl ciupi pe copil tare de nas. Puștiul țipă, iar Gerard ateriza din nou, la mică distanță, ca să continue să mănânce.

Păsările acelea mari și galbene erau peste tot în jurul lui.

— Înapoi! înapoi am zis!

Păsările galbene nu-i dădură prea multă atenție. Gerard scoase un sunet de sirenă. Puștiul se aruncă din nou, trecând puțin pe lângă Gerard. Fără îndoială, era un copil cam prost.

— Goluri de aer! Goluri de aer! Șase mii de metri altitudine! O să împing manșa în față...

Apoi sunetul unei explozii uriașe. Puii se împrăștiară auzindu-l și avu un moment de liniște, când reuși să mănânce puțin.

Acum, puștiul se întorsese cu o plasă și o învârtea la nivelul solului. Era prea multă agitație pentru Gerard, pe care-l durea stomacul din cauza mâncării oribile, așa că se înălță repede în aer, eliberând locul și lovindu-l pe copil direct în cap, înainte să urce spre cer și să se îndepărteze.

Douăzeci de minute mai târziu, în aerul mai rece, ajunse la coastă și porni în lungul ei. Era mai ușor acolo, pentru că erau curenți ascensionali, o binecuvântare pentru aripile lui obosite. Nu putea să planeze, dar tot îl ajuta. Trăia o senzație de relativă pace.

Cel puțin asta simți până când o pasăre albă uriașă - extrem de

mare, gigantică - se repezi pe tăcute spre el, trecu în viteză pe lângă și stârni un vârtej care îl dezechilibra. Când Gerard reveni pe traseu, pasărea se depărtase, planând pe aripile ei uriașe și plate.

Avea un singur ochi, în centrul capului. Sclipea în soare. Iar aripile nu i se mișcau. Rămâneau drepte și plate.

Gerard era mulțumit că nu era un cârd de astfel de păsări, ci numai una. Observă că se rotea în cercuri lente spre pământ. Iar în clipa aceea observă o oază verde în mijlocul coastei uscate. O oază! Era construită lângă niște bolovani uriași. În jurul bolovanilor erau palmieri, grădini atrăgătoare și clădiri frumoase, în mijlocul verdeții. Gerard era sigur că acolo va găsi mâncare. Era o imagine atât de atrăgătoare, încât începu să coboare în spirale.

Era ca un vis. Oameni frumoși, în halate albe, mergând încet printr-o grădină cu flori și tufişuri, în umbra răcoroasă a palmierilor, cu tot felul de păsări zburând în jurul lor. Nu simțea miros de mâncare, dar sigur trebuia să fie așa ceva pe acolo. Și apoi simți parfumul... portocale! Portocale tăiate!

Avu nevoie numai de o clipă ca să localizeze o altă pasăre, cu penajul albastru și roșu sclipitor, stând pe o stinghie, cu o mulțime de portocale în jur, pe o tavă. Portocale, și avocado, și bucăți de lăptuci. Gerard ateriza alături de pasăre, prudent.

— Vreau să mă vrei, spuse el.

— Hel-lo, zise pasărea roș-albastră.

— Trebuie să ai nevoie de mine.

— Hel-lo.

— Frumos loc ai aici. Numele meu e Gerard.

— Aaa, ce se-ntâmplă, doctore? spuse pasărea.

— Te superi dacă iau o portocală?

— Hel-lo, spuse pasărea. Aaa, ce se-ntâmplă, doctore?

— Te-am întrebat dacă pot să iau o portocală.

— Hel-lo.

Gerard își pierdu răbdarea. Se întinse spre portocală. Pasărea roș-albastră se repezi să îl ciupească, cu răutate. Gerard se feri și zbură, cu portocala în gură. Se așează pe un trunchi de copac și se uită în spate. În momentul acela observă că cealaltă pasăre era legată de stinghie. Gerard mancă portocala pe îndelete. Apoi zbură înapoi să mai ia. Se apropie de stinghie din spate, iar mai târziu, din lateral. Zbura prin surprindere, ferindu-se de fiecare

dată de pasăre, care nu putea spune decât:

— Hel-lo!

După o jumătate de oră, Gerard era sătul. Între timp, îi privise pe oamenii în halate albe, care veneau și plecau, vorbind despre NyQuil[28] și Jell-O. Gerard spuse:

— Jell-O, desertul gustos pentru întreaga familie, acum cu mai mult calciu!

Doi dintre oamenii în halate ridicară privirea. Cineva râse. Apoi își continuară drumul. Locul acela era foarte liniștit. Apa susura în niște pâraiașe, pe lângă cărare. Gerard era sigur că avea să stea acolo pentru mult, mult timp.

“Ok, avem acțiune”, spuse Vasco.

Doi băieți ieșeau din casa Kendall. Unul era un puști negricios, cu o șapcă de baseball, destul de crăcanat. Celălalt era blond și purta și el o șapcă de baseball. Era îmbrăcat în pantaloni kaki și cu o cămașă sport.

— Pare a fi Jamie, zise Vasco, băgând mașina în viteză.

Porniră încet înainte.

— Nu știu, spuse Dolly. Parcă nu prea seamănă.

— Uită-te la șapca de baseball. Întreabă-l, zise Vasco. Dolly coborî geamul de pe partea ei și se aplecă în afară.

— Jamie, scumpule?

Băiatul se răsuci.

— Da? spuse el.

Dolly sări din mașină.

Henry Kendall lucra la computer, activând TrackTech, când auzi un țipăt strident de afară. Știu imediat că era Dave. Sări în sus și alergă spre ușă. Lynn era în spatele lui, venind în fugă din bucătărie. Dar observă că Alex rămăsese în bucătărie, cu brațele în jurul fiului ei, Jamie. Părea îngrozită.

Dave nu înțelegea ce vedea. Jamie vorbea cu femeia din mașina albă mare, iar apoi ea sărise afară și îl înșfăcase. Dave nu obișnuia să atace femei, așa că privi cum femeia îl lua pe sus pe Jamie, îl duse în spatele mașinii albe și deschise ușile acesteia. Dave văzu înăuntru un bărbat în halat alb și o mulțime de echipamente strălucitoare care îl înspăimântară.

Probabil că Jamie se speriasse și el, pentru că, dintr-odată, începu să țipe. Femeia închise ușile mașinii. Înainte ca mașina să înceapă să se miște, Dave urlă și sări în spatele ei, prinzându-se de mânerele ușii. Mașina albă accelerează, prinzând viteză. Dave nu-și dădu drumul, chinându-se să-și mențină echilibrul. Când reuși să se prindă mai bine, se trase în sus, așa încât să poată vedea prin geamul din spate. Îi văzu pe bărbatul în halat alb și pe femeie împingându-l pe Jamie pe un pat și încercând să-l lege. Jamie țipa.

Dave simți cum sângele începe să-i clocotească. Mârâi și lovi în ușă. Femeia ridică privirea, alarmată. Păru șocată când îl văzu pe Dave. Îi strigă ceva șoferului.

Șoferul începu să conducă în zigzag. Dave era aruncat în lateral, abia reușind să se țină de mânere. Când mașina îl aruncă încă o dată înapoi, întinse mâna mai sus și se prinse de becurile de deasupra ușilor. Se trase pe acoperișul ambulanței. Vântul bătea tare. Suprafața era netedă. Se întinse, înaintând puțin câte puțin. Mașina începu să meargă drept și mai încet. Auzi țipete înăuntru.

Se târî înainte.

— Am scăpat de el! strigă Dolly uitându-se afară pe geamul din spate.

— Ce era?

— Semăna cu o maimuță!

— Nu e maimuță, e prietenul meu! țipă Jamie zbatându-se.

Merge la școală cu mine.

Copilului îi căzu șapca de baseball de pe cap și Dolly văzu că puștiul avea părul castaniu închis.

— Cum te cheamă? întrebă ea.

— Jamie. Jamie Kendall.

— Oh, nu, zise ea.

— Doamne, spuse Vasco, de la volan. Ai luat alt copil?

— A spus că-l cheamă Jamie!

— Nu e copilul care trebuie. Isuse Hristoase, Dolly, ești o idioată. Asta e răpire.

— Dar nu e greșeala mea...

— Atunci a cui e?

— Și tu l-ai văzut pe puști.

— N-am văzut...

— Te uitai și tu la el.

— Dumnezeuule, taci din gură. Nu mai comenta. Trebuie să-l ducem înapoi.

— Ce vrei să spui?

— Trebuie să-l ducem înapoi unde l-am găsit. Asta e răpire, la naiba.

În clipa următoare, Vasco înjură și urlă.

Dave era pe acoperișul ambulanței, între bara luminoasă și porțiunea înclinată a mașinii. Se aplecă pe partea șoferului. Acolo era o oglindă retrovizoare mare. Văzu în ea un bărbat urât, cu barbă neagră, care conducea și țipa. Știa că bărbatul acela avea să-i facă rău lui Jamie. Îl văzu dezgolindu-și dinții,

într-un semn de furie.

Dave se aplecă, sprijinindu-se pe oglinda retrovizoare și își introduse brațul pe geamul deschis. Degetele lui puternice îl prinseră pe bărbos de nas, iar bărbatul urlă și își smuci capul. Degetele lui Dave alunecară, dar el se întinse mai mult și îl mușcă tare pe bărbat de ureche, fără să-i mai dea drumul. Bărbatul urla la el, plin de furie. Dave simțea acea furie, dar și el era la fel. Trase mai tare și simți cum urechea se desprinsese, în urma ei țâșnind un șuvoi de sânge fierbinte. Bărbatul urlă și învârti de volan.

Ambulanța se înclină, roțile din stânga se ridicară de la sol, iar vehiculul se înclină încet și se prăbuși pe partea dreaptă. Scrâșnetul metalic era incredibil de puternic. Dave era pe ambulanță când aceasta se prăbuși, însă își pierdu priza, în momentul impactului. Picioarele lui îl izbiră în față pe bărbos și unul dintre pantofii lui intră direct în gura acestuia. Vehiculul alunecă pe lateral până se opri. Dave își scoase piciorul din pantof, lăsându-l în gura bărbosului. Din urechea acestuia țâșnea sânge în toate direcțiile.

Dave își smulse și celălalt pantof, ocoli până în spatele ambulanței și reuși, cu ceva efort, să deschidă ușile. Bărbatul în halat alb era întins pe o parte, sângele curgându-i din gură. Jamie era sub el, țipând. Dave îl trase pe bărbatul în halat din mașină și îl lăsă pe jos, pe stradă. Apoi se întoarse și îl scoase pe Jamie, îl puse în spate și începu să alerge, ducându-l înapoi spre casa lor.

— Ești rănit? Întrebă Jamie.

Urechea era încă în gura lui Dave. O scuipă în mână.

— Nu.

— Ce ai în mână? Dave deschise pumnul.

— E o ureche.

— Ih, ce scârbos!

— L-am mușcat de ureche. Era rău. Îți făcea rău.

— Puah!

În față, văzură toată lumea ieșită pe peluza casei lor. Henry și Lynn, și oamenii cei noi. Dave îl puse pe Jamie la pământ și acesta alergă spre părinții lui. Dave așteptă ca mama lui, Lynn, să îl mângâie, dar ea se concentrase numai asupra lui Jamie. Asta îl făcu să se simtă rău. Lăsă urechea să cadă pe pământ. Toată lumea se învârtea în jurul lui, dar nimeni nu-l atingea,

nimeni nu-și trecea degetele prin blana lui.

Se simțea din ce în ce mai trist.

Apoi văzu mașina neagră masivă venind în viteză pe stradă spre ei. Era uriașă, se înălța mult deasupra solului, și se îndrepta direct spre peluză.

Curtea de judecată din Oxnard era mică și atât de friguroasă, încât Bob Koch își spuse că va face pneumonie. Oricum nu se simțea prea bine. Mahmureala îi lăsase o senzație foarte neplăcută în stomac. Judecătorul era un tip tânăr, cam de patruzeci de ani, și părea și el mahmur. Dar poate că nu era. Koch își dresе glasul.

— Onorată Instanță, mă aflu aici ca să o reprezint pe Alexandra Burnet, care nu a putut veni personal.

— Acest tribunal a ordonat ca ea să se afle aici, spuse judecătorul. Personal.

— Știu asta, Onorată Instanță, dar ea și copilul ei sunt urmăriți, în prezent, de un vânător de recompense care are intenția să extragă țesuturi din corpurile lor. În consecință, ea a fugit, ca să evite asta.

— Ce vânător de recompense? întrebă judecătorul. De ce este implicat un vânător de recompense în asta?

— Exact asta am vrea să aflăm și noi, Onorată Instanță, spuse Bob Koch.

Judecătorul se răsuci și întrebă:

— Domnule Rodriguez?

— Onorată Instanță, spuse Rodriguez, ridicându-se în picioare. Nu este vorba de un vânător de recompense.

— Atunci, cine este?

— Un agent profesionist de prindere a fugarilor, aflat acum în misiune.

— Cu a cui autorizație?

— Nu este autorizat *per se*. În acest caz, el face o arestare civilă, Onorată Instanță.

— Arestarea cui?

— A doamnei Burnet și a fiului ei.

— Pe ce bază?

— Posesiune de proprietate furată, Onorată Instanță.

— Pentru efectuarea unei arestări civile, posesiunea proprietății furate trebuie să fie constatată de persoana care face arestarea.

— Da, Onorată Instanță.

— Și ce s-a constatat?

— Posesiunea proprietății în chestiune, Onorată Instanță.

— Discutăm despre linia celulară Burnet, spuse judecătorul.

— Da, Onorată Instanță. Așa cum am mai prezentat cu probe în

acest tribunal, această linie celulară este proprietatea UCLA și a fost vândută către firma BioGen, din Westview. Proprietatea este atestată de mai multe decizii judecătorești anterioare.

— Și atunci, cum a fost furată?

— Onorată Instanță, avem dovezi că domnul Burnet a conspirat pentru eliminarea liniilor celulare aflate în posesiunea BioGen. Dar, indiferent dacă asta este adevărat sau nu, BioGen are dreptul să refacă liniile celulare a căror proprietară este.

— Le poate reface de la domnul Burnet.

— Da, Onorată Instanță. Așa ar trebui, deoarece tribunalul a decis că celulele domnului Burnet aparțin lui BioGen, care poate oricând să mai recolteze. Dacă proprietatea se află sau nu efectiv în corpul domnului Burnet este irelevant. BioGen este proprietara celulelor.

— Negați dreptul domnului Burnet la integritatea sa corporală? zise judecătorul ridicând o sprânceană.

— Cu tot respectul, Onorată Instanță, nu există un astfel de drept. Să presupunem că cineva ia inelul cu diamant al soției dumneavoastră și îl înghite. Inelul rămâne totuși proprietatea dumneavoastră.

— Da, spuse judecătorul, dar mi s-ar putea cere să aștept cu răbdare ca el să reapară.

— Da, Onorată Instanță. Însă să presupunem că, din diverse motive, inelul se blochează în intestin. Nu ați avea dreptul să îl recuperați? Bineînțeles că da. Nu poate să vi se refuze acest drept. Este proprietatea dumneavoastră, oriunde s-ar afla. Cel care îl înghite își asumă riscul recuperării lui.

Koch își spuse că era momentul să intervină.

— Onorată Instanță, zise el. Dacă îmi amintesc corect biologia din liceu, orice este înghițit nu se află efectiv în interiorul corpului, mai mult decât o gaură de covrig se află în interiorul covrigului. Inelul este în exteriorul corpului.

Rodriguez începu să se agite.

— Onorată Instanță...

— Onorată Instanță, spuse Koch, ridicând vocea. Sunt sigur că putem fi de acord cu toții că nu vorbim aici despre inele cu diamant care au fost furate. Vorbim despre celule care se află în interiorul corpului uman. Gândul că aceste celule pot fi proprietatea altcuiva - chiar dacă tribunalul apelat a susținut o decizie a juriului - conduce la concluzii absurde, precum cele formulate aici. Dacă BioGen nu se mai află în posesia celulelor

domnului Burnet, asta înseamnă că le-a pierdut, din cauza propriilor sale acțiuni greșite. Nu are dreptul să se ducă să mai ia altele. Dacă vă pierdeți un inel cu diamant, nu puteți să vă întoarceți la mina de diamante, ca să luați un înlocuitor.

— Analogia este inexactă, zise Rodriguez.

— Onorată Instanță, toate analogiile sunt inexacte.

— În acest caz, voi cere Curții să se limiteze strict la problema de față, spuse Rodriguez, și să ia în considerare deciziile judecătorești precedente, relevante pentru această problemă.

Tribunalul a stabilit că BioGen este proprietara acestor celule. Ele provin din corpul domnului Burnet, dar sunt proprietatea lui BioGen. Noi susținem că avem dreptul să recuperăm aceste celule, în orice moment.

— Onorată Instanță, această pledoarie intră în conflict direct cu Amendamentul al treisprezecelea, cel împotriva sclaviei. BioGen poate fi proprietara celulelor domnului Burnet. Dar nu poate fi proprietara domnului Burnet. Asta *nu se poate*.

— Nu am pretins niciodată o proprietate asupra domnului Burnet, ci doar asupra celulelor lui. Și asta este tot ce cerem în momentul de față, spuse Rodriguez.

— Însă consecința practică a cererii dumneavoastră este să fiți, efectiv, proprietarii domnului Burnet, din moment ce pretindeți un control asupra corpului său, în orice moment...

Judecătorul părea plictisit.

— Domnilor, înțeleg care este problema, spuse el. Dar ce legătură au toate acestea cu doamna Burnet și cu fiul ei?

Bob Koch se retrase. Era mai bine ca Rodriguez să-și sape singur groapa, își spuse el. Concluzia la care voia acesta să ajungă tribunalul era de neconceput.

— Onorată Instanță, zise Rodriguez, dacă tribunalul acceptă că celulele domnului Burnet sunt proprietatea clientului meu, așa cum cred că ar trebui, atunci respectivele celule sunt proprietatea clientului meu oriunde s-ar afla. De exemplu, dacă domnul Burnet donează sânge la o bancă de sânge, sângele donat ar conține celulele care se află în proprietatea noastră. Am putea emite pretenții asupra acelor celule și solicita extragerea lor din sângele donat, din moment ce domnul Burnet nu mai are dreptul, în mod legal, să dea aceste celule nimănui. Ele sunt proprietatea noastră. În mod similar, aceleași celule care sunt proprietatea noastră, celule identice, se găsesc și la

copiii și urmașii domnului Burnet. Prin urmare, avem drept de proprietate și asupra acelor celule. Și avem dreptul să luăm celulele.

— Și vânătorul de recompense?

— Specialistul în recuperarea fugarilor execută o arestare civilă pe următoarea bază, spuse Rodriguez. Dacă îi vede pe descendenții domnului Burnet, cum aceștia, prin definiție, au la ei o proprietate a noastră, atunci este clar că se află în posesia unei proprietăți furate și pot fi arestați.

Judecătorul oftă.

— Onorată Instanță, zise Rodriguez. Este posibil ca această concluzie să pară total lipsită de logică, dar adevărul este că trăim într-o eră nouă, iar ceea ce ni se pare ciudat acum, peste câțiva ani nu va mai părea atât de ciudat. Deja un mare procent din genomul uman este proprietatea cuiva. Informațiile genetice pentru diverse organisme sunt proprietatea cuiva. Ideea că astfel de elemente biologice se află în proprietate privată este ciudată doar pentru că este nouă pentru noi. Dar tribunalul trebuie să ia o decizie în concordanță cu deciziile anterioare. Celulele Burnet sunt ale noastre.

— Dar în cazul descendenților, celulele sunt niște copii, spuse judecătorul.

— Da, Onorată Instanță, dar nu aceasta este problema. Dacă eu sunt proprietarul unei formule cu care pot face ceva, și cineva copiază această formulă pe o foaie de hârtie și o dă altcuiva, formula rămâne totuși proprietatea mea. Eu sunt proprietarul formulei, indiferent cum a fost copiată, sau de către cine. Iar eu am dreptul să recuperez copia.

Judecătorul se întoarce spre Bob Koch.

— Domnule Koch?

— Onorată Instanță, domnul Rodriguez vă cere să faceți o interpretare strictă. La fel și eu. Tribunalele precedente au decis că celulele domnului Burnet, odată ce *se află în afara corpului său*, nu îi mai aparțin. Nu au spus că domnul Burnet este o mină de aur umblătoare, din care BioGen poate extrage oricând, iar și iar. Și în mod sigur nu au spus nimic care să implice faptul că BioGen are dreptul să ia fizic aceste celule, indiferent cine le-ar purta. Această cerere depășește cu mult orice implicație a deciziilor judecătorești anterioare. De fapt, este o cerere nouă, provenită din nimic altceva decât pura

dorință. Iar noi solicităm Curții să ceară firmei BioGen să-l cheme înapoi pe acel vânător de recompense.

— Nu înțeleg pe ce bază a acționat BioGen de capul ei, domnule Rodriguez, spuse judecătorul. Această acțiune pare pripită și neautorizată. Ați fi putut foarte bine să așteptați ca doamna Burnet să se prezinte în fața acestei Curți.

— Din nefericire, Onorată Instanță, acest lucru nu este posibil. Situația afacerii clientului meu este critică. Așa cum v-am spus, credem că suntem victimele unei conspirații prin care să fim privați de propriile bunuri. Fără să intru în alte detalii, este imperios necesar ca aceste celule să fie recuperate imediat. Dacă tribunalul decide o amânare, putem pierde o afacere enormă în acest timp, așa încât compania noastră ar putea da faliment. Nu încercăm decât să obținem un răspuns rapid la o problemă urgentă.

Bob își dădu seama că judecătorul începuse să încline spre partea adversă. Toată prostia aceea cu timpul care presa avea efect asupra lui. Judecătorul nu voia să fie responsabil de falimentul unei companii de biotehnică din California. Judecătorul se roti pe scaunul lui, se uită la ceasul de pe perete și se roti înapoi.

Bob trebuia să intervină. Chiar în clipa aceea.

— Onorată Instanță, spuse el. Mai există un aspect care v-ar putea influența decizia. Aș vrea să vă prezint următoarea depozitie de la Centrul Medical al Universității Duke, datată azi. Îi întinse o copie lui Rodriguez și continuă:

— Voi rezuma conținutul și modul în care afectează problema care v-a fost prezentată. Linia de celule Burnet, explică el, era capabilă să producă niște cantități mari dintr-o substanță chimică numită citotoxică TLA7D, un puternic anticarcinogen. Această substanță chimică este cea care a făcut ca linia de celule Burnet să fie atât de valoroasă.

— Cu toate acestea, spuse Koch, săptămâna trecută, Oficiul pentru Brevete al SUA a emis un brevet pentru gena TLA4A. Aceasta este o genă promotoare, care codifică o enzimă ce extrage un grup de hidroxizi din centrul unei proteine numite proteina 4B asociată limfocitei T citotoxice.

Această proteină este precursorul citotoxice TLA7D, care se formează când este îndepărtat grupul hidroxid. Dacă acest grup hidroxid nu este extras, atunci proteina nu are o activitate biologică. Așa încât gena care controlează crearea produsului

lui BioGen este proprietatea Universității Duke, iar aceștia își afirmă proprietatea prin documentul care se află acum în mâna dumneavoastră.

Rodriguez începuse să se înroșească.

— Onorată Instanță, spuse el, aceasta este o încercare de a stârni confuzie într-un caz foarte simplu. Aș vrea să vă rog...

— *Este* simplu, aprobă Bob. Cu excepția cazului în care BioGen încheie o înțelegere de vânzare cu Duke, nu are dreptul să folosească enzima produsă de gena Duke. Enzima și produsele ei sunt proprietatea altcuiva.

— Dar aceasta este...

— BioGen este proprietara unei celule, Onorată Instanță, zise Bob. Dar nu și a tuturor genelor din interiorul acelei celule. Judecătorul se uită din nou la ceas.

— Voi lua toate acestea în considerare și voi decide mâine, zise el.

— Dar, Onorată Instanță...

— Mulțumesc, domnilor. Pledoariile s-au încheiat.

— Dar, Onorată Instanță, o femeie și fiul ei sunt vânați...

— Cred că am înțeles această problemă. Trebuie să înțeleg legea. Ne vedem mâine, domnilor avocați.

Familia Kendall începu să țipe, când Hummerul țâșni în față, dar Vasco Borden, mârâind printre dinții strânși și ținând cu o mână bandajul peste urechea sângerândă, știa ce făcea. Urcă cu mașina pe peluză și frână brusc, blocând ușa din față a casei. Apoi sări împreună cu Dolly din mașină, îl înhățară pe Jamie al lui Alex, o împinseră pe mama șocată a băiatului la pământ, săriră înapoi în Hummer și demarară în viteză. În timp ce toți ceilalți rămăseseră pe loc, holbându-se la ei.

— Uite-așa, scumpule, strigă Vasco. Dacă nu ești în casă, ești al meu.

Mașina ieși în viteză pe stradă.

— Am pierdut ambulanța, așa că trecem la planul B, spuse el și se uită în spate, peste umăr. Dolly, scumpo, pune în mișcare următoarea cameră de operații. Spune-le că ajungem acolo în douăzeci de minute. Peste o oră, afacerea e încheiată.

Henry Kendall era șocat. O răpire avusese loc chiar pe peluza lui. El nu făcuse nimic să împiedice asta, fiul lui plângea și se agăța de mama lui, iar Dave dăduse drumul urechii cuiva pe peluză. Mama celui-lalt copil se ridica în picioare, strigând după poliție, dar Hummer-ul plecase, coborâse pe stradă, cotise după colț și *dispăruse*.

Se simțea slab și vlăguit, ca și cum el ar fi făcut ceva rău, și se simțea stânjenit să se afle lângă prietena lui Lynn, așa că intră în casă și se așază la computer. Chiar acolo se aflase cu cinci minute înainte, când Dave țipase și începuseră toate acestea. Avea încă site-ul TrackTech pe ecran, unde introdusese numele și codurile. O făcuse pentru Dave și pentru Jamie, dar nu și pentru celălalt Jamie. Făcu asta acum, simțindu-se vinovat. Site-ul web comută pe o hartă albă, fără dungi, cu un câmp în care tastai unitatea pe care o căutai. Prima unitate pe care o introduse fu cea a lui Jamie Burnet. Dacă senzorul funcționa, avea să îl vadă deplasându-se pe stradă. Dar punctul albastru nu se deplasa, era static. Adresa arăta Marbury Madison Drive nr. 348, adresa casei lui.

Se uită în camera de zi și văzu adidașii albi ai lui Jamie în colț, cu săculețul lui de călătorie. Nu apucase să și-i pună.

Apoi introduse senzorul pentru fiul lui. Același rezultat. Punctul albastru era fixat la adresa casei lui. Apoi, se mișcă puțin. Și fiul

său Jamie intră pe ușă.

— Ce faci, tată? Polițiștii sunt afară. Vor să vorbească cu toată lumea.

— Ok, imediat.

— Mama lui e foarte supărată, tată.

— Într-o clipă.

— Plânge. Mami a spus să iau un șervețel.

— Vin imediat la voi.

Henry introduse rapid al treilea număr de serie, cel al lui Dave. Ecranul se goli. Așteptă o clipă. Privi harta în timp ce era trasată. Acum apăreau niște drumuri care duceau spre nordul orașului, în zona Torrey Pines.

Punctul albastru se mișca.

Nord, Torrey Pines Road, ENE, 91km/oră.

În timp ce privea ecranul, punctul coti pe Gaylord Road, îndreptându-se spre interiorul continentului.

Senzorul lui Dave era în Hummer. Fie îi ieșise din pantof, fie oamenii aceia îi luaseră pantoful. Dar senzorul era acolo și funcționa.

— Jamie, du-te și adu-o pe Alex, zise el. Spune-i că trebuie să vorbesc cu ea o clipă.

— Dar, tată...

— Du-te acum. Și nu spune nimic Poliției.

Alex se holba la ecran.

— O să-l prind pe ticălosul ăla și o să-i spulber creierii.

Cine-mi atinge copilul, e mort.

Avea o voce calmă, rece. Henry se înfiora. Alex vorbea serios.

— Unde se duce? întrebă ea.

— A plecat de pe coastă și merge spre interiorul continentului, dar este posibil să încerce doar să evite traficul de pe Del Mar. S-ar putea să revină pe coastă. Vom ști în câteva minute.

— Cât de departe este?

— La zece minute.

— Să mergem. Ia ăla cu tine, zise ea, făcând semn cu capul spre laptop. Eu îmi iau arma.

Henry se uită pe fereastră. Trei mașini de poliție parcaseră lângă bordură și șase polițiști erau pe peluza din față.

— Nu e chiar așa de ușor.

— Ba da. Eu am parcat după colț.

— Au spus că vor să discute cu mine.

— Găsește o scuză. Te aștept în mașină.

Le spuse că Dave avea nevoie de îngrijiri medicale și că trebuia să-l ducă la spital. Le spuse că soția lui, Lynn, văzuse totul și le putea explica ea ce se întâmplase. Iar el va da o declarație completă când se va întoarce, însă în clipa aceea trebuia să-l ducă pe Dave la spital.

Cum mâinile lui Dave erau pline de sânge, polițiștii acceptară. Lynn îi aruncă o privire ciudată lui Henry.

— Mă întorc cât pot de repede, spuse el.

Ocoli în spatele casei și traversă proprietatea de acolo. Dave îl urmă.

— Unde mergem? întrebă el.

— Să-l prindem pe tipul acela. Pe cel cu barbă neagră.

— L-a rănit pe Jamie.

— Da, știu.

— Și eu l-am rănit pe el.

— Da, știu.

— Urechea lui s-a desprins.

— Aha.

— Data viitoare, nasul.

— Dave, spuse Henry. Trebuie să ne înfrânăm pornirile.

— Ce înseamnă înfrânare? întrebă Dave.

Era prea complicat ca să-i explice. Toyota albă a lui Alex era chiar în față.

Se urcară în mașină. El în față, Dave în spate.

— Ce e asta? întrebă Dave, arătând spre scaunul de lângă el.

— Nu o atinge, Dave, zise Alex. Este o armă.

Băgă în viteză și porni.

Îl sună pe Bob Koch, pentru eventualitatea puțin probabilă că avea vești.

— Am, spuse el. Dar aș fi vrut să fie mai bune.

— A decis împotriva noastră?

— A amânat până mâine.

— Ai încercat să...

— Da, am încercat. E confuz. Nu este un domeniu juridic obișnuit pentru judecătorii din Oxnard. Probabil că de aceea au și depus cererea aici.

— Deci, mâine?

— Da.

— Mulțumesc, spuse ea și închise.

Nu avea nici un rost să-i spună ce avea de gând să facă. Nici măcar ea nu era sigură că avea să o facă. Dar așa credea.

Henry se agita, uitându-se la computer. Acum, când era în mașină, conexiunea căzuse timp de un minut sau două. Începuse să se îngrijoreze că o pierduse de tot. Se uită din nou la Dave, care era desculț.

— Unde sunt pantofii tăi?

— Mi-au ieșit.

— Unde?

— În mașina albă.

Se referea la ambulanță.

— Cum?

— Unul era în gura lui. A bărbatului. Apoi, mașina a căzut.

— Și ți-au ieșit pantofii din picioare?

— Da, au ieșit.

Se părea că Alex se gândea la același lucru, pentru că spuse:

— Atunci, pantofii lui sunt încă în ambulanță. Nu în Hummer.

Urmărim altă mașină.

— Nu, ambulanța s-a răsturnat. Nu poate fi ambulanța.

— Atunci, semnalul...

— Probabil că i-a căzut din pantof și a alunecat cumva în hainele tipului.

— Atunci poate să cadă din nou.

— Mda, s-ar putea.

— Sau ei l-ar putea găsi.

— Da.

Alex nu mai spuse nimic.

Henry continuă să se uite la ecran. Punctul albastru se deplasă spre nord, apoi spre est. Apoi, iar spre nord. Și, în cele din urmă, din nou spre est, trecând prin Rancho Santa Fe și întorcându-se în deșert. După care coti pe Highland Drive.

— Ok, zise el. Știu unde se duc. Solana Canyon.

— Ce e acolo?

— O stațiune climaterică. Foarte mare. Foarte scumpă.

— Cu doctori?

— Sunt sigur. Fac chiar și operații chirurgicale. Cred că liftinguri faciale, liposucții, chestii de genul ăsta.

— Înseamnă că au săli de operații, zise ea morocănoasă. Și apăsă pe accelerație.

Cei o sută de acri cunoscuți sub numele de “Solana Canyon” reprezentau un triumf al marketingului. Cu numai câteva decenii înainte, regiunea purta vechea ei denumire, Hellhole Palms. Era o regiune plană, plină de bolovani, fără nici un canion în preajmă. Astfel, Solana Canyon nu avea nici un canion și avea extrem de puțin de-a face cu orașul Solana Beach de pe litoral. Pur și simplu numele acela avusese o rezonanță mai bună decât alte opțiuni, printre care se număraseră: Angel Springs, Zen Mountain View, Cedar Springs și Silver Hill Ashram. Prin comparație cu acestea, numele “Solana Canyon” sugera o calitate estompată și implicită, unde se plăteau mii de dolari pe zi pentru întinerirea corpului, minții și spiritului clienților săi. Asta se realiza printr-o combinație de yoga, masaj, meditație, consiliere spirituală și dietă, care erau asigurate de un personal ce își întâmpina clienții cu mâinile împreunate pentru rugă și cu un “Namaste” spus din suflet. Solana Canyon era și locul preferat de celebritați pentru o cură de dezalcoolizare.

Alex conduse pe lângă poarta principală clădită dintr-un material ce imita chirpiciul, ascunsă artistic în spatele palmierilor uriași. Urmăreau semnalul, care ocolea prin spatele stațiunii.

— Merge pe intrarea de serviciu, spuse Henry.

— Ai mai fost aici?

— O dată. O prelegere despre genetică.

— Și?

— Nu am mai fost invitat a doua oară. Nu le-a plăcut mesajul. Știi cum se spune. Profesorii pun inteligența elevilor lor pe seama mediului și inteligența copiilor lor pe seama genelor. La fel e și cu cei bogați. Dacă ești bogat și frumos, vrei să auzi că genele tale te-au făcut așa. Asta îți permite să te simți superior altora, să simți că îți meriți succesul. Iar apoi, poți să le spui altora orice prostii vrei... Stai, s-au oprit. Încetinește.

— Ce facem acum? întrebă ea.

Erau pe un drum lateral și se vedea o intrare de serviciu drept în față.

— Cred că sunt în parcare.

— Și? Să-i prindem chiar acolo.

— Nu, spuse Henry, clătinând din cap. În parcare există întotdeauna câțiva paznici. Dacă scoți arma, avem probleme.

Se uită la ecran.

— Stau pe loc... acum se mișcă iar. Acum stau.

Se încruntă.

— Dacă sunt paznici, îl vor vedea pe Jamie zbătându-se, când îl scot din mașină.

— Poate că l-au drogat. Sau... nu știu, zise el repede, văzând durerea de pe fața ei. Stai, se mișcă din nou. Ocolesc pe drumul din spate.

Alex băgă mașina în viteză și conduse spre poarta de serviciu. Poarta era deschisă. Nu o păzea nimeni. Intră pe poartă, în parcare. Drumul din spate era în capătul îndepărtat al parcării.

— Ce facem? zise ea. Îi urmărim pe drum?

— Nu cred. Dacă o facem, or să ne vadă. Mai bine parchează.

Deschise portiera.

— Vrei să lași pușca aia aici?

— Nu, zise ea.

Deschise portbagajul, găsi un prosop, înfășură arma în el și spuse:

— Sunt gata.

— Ok, zise Henry. Să mergem.

— La naiba, spuse Vasco, apăsând pe frână.

O luase pe acest drum ca să parcheze în spatele centrului chirurgical. Planul era ca dr. Manuel Cajal să iasă din centru, să urce în Hummer, să facă biopsiile și să plece. Nimeni nu vedea nimic, nimeni nu știa nimic.

Dar acum, drumul era blocat. De două excavatoare, care săpau un șanț mare. Nu avea cum să treacă, nu exista alt drum. La o sută de metri depărtare de centrul chirurgical.

— Fir-ar al dracului de ghinion, zise el cu năduf.

— Ia-o încet, Vasco, spuse Dolly. Nu e mare lucru. Dacă drumul e blocat, mergem pe jos la centru, intrăm pe ușa din spate și o facem acolo.

— Ne va vedea toată lumea mergând prin stațiune.

— Și ce dacă? Suntem niște vizitatori. În plus, toți cei de aici nu sunt interesați decât de propria persoană. Nu au timp să se gândească la noi. Iar dacă o fac, și dacă decid să sune pe cineva, ceea ce nu vor face, procedura va fi terminată înainte să termine ei de vorbit. Manuel o poate face mai repede acolo decât aici.

— Nu-mi place.

Vasco se uită în jur, se uită la drum, apoi la terenul stațiunii. Dar Dolly avea dreptate. Trebuia doar să traverseze repede grădina. Se întoarce spre copil.

— Ascultă, zise el. Uite cum e. treaba. O să facem o plimbare. Iar tu o să stai cuminte. Și atunci, totul o să fie bine.

— Ce-aveți de gând să-mi faceți? întrebă Jamie.

— Nimic. Doar o să-ți luăm puțin sânge.

— Sunt ace acolo?

— Doar unul mic, ca al doctorului, spuse Vasco și se întoarce spre Dolly. Sună-l pe Manuel. Spune-i că venim. Și hai să mergem.

Jamie fusese învățat să țipe, să urle și să dea din picioare dacă încerca cineva să îl răpească, și făcuse asta atunci când îl prinseseră, dar acum era foarte înspăimântat și îi era teamă că îi vor face rău dacă le făcea probleme. Așa că merse liniștit pe cărarea din grădină, în timp ce femeia îi ținea o mână pe umăr, iar bărbatul rău și solid mergea alături de ei, purtând o pălărie de cowboy, așa încât să nu i se vadă urechea.

Treceau pe lângă oameni în halate, în special femei, care discutau și râdeau, fără să atragă atenția nimănui. Trecură printr-o altă grădină și auzi o voce spunând.

— Hei, n-ai nevoie de ajutor la teme?

Era atât de surprins, încât se opri. Ridică privirea. Era o pasăre. O pasăre cenușie.

— Ești prieten cu Evan? întrebă pasărea.

— Nu, zise Jamie.

— Ești de aceeași mărime cu el. Cât rămâne dacă din unsprezece scazi nouă?

Jamie era atât de surprins, încât nu răspunse, privindu-l cu ochii mari.

— Să mergem, scumpule, zise Dolly. E doar o pasăre.

— Doar o *pasăre*! spuse pasărea. Cui îi spui tu *pasăre*?

— Chiar că vorbești mult, zise Jamie.

— Iar tu, nu, răspunse papagalul. Cine sunt oamenii ăștia? De ce te țin?

— Nu îl ținem, zise Dolly.

— Hei, domnilor, doar nu încercați să-mi ucideți fiul, nu?^[29] spuse pasărea.

— Oh, Isuse, zise Vasco.

— Oh, Isuse, spuse pasărea, imitându-i perfect vocea. Cum te

cheamă?

— Hai să mergem, zise Vasco.

— Jamie, spuse Jamie.

— Bună, Jamie. Eu sunt Gerard, zise pasărea.

— Bună, Gerard.

— În regulă, spuse Vasco. Acum, să mergem.

— Asta depinde de cine ține frâiele[30], zise Gerard.

— Trebuie să ne ținem de program, Dolly, spuse Vasco.

— Ei bine, cel mai bun prieten al unui băiat e mama lui[31], zise pasărea, cu o voce ciudată.

— O cunoști pe mama? întrebă Jamie.

— Nu, băiete, spuse Dolly. Nu o cunoaște. Doar repetă lucruri pe care le-a auzit înainte.

— Povestea ta nu mi se pare în regulă, zise Gerard. Și apoi continuă, cu o voce diferită:

— Oh, asta e, știi alta mai bună?[32]

Dar acum adulții îl împingeau pe Jamie în față. Băiatul înțelese că nu mai putea rămâne și nu voia să facă o scenă.

— La revedere, Gerard, spuse el.

— La revedere, Jamie. Continuară să meargă.

— Era amuzant, spuse Jamie.

— Da, dragul meu, era, zise Dolly, ținându-și cu fermitate mâna pe umărul lui.

Intrând în grădină, Alex trecu mai întâi pe lângă zona piscinei. Era cea mai liniștită piscină pe care o văzuse vreodată. Nimeni nu stropea, nimeni nu făcea zgomot. Oamenii stăteau întinși la soare, ca niște cadavre. Exista un dulap plin cu prosoape și halate. Alex luă un halat și și-l puse pe umeri, acoperind arma înfășurată în prosop.

— De unde știi chestiile astea? întrebă Henry, privind-o.

Era nervos. Pentru că mergea cu Alex, care avea o armă, și el știa că avea intenția să o folosească. Nu știa dacă bărbosul era înarmat, dar era foarte probabil.

— De la Facultatea de Drept, spuse ea, râzând.

Dave mergea la câțiva pași în spatele lor. Henry se întoarse spre el și zise:

— Ține pasul, Dave.

— Ok...

Cotiră după un colț, trecând pe sub o arcadă și intrară într-o altă grădină închisă. Aerul era rece aici, iar cărarea era umbrită.

Alături de cărare curgea un pârâiaș.
Auziră o voce spunând:
— Sal'tare din parcare, gașcă.
Henry ridică privirea.
— Ce a fost asta?
— Eu.
— E o pasăre, zise Henry.
— Scuzați, numele meu e Gerard, spuse pasărea.
— Oh, un papagal vorbitor, zise Alex.
— Numele meu e Jamie. Bună, Jamie. Eu sunt Gerard.
Bună, Gerard, zise papagalul.
Alex înțepeni uluită.
— E vocea lui Jamie!
— O cunoști pe mama mea? spuse pasărea, cu o voce identică cu a lui Jamie.
— Jamie!
Alex începu să strige în grădină.
— Jamie! *Jamie!*
Și auzi, din depărtare:
— Mamă?

Dave o luă la fugă, înainte. Henry se uită la Alex, care înghețase. Lăsa prosopul și halatul să cadă la pământ și își încarcă liniștită arma. Trase în spate și în față bara de armare, scoțând un *clic-clac* metalic. Apoi se întoarse spre Henry.

— Să mergem.
Era foarte calmă. Își ținea arma sprijinită pe braț.
— Poate că ar fi bine să mergi în spatele meu.
— Ok. Alex porni.
— Jamie!
— Mamă!
Alex începu să meargă mai repede.

Nu erau la mai mult de șase metri de ușa din spate a centrului chirurgical, poate trei sau patru pași, când începu totul. Iar Vasco Borden era *iritat*. Asistenta lui credincioasă se înmuia chiar sub ochii lui. Puștiul strigase "Mamă!" și ea îi dăduse drumul. Stătea pur și simplu pe loc. Ca și cum ar fi înlemnit.
— Ține-l, fir-ar să fie, zise Vasco. Ce naiba faci? Ea nu răspunse.
— Mamă! Mamă!
"Exact de ceea ce mă temeam", își spuse Vasco. Avea un puști

de opt ani care striga după maică-sa și toate femeile acelea în halate mergând în jurul lor. Dacă înainte nu se uitaseră la el și la copil, acum în mod sigur se uitau... Îi arătau cu degetul și discutau. Vasco părea total neintegrat în peisaj, solid și bărbos, îmbrăcat complet în negru, cu o pălărie neagră de cowboy pe care fusese nevoit să și-o tragă pe ochi, din cauza urechii retezate. Știa că arăta ca personajul negativ dintr-un film prost cu cowboy. Asistenta lui nu-l ajuta, nu-l potolea pe copil și nici nu-l împingea înainte, și știa că puștiul avea să o ia la fugă, dintr-o clipă-n alta.

Vasco trebuia să preia controlul. Întinse mâna după armă, dar acum și mai multe femei ieșeau din toate camerele. La naiba, o clasă întreagă de yoga ieșise în grădină ca să se uite, să vadă de ce un copil striga după mama lui.

Și îl vedeau pe el, omul în negru.

Era *terminat*.

— Dolly, zise el tăios. Vino-ți în fire, ce naiba. Trebuie să-l ducem pe acest băiat în centrul chirurgical...

Vasco nu își termină propoziția, pentru că o umbră neagră se repezi spre el, sări în aer, se legănă pe o creangă de copac, la doi metri înălțime și - exact în clipa în care realizează că era iar copilul acela negru, *puștiul ăla păros*, cel care-l mușcase de ureche - copilul negru se izbi în el, dur ca o piatră mare care-l lovea drept în piept. Vasco se dădu în spate, se împiedică de niște tufe de trandafir și se prăbuși cu picioarele în sus.

Și asta a fost.

Copilul o luă la fugă, strigând după mama lui. Iar Dolly începu brusc să se comporte ca și cum nu-l cunoștea.

El se tăiașe și se zgâriase, încercând să se tragă din tufele de trandafiri, fără nici un ajutor din partea ei. Nu poți să fii demn când te ridici în picioare cu dosul plin de țepi. Și când te privesc cel puțin o sută de oameni. În plus, trebuia să apară și paznicii. Iar puștiul negru care semăna cu o maimuță dispăruse. Nu-l vedea nicăieri.

Vasco realizează că trebuia să-și ia tălpășița de acolo. Se terminase. Era un dezastru. Dolly era în continuare înlemnită, ca Statuia Libertății, așa că începu să o împingă, urlând la ea să se miște, spunându-i că trebuia să plece. Toate celelalte femei din grădină începură să huiduie și să șuiere.

— Otrăvire cu testosteron! strigă o babă în pantaloni mulați. Iar altele începură să țipe:

— Las-o în pace!

— Ticălosule!

— Violatorul!

Ar fi vrut să poată striga și el: "Lucrează pentru mine!", dar, bineînțeles, asta nu mai era adevărat. Dolly era în stare de șoc. Iar babele în colanți începuseră să strige după poliție. Așa că lucrurile nu puteau să meargă decât și mai rău.

Dolly era atât de lentă, parcă era somnambulă. Vasco trebuia să dispară. Se strecură pe lângă ea și traversă grădina pe jumătate alergând, dorindu-și doar să plece de acolo. În grădina următoare îl văzu pe copil stând cu un bărbat, iar în fața lor era tipa aia, Alex, care ținea în mână o carabină retezată cu douăsprezece cartușe, pe care lăsa impresia că știe s-o folosească... O mână pe pat, cealaltă pe trăgaci.

— Dacă îți mai văd vreodată fața, te spulber, nemernicule, zise ea.

Vasco nu răspunse, încercând să treacă mai departe, iar în clipa următoare auzi o explozie și tufele din fața lui, de pe cărare, săriră în aer într-un nor verde de petale, frunze și pământ. Așa că se opri. Imediat. Și se întoarse, încet, cu mâinile depărtate de corp.

— Ai auzit ce am spus? zise ea.

— Da, doamnă.

Întotdeauna să fi politicos cu o doamnă care are o armă. Mai ales dacă e supărată. Acum, mulțimea era uriașă. Erau pe trei sau patru rânduri, pălăvrăgind ca niște păsări, ridicându-se pe vârfuri ca să vadă ce se întâmpla. Dar doamna nu voia să înceteze.

— Ce ți-am spus? strigă ea.

— Ați spus că, dacă mă mai vedeți, mă ucideți.

— Exact, zise ea. Și o voi face. Dacă îl mai atingi o dată pe băiatul meu, a dracului să fiu dacă nu te ucid!

— Da, doamnă, spuse el.

Simțea cum fața i se înroșea. Mânie, umilință, furie.

— Poți pleca acum, zise ea, mișcând foarte puțin țeava.

Știa ce făcea. Un avocat care mergea la tir. Cel mai rău tip.

Vasco înclină din cap și plecă, atât cât de repede puteau. Voia să se depărteze de ea și să nu mai fie în văzul acelor femei. Era ca un coșmar, toate acele femei în halat uitându-se la el cum înghițea rahat. După o clipă, începu practic să fugă. Spre

Hummer, departe de locul acela.

Și atunci îl văzu pe puștiul negru, pe cel care arăta ca o maimuță. De fapt, *era* o maimuță. Vasco fu sigur de asta când îl văzu cum se mișca. O maimuță îmbrăcată în copil. Dar totuși o maimuță. Maimuța se învârtea în jurul grădinii. Numai când se uita la acea maimuță, pe Vasco începu să-l doară capul, în locul în care fusese urechea. Fără un gând precis, scoase pistolul și începu să tragă. Nu se aștepta să-l nimerească pe nenorocitul ăla mic de la distanța aceea, dar trebuia să facă ceva. Maimuța o luă la fugă, intră după un zid și dispăru.

Vasco îl urmări. Era în toaleta pentru femei. Dar nu era nimeni în preajmă. Luminile din baie erau stinse.

Putea să vadă bazinul, în dreapta, dar nu era nimeni acolo. Deci nu era nimeni în baie, cu excepția maimuței. Ridică arma și înainta.

Clic-clac!

Înghetă. Cunoștea sunetul unei carabine cu dublă acțiune.

Niciodată nu intri într-o cameră când auzi acel sunet. Așteptă.

— Te simți norocos, șmechere? Ce zici?

Era o voce răgușită, care părea cunoscută.

Rămase în pragul ușii toaletei femeilor, furios și temător, până când începu să se simtă foarte stupid și foarte expus.

— Ah, la naiba cu toate, zise el, se răsuci și porni spre mașina lui.

Oricum, nu-i păsa de puștiul ăla maimuță. Din spatele lui, o voce zise:

— Vai, vai. Atât de multe arme în oraș și atât de puțină minte.

[\[33\]](#)

Se răsuci pe loc și privi în spate. Dar nu văzu decât pasărea aceea, bățând din aripi în timp ce stătea pe ușa ce ducea la baie. Nu-și dădea seama de unde venea vocea.

, Vasco porni grăbit spre Hummer. Se gândea deja ce avea să le spună celor de la firma de avocatură și celor de la BioGen.

Adevărul era că nu mersese. Femeia era înarmată, avea informații, cineva îi spusese ce se întâmpla. Vasco nu putea face nimic în privința asta. Își cunoștea meseria, dar nu putea face miracole. Problema era cel care-i dăduse informațiile. Înainte să dați vina pe mine, uitați-vă în mijlocul vostru. Tipii aveau o problemă în interiorul organizației.

Oricum, ceva de genul acesta.

Adam Winkler era întins pe patul de spital, firav și slăbit. Era chel și palid. Mâna lui osoasă o strângea pe a lui Josh.

— N-a fost vina ta, zise el. Eu oricum încercam să mă sinucid. Până la urmă, tot asta s-ar fi întâmplat. Timpul pe care mi l-ai oferit... mi-ai făcut o mare favoare. Uită-te la mine. Nu vreau să te simți vinovat.

Josh nu putea să vorbească. Avea ochii plini de lacrimi.

— Promite-mi că n-o să te consideri vinovat.

Josh aprobă din cap.

— Mincinosule, spuse Adam, cu un zâmbet slab. Cum merge cu procesul tău?

— Ok, zise Josh. Niște țiți din New York spun că i-am provocat mamei lor Alzheimer. De fapt, i-am dat apă.

— Vei câștiga?

— Oh, sigur. Adam oftă.

— Mincinosule. Mâna i se relaxa.

— Ai grijă de tine, frățioare. Și închise ochii.

Josh se panică și își șterse lacrimile repede. Dar Adam respira încă. Dormea foarte împăcat.

Judecătorul din Oxnard tuși în aerul rece, în timp ce își comunica decizia avocaților. Alex Burnet era și ea acolo, împreună cu Bob Koch și Albert Rodriguez.

— Așa cum puteți vedea, zise el, am decis că proprietatea lui BioGen asupra celulelor domnului Burnet nu îi permite să ia aceste celule de la nici un individ, viu sau mort, nici măcar de la domnul Burnet. Și cu atât mai mult aceste celule nu pot fi luate de la membrii familiei lui. Orice altă decizie ar fi intrat în contradicție cu Amendamentul al treisprezecelea, care interzice sclavia. În contextul acestei decizii, am observat că această situație a apărut din deciziile celorlalte tribunale, referitor la ceea ce constituie proprietate, într-un context biologic. În primul rând, ideea că materialul extras din corp este “deșeu” sau “material pierdut”, și că, în consecință, este lipsit de importanță pentru persoana din corpul căreia a fost scos. Acest punct de vedere este fals. Dacă ne gândim la un fetus născut mort, de exemplu, chiar dacă a părăsit corpul mamei, putem presupune că fie mama, fie alte rude pot simți un atașament puternic față de fetus și doresc să aibă controlul asupra a ceea ce se face cu el, fie că e vorba de înmormântare, incinerare sau de donarea țesuturilor pentru cercetare sau pentru ajutarea altora. Ideea că spitalul sau doctorul pot dispune de acest fetus după bunul plac, numai pentru că se află în afara corpului și, în consecință, ar fi material rezidual, este categoric nerezonabilă și inumană. O logică similară se aplică în cazul celulelor domnului Burnet. Chiar dacă acestea sunt scoase din corpul lui, domnul Burnet poate simți, pe bună dreptate, că ele sunt în continuare ale lui. Este un sentiment uman natural și obișnuit. Sentimentul nu va dispărea numai pentru că un tribunal decide acest lucru, conform unui alt concept juridic introdus forțat prin analogie. Nu putem reprima sentimentele umane printr-un ordin judecătoresc. Și totuși, exact asta au încercat să facă acele tribunale. Unii judecători au luat decizii în cazurile legate de țesuturi considerându-le deșeuri. Alții le-am considerat material de cercetare, asemenea cărților dintr-o bibliotecă. Unii au considerat țesuturile proprietate abandonată, de care se poate dispune în mod automat în anumite circumstanțe, la fel cum casele de bagaje închiriate pot fi deschise, după un anumit timp, iar conținutul lor poate fi vândut. Alți judecători au

încercat să pună în balanță cererile părților adverse și au ajuns la concluzia că dreptul societății la binefacerile cercetării are prioritate față de dreptul individului la proprietate. Toate aceste analogii contrazic caracterul încăpățânat al naturii umane.

Corpurile noastre sunt proprietatea noastră. Într-un anumit sens, proprietatea corporală este tipul de proprietate primordial pe care-l cunoaștem. Este experiența fundamentală a ființei noastre. Dacă un tribunal nu admite această idee fundamentală, decizia lui va fi invalidă, oricât de corectă ar părea, privită prin logica legii. Acesta este motivul pentru care, atunci când un individ își donează țesuturile unui doctor, nu este același lucru cu donarea unei cărți pentru o bibliotecă. Și nu va fi niciodată același lucru. Dacă doctorul sau instituția de cercetare dorește, mai târziu, să folosească acel țesut în alte scopuri, trebuie să i se ceară să obțină permisiunea pentru această nouă utilizare. Și așa mai departe, la nesfârșit. Dacă revistele te pot anunța când ți-a expirat abonamentul, atunci și universitățile te pot anunța atunci când îți folosesc țesuturile în alt scop.

Judecătorul își drese glasul și continuă:

— Ni s-a spus că acest lucru este împovărător pentru cercetarea medicală. Contrariul este adevărat. Dacă universitățile nu recunosc că oamenii mențin un interes rezonabil și emoțional față de țesuturile lor, atunci oamenii nu își vor mai dona țesuturile pentru cercetare. Le vor trimite, în schimb, corporațiilor. Iar avocații lor vor concepe documentele în așa fel încât să interzică universităților să folosească chiar și un simplu test de sânge fără o plată negociată. Pacienții nu sunt naivi, și nici avocații lor. Costul cercetării medicale va crește automat, dacă doctorii și universitățile continuă să se comporte într-o manieră abuzivă. În consecință, adevăratul bine social este aprobarea unei legislații care să permită oamenilor să-și mențină dreptul de a dispune de țesuturile lor, pentru totdeauna. Ni s-a spus că interesul unui pacient față de țesuturile sale și dreptul său la intimitate se încheie odată cu moartea. Și aceasta este o gândire demodată, care trebuie schimbată. Pentru că descendenții unei persoane decedate pot să aibă aceleași gene, iar intimitatea lor este invadată în cazul în care se face cercetarea, sau dacă conținutul genetic al persoanei moarte este publicat. Copiii persoanei decedate își pot pierde asigurarea de sănătate pur și simplu pentru că legile contemporane nu reflectă realități contemporane. Dar, în final,

cazul Burnet a luat o turnură de-a dreptul absurdă, din cauza unei erori profunde și fundamentale comise de alte instanțe. Problemele legate de proprietate vor fi întotdeauna neclare, atunci când indivizii sunt capabili să producă în interiorul corpurilor lor ceva ce tribunalul decide că aparține altcuiva. Acest lucru se aplică în cazul liniilor celulare. Se aplică pentru gene și pentru anumite proteine. Aceste lucruri nu pot fi proprietatea cuiva. O lege în vigoare spune că moștenirea noastră comună nu poate fi stăpânită de nici o persoană. Există o lege în vigoare care spune că elementele naturale nu pot fi stăpânite. Și totuși, de mai bine de două decenii, deciziile juridice nu au respectat acest lucru. Deciziile Curții de Brevete nu l-au respectat. Confuziile rezultate vor crește în timp, odată cu progresul științei. Proprietatea privată asupra genomului sau asupra unor elemente naturale va deveni din ce în ce mai dificilă, mai costisitoare și mai restrictivă. Ceea ce au făcut aceste instanțe este o greșeală, care trebuie reparată. Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

Alex se întoarse spre Bob Koch.

— Cred că judecătorul a fost ajutat, zise ea.

— Mda, s-ar putea, spuse Bob.

Rick Diehl încerca să mențină controlul, dar totul părea că se duce de râpă. Gena maturității era un dezastru. Mai rău, BioGen era dată în judecată de un avocat din New York, care era inteligent și lipsit de scrupule. Avocații lui Rick îi spuneau să încheie o înțelegere, dar, dacă făcea asta, compania dădea faliment. Deși asta urma să se producă oricum, probabil. BioGen pierduse linia Burnet, nu reușise să o înlocuiască cu celule de la copilul Burnet, iar acum se părea că un nou brevet se suprapunea cu produsul lor, făcându-l inutil.

La cererea lui Diehl, soția lui ieșise din ascunzătoare și se întorsese în oraș. Copiii erau acasă la părinții ei, în Martha's Vineyard, pe durata verii. Ea avea să primească custodia. Avocatul lui, Barry Sindler, trecea și el printr-un divorț și se părea că nu mai avea timp de Rick. Se produsese mare vâlvă în legătură cu toate testele genetice efectuate pentru cazurile de custodie. Sindler fusese reclamat pe scară largă drept un pionier în această practică, etichetată ca fiind lipsită de etică. În Congres se discuta promulgarea unor legi care să limiteze testarea genetică. Dar observatorii se îndoiau că Congresul va reacționa, deoarece companiile de asigurări voiau aceste testări. Ceea ce era perfect logic, ținând cont că respectivele companii de asigurări aveau interesul să nu plătească.

Brad Gordon părăsise orașul, în așteptarea procesului. Se zvonea că era într-o călătorie în Vest, unde tot intra în necazuri. Firma de avocatură a lui Rodriguez prezentase către BioGen prima parte din cele trei facturi, pentru peste un milion de dolari. Voiau alte două milioane în avans, în lumina tuturor litigiilor cu care se confrunta compania.

Asistenta lui Rick îl apelă la interfon.

— Domnule Diehl, femeia de la BDG, compania de securitate, vrea să vă vadă.

Rick se îndreptă pe scaun. Își amintea cât de energizantă era Jacqueline Maurer. Radia sexualitate și sofisticare. Se simțea mai viu numai pentru că era alături de ea. Nu o mai văzuse de săptămâni întregi.

— Să intre.

Se ridică, își băgă repede cămașa în pantaloni și se întoarse spre ușă.

O tânără de treizeci de ani, purtând un costum albastru obișnuit

și o servietă, intră în cameră. Avea un zâmbet plăcut, o față grăsuță și părul lung până la umeri.

— Domnul Diehl? Sunt Andrea Woodman, de la BDG.

Îmi pare rău că nu am putut să vă întâlnesc mai devreme, dar am fost atât de ocupați cu alți clienți în ultimele câteva săptămâni, încât abia acum am reușit să ajung.

Îmi pare foarte bine să vă cunosc.

Femeia întinse mâna. El doar se holbă la ea.

OAMENII PEȘTERILOR PREFERAU BLONDELE

*Un antropolog observă evoluția rapidă a genei blonde
E adevărat că blondele sunt mai sexy?*

Un nou studiu al antropologului canadian Peter Frost arată că femeile europene au dezvoltat ochi albaștri și păr blond la sfârșitul ultimei epoci glaciare, ca mod de a atrage masculii. Gena culorii părului MC1R a evoluat în șapte variante, cam cu 11.000 de ani în urmă, spune el. Acest lucru s-a întâmplat extrem de rapid din punct de vedere genetic. În mod normal, o astfel de schimbare se produce în aproximativ un milion de ani. Dar preferințele sexuale pot produce: o schimbare genetică rapidă. Competiția între femei pentru bărbați, care erau puțini din cauza morții timpurii în vremuri aspre, a dus la apariția unor noi culori ale părului și ochilor. Concluziile lui Frost sunt susținute de munca a trei universități japoneze, care au stabilit data mutației genetice pentru blonde.

Frost bănuiește că blondele sunt atrăgătoare din punct de vedere sexual pentru că părul și ochii deschiși la culoare reprezintă un semn al unui nivel mai mare de estrogen la femei și deci al unei fertilități mai mari. Dar nu toată lumea este de acord cu acest punct de vedere. Jodie Kidd, manechinul blond de 27 de ani, spune: "Nu cred că faptul că ești blondă te face mai dorită din punct de vedere sexual... Frumusețea ține de lucruri mai profunde decât culoarea părului".

Teoria profesorului Frost, a apărut în revista *Evolution and Human Behavior*. Cercetarea lui a fost susținută de un studiu al OMS, care a prezis dispariția blondelor până în 2002. Rapoarte ulterioare au contestat rezultatele studiului OMS, după ce o comisie ONU a negat științificitatea acesteia.

Frank Burnet intră în birourile moderne și imaculate ale capitalistului Jack Watson puțin după prânz. Totul era la fel ca la vizitele sale anterioare. Mobilă Mies van der Rohe, artă modernă - un portret de Warhol al lui Alexandru cel Mare, o sculptură balon Koons, o pictură Tansey cu alpiști, chiar în spatele biroului lui Watson. Telefoanele cu sonorul redus, covoarele bej... și toate acele femei uluitoare, mișcându-se în liniște și cu eficiență. O femeie stătea lângă Watson, cu mâna pe umărul acestuia.

— Ah, Frank, spuse Watson, fără să se ridice. Ai cunoscut-o pe Jacqueline Maurer?

— Nu cred.

Ea îi strânse mâna. Foarte ferm, foarte direct.

— Domnule Burnet.

— Și îl cunoști pe geniul nostru în tehnică, Jimmy Maxwell.

Watson făcu semn cu capul spre un tânăr de vreo douăzeci de ani, care stătea în fundul camerei. Puștiul avea ochelari groși cu rame din baga și purta o geacă Dodgers. Ridică privirea de la laptopul lui și îi făcu semn cu mâna lui Burnet.

— Ce mai faceți?

— Bună, zise Burnet.

— Te-am rugat să vii pentru că aproape am terminat toată afacerea, spuse Watson, foindu-se pe scaunul lui.

Doamna Maurer tocmai a negociat înțelegerea pentru licență cu Universitatea Duke. În niște termeni extrem de favorabili.

Femeia zâmbi. Un zâmbet ca de sfinx.

— Mă înțeleg bine cu oamenii de știință, spuse ea.

— Iar Rick Diehl a demisionat din funcția de director al lui BioGen, continuă Watson. Winkler și ceilalți din personalul de conducere au plecat odată cu el. Cea mai mare parte se confruntă cu probleme juridice și îmi pare rău să spun, dar compania nu va putea să-i ajute. Dacă încâlci legea, polița de asigurare a companiei nu te acoperă. Așa că ești pe cont propriu.

— Din nefericire, zise Jacqueline Maurer.

— Așa merge treaba, spuse Watson. Dar, dată fiind criza actuală, consiliul de directori al lui BioGen mi-a cerut să preiau conducerea și să repun compania pe picioare. Am fost de acord să o fac, în schimbul unui aranjament potrivit în privința

acțiunilor.

Burnet aprobă din cap.

— Deci, totul a mers conform planului.

Watson îi aruncă o privire ciudată.

— Ăă, da. Oricum, Frank, nimic nu te mai împiedică să te întorci acasă, la familia ta. Sunt sigur că fiica și nepotul tău se vor bucura să te vadă.

— Sper, zise Burnet. Probabil că ea e furioasă. Dar se va rezolva.

Întotdeauna se rezolvă.

— Așa este, spuse Watson.

Întinse mâna, fără să se ridice, strâmbându-se puțin.

— Totul e în regulă? întrebă Frank.

— Nu-i nimic. Prea mult golf ieri, am cam exagerat.

— Dar e bine să mai iei o pauză de la muncă.

— Cât de adevărat, spuse Watson, cu zâmbetul lui faimos. Cât de adevărat.

Brad Gordon urmă mulțimea care se înghesuia spre Mighty Kong, uriașul montagne rousse din Cedar Point, în Sandusky, Ohio. Vizita parcuri de distracții deja de câteva săptămâni. Acesta era cel mai mare și cel mai bun din America. Se simțea mai bine. Bărbia nu-l mai durea aproape deloc.

Singurul lucru care-l preocupa era faptul că avusese o conversație cu avocatul lui, Johnson. Acesta părea încrezător, dar Brad nu era liniștit deloc. De ce nu plătise unchiul lui un avocat de prima mână? Așa făcuse de fiecare dată înainte. Brad avea o vagă presimțire că viața lui era pe muchie de cuțit. Dar îndepărtă toate acele gânduri, în timp ce se uita la șinele ce se înălțau mult deasupra lui și la oamenii care țipau, din mașinuțele lor. Ce mai montagne rousse! Mighty Kong! Având o pantă de coborâre de peste o sută douăzeci de metri, le oferea oamenilor toate motivele să țipe. Coadă posesorilor de bilete nerăbdători fremăta la "gândul a ceea ce urma. Brad așteptă, așa cum îi era obiceiul, până ce la coadă se așezară două fete foarte drăguțe și tinere. Erau copile din localitate, crescute cu lapte adevărat, sănătoase și cu pielea rozalie, cu sâni mici și fețe dulci. Una dintre fete avea aparat dentar, ceea ce era de-a dreptul adorabil. Se așază în spatele lor, ascultând fericit discuția lor agitată și prostească. Apoi țipă odată cu ceilalți când ajunse la panta fantastică.

Turul îl făcu să se simtă plin de adrenalină și incitare. Se simțea puțin slăbit, când coborî din mașină și privi sâni mici și rotunzi ai fetelor care se îndepărtau de șine, spre ieșire. Stai! Mai mergeau o tură! Perfect! Le urmă, așezându-se la coadă a doua oară.

Se simțea ca într-un vis, cu respirația tăiată, lăsându-și ochii să fugă spre cârlionții lor, spre pistrii de pe umeri, dezvăluiți de maiourile de sport. Începuse să își imagineze cum ar fi fost să fie cu una dintre ele - la naiba, poate cu amândouă -, când un bărbat păși înainte și spuse:

— Veniți cu mine, vă rog.

Brad clipi des, simțindu-se vinovat din cauza visului.

— Poftim?

— Vreți să veniți cu mine, domnule?

Era un chip frumos și încrezător, privindu-l încurajator și zâmbindu-i. Brad deveni imediat suspicios. Polițiștii se purtau

deseori prietenos și politicos. Nu făcuse nimic cu fetele acelea, era sigur de asta. Nu le atinsese, nu spusese nimic...

— Domnule? Vă rog? Este important să veniți aici...

Puțin într-o parte...

Brad se uită și văzu în lateral niște oameni care purtau un gen de uniforme, poate uniforme de securitate, și doi bărbați în halate albe, precum cele de la un sanatoriu. Era și o echipă de televiziune care filma. Dintr-odată, deveni paranoic.

— Vă rog, domnule, spuse bărbatul frumos. Avem foarte multă nevoie de dumneavoastră.

— De ce aveți nevoie de mine?

— Domnule, vă rog...

Bărbatul îl trăgea pe Brad de cot, apoi îl prinse cu mai multă putere.

— Domnule, avem atât de puțini adulți care o fac din nou...

“Adulți care o fac din nou.” Brad se cutremură. “Înseamnă că știu.” Iar acum, tipul acesta, cu chip frumos și vorbă dulce îl conducea spre oamenii în halate albe. Era clar că îl prinseseră, așa că își smulse mâna, dar bărbatul chipeș nu-i dădu drumul. Inima lui Brad bătea cu putere și simți cum era invadat de panică. Se aplecă și își scoase pistolul din toc.

— Nu! Dă-mi drumul!

Bărbatul chipeș îl privi șocat. Unii începură să țipe. Bărbatul ridică mâinile.

— Ușurel, spuse el, totul va fi...

Arma din mâna lui Brad se descarcă. Brad nu își dădu seama că se întâmplase asta decât când îl văzu pe bărbat poticnindu-se și căzând. Omul se prinse de Brad, ținându-se de el, iar Brad trase din nou. Bărbatul căzu pe spate. Acum țipau cu toții, din toate părțile. Cineva strigă:

— L-a împușcat pe dr. Bellarmino! L-a împușcat pe Bellarmino!

Dar acum el era deja foarte confuz. Mulțimea fugea în toate părțile, iepurașii aceia mici fugeau. Era un dezastru. Iar când alți bărbați în uniformă strigară la el să arunce arma, trase și în ei. După care totul se făcu negru.

La ședința de toamnă a ofițerilor Organizației Universității de Transfer Tehnologic (OUTT), un grup destinat licențierii muncii savanților universitari, filantropul Jack B. Watson ținea o tulburătoare alocuțiune. Se limita la temeile lui familiare: dezvoltarea spectaculoasă a biotehnologiei, importanța brevetării genelor, menținerea legii Bayh-Dole și necesitatea păstrării statu-quo-ului pentru prosperitatea afacerilor și bunăstarea universității.

— Sănătatea și bunăstarea universităților noastre se bazează pe parteneri biotehnologici puternici. Aceasta este cheia cunoașterii și a viitorului!

După ce le spusese ceea ce voiau să audă, părăsi scena în obișnuitele aplauze tumultuoase. Numai câțiva observară că la plecare șchiopăta puțin și că brațul lui drept nu se mișca prea natural.

Ajuns în culise, se prinse de brațul unei femei frumoase.

— Unde naiba e dr. Robbins?

— Te așteaptă în clinica lui, zise ea.

Watson înjură, apoi se sprijini de femeie și ieșiră afară, unde-i aștepta limuzina. Noaptea era rece și puțin umedă.

— Doctori blestemați, zise el. Nu mai fac nici un test, la naiba.

— Dr. Robbins n-a pomenit nimic de vreun test.

Șoferul deschise ușa. Watson se urcă greoi, târându-și piciorul. Femeia îl ajută. Watson se prăbuși pe bancheta din spate, strâmbându-se. Femeia se urcă pe partea cealaltă.

— Te doare rău?

— E mai rău noaptea.

— Vrei o pastilă?

— Am luat deja una, zise el și inspiră adânc. Știe Robbins ce naiba e asta?

— Cred că da.

— Ți-a spus și ție?

— Nu.

— Minți.

— Nu mi-a spus, Jack.

— Doamne!

Limuzina gonia prin noapte. Watson se uita pe fereastră, respirând greu.

Clinica era pustie la ora aceea. Fred Robbins, în vârstă de treizeci și cinci de ani și frumos ca un star de cinema, îl aștepta pe Watson împreună cu doi doctori mai tineri, într-o cameră de examinare mare. Robbins pregătise cutii luminate, cu radiografii, electroforeză și rezultate RMN.

Watson se lăsă greu pe un scaun. Le făcu semn bărbatilor mai tineri.

— Voi puteți pleca.

— Dar, Jack...

— Spune-mi numai mie, îi zise Watson lui Robbins.

Nouăsprezece doctori blestemați m-au examinat în ultimele două luni. Am făcut atâtea RMN-uri și scanări la tomograf, încât strălucesc pe întuneric. Spune-mi.

Îi făcu semn femeii.

— Așteaptă și tu afară.

Ieșiră cu toții. Watson rămase singur cu Robbins.

— Se spune că ești cel mai bun diagnostician din America, Fred. Așa că spune-mi tot.

— Ei bine, este un proces biochimic ca oricare altul, zise Robbins. De aceea am vrut...

— În urmă cu trei luni, am avut o durere în picior, spuse Watson. O săptămână mai târziu, târâm piciorul. Pantoful s-a tocit pe margine. După scurt timp am început să am probleme cu urcatul scărilor. Acum am o slăbiciune în mâna dreaptă. Nu pot să strâng nici un tub de pastă de dinți cu ea. Respir tot mai greu.

În trei luni! Spune-mi.

— Se numește pareză Vogelmann, zise Robbins. Nu este o boală obișnuită, dar nu e nici rară. Există câteva mii de cazuri pe an, cam cincizeci de mii pe plan mondial. A fost descrisă prima dată în 1890, de un francez...

— Poți să o tratezi?

— În momentul de față nu există tratamente satisfăcătoare.

— Există vreun tratament?

— Măsuri paleative și de susținere, masaj și vitamina B...

— Dar nici un tratament.

— Nu, Jack.

— Ce o provoacă?

— Asta știm. Cu cinci ani în urmă, echipa lui Enders de la Scripps a izolat o genă, BRD7A, care codifică o proteină ce repară mielina din jurul celulelor nervoase. Ei au demonstrat că o mutație punctuală a acestei gene produce pareza Vogelmann la

animale.

— Adică îmi spui că am o boală deficitară genetică, la fel ca oricare alta.

— Da, dar...

— Cu cât timp în urmă au descoperit gena? Acum cinci ani? Atunci e posibilă înlocuirea genei, declanșarea producerii proteinei codate în organism...

— Terapia de înlocuire este riscantă.

— Crezi că-mi pasă? Uită-te la mine, Fred. Cât timp mai am?

— Evoluția în timp este variabilă, dar...

— Spune.

— Poate patru luni.

— Doamne Dumnezeule!

Watson inspiră adânc. Își trecu mâna peste frunte și mai inspiră o dată.

— Ok, deci asta e situația mea. Hai să facem terapia. După cinci ani, sunt sigur că au un protocol.

— Nu au, zise Robbins.

— Trebuie să aibă cineva.

— Nu are nimeni. Scripps a brevetat gena și i-a vândut-o lui Beinart Baghoffj gigantul farmaceutic elvețian. Era o parte a unui pachet vândut de Scripps, cam douăzeci de colaborări diferite. BRD7A nu a fost considerată prea importantă.

— Ce vrei să spui?

— Beinart a pus o taxă de licență mare pe genă.

— De ce? Este o boală rară, nu are nici un rost să...

Robbins ridică din umeri.

— Sunt o companie mare. Cine știe de ce fac ei unele lucruri. Divizia lor de patente strânge taxe pentru opt sute de gene pe care le controlează. Există patruzeci de oameni în acea divizie. Este vorba de birocrație. Oricum, au pus o taxă mare...

— Doamne!

— Și nici un laborator, nicăieri în lume, nu a lucrat la această boală în ultimii cinci ani.

— Doamne!

— E prea scump, Jack.

— Atunci voi cumpăra blestemata aia de genă.

— Nu poți. Am verificat deja. Nu e de vânzare.

— Totul e de vânzare.

— Orice vânzare făcută de Beinart trebuie să fie aprobată de Scripps, iar biroul de transfer tehnologic al lui Scripps nu vrea...

- Nici o problemă, o să o brevetez singur.
 - Da, asta poți face.
 - Și voi aranja personal transferul de gene. Vom avea o echipă în acest spital care să o facă.
 - Aș vrea să o putem face, Jack, sincer. Dar transferul de gene este extrem de riscant, și nici un laborator nu-și va asuma riscul, în prezent. Nimeni nu a mers încă la închisoare pentru un transfer de gene eșuat, dar au existat mulți pacienți morți și...
 - Fred. Uită-te la mine.
 - Poți să o faci în Shanghai.
 - Nu, nu. Aici.
- Fred Robbins își mușcă buzele.
- Jack, trebuie să înfrunți realitatea. Rata de succes e sub unu la sută. Dacă am fi muncit cinci ani la asta, am fi avut rezultatele testelor pe animale, teste vector, protocoale imunosupresive, tot felul de lucruri care ar fi crescut șansa de succes. Dar așa, să ne aruncăm orbește...
 - Numai pentru asta avem timp. Să ne aruncăm orbește.
- Fred Robbins clătina din cap.
- O sută de milioane de dolari, zise Watson. Pentru laboratorul care o face. Preia o clinică privată în Arcadia.
- Voi ști numai eu. Faci procedura acolo. Ori merge, ori nu.
- Fred Robbins clătină din cap cu tristețe.
- Îmi pare rău, Jack. Sincer.

Luminile din tavan se aprinseră în camera de autopsie, una după alta. Era o deschidere dramatică, își spuse Gorevici. Omul în halat de laborator avea un aspect distins: păr argintiu, ochelari cu rame subțiri. Era specialistul în anatomia primatelor, Jorg Erickson, celebru în toată lumea.

— Dr. Erickson, ce facem astăzi? spuse Gorevici, folosind o cameră video manuală.

— Examinăm un specimen faimos în întreaga lume, presupusul urangutan vorbitor din Indonezia. Se spune că acest animal vorbea în cel puțin două limbi. Ei bine, vom vedea.

Dr. Erickson se întoarse spre masa de oțel, pe care cadavrul era acoperit cu o pânză albă. Trase pânza la o parte, cu o mișcare teatrală.

— Acesta este un *Pongo abelii* subadult sau tânăr, un urangutan din Sumatra, care diferă de urangutanul din Borneo numai prin talia mai mică. Specimenul este mascul, în vârstă de aproximativ trei ani, aparent sănătos, fără zgârieturi sau răni externe... În regulă, să începem.

Luă un scalpel.

— Cu o incizie midsagitală, expun musculatura anterioară a gâtului și faringelui, observăm corpul superior și inferior al omohioidului, iar aici, sternohioidul... Hmmm.

Erickson era aplecat peste gâtul animalului. Lui Gorevici îi era greu să prindă o imagine bună.

— Ce vedeți, profesore?

— Mă uit acum la mușchii stilohioid și cricotiroid, aici și aici... Iar asta este chiar interesant. În mod obișnuit, la *Pongo* găsim o musculatură anterioară prost dezvoltată și fără controlul motor fin al aparatului vocal uman. Dar se pare că această creatură este un caz de tranziție, care are anumite trăsături ale faringelui clasic al urangutanilor, și unele trăsături mai caracteristice gâtului uman. Observați sternocleidomastoidul...

“Sternocleidomastoidul”, își spuse Gorevici. Doamne! Trebuiau să dubleze materialul.

— Profesore, poate puteți explica în engleză?

— Nu, termenii sunt latini, nu cunosc traducerea...

— Voiam să spun, dacă ați vrea să explicați în termeni care să nu fie de specialitate? Pentru telespectatorii noștri?

— Ah, bineînțeles. Toți acești mușchi superficiali, din care

majoritatea se atașează de hioid - adică de mărușul lui Adam -, acești mușchi seamănă mai mult cu cei umani decât cu cei de maimuță.

— Ce ar fi putut cauza asta?

— O mutație, evident.

— Iar restul animalului? Este și el mai mult uman?

— Nu am văzut restul animalului, zise Erickson, cu severitate. Dar vom ajunge și acolo, la momentul potrivit. Aș fi interesat în mod special să verific orice rotație a axei *foramen magnum*, și, bineînțeles, adâncimea și aranjamentul șanțurilor cortexului motor, măsura în care a fost păstrată materia cenușie.

— Vă așteptați să găsiți schimbări umane în creier?

— Sincer, nu, spuse Erickson.

Își întoarse atenția spre partea superioară a craniului, trecându-și mâinile pe care purta mănuși peste părul rar al urangutanului, pipăind oasele de dedesubt.

— Vedeți, la acest animal oasele parietale se înclină spre interior, spre partea superioară a craniului. Acest lucru se întâlnește în mod obișnuit la urangutani sau la cimpanzei. În schimb, oamenii au oase parietale umflate. La oameni, partea superioară a capului este mai lată decât cea inferioară.

Erickson se îndepărtă de masă.

— Vreți să spuneți că acest animal este un amestec între om și maimuță? Întrebă Gorevici.

— Nu, zise Erickson. Este o maimuță. O maimuță degenerată, mai precis. Dar nu este altceva decât o maimuță.

GRUPUL DE INVESTIȚII JOHN B. WATSON

Pentru publicare imediată

John B. "Jack" Watson, faimosul filantrop și fondator al Grupului de Investiții Watson, a murit astăzi în Shanghai, China. Domnul Watson a fost omagiat pe plan internațional pentru munca sa de caritate și pentru eforturile sale de a-i ajuta pe cei săraci și necăjiți. Domnul Watson a fost bolnav doar pentru o perioadă scurtă de timp, dar a suferit de o formă extrem de agresivă de cancer. S-a internat într-o clinică particulară din Shanghai și a murit trei zile mai târziu. Disparația sa este deplânsă de prieteni și colegi din întreaga lume.

STORY, DETAILS TK

Henry Kendall era surprins că Gerard putea să îl ajute pe Dave la tema la matematică. Dar asta nu avea să dureze prea mult. Într-un final, Dave urma să aibă nevoie probabil de o educație specială.

Dave moștenise capacitatea redusă de atenție al cimpanzeilor. Îi venea din ce în ce mai greu să țină pasul cu ceilalți copii din clasă, în special la citit, care era un chin pentru el. Iar calitățile sale fizice îl includeau într-o altă categorie pe terenul de sport. Ceilalți copii nu-l lăsau să joace. Așa că devenise un surfer excelent.

Iar acum, adevărul se aflase. Existase un articol deosebit de deranjant, în revista *People*, "Familia modernă", în care se spunea: "Familia cea mai modernă nu mai este familia cu soții de același sex, familia cu părinți vitregi sau familia interracială. Toate acestea țin de secolul trecut, spune Tracy Kendall. Și ea ar trebui să știe cel mai bine, pentru că familia Kendall, din La Jolla, California, este transgenică și interspecii... creând mai multă agitație în casă decât un grup de maimuțe!".

Henry fusese chemat să depună mărturie în fața Congresului, ceea ce i se păruse o experiență ciudată. Congresmenii au vorbit în fața camerelor de filmat timp de două ore. Apoi s-au ridicat și au plecat, spunând că aveau treabă în altă parte. După aceea, martorii au vorbit câte șase minute fiecare, dar nu mai era nici un membru al Congresului care să le audă remarcile. Mai târziu, kongresmenii au anunțat cu toții că vor face declarații importante asupra subiectului creației transgenice.

Henry fusese numit "Savantul Anului", de către Societatea pentru Biologie Libertariană. Jeremy Rifkin[34] îl numise "criminal de război". Fusese criticat vehement de Consiliul Național al Bisericii. Papa îl excomunicase, pentru a descoperi abia ulterior că nu era catolic. Găsiseră un alt Henry Kendall. INS îi criticase munca, dar înlocuitorul lui Robert Bellarmino ca director de genetică era William Gladstone, care era mult mai deschis la minte și mai puțin dornic să se afirme decât fusese Bellarmino. Henry călătorea acum tot timpul, ținând prelegeri despre tehnicile transgenice la seminare universitare din toată țara.

Era subiectul unor controverse intense. Reverendul Billy John Harker din Tennessee îl numise "încarnarea Satanei". Bill

Mayer, cunoscutul reacționar de stânga, publicase un articol lung și mult discutat, în *New York Review of Books*, intitulat "Alungat din Rai: De ce trebuie să împiedicăm travestiurile transgenice". Articolul nu menționa faptul că animale transgenice existau deja de douăzeci de ani. Fuseseră creați câini, pisici, bacterii, șoareci, oi și vaci. Când un savant de la INS fusese întrebat în legătură cu articolul, acesta tușise și întrebase: "Ce este *New York Review*?".

Lynn Kendall conducea site-ul web TransGenic Times, în care prezenta detaliat viața zilnică a lui Dave, Gerard și a copiilor ei total umani, Jamie și Tracy.

După un an petrecut în La Jolla, Gerard începu să emită sunete ca de telefon. O mai făcuse și înainte, dar tonurile erau misterioase pentru familia Kendall. Era clar că erau tonuri pentru un apel internațional, dar nu reușeau să identifice țara.

— De unde ai venit, Gerard? îl întrebau ei.

— Nu mai pot pune geană pe geană de când ai ieșit pe ușa aia. Se îndrăgostise de muzica americană country.

— Nu faci altceva decât să mă dobori la pământ.

— Din ce țară, Gerard?

La asta nu primeau niciodată răspuns. Vorbea ceva franceză și deseori vorbea cu accent britanic. Presupuseră că era european. Apoi, într-o zi, unul dintre studenții lui Henry, din Franța, servea cina în casa lor, când auzi tonurile lui Gerard.

— Dumnezeuule, spuse el, știu ce face.

Ascultă o clipă.

— Nu e nici un cod de oraș, zise el. Dar, în rest... să încercăm.

Își scoase telefonul celular și începu să introducă numerele.

— Încă o dată, Gerard. Gerard repetă tonurile.

— Și încă o dată.

— Viața e o carte, trebuie să o citești, cântă Gerard. Viața e o poveste și tu trebuie să o spui...

— Știu cântecul, spuse studentul.

— Ce este? întrebă Henry.

— De la Eurovision. Gerard, tonurile.

În cele din urmă, Gerard repetă tonurile. Studentul formă tot numărul. La prima încercare nimeri la Paris. Răspunse o femeie.

— Scuzați-mă, spuse el în franceză, cunoașteți cumva un papagal cenușiu pe nume Gerard?

Femeia începu să plângă.

— Dați-mi-l să vorbesc cu el, zise ea. Se simte bine?

— E foarte bine.

Ridică telefonul spre stîngia lui Gerard și acesta ascultă vocea femeii. Dădea din cap, agitat. Apoi, spuse:

— Acolo locuiеști? Oh, mamei o să-i placă mult aici!

Gail Bond veni în vizită cîteva zile mai tîrziu. Rămase o săptămână și se întoarse singură. Se părea că Gerard voia să mai stea. Zile întregi după aceea, el cîntă:

*Iubita mea stătea afară toată noaptea,
Mă făcea să plîng, îmi făcea rău,
Îmi rănea ochii deschiși, nu-i nici o minciună,
S-a învîrtit roata și acum e rîndul ei să plîngă,
Pentru că eu o iubeam, dar acum s-a terminat...*[\[35\]](#)

Una peste alta, lucrurile se rezolvă mult mai bine decît se așteptase vreunul dintre ei. Familia era ocupată, dar toată lumea se descurca. Existau numai două motive de îngrijorare. Henry observă că lui Dave îi apăruseră cîteva fire de păr argintii în jurul botului. Asta însemna că era posibil ca Dave, la fel ca majoritatea celorlalte animale transgenice, să moară mai repede decît era normal.

Iar într-o zi de toamnă, în timp ce Dave mergea cu Henry la târgul local, ținându-l pe Henry de mână, un fermier în salopetă se apropie și spuse:

— Mi-ar plăcea să am unul care să muncească la ferma mea. Un fior de gheață îi trecu lui Henry pe șira spinării.

La finalul cercetării făcute pentru această carte, am ajuns la următoarele concluzii:

1. Opreți brevetarea genelor. Brevetarea genelor părea poate rezonabilă cu douăzeci de ani în urmă, dar domeniul s-a schimbat într-un mod pe care nimeni nu ar fi putut să-l prezică. Astăzi avem o mulțime de dovezi că brevetarea genelor nu este necesară, nu este înțeleaptă și este dăunătoare.

Există multe confuzii în legătură cu brevetarea genelor. Mulți observatori pun alături apelul pentru încheierea brevetării genelor și sentimentele îndreptate împotriva capitalismului și proprietății private. Nu este vorba de nimic de genul acesta. Este perfect normal ca industria să caute un mecanism care să asigure un profit în investițiile productive. Un astfel de mecanism impune o restricție în competiția ce implică produsul creat. Cu toate acestea, o astfel de protecție *nu* înseamnă că genele trebuie să fie brevetate. Dimpotrivă, brevetarea genelor contravine tradițiilor de mult stabilite ale protecției proprietății intelectuale.

În primul rând, genele sunt elemente ale naturii. Ca și gravitația, lumina soarelui și frunzele copacilor, genele există în lumea naturală. Elementele naturale nu pot fi proprietatea nimănui. Poți fi proprietarul unui test pentru o genă, al unui medicament care afectează o genă, dar nu al genei în sine. Poți deține un tratament pentru o boală, dar nu boala în sine. Brevetarea genelor încalcă această regulă fundamentală.

Desigur, se poate discuta ce înseamnă un element natural, și există oameni plătiți ca să facă asta. Dar iată un test simplu. Dacă ceva a existat cu milioane de ani înainte de apariția lui *Homo sapiens* pe pământ, atunci este element natural. E absurd să susții că genele sunt, în vreun fel, o invenție umană.

Acordarea unui brevet pentru o genă este ca și cum ai acorda un brevet pentru fier sau pentru carbon.

Fiind un brevet pentru un element natural, brevetul asupra unei gene devine un monopol nemeritat. În mod obișnuit, protecția brevetelor îmi permite să-mi protejez invenția, dar îi încurajează pe alții să creeze propriile lor versiuni. iPod-ul meu nu te împiedică să faci un player audio digital. Capcana de șoareci brevetată de mine e din lemn, dar este permisă și a ta, făcută

din titan.

Acest lucru nu se întâmplă și în cazul brevetării genelor. Brevetul se referă la o informație care există deja în natură. Cum nu e vorba de nici o invenție, nimeni nu poate inventa un alt mod de utilizare a brevetului, fără a viola brevetul în sine, așa că orice alte inovații sunt excluse. Este ca și cum ai permite cuiva să breveteze nasul. Atunci nu ai putea face ochelari, șervețele, sprayuri nazale, măști, farduri sau parfum, pentru că toate acestea se bazează pe un aspect al nasului. Poți să îți dai cu soluție de bronzat pe piele, dar nu și pe nas, pentru că orice modificare a nasului tău ar viola brevetul pentru nas. Bucătarii ar putea fi dați în judecată pentru producerea de feluri de mâncare aromate, cu excepția cazului în care plătesc brevetul nasului. Și așa mai departe. Bineînțeles, suntem cu toții de acord că un brevet pentru nas este absurd. Toată lumea are unul, deci cum ar fi posibil ca un alt om să fie proprietarul lui? Brevetele pentru gene sunt absurde din același motiv. Nu îți trebuie multă imaginație ca să-ți dai seama că brevetarea monopolizatoare inhibă creația și productivitatea. Dacă creatorul lui Auguste Dupin ar fi putut fi proprietarul tuturor detectivilor din ficțiune, nu i-am mai fi avut pe Sherlock Holmes, Sam Spade, Philip Marlowe, Miss Marple, inspectorul Maigret, Peter Wimsey, Hercule Poirot, Mike Hammer, J.J. Gittes și mulți alții. Această moștenire ficțională bogată ne-ar fi fost refuzată, dintr-o eroare de brevetare. Și totuși, aceasta este exact eroarea din cazul brevetării genelor.

Brevetarea genelor este o politică publică proastă. Avem dovezi că ea afectează în mod negativ îngrijirea bolnavilor și că suprimă cercetarea. Atunci când Myriad a brevetat două gene ale cancerului de sân, ei au facturat aproape trei mii de dolari pentru test, deși costul creării unui test de genă nu se compară cu costul dezvoltării unui medicament. Deloc surprinzător, biroul de brevetare european a revocat acel brevet, din motive tehnice. Guvernul canadian a anunțat că va realiza teste ale genei fără să plătească pentru brevet. Cu câțiva ani în urmă, proprietarul genei pentru boala Canavan a refuzat să pună testul la dispoziția tuturor, chiar dacă familiile care suferiseră din cauza acelei boli contribuiseră cu timp, bani și țesuturi pentru a ajuta la identificarea genei. Acum, exact aceleași familii nu își pot permite testul.

Este scandalos, dar nu e nici pe departe cea mai periculoasă

consecință a brevetării genelor. În zilele ei de glorie, cercetarea asupra SRAS (sindromul respirator acut sever) a fost oprită din cauză că oamenii de știință nu știau sigur cine era proprietarul genomului: fuseseră depuse simultan trei cereri de brevet. Prin urmare, cercetările asupra SRAS nu au fost la fel de amânunțite pe cât ar fi putut să fie. Asta poate speria orice persoană rațională. Este vorba de o boală contagioasă, cu o rată de mortalitate de 10%, care s-a răspândit în peste douăzeci de țări din lume. Și totuși, cercetarea științifică pentru combaterea acestei boli este paralizată, de teama brevetelor.

Pentru moment, hepatita C, HIV, gripa hemofilă și diverse gene diabetice sunt proprietatea unei anumite entități. Și nu ar trebui să fie. Nimeni nu poate să fie proprietarul unei boli.

Dacă se pune capăt brevetării genelor, ne putem aștepta la strigăte de mânie și la amenințarea cu abandonarea cercetării de către oamenii de afaceri, sau că unele companii vor da faliment, că îngrijirea medicală va avea de suferit și că vor muri oameni. Dar este mai probabil ca sfârșitul brevetării genelor să aducă o eliberare pentru toată lumea și să aibă ca rezultat o explozie de produse noi pentru public.

2. Stabilirea unor linii directoare clare pentru folosirea.

țesuturilor umane. Colecțiile de țesuturi umane sunt din ce în ce mai importante pentru cercetarea medicală și sunt din ce în ce mai valoroase. Există deja reguli federale pentru managementul băncilor de țesuturi, dar tribunalele au ignorat aceste reguli. De-a lungul timpului, tribunalele au luat decizii în probleme legate de țesuturile umane, bazându-se pe legea existentă a proprietății. În general, ele au decretat că, odată ce un țesut a părăsit organismul atunci nu mai ai nici un drept asupra lui. Au făcut analogia între țesuturi și, să zicem, donarea de cărți unei biblioteci. Dar oamenii au un sentiment puternic de proprietate asupra propriului corp, iar acest sentiment nu va fi niciodată abrogat de un simplu amănunt tehnic legal. Așadar, avem nevoie de o legislație nouă, clară și puternică.

De ce avem nevoie de legislație? Să analizăm o decizie recentă a Curții, în cazul doctorului William Catalona. Acest eminent doctor specialist în cancerul de prostată a adunat o colecție de mostre de țesuturi de la pacienții săi, pentru a putea cerceta boala. Atunci când dr. Catalona s-a mutat la o altă universitate, a încercat să ia țesuturile cu el. Universitatea Washington a

refuzat, spunând că ea era proprietara țesuturilor. Judecătorul a susținut cauza universității, bazându-se pe argumente penibile, cum ar fi faptul că unele dintre articole fuseseră printate pe coli de hârtie cu antetul Universității Washington. Acum, pacienții sunt furioși, și pe bună dreptate. Ei credeau că își donează țesuturile unui doctor îndrăgit, nu unei universități ce stătea ascunsă în spatele lui. Ei credeau că își donează țesuturile în mod specific pentru cercetarea cancerului de prostată, nu pentru a fi folosite în orice mod, ceea ce pretinde universitatea că are dreptul să facă.

Ideea că, odată ce te-ai despărțit de țesutul tău nu mai ai nici un drept asupra lui este absurdă. Să ne gândim așa: conform legii prezente, dacă cineva îmi face o poză, eu am drepturi pentru totdeauna asupra utilizării acelei poze.

Douăzeci de ani mai târziu, dacă cineva o publică sau o folosește într-o reclamă, eu tot mai am drepturi asupra ei. Dar dacă cineva îmi ia un țesut, o parte a organismului meu, nu am nici un drept. Asta înseamnă că am mai multe drepturi asupra imaginii mele decât am asupra unor țesuturi din corpul meu. Legislația ar trebui să asigure pacienții că au controlul asupra propriilor țesuturi. Eu îmi donez țesuturile pentru un scop și numai pentru acel scop. Dacă, mai târziu, cineva vrea să le folosească în alt scop, are nevoie din nou de permisiunea mea. Dacă nu poate obține această permisiune, atunci nu îmi poate folosi țesuturile.

O astfel de lege ar răspunde unei nevoi emoționale importante. Dar ar recunoaște și faptul că pot exista motive semnificative, legale și religioase, pentru care eu să nu doresc ca țesuturile mele să fie folosite în alt scop.

Nu trebuie să ne temem că astfel de reguli ar sta în calea cercetării.

În definitiv, Institutul Național de Sănătate pare capabil să facă cercetare, respectând aceste linii directoare. Și nu trebuie să acceptăm nici argumentul că aceste reguli ar însemna o povară insuportabilă. Dacă o revistă te poate anunța că ți-a expirat abonamentul, atunci și o universitate te poate anunța, dacă vrea să îți folosească țesuturile într-un scop nou.

3. Să aprobăm legi prin care să se stabilească obligativitatea ca datele referitoare la testarea genetică să fie făcute publice. Este nevoie de o legislație nouă, dacă FDA va publica rezultatele

negative pentru testele din terapia genetică. Pentru moment, nu poate face asta. În trecut, unii cercetători au încercat să împiedice raportarea decesului pacienților, pretinzând că aceste decese erau un secret profesional.

Publicul este din ce în ce mai conștient de deficiențele sistemelor folosite pentru raportarea datelor medicale. Datele cercetărilor nu au fost puse și la dispoziția altor oameni de știință pentru a fi verificate. Nu a fost cerută o transparență totală. Verificarea cu adevărat independentă a descoperirilor este foarte rară. Rezultatul este un public expus la incredibile riscuri necunoscute. Caracterul părtinitor al studiilor publicate a devenit o glumă proastă. Psihiatrul John Davis a cercetat testele finanțate de companii farmaceutice aflate în competiție pentru cinci dintre cele mai eficiente medicamente antipsihotice. El a descoperit că, în 90% din cazuri, medicamentul produs de compania care plătea studiul era considerat superior celorlalte. Cel care plătea studiul avea cel mai bun medicament.

Asta nu ar trebui să fie o noutate. Recenziile efectuate de cei care au interese financiare sau de altă natură în privința rezultatului nu sunt demne de încredere, pentru că ele sunt, în mod inerent, părtinitoare. Această problemă ar trebui rezolvată prin existența unui sistem de informare care să nu permită testarea preferențială, și care să facă pașii necesari pentru a se asigura că aceasta nu se produce. Cu toate acestea, analiza părtinitoare rămâne în continuare mult prea des întâlnită în medicină, și în mod sigur și în alte domenii de mare interes ale științei.

Guvernul ar trebui să acționeze. Pe termen lung, informațiile denaturate nu au cum să reziste. Pe termen scurt, tot felul de grupuri vor să denatureze faptele în interesul lor. Și ei nu ezită să apeleze la senatorii lor, democrați sau republicani. Această situație va continua până când opinia publică va cere o schimbare.

4. Evitarea interdicțiilor impuse cercetării. Diverse grupuri de diferite convingeri politice vor să interzică anumite aspecte ale cercetării genetice. Sunt de acord că anumite cercetări nu trebuie continuate, cel puțin nu în prezent. Dar, ca problemă de principiu, sunt împotriva interdicțiilor impuse asupra cercetării și tehnologiei.

Interdicțiile nu pot fi impuse cu forța. Nu știu de ce nu am învățat această lecție. De la perioada prohibiției la războiul drogurilor, ne-am complăcut în mod repetat în iluzia că anumite comportamente pot fi interzise. Și am eșuat, invariabil. Iar în economia globală, interdicțiile iau alte aspecte: chiar dacă oprești cercetarea într-o anumită țară, aceasta tot se va desfășura în Shanghai. Și atunci, ce am obținut? Bineînțeles, speranța dăinuie veșnic, iar iluziile nu mor niciodată: diverse grupuri își imaginează că pot negocia o interdicție globală asupra anumitor cercetări. Dar, din câte știu eu, nu a existat niciodată o interdicție impusă cu succes asupra vreunui produs. Este improbabil ca cercetarea științifică să fie primul caz în care se va reuși asta.

5. Abrogarea legii Bayh-Dole. În 1980, Congresul a decis ca descoperirile făcute în universități să nu fie făcute publice. Pentru aceasta, au aprobat o lege care permitea cercetătorilor universitari să își vândă descoperirile în propriul beneficiu, chiar și atunci când cercetarea respectivă era plătită din banii contribuabililor.

Ca rezultat al acestei legislații, cea mai mare parte a profesorilor care se ocupă de cercetare au acum legături corporative, fie cu companii înființate de ei, fie cu alte companii de biotehnologie. Cu treizeci de ani în urmă, exista o diferență clară de abordare între cercetarea universitară și cea din industria privată. Astăzi, această diferență este neclară sau chiar absentă. Cu treizeci de ani în urmă, savanții dezinteresați erau dispuși să discute orice subiect afecta publicul. Astăzi, savanții au interese personale, care le influențează judecata. Instituțiile academice s-au schimbat într-un mod neașteptat. În forma ei inițială, legea Bayh-Dole recunoștea faptul că universitățile nu sunt entități comerciale și le încuraja să pună rezultatele cercetărilor lor la dispoziția organizațiilor interesate. Dar astăzi, universitățile încearcă să obțină un profit maxim prin executarea unui număr din ce în ce mai mare de activități comerciale, prin acestea făcând ca produsele lor să fie mai valoroase pentru ei, atunci când sunt, în cele din urmă, brevetate. Spre exemplu, dacă universitățile cred că au un medicament nou, ele vor face singure testarea FDA, și așa mai departe. Astfel, Bayh-Dole a dus, paradoxal, la creșterea interesului comercial al universităților. Mulți observatori consi-

deră că efectul acestei legi este corupător și distructiv pentru universități, ca instituții de învățământ.

Bayh-Dole nu a adus niciodată un beneficiu clar contribuabililor americani, care au devenit, prin guvernul lor, niște investitori foarte generoși. Contribuabilii finanțează cercetarea, dar, atunci când aceasta dă rezultate, cercetătorii vând descoperirea pentru profitul lor instituțional și personal, după care medicamentul este vândut înapoi contribuabililor. Astfel, consumatorii plătesc o grămadă de bani pentru medicamente pe care le-au finanțat tot ei.

În mod obișnuit, atunci când un capitalist investește în cercetare, se așteaptă la un profit semnificativ al acelei investiții. Contribuabilul american nu obține nici un fel de profit. Legea Bayh-Dole a urmărit descoperirea multor terapii miraculoase, care vor să salveze vieți, iar prin asta strategia de investiție va fi justificată. Dar nu s-a întâmplat așa.

În schimb, efectele negative depășesc cu mult beneficiile. În prezent, secretul domină cercetarea și împiedică progresul medical. Universități care erau înainte un ultim refugiu al educației sunt acum comercializate... iar refugiul a dispărut. Savanții care simțeau odată o chemare umanitară au devenit acum afaceriști preocupați de profit și pierderi. Spiritul a devenit o noțiune la fel de bizară ca un corset din oase de balenă.

Toate aceste tendințe erau extrem de vizibile pentru observatori încă de acum cincisprezece ani. Dar nimeni nu le-a dat prea multă atenție. Acum, problemele au devenit clare pentru toată lumea. Un prim pas spre restabilirea echilibrului dintre academii și corporații ar fi abrogarea legii Bayh-Dole.

Bibliografie

Cititorul are la dispoziție cărți excelente despre genetică, inclusiv unele scrise de cercetători. Această bibliografie cuprinde textele pe care le-am folosit pentru cartea de față. M-am bazat în special pe activitatea profesorului de drept Lori Andrews, a autorilor Matt Ridley și Ronald Bailey și a cercetătorilor John Avise, Stuart Newman și Louis-Marie Houdebine.

Andrews, Lori; Nelkin, Dorothy, *Body Bazaar: The Market for Human Tissue in the Biotechnology Age*, New York: Crown Publishers, 2001. Timp de mulți ani, Andrews a fost cel mai cunoscut și mai important specialist în probleme de genetică. Dorothy Nelkin este profesor la Universitatea New York. Cartea lor este foarte cuprinzătoare.

Andrews, Lori B., *The Clone Age: Adventures in the New World of Reproductive Technology*, New York: Henry Holt and Company, 1999. Dacă vrei să te informezi despre cazurile reale care sunt prezentate aici sub formă de ficțiune, citește această carte.

Andrews, Lori B.; Mehlman, Maxwell J.; Rothstein, Mark A., *Genetics: Ethics, Law and Policy*, American Casebook Series. St. Paul, Minn.: West Group, 2002. Un text juridic despre problemele legate de genetică.

Avise, John C, *The Hope, Hype, and Reality of Genetic Engineering*, New York: Oxford University Press, 2003. În ciuda titlului, este una dintre cele mai bune cărți despre ingineria genetică pentru un cititor neprofesionist. Acoperă toată aria, de la culturi la medicamente și la terapia genetică umană. Este extrem de clară, iar autorul explică exact ce proceduri sunt executate la nivel genetic. Multe cărți nu fac asta. Dacă vă întrebați: "Cu ce se ocupă ei, de fapt?", această carte reprezintă un bun început.

Bailey, Ronald, *Liberation Biology: The Scientific and Moral Case for the Biotech Revolution*, Amherst, N.Yt.: Prometheus, 2005. O critică științifică la adresa bio-conservatorilor, a acelor

indivizi, de dreapta sau de stânga, care vor să oprească dezvoltarea în acest domeniu. Contra-argumentele lui Bailey citează realități științifice. El își respectă adversarii și este extrem de convingător, după părerea mea. Consider că această carte este una dintre cele mai clare și mai complete răspunsuri la obiecțiile religioase față de biotehnologie.

Buller, David J., *Adapting Minds: Evolutionary Psychology and the Persistent Quest for Human Nature*, Cambridge, Mass.: MIT Press, 2005. O critică la adresa psihologiei evoluționiste.

Chesterton, G.K., *What's Wrong with the World*, San Francisco: Ignatius Press, 1910. Autor vesel, inteligent și neobosit, Chesterton a pierdut lupta în privința direcției viitoare a societății, în fața contemporanilor săi H. G. Wells, Bertrand Russell și George Bernard Shaw. Chesterton a văzut implicațiile viziunii lor asupra societății secolului al XX-lea și a prezis exact ce avea să rezulte de aici. Chesterton nu este un stilist potrivit pentru cititorul modern. Glumele lui sunt academice, referințele la vremurile contemporane sunt învechite. Dar ideile esențiale sunt uluitor de clare.

Chesterton, G.K., *Eugenics and Other Evils: An Argument Against the Scientifically Organized Society*, editată de Michael W. Perry Seattle: Inkling Books, 2000. Publicat inițial în 1922, acest text care prevestește uimitor viitorul are multe de spus despre modul în care înțelegeam genetica atunci (și acum) și despre seducția în masă exercitată de pseudostiință. Vocea lui Chesterton a fost una dintre puținele care s-au opus eugeniei la începutul secolului al XX-lea. El a văzut esența ei, frauduloasă la toate nivelurile, și a prezis la ce va duce, cu multă precizie. A avut numeroși critici care l-au insultat, numindu-l "reacționar", "ridicol", "ignorant", "истерic", "incoerent" și "orb", notând cu dispreț că "are o influență considerabilă de a-i duce pe oameni într-o direcție greșită". Și totuși, Chesterton avea dreptate, iar savanții, conducătorii politici și intelectualii erau cei care greșeau. Chesterton a apucat să vadă ororile Germaniei naziste. Această carte merită citită, pentru că, privind retrospectiv, este evident că argumentele lui Chesterton erau perfect raționale și meritau un răspuns. Dar, cu toate acestea, el a fost pur și simplu redus la tăcere. Și pentru că ideile cele mai respingătoare ale

eugeniei sunt promovate din nou, în secolul al XXI-lea, sub diverse deghizări. Editorul acestui volum a inclus multe citate ale eugeneticienilor din anii '20, care seamănă uimitor cu discursul profeților contemporani ai apocalipsei. Unele lucruri nu se schimbă niciodată. Și la fel e, din păcate, credulitatea presei și a publicului. Nouă, ființelor umane, nu ne place să privim în urmă la greșelile trecutului. Dar ar trebui să o facem.

Forgacs, Gabor; Newman, Stuart A., *Biological Physics of the Developing Embryo*, Cambridge, England: Cambridge University Press, 2005. Un text la nivel de colegiu asupra unui subiect crucial.

Fukuyama, Francis, *Our Posthuman Future: Consequences of the Biotechnology Revolution*, New York: Farrar, Straus and Giroux, 2002. Criticii de stânga și de dreapta anunță o dezumanizare iminentă din cauza biotehnologiei. Fukuyama susține că putem controla biotehnologia și că ar trebui să o facem. Deși suntem de acord că nu ar trebui să presupunem că tehnologia este incontrolabilă, în acest caz mă îndoiesc că este posibil acest control.

Hamer, Dean; Copeland, Peter, *The Science of Desire: The Search for the Gay Gene and the Biology of Behavior*, New York: Simon and Schuster, 1994. O carte la fel de curioasă și de ciudată ca descoperirea care a generat-o. Incoerentă, distractivă, informativă.

Horgan, John, *The End of Science*, Reading, Mass.: Addison Wesley, 1996. O carte remarcabilă, eronat interpretată cu bună știință de majoritatea atacatorilor ei.

The Undiscovered Mind: How the Human Brain Defies Replication, Medication, and Explanation, New York: The Free Press, 1999. Horgan este, în prezent, unul dintre cei mai inteligenți și iconoclaști observatori ai științei. Proza lui este revigorantă, iar punctul său de vedere, subtil.

Houdebine, Louis-Marie, *Animal Transgenesis and Cloning*, Hoboken, N.J. John Wiley and Sons, 2003. O discuție clară asupra transgenezei, care este accesibilă cititorului interesat, nespecialist. Inserarea genelor în embrioni este extraordinar de

complexă.

Knight, H. Jackson, *Patent Strategy for Researchers and Research Managers*, ediția a II-a, Chichester, England: John Wiley and Sons, 1996.

Krimsky, Sheldon; Shorett, Peter, eds., *Rights and Liberties in the Biotech Age: Why We Need a Genetic Bill of Rights*, Lanham, Md.: Rowman and Littlefield, 2005. Această colecție de eseuri foarte scurte prezintă îngrijorarea celor care consideră că biotehnoologia trebuie limitată. Unele eseuri sunt consacrate științei. Altele tratează aspecte filozofice sau legislative.

Krimsky, Sheldon, *Science in the Primate Interest: Has the Lure of Profits Corrupted Biomedical Research?*, Lanham, Md.: Rowman and Littlefield, 2003. Krimsky a fost unul dintre primii și cei mai insistenți critici ai comercializării biologiei. O carte profundă și importantă, care subliniază caracterul complex al tendinței spre comerțul academic.

Larson, Edward J., *Summer for the Gods: The Scopes Trial and America's Continuing Debate over Science and Religion*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1997. Puține evenimente din istoria americană sunt la fel de neînțelese ca procesul Scopes. Astăzi este simbolul războiului între știință și religie. De fapt, nu este vorba de nimic de genul acesta. Adevărul este mult mai amuzant, complex și provocator. O bijuterie de carte.

Midgley, Mary, *Evolution as a Religion*, London: Methuen and Co., 1985. Atitudinea noastră față de genetică este strâns legată de modul în care înțelegem evoluția. O controversă care mocnește de mult este aceea referitoare la modul în care privim evoluția și ce lecții putem trage din ea. Această problemă mi se pare mai interesantă decât cea care atrage toată atenția presei și care este legată de mecanismele evoluției. Midgley, un filozof englez care a abordat toată viața subiecte științifice, nu ezită să se ia de "vacile sfinte" și de acele "lumini călăuzitoare", ale căror idei le consideră neștiințifice sau superficiale.

Moore, David S., *The Dependent Gene: The Fallacy of "Nature*

vs. *Nurture.*”, New York: Henry Hoit and Company, 2001. Un psiholog atacă puternic ideea că genele și mediul interacționează într-un mod simplu sau măsurabil. Analiza unor termeni ca “ereditate” face ca această carte să merite citită. S-ar putea să vi se pară că autorul protestează prea mult. Cu toate acestea, el identifică impulsurile profunde care stau la baza controversei natură vs. educație.

Morange, Michel, *The Misunderstood Gene*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2001.

Mueller, Janice M., *An Introduction to Patent Law*, New York: Aspen Publishers, 2003.

National Research Council of the National Academies, *Reaping the Benefits of Genomic and Proteomic Research: Intellectual Property Rights, Innovation, and Public Health.*, Washington, D.C.: National Academies Press, 2006. Brevetarea genelor pune în pericol viitorul cercetării.

Petryna, Adriana; Lakoff, Andrew; Kleinman, Arthur, eds., *Global Pharmaceuticals: Ethics, Markets, Practices*, Durham, N.C.: Duke University Press, 2005.

Pincus, Jonathan H.; Tucker, Gary J., *Behavioral Neurology*, ediția a IV-a, New York: Oxford University Press, 1974.

Ridley, Matt, *Genome: The Autobiography of a Species în 23 Chapters*, New York: HarperCollins, 1999. Ridley este un scriitor aparte pe teme științifice, putând fi distractiv fără să simplifice materialul. Un stil simplu și ușor de citit, amuzant, cu anecdote savuroase și un spirit foarte activ.

The Agile Gene: How Nature Turns on Nurture, New York: Harper-Collins, 2003. Cum interacționează genele cu mediul? Ce reprezintă un efect ambiental sau genetic? Ridley își poartă cititorul prin toate aceste elemente complicate, folosind niște exemple strălucite.

Sargent, Michael G., *Biomedicine and the Human Condition: Challenges, Risks, and Rewards*, New York: Cambridge University Press, 2005.

Shanks, Pete, *Human Genetic Engineering: A Guide for Activists, Skeptics, and the Very Perplexed*, New York: Nation Books, 2005. Echilibrată, directă, ușor de citit.

Stock, Gregory, *Redesigning Humans: Our Inevitable Genetic Future*, New York: Houghton Mifflin, 2002. Un biofizician de la UCLA adoptă această nouă tehnologie, încercând în același timp să clarifice motivele pentru care alții se opun sau se tem de ea.

Tancredi, Laurence, *Hardwired Behavior: What Neuroscience Reveals About Morality*, New York: Cambridge University Press, 2005. Autorul are experiență atât în medicină, cât și în drept, și prezintă un punct de vedere alert și incitant. El face o distincție clară între realitățile prezente și posibilitățile viitoare.

U.S. Department of Commerce, *Patents and How to Get One: A Practical Handbook*, New York: Dover Publications, 2000.

Wailoo, Keith; Pemberton, Stephen, *The Troubled Dream of Genetic Medicine*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2006.

Watson, James D., *The Double Helix*, New York: Touchstone, La 2001. O carte clasică. O expunere la fel de strălucită ca descoperirea pe care o prezintă.

Weiner, Jonathan, *Time, Love, Memory: A Great Biologist and His Quest for the Origins of Behavior*, New York: Knopf, 1999. Prea multe cărți nu reușesc să prezinte clar cum se face efectiv știință. Această carte încântătoare se concentrează asupra lui Seymour Benzer și a muncii lui. West-Eberhard, Mary Jane, *Developmental Plasticity and Evolution*, New York: Oxford University Press, 2003. Relația dintre maleabilitate și evoluție este esențială ca să înțelegem cum se produce efectiv evoluția. Este un subiect dificil, prezentat clar într-un text excelent.

ARTICOLE

Attanasio, John B., "The Constitutionality of Regulating Human Genetic Engineering: Where Procreative Liberty and Equal

Opportunity Collide" în *The University of Chicago Law Review* 53 (1986): 1274-1342. În general, nu îmi plac speculațiile fanteziste, dar acest eseu, vechi de douăzeci de ani, rămâne remarcabil prin prezentarea sa detaliată și complexă.

Charlton, Bruce G., "The rise of the boy-genius: Psychological neoteny, science and modern life," în *Medical Hypotheses* 67, no. 4 (2006): 679-81.

Dobson, Roger; Tahar, Abul, "Cavegirls Were the First Blondes to Have Fun" în *The Sunday Times* (U.K.), 26 februarie 2006.

Marshall, Eliot, "Fraud Strikes Top Genome Lab", în *Science* 274 (1996): 908-910.

Newman, Stuart A., "Averting the Clone Age: Prospects and Perils of Human Developmental Manipulation", în *Journal of Contemporary Health Law and Policy* 19, no. 1 (2003): 431-63.

Un om de știință prezintă cauza anticlonării.

Patterson, N.; Richter, Daniel J.; Gnerre, Sânte; Lander, Eric S.; Reich, David, "Genetic evidence for complex speciation of humans and chimpanzees", în *Nature* (advance online publication), DOI: 10.1038/nature 04789.

Rajghatta, Chidanand, "Blondes Extinction Report is Pigment of Imagination", în *Times of India*, 3 octombrie 2002.

"Scientist Admits Faking Stern Cell Data", în *New York Times*, 5 iulie 2006.

Stern, Andrew, "Artist Seeks to Free His Glowing Creation-Rabbit", Reuters, 23 septembrie 2000, <http://www.ekac.org/reuters.html>

Wade, Nicholas, "University Panel Faults Cloning Co-Author", în *New York Times*, 11 februarie 2006.

—, "Journal to Examine How It Reviewed Articles", în *New York Times*, 11 ianuarie 2006.

Neng Yu, M.D., Margot S. Kruskall, M.D., Juan J. Yunis, M.D., Joan H.M. Knoll, Ph.D., Lynne Uhl, M.D., Sharon Alosco, M.T., Marina Ohashi, Olga Clavijo, Zaheed Husain, Ph.D., Emilio J. Yunis, M.D., Jorge J. Yunis, M.D., and Edmond J. Yunis, M.D. (2002). "Disputed maternity leading to identification of tetragametic chimerism", în *New England Journal of Medicine* 346, no. 20: 1545-52.

SURSE INTERNET

"Berlusconi's Fat Becomes Soap",

http://www.ananova.com/news/story/sm_1424471.html
 “«Berlusconi's Fat» Moulded to Art”, BBC News, 20 iunie 2005.
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/entertainment/4110402.stm>
 “Blonde Extinction”, în
<http://www.snopes.com/science/stats/blondes.asp>
 “Blondes to Die Out în 200 Years”, BBC News, 27 septembrie 2002.
 “Extinction of Blondes Vastly Overreported, Media Fail to Check Root of «Study»”, Washington Post, 2 octombrie 2002.
 “Genetic Savings & Clone.” <http://www.savingsandclone.com/>
 “Marco Evaristti, Polpetta al grasso di Marco, 2006 (to fry în his own fat).” <http://www.evaristti.com/news/meatball.htm>
 “It Really Hauls Ass”, Wired, mai 2006.
<http://www.wired.com/wired/archive/14.05/start.html>
 Marshall, Eliot, “Families Sue Hospital, Scientist for Control of Canavan Gene”,
<http://www.sciencemag.org/cgi/content/summary/290/5494/1062>
 “The Cactus Project”,
<http://www.thecactusproject.com/images.asp>
 “Tissue Engineering: The Beat Goes On: Nature”,
www.nature.com/nature/journal/v421/n6926/full/421884a.htm
 WHO “Clarification of erroneous news reports indicating WHO genetic research on hair color”, 1 octombrie 2002.
[http://www.who.int/mediacentre/news/statements/Hstatement\(\)5/en/](http://www.who.int/mediacentre/news/statements/Hstatement()5/en/)

Colecția THRILLER este coordonată de Bogdan-Alexandru Slănescu.

Michael Crichton, *Next*

Copyright © 2006 by Michael Crichton All rights reserved.

© 2007 by Editura POLIROM, pentru prezenta traducere

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4, P.O. Box 266, 700506

București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, P.O. Box 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

CRICHTON, MICHAEL

Next /Michael Crichton; trad. din lb. eng. de Constantin Dumitru-Palcus.

Iași: Polirom, 2007

ISBN 978-973-46-0796-9

I. Dumitru-Palcus, Constantin (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Printed în ROMÂNIA

MIGHAEI CRICHTON

Traducere din limba engleză și note de Constantin Dumitru-Palcus

POLIROM 2007

Ebook v1.0: by vladio

[1] Acronim pentru Security and Exchange Comission, agenție guvernamentală a Statelor Unite însărcinată să reglementeze piața bursieră

[2] Acronim pentru Food and Drug Administration, Direcția de Control al Alimentelor și al Medicamentelor.

[3] Replică din *The Man Who Knew Too Much* (Omul care știa prea multe), film realizat în 1956 de Alfred Hitchcock

[4] Idem

[5] Replică din filmul *Psycho* (1960), realizat de A. Hitchcock

[6] în original, în franceză: „Sindromul Gandler-Kreukheim - Din Belgia. Poza băiețelului care arată ca o maimuță a apărut în toată presa din Bruxelles, precum și în publicații din Paris și

Bonn. După 1989, copilul, pe nume Gilles, a dispărut din atenția publică...”

[7] Acronim pentru Play Station Portable, consolă specializată pentru jocuri electronice

[8] Numele unei trupe rock americane

[9] Versuri dintr-un cântec country american

[10] Replică din capodopera SF Odiseea spațială 2001 (1968)

[11] Replică din filmul Totul despre Eva (1950), cu Bette Davis și Anne Baxter

[12] Replică din filmul Scarlet Pimpernel (1934), avându-i ca protagoniști pe Leslie Howard și Merle Oberon

[13] Expresie a personajului principal din filmul Scarlet Pimpernel (în original, sink me).

[14] Replică din filmul lui John Ford, Diligenta (1939), cu John Wayne în rolul principal

[15] Femeile la volan sunt lașitatea întruchipată. De ce nu depășește?... Oh, da, la naiba, se lucrează pe șosea (în original, în fr.)

[16] Femeile la volan sunt lașitatea întruchipată. De ce nu depășește?... Oh, da, la naiba, se lucrează pe șosea (în original, în fr.)

[17] Fir-ar să fie, vin polițiștii! (în original, în fr.)

[18] Versuri din piesa Addicted to Love din coloana sonoră a filmului omonim (Dependenți de dragoste), cu Mathew Broderick și Meg Ryan în rolurile principale

[19] Versuri din piesa Take Me To The River compusă de Al Green și care a făcut parte din coloana sonoră a mai multor filme, printre care și serialul Clanul Soprano

[20] în original, „Mellow greetings, ukie dokie”, replică din filmul The Bachelor and the Bobby-Soxer (1947), cu Cary Grant, Myrna Loy și Shirley Temple

[21] Celebri criminali în serie americani

[22] Versuri din piesa tradițională Nobody knows the trouble I've seen, devenită celebră în interpretarea lui Louis Armstrong și inclusă în coloana sonoră a filmului Basic (2003), fiind interpretată de John Travolta

[23] Titlul uneia dintre piesele trupei Talk Talk

[24] Replică din filmul Dirty Harry (1971), cu Clint Eastwood în rolul principal.

[25] Replică din filmul Red River (1948), regizat de Howard Hawks, cu John Wayne și Montgomery Clift în rolurile principale

[26] Replică din filmul Invasion of the Body Snatchers (1956)

[27] Vers din piesa Get Back a formației Beatles

- [28] Denumirea comercială a unui medicament contra răcelii
- [29] Replică din filmul lui Alfred Hitchcock, La nord, prin nord-vest
- [30] Replică din filmul din 1946 The Big Sleep (Somnul de veci), ecranizare a romanului omonim al lui Raymond Chandler
- [31] Replică din filmul Psycho (1960) a lui Alfred Hitchcock
- [32] Replici din filmul The Big Sleep
- [33] Replică din filmul The Big Sleep
- [34] Fondator și președinte al Fundației pentru Tendințe Economice, cu numeroase lucrări și luări de poziție publice privind impactul schimbărilor produse de știința și tehnologia moderne
- [35] Versuri din bluesul It's All Over Now, interpretat, printre alții, și de către Rolling Stones

THRILLER

Next este un roman care pune la îndoială ceea ce ne-am obișnuit să luăm drept realitate. Next ne provoacă să ne revizuiam convingerile și ne propune alternative neașteptate. Next: viitorul începe azi.

Entertainment Weekly

„Cu noul său thriller, Michael Crichton revine la problematica ingineriei genetice. Într-o încercare ambițioasă de a sublinia principalele întrebări pe care le ridică tratamentul genelor umane și clonarea, el împletește strâns firele unei intrigi complexe, în centrul căreia se află un hibrid inteligent, pe jumătate om, pe jumătate cimpanzeu. Capacitatea lui Crichton de a îmbina simțul suspansului și ritmul alert al unui thriller cu o substanță intelectuală bogată și provocatoare rămâne încă neegalată.“

Publishers Weekly

**MICHAEL CRICHTON ESTE AUTORUL
CELEBRULUI *JURASSIC PARK*.**

**De același autor, la Editura Polirom
au apărut romanele *FRICA* și *SFERA*.**

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-0796-9

www.polirom.ro